

106 unn. Bll.
cplt.

Chrysostomus
(Urach, Fyner, ca. 1483)
H 5028
P. 2458

Capitula sequentis libri.

Incipit Omelia sancti iohãnis episcopi cognomẽto crisostomi de superscriptõe psalmi quinquagesimi

Pictores imitant̃ arte naturã. et colores coloribus permiscẽtes. visibiles corporum depingunt imagines. et faciunt homines. et aialia. et arbores. et reges. et rusticos. ⁊ barbaros. et pugnas. ⁊ rixas. torrentes sanguinum. ⁊ lanceas. et loricas. et scuta. et sedẽ regalem. ⁊ impatorẽ sedentem et barbarũ subditũ. ⁊ gladium acutũ. et fluuios decurrẽtes. ⁊ cãpos varijs floribus adornatos. et oĩa que videntur p artẽ imitantes mirabilẽ historiã videntib⁹ pstant. Sic et pphẽ velut qdam pictores sunt virtutis ac milicie Describũt eñ et illi peccatorẽ. iustũ. penitentem. stantẽ. cadentem. surgentẽ. titubantẽ. Et sicut faciũt pictores occidentes et occisos. sic ⁊ pphẽ faciunt. aliqñ qdem insurgentia peccata. aliqñ eciã et allisa. eodem mõ et demones ipugnãtes. ⁊ homines flentes et expugnãtes. sic et diabolum insidiãtem et victũ Qm ergo talis ẽ eorũ descriptio. vt et cercius hec eadem addiscam⁹. et istas qdẽ deforis ↄsiderãtes imagines nichil acqrim⁹ lucri Quid eñ michi prodest reg⁹ et ↄsulis imaginẽ intueri. cũ neq̃ rex fieri possum. nec qdẽ cupio. Que erit michi utilit⁹ visionis c⁹ desideriũ nõ habeo Qd̃ et si desiderauero punior. qd michi pderit hominem videre locupletẽ. et inopem. Si eñ pauper fuero liuore tabesco: et si diues fuero. similit̃ alijs in inuidiã ero. Dimitte illas imagines. ⁊ ↄsidera hanc historiã. Si videro ↄsulem qd ad me. Qd̃ si videro peccatorem cecidisse et surrexisse erit michi visio ad doctrinã. Si videro iustũ stantem. visio me ad sollertiam et philosophiã deducit Ex hac nãq̃ visiõe addisco certamẽ. ⁊ erudior ad victoriã Qd̃ si videro iustum supplãtatũ. contristor qdẽ sed cautior de facto inuenior. Hec autẽ omnia non trãsitorie neq̃ sine causa sunt dicta. sʒ qr psalmi qui hodie lectus ẽ imago ad hanc nos discipline doctrinam adducit. Sic eñ ait pphẽta.

Miserere mei deus secundũ magnã misericordiã tuã Et secũd̃ mltitudinẽ miserationũ tuarũ dle iniqtatem meã Hec est imago psalmũ eñ imaginẽ voco. Video eñ diuersas in psalmo personas. peccatum insurgens. et occiosum d̃ditum. penitẽtẽ astãtẽ et ↄcertantẽ

dei misericordiā desuper adducē-
tem. et philosophiā pstantem peni
tenciā. multos lacrimarum et con
fessionis fontes habentē. Iste sunt
psone imaginis. Sʒ priusq̄ʒ ad psal
mū veniā. iustam est eius supscrip-
cionem vobis enarrare. Sicut eni
habēt imagines subscripciones de
orsum fixas minij colore. in quibus
scriptum est. qui rex et qđ prelium
vicerit. in psalmis vero desuper ti
tulus fixus est. que causa sit. que ve
doctrina. et qua propter psalmus
sit dictus. Prebete itaqʒ vestras at
tencius aures. non enim de paruo
imminet narracio nobis. Psalm⁹
dauid cum venisset ad eum nathā
propheta quādo intrauit ad beth-
sabee vxorē vrie. Hec est superscrip
cio. Discam⁹ ergo quis est nathan.
discamus et que sit bethsabee vxor
vrie. et quando ad eum intrauit p
pheta. ⁊ qua propter psalmum istū
scripserit. Nō enim omnes psalmi
in dauid scripti sunt. nec omnes ab
ipso conscripti sunt. neque enim p
prias tantummodo passiones edix-
rit. sed et aliorum cecinit causas.
Quādo dicit sup flumina babilo-
nis illic sedim⁹ et fleuimus dum re
cordaremur syon. manifestū est qr
non de ipso dicit psalmus. Nec eni
peruenit in babilonem. neqʒ vidit
barbarā regionē. neqʒ sedit in alie-
na terra ⁊ fleuit. sʒ que iudeis ven-
tura essent narrauit. Quando iterꝫ
dicit foderūt manus meas ⁊ pedes
meos dinumerauerūt oia ossa mea
nō vtiqʒ passiones suas annunciat
sʒ crucē domini. sacrificiū orbis ter
re. salutem generi humano predixit

Imago eni ē psalm⁹. variā i se cōti
nēs disciplinā. aliqn̄ qdē sua. aliqn̄
aūt aliēa denūciās. Quia ergo psal
mus iste nō alienas passiōes enūci-
at. sʒ ppas indicat. dicēs qn̄ venit
ad eū nathan pphēta. supscripcio
psalmi cōstrigit nos. ⁊ nō sinit lōgi⁹
euagari ⁊ ad alia transferre mentē.
sʒ statim ea demōstrās ⁊ docēs que
text⁹ cōtinet psalmi. Cōsiderate igit
diligēcius siue iusti siue peccatores
Vtriqʒ enim parti vtilis psalm⁹ est.
iusto qdē ne p negligēciā ac desidiā
obtorpescat. peccatori aūt ne semet
ipm despiciat. Vtrisqʒ eni piculosa
cōtēpcio est. cū ⁊ iust⁹ p negligēciā
cadit. ⁊ peccator cū se desperauerit
pit. vt ergo neqʒ iste i ruina pmane
at. neqʒ ille i lapsib⁹ decidat. vtriqʒ
parti est vtilis decātacō psalmi. In
cipio eni dicere pphete peccatū grā
de ⁊ pessimum. sʒ nemo deroget de
nob. Dei eni mīsicordia humano
generi puidēciā faciēs. ⁊ bene gesta
sanctoꝝ ⁊ peccāciū negligēciā i me
li⁹ omutauit. vt alioꝝ vulnera aliis
puideāt sanitatē. ⁊ iusti naufragiū
fiat peccatori stabilior port⁹. Quā
do enim iustum peccasse legero et
penituisse. non iam desperabo de
mea salute. Et cum audio diabo-
lum de celo cadentem. illius ruina
michi fit occasio resurgendi. Prop
ter hoc eñi et gracia spiritus non
solum bene gesta sanctorum sed et
negligencias memorauit. non au
tem propter illos tantum conscri
bi voluit. sed propter eos qui for
te simili passioni obnoxij erunt.
Volo ergo ostendere hunc fortissi
mum virum vulneratum. lapsum

victum.surgentem.pugnantē. vin centem.et coronatum. Nec enim o stendo enim lapsum solūmodo et ia centem.sed et surgentem.ut ex utra q₃ parte tuum lucrum sit. Et si for te peccaueris. non desperes.s₃ cur= ras ilico adsurgendum. nec dicas apud temetipsum. Ve michi.ve mi chi.perij.mechatus sum. fornicat⁹ sum.homicidium perpetraui. Ne desperes. Habes enim salutē repo sitam.remedium delictorum. Cum ergo videro iustum talia vulnera su scepisse.et saucium factum.et iterū per penitenciam adsanitatem redis se.confestim ad exomologesim cur= ro.et audacter adconfessionem fon tes lacrimarum perfundo. Vt ergo per illius confessionem tuam meli= us salutem cognoscas. audi que di cam. Multi sepius viri et mulieres infirmitatem pessimam cōtraxerūt. et gemitus et lacrimas perfuderunt et multa medicamēta expensa sunt. et nichil p̄ualuit medicina.sed pul chritudo emarcuit. et corpus dista buit.anxia fit post hoc mulier. hesi= tans et dicens. Vbi vadam. Quid faciam.peccunias largita sum. me= dicos vocaui. medicamēta expendi manet infirmitas.non sanat̄ vuln⁹ Inhijs g⁹ cogitacōnibus cōstituta euenit quedā de hijs que adnisitā= dum uenerit dicere. Et ego aliqū si milē sustinui ifirmitatē.s₃ ille et illa posuere michi medicamēta.et libera ta sū adolore. Hec cū audisset ifirm us.rogat sibi mulierē demōstrari q̄ illi cōtulerit sanitatē.et illa dicet. Vade ad angustū locū qui est iuxta illā et illam domū: et ibi invenies

Sic et nunc. Q̄uo mechatus es.et homicidiū ꝑpetrasti.hoc aūt ē pessi mū vulnus. ostendam tibi quomo do ē ille curatus. ꝛ qualē iposuit me dicinam. Et non dico vade ad an gustum locum et iterroga.illū.ꝛ illū non est opus ut labores et anxius queras. et huc illuc q₃ discurras.s₃ hic testantem facio suscipere medici nām. tantum diligencius que di= cuntur attende. Necesse est enim adcepta verba reducere.et temp⁹ edicere quando peccauerit. et quā obcausam.et personam. et peniten ciā et correpcionē.et medicinam.ut omnia diligencius addiscentes. in structi recedatis. Iste ergo dauid adolescens ciuitates quidē ac tur bas aufugiens. perheremum vero philosophatur.nichil commune se= cularium habēs.nō negociaciones non feneraciones. non aliquid dif= ficile mundi istius. s₃ et parua eta te indeserta silencij habitabat. et sicut inportu tranquillo in here= mo sedens. et ouium curam ha= bens regnum celeste meditabatur Iste ergo adolescens erat valde p= uul⁹ quidem.etate.senior aūt men te. et etas parua nichil impedie= bat tante virtuti. Et cum esset a= dolescens aduersantes sibi fortiter superabat. non robore corporis s₃ virtute fidei. Attende diligencius que dicuntur. Contigit aliquando displicere deo regē iudeorum Mit= tit samuelem ilico deus.ad huius paruuli patrem. Et cum venisset samuel ad iesse patrem dauid.ad= olescens inheremo oues pascebat Non cessabo sepius adolescentulū

nomiare.ut nullus neq3 iuuenē cul
pet.neq3 senem collaudet.Non eni
canicies laudabilis. neq3 iuuētus
culpabilis.Multi quippe 7 in iuuē-
tute phiam demōstrauerūt. 7 i se-
nectute lapsi sunt. Nā tres pueri
in ignem sunt regis impio missi.et
quia virtute celesti p̄diti erāt. quā
sibi bene viuēdo acq̄sierāt. flāmas
in rorem cōuerterūt. S3 7 daniel cū
esset xij. annorū.leonum rabiem in
ouium māsuetudinē commutauit.7
ferociā illorum fide fregit.Neq3 eni
iuuenem culpes.nec collaudes senē
Non eni indifferentia etatis virt9
ac milicia cognoscitur.s3 indifferē-
cia mentis. Quod si fueris sobri9
nichil te in matura nocebit etas.et
si fueris negligēs.senectus tibi nich
il p̄desse potest.Canicies aūt sapiē-
cie.nō capilli cādidi requirūt. Iste
ergo paruulus cum esset.maturum
virtutis possidebat animū.Uenit
ergo sanctus samuel ad iesse cōstitu
ere regē.non multitudine vallatus
militū.nec ambicione superba ad-
ueniens. sed cornu in quo erat sāc
tum oleum habens in manu.et di-
cit ei.Misit me deus ad te.ut ex filijs
tuis constituam regē. Et estimās il
le primogenito aptam filio dignita
tē.adducit eum in mediū. Cui di-
cit samuel.Trāseat.non enim con-
placet deo. Uenit et secundus nec
ipse placuit similiter 7 tercius.et q̄r
tus.7 quint9.et reliqui.Iamq3 con
plebat numerus filiorū.et qui que-
rebat non inueniebatur. Dicit ei sa
muel.Nūquid defecerūt filij.Eru-
buit pater Habeo inquit vnū par-
uulum.et cōtemptibilem. et pascit
oues.tu autem regem requiris. O-
pater. paruulum et pastorem da-
uid dicis.Homo despicit.s3 deus
coronat.Non enim sicut videt ho
mo.videt deus. Homo infacie.de
us autem incorde.Numquid mag
nitudinem corporis querimus.In
genuitatem anime desideramus.
Considerate diligencius.Non dix
it ei deus vade et vnge michi da-
uid. s3 vade et vnge michi vnum
de filiis yesse.Et cur dubie. nō
specialiter dauid nomiauit.Ne sci
licet pateretur dauid. quod pass9
est ioseph.Sicut enim illi addiscen
tes futurum sibi regē insidiati sūt
et post multas in iurias vendide-
runt.sic formidinis erat.ne et isti hec
eadem perpetrarent. Una ignorā
cia.cautele effecta est mater. Sta-
bat igitur propheta hesitans. et
querebat vnum de filijs eius. Cui
ille.Non habeo inquit nisi infan-
tem paruulum pascentem oues.
Ubi sunt qui semetipsos adornāt
extrinsecus et depingunt Nolo pul
chritudinem corporis.honestatem
mentis requiro. Quid enim est spe
ciosa mulier.Sepulchrum dealba-
tum.nisi fuerit sobria:casta.pudica
Pulchritudo autē est sine hijs vir-
tutibus p̄cipicium patens.venenū
insipientibus compositum.Decus
eni corporis.infirmitate marcessit.
et pulchritudo egritudie tabescit.
Hec aūt pulchritudo.imortalis ē 7
eterna.7 tūc maxie ōndit p̄priū de-
c9.cū cessauerit passiones. tunc enī
mēs trāquillitate potit Si g̃ videris
virū aut mulierē specōsam.ne amire
ris.nā 7 robore arbores cū dēse sunt

foliis. et altitudine excelse. attamen non habent fructum hominib⁹ aptū. sȝ porcis afferūt cibū. Uinea aūt per terram repens maturū vuarū affert fructum. Quid ergo vis vineam habere an arborē. Puto te vineā eligere magis. que leticia est ad hominū vsus. quā arborē animalium escam. Quid ape vilius est q̄d pauone pulchrius. Quid formica sapiencius. Et apis q̄dē dulcedinē i se habet ꝛ aculeū. Pauo vero solūmodo i pēnis est. non in fructu decoris. Formica vero cōtēptibilis hominibus: sȝ magistra virtutū ē. venit ergo dauid de pascuis. ꝛ vnguit iussiōe domini. oleo benedictionis Ministerio q̄d hōis. sȝ dei nutu q̄d sup posuit capiti ei⁹ cornu crismatis omi diademate ꝛ purpura pocius. et prexit habens regnum. nō lorica indut⁹. nō ꝓtect⁹ clipeo. nō telis munit⁹. sȝ habens benedictionē dei omib⁹ potēciorē. Post hoc ergo peccatis faciētib⁹ insurrexerūt allophili. ꝛ vastauerūt regionē iudeam. Et cū hec gererēt. missus a patre prexit ad castra hebreorū videre euētū rei. Uenit ergo dauid vbi erat vterq; exercit⁹. ꝛ vidit castra barbaroꝝ valde munita. ꝛ arma splēdēcia. ꝛ de suis vulneratos plimos. ꝛ nutu d'i ꝓcessit pastor ad pugnā. Et q̄ bello fuerāt assueti pauore tremebāt. ꝛ i᷒ q̄ arborib⁹ ꝛ vmbra frōdib⁹ delectabat̄ cū vidissȝ alieigenā ꝓuocātē ad singulare certamē. irruit in eū spirit⁹ domini. ꝛ dixit ad barbarū. Quis est iste in circūcisus qui plasphemat castra domini. Respōdit alienigēa. Unde tibi suꝑbia

ista ꝛ audacia vt audeas congredi mecū. Et maledixit philiste⁹ dauid ꝛ dixᵗ veni ad me. ꝛ dabo carnes tuas volatilib⁹ celi ꝛ bestiis terre. Dixit autem dauid ad philisteum. Tu venis ad me cum gladio et clipeo et hasta. ego autem venio ad te in nomine domini exercituum dei agminum israhel quibus exprobrasti hodie. et dabit te dominus in manu mea. et percuciam te. et auferā caput tuum a te. Nec pertimescam corporis proceritatem. cum insipientē tuā nouerim mentē tuam. nec pauebo magnitudinem nauis. sed contemnam. quia gubernatorem non habes intus. quippe quem sciam esse aduersarium dei. Dic michi. quibus armis confidis o dauid. Non carnalibus inquit sȝ spiritalib⁹. Arma eni nostra nō carnalia sȝ spiritalia sunt. sȝ vᵒ mō i hys cū sis exiguus cōfidis. Cōfido ait q2 magn⁹ ē domin⁹. ꝯtēptibilis q̄d armis ego. sȝ q̄ misit me fortis ē Ipsius eni maiestas mare ꝯuertit inaridā. petrā disrupit. ꝛ flumina emanauerunt. Et qui elementa mutauit. multo magis vnum superbissimum ꝓsternere poterit. Et hec q̄dē preueniens sermo narrauit. sed redeamus ad ordinem histotie. Interea venit ad fratres dauid. ꝛ dicit eis. Quid dabit̄ viro q̄ abstulerit caput ei⁹. De mercedib⁹ disputat nō vt mēcedē accipiat. sȝ vt illos firmiores reddat. Quid gᵒ faciūt frēs. Iterū inuidia. iterum liuor. Dicit ad eū maior frater suus. Quare venisti. Et quare dereliquisti pauculas oues in deserto. Ego noui

supbiā tuā. ⁊ neqciā cordis tui. Qz aūt nō possis pugnare manifestū ē. O zelus. o inuidia omni malicia cumulata. Inuidia. ignis iextiguibil' ē Etenī sic̄ tinea cōedit vestimētū. sic et inidia eū qdē q zelat̄ cōsumit. eū aūt cui inidet clariorē reddit. Nā ⁊ ioseph hoc esta fratrib⁹ passus. Et illi qdē qui inidie facibus vrebātur de libertate iseruitutē adducti sunt cui aūt inuissum est. rex cōstitut⁹ ē. Irex emuli. iterū frs. nos iqūt scimus supbiā. ⁊ maliciam cordis tui. Que eni erat necessitas. aut qd̄ desiderium tuū. nisi vt videres plium aduenisti. Sed qd iste sapiētissim⁹ iuuenis. vidēdi inqt tāti plij causa. ad nos. a patre hac miss⁹ sum. Nū qd nō verbū est de quo scisitat⁹ sū Et cū hec dixisset. ad aliū transiuit locū. ⁊ similit̄ iterogat dicēs. Quid dabit̄ viro qui hunc interfecerit gigantē. fratres zelāt̄. ⁊ extranei itro ducāt̄ ad regē qui sedebat mestus. et formidine plen⁹. Et dicit ad eū. Nō cōcidat cor cui⁹q̄ȝ in eo. ego seruus tu⁹ vadā ⁊ pugnabo aduersus philisteū hunc. Non metuat dominus meus rex. Videte honestā ⁊ ingenuā mētē. In die leticie seruitutē cōfitetur. Quid ergo rex. Non vales iqt resistere philisteo isti. nec pugnare aduersus eū. qz puer es. Hic aūt vir bellator ab adolescēcia sua. Noli cōsiderare inqt o rex visibilia sȝ inuisibilia. ne dixeris qz paruul⁹ sum inetate. sȝ cōsidera qz grandis isensu sum. Quid ergo facto op⁹ ē. Nō ei credebat rex. cogit̄ iam virtutes exponere suas. Dixitq̄ȝ dauid ad regem. Pascebat seru⁹ tu⁹ patris sui gregē. ⁊ veniebat leo vel vrsus tollebatq̄ȝ arietē de medio gregis. ⁊ seqbar eos. ⁊ pcuciebā eruebāq̄ȝ d̄ ore eorū ⁊ illi cōsurgebāt ad vsum me ⁊ apphendebā mentū eorū ⁊ suffocabā. interficiebāq̄ȝ eos. Erit ergo et philisteus hic icircūcisus. quasi vn⁹ ex eis. Credidit rex signi magnitudinē. et dixit ad dauid. Induere armatura mea. ⁊ sic egredere. Qd̄ cū fecisset. iuxta morē pgredi non valebat. qz non pmittebat hoc fieri d̄⁹. scilicet vt nudus vinceret. ⁊ non arma saulis virtutē victorie partiret̄. ne diceret rex. qm̄ arma vicere mea Proicit arma ⁊ iduit fiduciā. Egredit̄ nud⁹. ⁊ loricat⁹ fid̄. Egdit̄ pastor ⁊ miles iactat lapidē. ñ nata corpis fis⁹. sȝ vtute fidi ex vno rot[u] fūd̄ infronte pcussit blasphemum. Quo corruēte cucurrit. ⁊ accepto gladio ei⁹ amputauit caput illi⁹. vt cōpleretur illud qd̄ scriptū est. Inopibus manuū suarū corruit impius sonitu sempiterno. Et nunc in nomine domini reportauit ex hoste victoriam. ⁊ abstulit intempore illo obpbriū ex filijs israhel. Iterū post victoriā zel⁹ iterum inuidia. Persingula quippe effodio fontem inuidie. vt ipsa possit vena oculis apparere. Iste ergo talis ac tātus vir etate doctior. vsu tricior. processu temporis fit sapiencior. de quo dixit deus. Inueni dauid filium iesse. virum secundū cor meū. O pclara preconia. o laudes excelse. o virtutatum magnitudo. Dominator ei dicit. inueni dauid filium iesse. virum secūdum cor meum. Iste inquam qui bestias superauit. qui goliam iterfecit. qui leonē

suffocauit. qui vrsum strangulauit qui in iuuentute senior. adolescens corpore mente grandeuus. qui in regali culmine vitam monachi imitabatur. dicebat enim. nō margaritis ornabo lectum meum. sed lacrimis per singulas noctes lauabo stratum meum. Nunc autem homines non solum in nocte sꝫ et in die dormiunt. ille autem in die procurabat palacium. et nocte dō vacabat vt si forte aliquid contraxisset peccati. per noctes lacrimis expiaret. et tamquam in portu quieto degēs familiarius colloqueretur deo. Iste ergo talis ac tantus vir. spirit⁹ graciam habens. in iuuenili etate senior. qui vsque ad ethera celi peruenit. vt desuper mereretur laudari. qui deuicit bella. qui mille aduersum se machinas superauit. post sobrietatem. post modestiam. post castitatem cum obtinuisset regnum ꝛ gentes subiugasset. et pax vniuersa teneret. tunc negligencior et segnior factus est. vt addiscatis quantum bona sit tribulacio. que tamquam virtutum omnium mater est Interea dum hec securitas esset. contigit vt meridie d̄ ambularet in solario domus regie. Qui curioso oculo eminus vidit mulierem lauātem se exaduerso super solario suo. Erat autem mulier pulchra valde Sed pulchritudo non est inculpa. quia pulchritudo dei est donum. Uidit inquam mulierem lauantem se. vxorem militis. Aperuit itaqꝫ in vano oculos. et suscepit sagitte ictū Audiant curiosi qui pulchritudines considerant alienas. audiant qui

exspectaculis insaniunt theatralibus. qui ad excusandas excusaciones in peccatis dicunt. Expectam⁹ quidem. sꝫ nil nocemur. O quid tal' ac tantus lesus est. et tu te putas non posse ledi. Ille nocitus est qui tantā habebat spiritus graciam. et tibi quomodo credere potero sine vulnere euasisse. Et ille quidem nō vidit meretricem sed in solario domus sue. tu autem in theatro vbi ꝛ locus condemnat animam sapientis. Ibi enim non solum vides res infaustas. sed eciam audis spurciloquia. et ex ipso incessu meretricis habituqꝫ molliris. vbi et auditu et cantu diabolico leduntur aures. et vndiqꝫ percutitur mens tua. visus de eo quod vides. auditus de eo quod audis. et reliqui leduntur sensus. dicente propheta. Mors intrauit per fenestras nostras. quia oculi nostri tamquam fenestre sunt anime. Et cum tante sint corruptele. tanta precipicia. quomodo possum tibi credere. quod a talibus bestiis vulneratus non sis. Numquid lapideus es. aut ferreus. Homo communis nature subditus infirmitati. igni collocaris. et non ardebis. Pone lucernam in fenum. si poteris dicere. quoniam non exuritur fenum. Quod ergo fenum est. hoc et nostra natura. Uidit inquit eam lauantem se. et pulchram nimis. suscepit sagitte ictum. diffusum est venenum. Misit ad eā rex cui illa resistere non valebat. At vbi venit ad eum operatus est iniquitatem. impleuit concupiscenciam malā. Iubet eū redire ad ꝓpriā domū.

Hec dico ⁊ in medio ꝓfero vulne
ratū. vt om̄s astātes videat⁹ q̄mō
curat. Nā ⁊ medic⁹ cū putrefacta
vulnera secat. habet astātes sibi vt
videāt quomō sanat egretudines ar
te. Multomagis cū ꝓpheta ⁊ rex se//
cat cunctos oportet astare. vt videa
m⁹ q̄mō putredinē malā euadere
possim⁹. et ab intollerabilib⁹ vermi
bus liberari. Pessima ⁊ iniqua iple
ta est cōcupiscencia. peccatū ꝯsum/
matū est. ⁊ nō erat qui curaret. Cō
cepit itaq3 mulier. et rex putabat vi
rum ei⁹ posse latere. Nā ⁊ si ꝓphe
ta erat tamē ꝯcupiscencia obcecaue
rat eū. Pregnans ergo facta muli
er. vadit ad regē ⁊ dicit ei. O rex pe
rij. Et ille ait. Quid habes. P̄gnās
iq̄t sum peccati mei. Pullulat fruc
tus. accusatorē intrinsec⁹ habeo.
ī ventre ꝓfero ꝓditorem. Si venerit
⁊ viderit vir meus. q̄d dicā. Quid
loquar. Quam excusacionem pre//
tendam. Videte et admiramini fra
tres. quantū mali sit delictis ⁊ pec//
catis obnoxiū fieri. Rex militem ti/
met. et formidat subditum. Impa/
tor choronam capiti gestabat. ⁊ cō
fusionis obprobria metuebat. Non
ne tu imperator. nonne gladij pote
statem habes. Habeo inquit. Sed
ꝯsciencia peccati mei. timeo formi//
dinis matrē. O ignominia accusa/
trix. Peccatum quod putabam la
tere. manifestum est. Timeo formi//
do qm̄ confudisti me. et reum fecisti
Si venerit inquit vir meus. quid di
cam. Quid loquar. Inueniet me
grauidam ⁊ occidet me. accusatore
clamante. Naufragium perpetra//
tum perspicis iam hīc quale sit et
quantū mali peccatū. Quid ergo
rex pudoris ex cogitato consilio.
peccatis adicit peccatū. ⁊ iniq̄tatē
scelere vult celare. Oportet enī di//
latare sermonē. Intēpore nāq3 illo
ioab dux exercitus dauid in ꝓcinctu
ꝑlij aduersus ppl'm amonitaꝝ a//
rege fuerat direct⁹. Cūquo eciā vri
as prexerat. Scripsit itaq3 rex vt ad
se veniret vrias. ⁊ diceret ordinacio
nē belli. vt sub hac occasione crimi
nis celaret ad missum. Venit vrias
de castris. ⁊ itrauit ad regē. interro
gatq3 de apparaciōe belli. Respō//
dit oia ꝓspera ⁊ victoriā esse paratā
Audiuit rex q̄d miles vicerit. ⁊ dolz
q̄d ip̄e sit vict⁹. Miles aduersarios
sb̄dit. ⁊ rex a libidinis ꝯcupiscēcia
supat. Miles inimicū ꝓstrauit. ⁊ rex
a peccato supat. Miles victoriā an
nūciat. ⁊ rex p̄cōfusiōe sua. peccatū
timet cōfiteri. Vicim⁹ inquit. ⁊ supa
uim⁹. Stupebat rex. ⁊ p̄cōfusione
peccati pugne victoriam non sen//
ciebat. eo quod ip̄e sit victus. vidit
itaq3 clemēciā dei. quomō inutat
ꝯsilia hōim. q̄ i malis suis celare cu
piūt q̄d admittūt. Dicit militi vade
idomū tuā ⁊ laua pedes tuos. et re
sume paulisper quia de via venisti
Propter q̄3 ob causam o dauid sol
licit⁹ es dic michi. Ille enī nesciebat
ad domū suā pgere aut lauare d̄ iti
nere nō ꝯsueuerat pedes. Ob hoc i
quit plenum pietatis do ꝯsilium. si
potero quo pacto obumbrare sce//
leris magnitudinem. et vulneri sup
ducere cicatricem. vt illius esse di//
catur quod meum est. Sed inextin
guibilis oculus nō ꝯcessit. parcens
ei q̄ fuerat vulnerat⁹. quid g⁹ miles

ad ista. Quomodo inquit possum cum archa testamenti et vniuersus exercitus super faciem terre manent. ut ego ingrediar domū meā. et comedā et bibā. et dormiā cum vxore mea. Per salutē tuam q non faciā rem hanc. ut ego in delicijs. et alij in pugna Hec nesciens dicebat miles obprobriū afferēs regi. q voluerat eū sub dolo illicere ut possit suū obtegere vulnus. Qm̄ igit celare nō potuit adulteriū. copulat homicidiū. et excogitato cōsilio. facit eplam. et remittit eū adducere exercit⁹. cōtinentem hunc sensum. Pone indē vriā ex aduerso belli. vbi fortissimū prelium est. Dic michi ob quam causam Scz ut interficiatur. Et signatam epistolā. tradidit militi. O infelicitas peccati. gladium aduersum se nesciēs portabat. qui iniusticiam fuerat passus. et epistolā ferebat sanguine plenā. sicque perrexit. Oportet enī succidere ea. q sunt peccati. Stetit igitur in pugna. occisus est. cecidit. Ecce duo peccata. homicidium et adulteriū: Homicidium. adulterij fructus efficitur. et mala cogitacio sceleris crimen est. Hec dico pp̄ter peccatores. qui sibi multū sunt malorū conscij. ut audientes de sua nō desperēt salute. Scriptum est enim Non mechaberis. non homicidiū feceris. Duo igit hec prima mādata. transgressus ē. homicidiū. adulterio copulauit. Grande vulnus. pessima plaga. Qm̄ g⁹ vrias i bello occubuit. statim exultauit pccm̄. Tunc iā prexit adeū nathan pp̄heta. Cōsumatū ē peccatū. cōpleta est iniquitas. ablatus ē emedio. qui iniusticiā fuerat pass⁹. Venit igit ad eū nathā pp̄heta. Propheta ad pphetā venit. Qz ob causam venit. certe et dauid pp̄heta erat Quomō g⁹ se ipm̄ curare nō potuit. Sic enī medici qn̄ egrotāt alioꝝ medicorū auxilio indigēt. et īfirmitas obliuiōi dat artē. sic et i hoc pp̄heta. Ille ppheta. et iste. sz ille san⁹. iste aūt graue vulnere sauciat⁹. Dicūt ei. Adest nathan pp̄heta Iubet ut igrediatur. Ingredit ergo pp̄heta cōspicit regē sedentē i solio suo amictū purpura. et caput lapide precioso ornatū. hinc inde vallatū p̄sidio militū. cū magna gloria exultantē. Dic ad regē. Sermo michi ad te o rex. O sapiencia medici Intrauit portans gladium. ut secaret vulnus. sz i firmāti non ostendit. ne abhorreret medicinā. Abscondit deint⁹ ferrū non sub vestimēto. sz sub velamine narracionis. Statim enī ut introiuit. nō dixit o inique. o i mūde. o adulter. o homicida. nō vsus ē nuda coarguicōe. nō cāe iactauit fiduciā. sed erat ferrum absconditū. Quid igit dicit. Causā habeo. Cui ait rex. Edicito causam tuam. Duo inquit viri erant in ciuitate vna. vnus diues. et alter paup Diues habebat oues et boues plurimos valde. pauper autem nichil habebat omnino. p̄ter ouem vnam paruulam. quam emerat et nutrierat. et que creuerat apud eum cum filijs eius. simul de pane illius comedens. et de calice eius bibens. et in sinu illius dormiens. eratq illi sicut filia. Cum autem peregrinus quidā venisset ad diuitē. pcēs ille sumere de ouib⁹ et

de bobus suis ut exhiberet conuiui um . pauperis ouē tulit. et ꝑ para uit cibū illi pegrino. Duo hoīes vriam et dauid addisce psonas. In veritate paupculi ouē. mulierē di cit. hoc ē vxorē eius. que adultata ē que de mensa ei⁹ vescebat. ꝛ de cali ce er⁹ potabat. ꝛ igremio ei⁹ cuba bat Considera paupem. incentiua pietatis habere fulcimina. Indiui tibus aūt multā supbiā. apud pau pes vxor et ancilla. et ministra ē. et ꝓcreat filios. ꝛ ipsa mater et nutrix est. apud diuites aūt nō ē ita. sed cū generauerit filiū. stati eū tradit foris et pietatis insignia abscidit super bia. Erubescit fieri nutrix. que fac ta est mater. Xp̄us autem non ita Ipse nutritor est nr̄. ideo ꝛ ꝓcibo ꝓ pria nos carne pascit. et ꝓpotu suū sāguinē nobis ꝓpinauit. Quis er go ingremio ei⁹ cubabat. Aurit p abolā narracōe pietatis. Uenit er go pegrinus hō ad regē illū. Quis itaqꝫ ē pegrinus. Concupiscēcia vi delicet. Ut ergo illius ostēderet ca stitatē. pegrinum cōcupiscēciā noia uit. Nunqꝫ alienas nupcias diffi pauit. neqꝫ iniquis cōspexit oculis. sꝫ percussus in illa muliere perdidit ca stitatem. quia paululū remissiorē reddiderat. securitate pacis. Uenit peregrinus. iniqua et agrestis con cupia. ad illum diuitem venit Et ille non accepit de gregibus aut ar mentis suis. ut peregrino pararet epulas. sed misit et rapuit ouē pau peris que in sinu eius cubitabat. et de mensa eius edebat. Cum hec er go audisset rex dauid. iratus est val de aduersus hominem illum. Et dixit ad nathan Uiuit dn̄s. quoiaꝫ filius mortis est vir qui fecit hoc. Quem reddet in quadruplum. et ipse gladio punietur. O iudicis su per effluentem iusticiam. Nō enim erat illa amoris et vmbra suspicio nis ut iuste nō diceret. Iubet qui dē inq̄druplū secundum legē restu tui Lex enim precepit furantem q̄ druplici restitucione vinciri. iste au tē et legem est preter gressus. iubet quippe et ipsum interimi. et in qua druplum obnoxiū detineri promi sit itaqꝫ sentenciam et iudicium eli matum. Cum hoc audisset prophe ta iactat omnem vmbram imagi nis. et in medium profert gladium et cum fiducia dicit. Tu es rex qui hoc opus fecisti O sectura non gla dio secans sensum doloris. sꝫ in cō pendio accusacionis. Cum enim op ortuit ocultauit narracionem. cum vero tempus inuenit. statim per cussit et abscidit sine grandi plaga vulnus. Sed hoc solūmodo dicens tu es rex. at ille velociter rediens ad conscienciam. tanquā fidelis ꝛ ydo neus seruus. culpam simpliciter cō fitet ꝛ dicit. Peccaui dn̄o. Uides ꝛ ī dolore igenuitatē animi. Nec dixit adeū o iᵉ tu cur n̄ cōsideras fragilita tē humanā. cur n̄ temetipsū carnalē itelligis. aut nescis me ī culmine cō stitutū esse regali. cur michi audac ter impegisti crimen. sed quid dicit Peccaui domino. Statimqꝫ ꝓphe ta. Dominus quoqꝫ trāstulit pecca tum tuū. non morieris. O arguta pe nitencia. o velocior indulgēcia. Dic tu inquit prior iniquitates tuas. ut iustificeris. Per opera. quidem

exacerbasti. sʒ fideli confessiōe peni-
tuisti. Hec dico vt audiāt pecca-
tores. et qui in multis deliquerūt
ne desperent medicinā domini. tan
tum fideliter ꝛ non subdole penite-
ant. Peccaui inqͭt domino. Et ille
ait. Domiꝰ quoqʒ transtulit pecca
tum tuū. non morieris. Tu qͥdē dix
isti. reū gladio interimi. ego aūt di-
co. nō morieris. Vidisti quomodo
deus ꝑphete causam exsoluit. Dic
tu inqͭt prior iniqͥtates tuas. vt iu-
stificeris. Psalmus ergo dauid qn
do venit ad eum nathan ꝑpheta.
Hic ostenditur cōfessio fidelissimi
famuli eiꝰ. bonitas. ꝛ indulgencia
clementissimi dei. didicimus igi-
tur quomō sit curatus. et qualem
susceperit medicinā. Quando aūt
dominus iustificat. quis est qui con
demnet. Non enim dixit nathan
qꝛ ego cōcedo sʒ dominus inqͭt trā
stulit peccatū tuū Secuit vulnꝰ. sa-
nies egressa est. curata ē plaga. Et
post hec verba abijt ꝑpheta in do-
mū suā. Hec aūt omnia egit nathā
vt ostenderet huiꝰ viri benignitatē
et mentis eiꝰ correpcionē. qualem
accepat indulgēciā peccatoꝝ. qua-
lem cōsecutus sit veniā delictoꝝ ꝛ
erga dei fidelem famulum largam
clemēciā. Non solū aūt post penitē
ciā palā edicit vulnera sua. sʒ et in
posterū vniuerse nacioni eadē ma-
nifestat. Et psalmū scripsit vt non
remissiores post penitēciā efficiant
homines. et vt sciant quantā fabu
lam cōcupiscencie habeat tragedia
Sub intrante eni penitencia. venit
et fiducia. Quia ego saluatus sum
inqͭt. quare nō ꝛ alij me narrante sal
uētur. Deus michi cōcessit. ꝑpterea
scribo vt ꝛ vulnꝰ ꝛ medicamēta vni
uersi cognoscāt. Non timeo cōfusi
onē. qꝛ meā salutē desidero. Sic et
paulꝰ fecit. cōcessa sibi peccata pub
licat dicēs. grās ago deo q me ꝯfor
tauit i xp̄o. qꝛ fidelē me existimauit.
Qui prius fui blasphemus ꝛ ꝑsecu
tor. ꝛ cōtumeliosus. sʒ nūc fidelē me
fecit Propterea inqͭt me metipsum
publico. vt si quis ē blasphemus et
iniuriosus ꝛ multis obnoxius malis
non despet salutē. tantū est vt rece-
dat a malis ꝛ faciat bona ꝛ habebit
spem salutis. qꝛ nolo mortē pecca-
toris dicit dominꝰ. tantū vt cōuer-
tat ꝛ viuat. et tu o dauid qm̄ mech
atꝰ es. ꝛ homicidiū ꝑpetrasti ideo
penituisti. ꝛ remissionē a deo merui
sti. Propterea temetipm̄ publicas.
vt si qͥs est mechꝰ ꝛ homicida. discat
qm̄ si cōuersus penituerit. pōt ad
salutē venire. Jdo vtraqʒ ante ocu
los posuit. ꝛ peccatū. ꝛ penitēciā. et
salutē. vt eligamꝰ salutē. Hoc est.
Ergo putas solūmō qͦd qͥrit ut omi
bꝰ notū faceret peccatū. ꝛ curacōʒ
suā. Nō. Sed. qͦd aliud. Ego dicā
Sic eni audistis. qꝛ penitencia mul
tā ꝛ magnā habet remissionē. ꝛ grā
dem nobis ꝑuidet apud deū fiduci
am. sic ꝛ illud necesse est nos audire
quia non solum penitenciam putat
sibi sufficere. sed formidat et tremit
ne in talibus de inceps incidat ma
lis. Volo ergo ostendere quia psal
mus non tantum peccatorem de-
monstrat. sed et penitentem. Et
hoc caritati vestre dico. vt nemo si
bi post penitenciam applaudat. et
qͣsi securꝰ remissius viuat. sʒ magis

cautius agat. vt salutem suã i por-
tu trãquillitat⁹ cõstituat. Volo g°
ostendere eũ qm̃ sanatus ẽ/et meli-
or sui factus. et potẽtior et fortior.
Sed forsitã dicis Quomõ denuo
desiderans inuenitur Et iterũ pug
na iterũ peccatũ Sed queadmod
emendauerit. et desideriũ suũ deo
optulerit exponã. Contigit quodã
in tẽpore ab allophil' obsideri beth
lehem. cũ castra posuissent in valle
gigãtum Qd cum audisset dauid
cõtraxit exercitum suum. et venie-
bat cõtra eos in diebus messis. De
siderauit autẽ dauid et ait. Quis
michi daret potũ aque de cisterna
que est in bethlehem. iuxta portam
Irruperũt g° tres viri fortes de co
mitibus ei⁹ cõtra philisteos q̃ valla
uerant vrbem. et hauserũt aquã de
cisterna bethlehem. que erat iuxta
portam. et attulerũt ad dauid. Et
ille noluit bibere. ꝫ libauit illã do-
mino dicens. ꝓpicius michi sit do-
minus. ne fatiã hoc. Num sangui
nem istorũ hominũ qui ꝑfecti sunt
et aiarum ꝑiculum bibam. Noluit
g° bibere. iterum pugna cogitatio
num. iterum disceptatio Sed illa q̃
dem cõcupiscẽtia lege ꝓhibebat.
hec vero in tẽpore estus sicienti ne
cessaria et debita erat Et cũ fortissi
mi viri cõciti prexissent et in ꝑiculo
animarũ suarũ exhibuissent aquã
cupitam Quomõ trãseũtes aduer
sariorum multitudinem. Allata g°
aqua intellexit rex qd fecerit. q₂ in-
pugna validissima sitim suam non
valuit cõtinere. Ideoq₃ vicit desi-
derium suũ. qd sciuit eum alieno ꝑi
culo adimpletum. Allatã accipiẽs

aquam bibere noluit. ꝫ semetipm̃
reprehendit et dño eam libauit. non
enĩ aqua erat ꝫ sanguis. Non na-
tura sanguinis in causa erat. ꝫ desi
derium ⁊ volũtas sua. Vides iam
quomõ castigat⁹ de ꝑori cõcupiscẽ
tia. postmodũ cautior est factus. et
qui corpus ad amauerat et ruerat
aquam desideratam et necessariã ⁊
siciẽs bibere noluit. ⁊ victor sui fac
tus est Hec loquor ꝓpt̃ eos q̃ for-
nicati sunt. Concupisti forsitan me
retricem et peccasti. facere qd̃ẽ non
debueras. Sed si cupis agere peni
tentiam qd maxime debes. quia ⁊
dãnum seculi sentis. et anime de-
trimẽtũ. ne adicias peccatũ super
peccatum: Et forsitan dicis. Quo-
mõ me abstinere possum. Dabo ti
bi cõsilium. Vxorem habes licitã.
vtere voluptate. Si non habes. ex
pedit nubere q̃m fornicari. Sed nõ
possum inquis me continere. Hoc
pusillanimitas est et neglegẽtie tue
qui dei p̄cepta contemnere malles
q̃m facere Qd si ostendero tibi aliũ
nec vxorem habentẽ. nec fornican-
tem sed sobriũ et pudicum. q̃m ha
bebis excusationem. Et ille qd̃ẽ in
pelago h⁹ seculi nullo quassat̃ nau
fragio. et tu in portu cõstitut⁹ ad
naufragiũ deuergeris. Habes vx-
orem. fornicaris. magis aũt mech-
aris. Et quomõ inquit possum in-
centiuas vincere passiones. Fruere
vxore. q₂ p̄cepit beatissim⁹ paulus
dicẽs. ꝓpt̃ fornicatiõꝫ aũt vn⁹q̃sq₃
vxorẽ suã habeat. ⁊ vnaqueq₃ virũ
suum habeat. Mulier sui corporis
potestatem non habet. ꝫ vir Simi
liter et vir sui corporis potestatem

non habet sed mulier. Si ergo illi-
cuerit te meretricis aspectꝰ ꝛ sermo
reuolue intra temetip̄m huius pre
cepti sententiā ꝛ dicito Quī vir sui
corpis potestatē nō habet. Uerbū
hoc scribe in facie tua. ꝛ dicito me-
retrici. Quid me vocas. Nō est me
um corpus sed vxoris mee. nec au-
deo ꝑdere Alienū dotis eius nō po
teris mutare. neqꝫ facultates eiꝰ im
pendere. ꝛ quomō audebis corpꝰ
eiꝰ feda polluere macula. Dicito ei
debitū hoc vxoris nō tuū. dicito ei.
timeo christū. qm̄ mēbra hec de cor
pore sunt christi. Audiāt ergo ꝛ mu
lieres ꝛ timeāt ꝛ intelligant vbi hᵒ
eleuauerit christus. ꝛ dicant. Qm̄
mulier sui corporis nō habet pote
statē sed maritꝰ. Scio multas mu-
lieres ꝑ bonā cōuersationē lucras-
se viros suos ꝛ castitatis exēplo ꝓ-
uocasse ad pudiciciā. ꝛ prudenti ꝯ
sensu n̄ reliquisse viros suos Quid
si tu abstines sine illius volūtate tri
bues illi fornicandi licentiā. ꝛ pec-
catū illius tue imputabit abstinen
tie. Quid melius ē vt tu illi debitū
reddas. aut illa qđ tibi debet alibi
ꝑdat. Cōcessio tua n̄ ē inhibita. illi-
us vero ꝓhibita. Si te cognouerit
non ē eximē. cū aliena aūt si dormi
erit ꝑdidit mēbra tua. Cōsiderate
fratres beatissimi pauli pietatem.
Qui tanq̄ȝ clementissimus medicꝰ
ingressus cubiculū ꝛ quasi residens
dat salubre cōsiliū. sciens fragilita-
tem humanā dicit. Nolite frauda-
re inicē nisi forte ex consensu ad tē-
pus. Propterea inq̄t accepisti vxo
rem. ꝛ tu accepisti maritū. vt inui-
cem ꝯsentiatis. ꝛ pari cōsilio quod

melius est eligatis. Uis abstinere.
Summum est quod cogitas. Noli
inuidere viro tuo. ꝑsuade illi vt ha
beas duas coronas. vt non incon
tinentia et castitas virginū habeāt
sobrietas ꝛ luxuria cōtentionē. Si
enī tu abstines. ille vero inflamma
tur libidie corporis. recordare pau
li sententiam. dicentis. Ne fornica
beris. Statim turbatur. et tanq̄ȝ
inter duos scopulos positꝰ naufra
giū sustinet nauis. cui portus clau-
ditur. Nolite ergo fraudare inuicē
nisi forte ex consensu ad tēpus. Ete
nim vbi pax est ibi omnia ꝓspera-
bunt. Ubi sobrietas lucet ibi vna
nimitatis abstinentia coronatur.
Ubi autem intemperātia domina
tur. ibi pugne et contentiones non
deerunt. Nolite ergo frudare inui
cem nisi ex consensu. Beatissimus
paulus tanq̄ȝ bonus dispensator.
quippe qui vniuersum orbē cupit
desponderе christo. castitatis insi-
gnia prebens. ꝓpterea non erube-
scit dicere honorabiles nuptie ꝛ cu
bile immaculatum. quibus etiam
ipse dominꝰ interfuit ꝛ pietatis sue
largitus est munera. aquam cōmu
tans in vinum figuraliter osten de-
bat. vt intercessu virginitatis nu-
ptie que q̄si generales et licite sunt.
nutu dei palmam abstinentie me-
rerentur. Curre ergo quantum po
tes. si lassaueris ad portum reuoca
pedem. dicente paulo. Et iterum
ad idip̄m reuertimini. ne temptet
vos sathanas ꝓpter incontinētiaꝫ
vr̄am. Castitas enī sine comitibꝰ su
is ieiunio videlicet ꝛ temperantia

cito lasescit quod si his quasi admi niculis roborata fuerit. p facile co rroabit tria ei sunt hec virgis nuptie. fornicatio. nuptie medie fornicatio d orsum. virginitas sursum Virginitas namque coronam habet nuptie laudem mediocrem. fornicatio penam atque iudicium Vide ergo si abstinere vis cum consilio facito. et sic arripe iter considerans corpus tuum. quia summam rem desideras tamquam bonum pedagogum adhibe tibi ieiunium et temperantiam et preces fiducialiter quo desiderasti. Nam et cum quis natare disponit prius considerat et delibe rat vt exsuperare possit natando quod cepit. Sic et tu. Bonum est quod habes. sed si meliorem partem habere cupis sapienter. et consulte arripe consiliatorem habens paulum dicentem et qui habent vxores sic sint tamquam non habentes vt per abstinentiam et bonam conuersationem in hoc seculo conscientiam puram habentes coronari in futuro mereamur Per christum dominum nostrum. cui quo est deo patri cum spiritu sancto honor gloria et ptas per immortalia secula seculorum amen

Explicit Omelia de superscriptione psalmi l.

Item omelia Sancti Johannis in ipsum quinquagesimum psalmum

Reliquias hesterne mense hodie vobis reddere volo. Sed reliquias et mensam cum audis carissime. nichil palpabile arbitreris aut crassum. Non enim carnem ocidimus. sed verbum dei vestre insinuamus menti. Ex mensa enim corporali si vna vel secunda die caro cocta manserit caro deperit. et corrumpitur. In proloquenda autem sapientia aliter est Si integram permanserit annum. suauitatem suam longe lateque diffundit. Remansit caro. et post paululum perputrescit. Remansit sapientia. et suauior redditur. Comedit quis carnem sentiet corruptelam Comedit sapientiam. eructuat verbum bonum. et proximum suum replet dulcedine. Ideo propheta qua tales escas edebat. fiducialiter dicebat. Eructauit cor meum verbum bonum Commouentur iterum vnde. sed mens constantior fit. Agitantur corpora sed auris dura et intrepida fit. Et cum omni intentione audiamus que dicuntur. Vidistis hesterna die karissimi prophetam loquentem. et dauid regem cadentem. surgentem vincentem. coronatum. et publicatum Vidistis peccatum insurrexisse. et per penitentiam corruisse. et tamquam fera quedam peccatum insiliens et allidens. sed ingressa penitentia releuans et exultans medicamentum vulneri spe salutis Vidistis prophetam arguentem. Vidistis et regem philosophie portantem. Vidistis secantem medicum. saniem vulneri defluentem. Vidistis penitentem. et mortuum viuificantem. Audistis dicentem regem. peccaui domino. et propheta respondente dominus trastulit peccatum tuum. Velox.

confessio. velocior medicina. Facto peccauit. verbo penituit. Annuit deus. et correctio facta ē. vuln⁹ aparuit. ꝛ sanitas redit. sed nō fuit his ꝓpheta cōtentus. Nā post correptionem. post penitenciam. post emēdacionem. post peccatorū ablucionem psalmū obcausam cōscripsit. ita vt eciam postere generacioni fiat illius passio medicina. et illi⁹ naufragium sit alijs port⁹. ꝛ quibus ille vulneratus est et emendauit alijs in hisdem incidentib⁹ ipa possint vti medicina. ꝛ emēdacione sanari. Sed nunc videam⁹ qd dicit psalmus. et cū sincero affectu audiamus. Miserere mei deus scdm magnā misericordiā tuā. Et secūdum mltitudinē miseracionū tuaꝝ dele iniqtatē meā. Quid amplius queris. O dauid pseuera gracias agens. indesinent glorifica. qr ablatū est peccatū tuū. Sed volo inqt ꝛ cicatricē extenuare. Ablatū est vulnus. volo et pulchritudinē recipe. Ideo dicit miserere mei deus. Ad misericordiā inqt cōfugio. ad omnē peccāciū portū. Nec eni cōfido opibus meis. si qd forte boni feci. Miserere mei deus. quia misericordia tua in estimabilis est. omnē excedēs sermonē. interpretari nequiens. peccatoꝝ cōsolatio. iustoꝝ cautela. Non eni solūmodo peccatores saluāt. sz ꝛ iusti misericordia circūdant. Audi deniqꝫ quid petro dixerit xp̄c. colūne ꝛ fundamento fidei. qui obrobur confessionis vocatus est petrus dicente domino. Tu es petrus et sup hāc petrā edificabo ecclesiā meā. Et iteꝝ. Simō inqt quotiēs voluit sathanas cribrare vos sicut triticū. ꝛ ego rogaui prote ne deficeret fides tua. Vides qm̄ et iusti misericordia indigēt. vt ex peccatorib⁹ iusti fiāt: ꝛ iustificati iusti maneāt. Nam ꝛ beatus paul⁹ p misericordiā talis est factus. gracias inqt ago qui me cōfortauit xp̄o. qa fidelem me habuit. constituens in ministerio. qui prius fui blasphem⁹ et psecutor ꝛ cōtumeliosus. Quo ergo saluat⁹ es. o beatissime paule. Sed ꝓpter hoc inqt misericordiam consecutus sum. Vides ꝛ iustū p misericordiā saluatum. Prius quippe ecclesiā domini pseqbat. ꝛ cristianos ī carcerē otrudbat et tāqꝫ singular⁹ fer⁹ vineā domini deuastabat. Prophetas legerat. ꝛ ꝓphetatū ignorabat. Paterna lege doct⁹. datorē legis nesciebat. Quo ergo misericordiā cōsecut⁹ est. Saule saule. qd me pseqris. O ineffabilis misericordia dei. quousqꝫ descēdit. Quid me psequeris. Patrē inquit suū imitat. Nam ꝛ ille ꝓ̄lo hebreorū dicebat. Popule meus. qd feci tibi. Aut qd molest⁹ fui. Aut in quo otristaui te. Respōde michi. Et filius ei⁹ saulo dicit. Saule saule qd me psequeris. Quid g ille. Quis es dn̄e. Ilico dominacōnē ofitet. Vidisti anime generositatē. vidisti humilitatē famuli dicētis. quis es domine. Ego sum inquit ihesus nazarenus. quem tu psequeris. O ineffabilis sapiencia domini. Quare nō dixit ego sum fili⁹ dei. Ego sum in principio verbum. ego sum qui in dextera patris sedeo. Ego sum qui in forma di consisto. ego sum qui celum extendi. ego sum qui terrā sup aquas fundaui. ego sum qui mare

diffudi. ego sum qui vbiq3 presens sum. τ omnia repleo. ego sum qui semper sum et natus sum. Quare nō dixit magna illa et admiranda pco nia. Sed quid ait illa benigna pie tas. τ ieffabil clemēcia. Ego sū ihe sus nazarenus de iferiori loco. de par ua ciuitacula. Cur aūt semetipm de humiliori nominauit loco. Nescie bat enim eū psecutor. Si eni scisset. non vtiq3 psequeretur. Ignorabat qm̄ de spiritu sancto natus est. Nā qd de nazaret erat non ignorabat. Si ergo dixisset ei qm̄ filius dei sum ego. et inprincipio verbum. qui celū feci et astra ornaui haberet dicere. Alt est ille. τ alt is quē ego psequor. Intellexistis carissimi que diximus Si dixisset illi magna illa et excelsa misteria. habuit dicere. non est iste qui crucifixus est. Et ideo dixit vt sci ret q ipe eēt quē psequebat. q carnē i duit. q figurā serui suscepit. q cū eo dē conuersatus ē. Qui passus ē. q mor tuus et sepultus. De iferiori loco semet ipm nōiat dicēs. Ego sū ihesus naza renus quē tu psequeris. quem nosti quē scis q tecū est conuersatus. Prop terea statim dominū est confessus. qa de celis vocātē audiuit. Tantū q pro pe descendit dominus quātū seruus a scendere poterat. Propter hoc τ mi sericordiā consecutus sum idē. Ideo et dauid. Miserere mei deus scdm magnā misericordiā tuā. Et secūdū multitudinē miseracionū tuarum dele iniqtatem meā. Nam et chananea illa ad istum confugit portū. miserere mei fili ia mea male a demōio ve xat. Ubi misericordia flagitat. inter rogacio cessat. Ubi misericordia postulat. iudiciū nō seuit. Ubi mi sericordia petit. pene locus nō ē. Ubi misericordia. qstio nlla. Ubi misericor dia condonata rnsio ē. misere michi. solū modo volo. Et quid a me expetis questionē. Dixi semel. qd misericor diā ierxistimabilē qro. Misere mei deus scdm magnā misericordiā tuā. Dixi sti magnā. edicito qntā. Quāta sit nescio. qd grandis est noui. Quātū aūt nō valeo apphēdere nescio ma gnitudinis qntitatē. nō cōphēditur verbo. Uideo nāq3 fructū misericor die grādē. Nisi eni i immensum extē dēt. ad modū pauci saluaret. Hāc misericordiā filius eius oñdit. Ueniēs eni. misericordia sua saluauit cūctos Misere mei deus. O portus omni tē pestate carens. o portus. omni trāql litate plenus. Grande baratrū pecca torum meorum. s3 multa domini mei hu manitatis cautela. factus ē homo. ecce misericordia magna. Inutero virgi nali conceptus est qd eras tu. vt tu qd nō eras. eē posses. Hoc misericordie i effabil magnitudo. Dū esset puu lus. ab extremis finibus vocauit ma gos. Post illos publicanū. post hūc meretricem. post illam latronem. post istum vocauit plasphemum. O noua vocacionis principia. Domi nabantur demones. male orbis gu bernabantur negocia preualuerūt peccata. Impietas omnium possi debat. alij demonibus libabant. alij creaturas pro deo venerabantur. Alij immundicie et omni spur cicie seruiebant. et ipsi qui legem ac ceperant. perpreuaricacionem le gis deum contemnebāt. O grādis misericordia domini. Cum omnis

mundus conclusus in peccatis esset venit creator vniuersitatis. et principia peccanciū euacuauit. vt nullus postmodū desperaret de sua salute. Si impius es. cogita publicanum. Si in mund⁹ es. attende meretricem. Si homicida es. perspice latronē. Si iniquus es. cogita blasphemum. Considera paulum apl'm prius psecutorem. postea annunciatorē. Prius puasorē. postea dispensatorē. Ante hoc zizania. post hoc frumentū. Antea lupū. postea pastorem. Ante plūbum. postmodū aurū Ante piratam. postea gubernatorē Ante dispersorem oviū. postea dispensatorem eccl'e. Primo euellantem vineā. postea plantātem. Pri⁹ dissipantem. et postea edificantem Vidisti multimodā maliciam. sed perspice ineffabilem misericordiā. Vidisti superbiam seruuli. cōsidera beniuolēciam domini. Nolo michi dicas plasphemus sum nolo dicas persecutor sum. in mund⁹ sum. Habes omniū ostensiones. in quem volueris portum confugito. Vis in nouum. vis in veterem. In ueteri dauid. in nouo paulus. Nolo excusaciones michi afferas. nolo michi ignauiam tuam pretendas. Peccasti penitere. Milies peccasti. milies penitere. Hec assidue infundo medicamenta. et tumorem intercipio. Noui cui multum consciencie cruciatum. scio quanta est desperacio. Stat diabolus gladium acuens. et dicens in hec verba. Omnem iuuentutem tuā confudisti. omnem vitā tuam perdidisti. Antea eras in theatro cum amicis. in circo cum sodalibus in lupanari cum meretricibus Deinde rapuisti auaricie studuisti. periurasti blasphemasti. que iam tibi salutis spes ē. Peristi. peristi. fruere ergo iā vl' presentis vite voluptatibus ducito in leticia cor tuum Hec diaboli verba sunt. ista inimici consilia. sed mea contraria sunt verba. Si lapsus es. poteris surgere. Peristi sed poteris saluari. Fornicatus es. sed poteris continere. Mechatus es. sz poteris liberari. Ad spectacula proruebas. sed poteris reuocare pedem. Cum malis hominib⁹ versabaris. poteris recedere. et cum bonis esse. In utraqz parte liberum habes arbitrium. tantum vel parua incipiat esse conuersio. paululum penitere. Fundant oculi lacrimam redi ad conscienciam tuam. considera temetipsum. propone ante oculos iudicij diem. et paradisi delicias que preparantur sanctis. Occidisti. sed penitere. Mechatus es. sed confitere. Cecidisti. sz resurge. Vulneratus es. adhibe tibi curam dū viuis. Dum spiras etiam in ipso lecto positus. etiam si dici potest exanimans. vt iam de hoc mundo exeas de hac compede liber eris. Penitere. nō ipediat tpis angustia misericordia dei. Quomodo inquit. et qualiter. Vlcerib⁹ plenus sum. vulneribus reuertus. Mille criminib⁹ obnoxi⁹. non possum in nouissimo penitere dic. Potes. et valde potes Karissime in exitu tuo cogita deū. In testamento relinque pauperib⁹ Tu illuc vadis. et opera tua manēt. Nolo michi dicas. Unde nosse potero. si qualemcumqz veniā habeo

Ubi misericordia dei imploratur. questio expetitur. Quādo ille curat nolo diffidas. tantū nos vel paululum conuertamur. Stat medic⁹ secans. et innumeras adhibens curaciones. ⁊ non interrogas quomō curaris. Sed cōcedis arti. seruo cōcedis. et deum misericordie non cōcedis. Noli dicere quomō. sꝫ magis admirare et glorifica Nam et ego te interrogabo quomodo latro saluatus est. quippe qui omnē vitā suam cruentam habuit. homicidis. persecucionibus direpcionib⁹ Mille obrutus malis. ⁊ non penitus it. dum adhuc esset interra. Ab hominibus qui idem pro scelere suo cōdemnatur. a deo autem per bonā confessionem coronatur. Unius diei vite datus nō erat Do minus in cruce clauis affixus pendebat. iam iamqꝫ moriturus non desperauit salutem suam. et certe socio eius renitente. Sed hic confessus est dominum penitens facti sui. et paradysi ianuam meruit aperire. O latronis admiranda fides. et incruce posit⁹ vim fecit. et intrauit regna celorum Sed quemadmodum inquit saluatus est discere cupio. Audi verba latronis. Memento inquit mei domine. cum veneris in regnum tuum. Et tantum preualuit sermo. preualuit confessio. adiuuante misericordia dei. Et quia ex animo penituit et confessus est deum esse cristum. paradysi meruit esse colonus. Si me interrogas quomodo nescio quomodo. nec a me expetas qualitatē. Saluari solummodo cupio. non requiro curacionis fimbrā. Liberari cupio de egritudine. non interrogo medicine racionem. Si potes dicere. quomodo deus est. nosse poteris et quemadmodum miseretur. Interrogabo te et ego. dicito michi. Quomodo adulteri. Quomodo molles Quomodo masculorum concubitores. Quomodo fures claustra carceris habitantes. Mille accusaciones inimici amarissimi. Potestas iudiciaria iminens. Parati carnifices. et adnutum regis dimittunt Rex homo est mei similis. et meus conseruus. Quid enim si. purpura circumdatur. Sed nichil mea substācia ampli⁹ habet. Una natura. par condicio. Sic ingredimur mundū. pariter egredimur emundo. Ipso spiritu sustentamur. et ad nutū ei⁹ et paruis apicibus puniendi soluūt Si hoc facit homo moriturus. quanto magis deus angelorum. et archangelorum dominus. Si solummodo inuenerit. saluari non poterit. Et rex quidē si demiserit ecarcere. penam dabit non peccata. Deus autem peccata dimittit. Si dixerit adultero. iam nolo vt adulter sis. verba statim vertuntur in opera. Si dixerit. fornicatori fornicari cessa ab imundicia tua. ilico mens ei⁹ in melius mutatur. Et vt scias qꝫ ita est. Dixit fiat celum. et factum ē celum. Precepit fieri terram et verbum eius in opere cessit. Volo fieri luminaria. statim facta sunt. et astris completum est celum. Sol ⁊ luna pcepto ei⁹ ꝯsūmāt cursū suū. Volo fieri angelos. et in puncto hore tanta milia facta sunt. Et qui ex nihilo hec ōnia fecit. si vult sermone

suo tua peccata non valet soluere. et
post penitenciā i angelicū cōstituere
gradū. Quid eñ est peccatū a dñi
misericordia. Tela aranee. q̄ vento
flante nusquā cōparet. Si deus vo
luerit. null⁹ impediet. Hec dico. nō
vt neglegenciores vos faciā kmi. sȝ
ut ad fidē vos saluator⁹ expectacōis
adducā. Nūq̄ȝ desperetis de uobis
sȝ de dei misericordia cōfidite. Despe
rate pocius illum qui se desperaue//
rit. qui reuocare pedem nō vult. q̄
dei p̄cepta cōtemnit et despicit. et
nō se cogitat esse moriturū. Consid
ra nūc ergo kmē pphetam istū post
graciā spirit⁹ sancti et post tantā ad
deū fiduciā. post mltitudinē virtu//
tū. post tātos triūphos publicātem
semetipm. et dicentē. Miserere mei d⁹
scd'm magnā misericordiā tuā. Inim
mensum misericordie pelag⁹ memet
ipm extendi ad dñi misericordiam.
Quid ampli⁹ queris. O dauid. au
di pphetā nathā dicētem. dñs dimi
sit peccatū tuū. Non q̄ro solū pec//
cata dimitti. michi. sȝ et decorē meū
pristinū q̄ro. Et scd'm mltitudinē mi
seracionū tuarū dele iniq̄tatē meā. Vi
de q̄d querat. Dele iniq̄t. et amplius
laua me. Plus aliq̄d quero. maio
rem honorē. maiorē gl'iā. Amplius
laua me ab iniq̄tate mea. et a delic//
to meo munda me. Quid ergo dig
nū fecisti vt hoc tibi fiat. Attēde di
ligencius verbo. et temetipm appen
de misericordia dei. Inestimabilis ē
sine fine est. q̄ cōphēdi nō potes. su
perans omnem sensum. omnem co
gitacionem. Sȝ quia talis est miseri
cordia domini. tamen non vt homi
nes misericordiam ꝯsecuti remissio
res fierent. querit quiddā a nobis
de⁹. Videtur q̄dē. sȝ nō passim mi
hi. Prouocat nos et dicit. Da et tu
aliq̄d. vt puta mille scelera ppetra//
sti. habes onera delictorū volo alle
uiare pond⁹ tuū. da et tu manū tuā
Non q̄ ego tui egeo. sȝ q̄ volo et te
aliq̄d cōferre ad tuā vtilitatē. Quō
ergo latro saluat⁹ est. et tanta soluit
peccata. Scito eū misericordia ꝓuo
catū. sȝ fide sua tamq̄ȝ ad miniculo
vsum. in eo q̄d dixit. memento mei
dñe. dū veneris in regnū tuū. Quid
cōtulit de⁹ saluti ip̄i⁹. Remissionē
videlicet peccatorū. Quid vero in
tulit latro. Indiciū salutis sue. cōfes
sionis fidē. Qualē. Grādem. excelsā
nimis. celū tangentē. Quō. Ego di
cā. Iudei viderūt mortuos suscita//
tos. leprosos mūdatos. demōes fuga
tos. mare infrenatū. piscem statera
portantē. stellā rutilantē. magos cō
currētes. herodē turbatū. Hec om
nia videntes. crucifixerūt xp̄m. La//
tro vero nichil horum videns. sed
cōsiderabat sputis repletum. cruci//
fixum. aceto potatum: et felle. Et cū
hec omnia videret. non est scandali
zatus. sed regem celorum confessus
est. vides qm̄ non sine causa miseri//
cordiam consecutus est. quia et ipse
fidem intulit ad salutem suam. nec
non et publicanus aliena i iuste au
ferens quomodo saluatus est. Trā//
siens. namq̄ȝ cristus. dicit ad eum
Veni sequere me. Qui statim exur//
gens. secutus ē eum. Et sicut latro
confessionem intulit sic publica //
nus obedienciam suam. et meruit i
apl'atus ordinem collocari. Sicut
enim cum quidam graui egritudie

peccata. Quoniam iniquitatem me-
am ego agnosco. et peccatum meū
coram me est semper. Tibi soli pec
caui. et malum coram te feci. Quid
est quod dicit. Non timebam eum
qui iniusticiam passus est: miles erat
meus. iudicare me non poterat. sed
sollicitus sum propter te. ne tu a me
exigas penas. Ut iustificeris in ser-
monibus tuis et vincas cum iudica
ris. Quid est quod dicit peccaui ti-
bi. Fiat iudicium. et iudices qui vin
cis. Quomodo. Quia videt deum
sine intermissione voluntate semper
iudicare cum hominibus Prophe
ta dicit. Audite namq₃ conualles.
fundamenta terre. Quoniam iudi-
cium est deo ad populum suum.
Et iterum alibi. Popule meus qd
feci tibi aut quid contristaui te. Re
spōde michi. Et iterum alibi. Audi
celum. et auribꝰ percipe terra. qm̄
dominus locutus est. filios genui et
exaltaui. ipi autem me spreuerunt.
Et vbiq₃ vide deum iudicare cum
hominibus. Dicit ei. Apud te victo
ria est. vt iustificeris in sermonibus
tuis. hominem agricolam regem fe
cisti. prophetam constituisti. Victo
riam michi in pugna dedisti. gygan
tem superare fecisti. non virtute cor
poris. sed virtute fidei. Purpura i
duisti. diuicias michi dedisti pluri-
mas. Ut iustificeris in sermonibus
tuis. et vincas cum iudicaris. Si
dixeris peccata mea et nō dixero ea
ego. condemnabor. propterea mi-
sericordia opus habeo: Et enim in
certa ⁊ oculta sapiēcie tue manifesta
sti michi. Quia dixit regnum. dicit ⁊
propheciam. Sic me honorasti. vt

et filium tuum reuelares michi. et
notum michi faceres. Didici quo-
niam filium habes. et si i trono tuo
sit. didici quoniā futurꝰ ē hō. Annū
ciaui vniuerso mūdo. gaudia aduē
tus eius. Et quia pati haberet.
pro salute generis humani. et quia
crucifigendus esset et sepeliendꝰ. re
surrecturus a mortuis sine corrupci
one. et quia ascensurꝰ in celos. Dixi
dscensionem eius. dixi resurrexionē
eius. Dixi ascensionem eius. dixi se-
dem eius in dexteram patris. Dixi
vocacionem gencium. dixi congre-
gacionem ecclesie. Dixi expulsacio-
nem iudeorum. dixi apostolorum
electionem. Incerta et occulta sapi
encie tue manifestasti michi. Sic me
honorasti. sic me dilexisti. ⁊ magna
mysteria manifestasti michi. Et vbi
hec manifestauit. Audi hunc ipm
prophetam. quomodo descensionē
eius de celo dicit. Descendit sicut
pluuia i uellus. Quoniam aduenit
filius dei non cum fulgure aut tho
nitruo. neq₃ cum strepitu. neq₃ cum
exercitu angelorum. neq₃ nuda dei
tate. Si enim sic venisset vniuersa i
terisset creatura quod non mon-
tes nec colles portarent. Quippe q̄
respicit super terram. et facit eam
tremere. qui tangit montes et fumi
gant. Nam si nudam substanciam
ostendisset. sol vtiq₃ extingueretur.
Luna non appareret. mare exicaret
Propterea silencio et tacite. veni-
ens nemine sciente. neq₃ ipso diabo
lo. sed venit silencio in uterum vir-
ginalem. O noua res et ineffabilis
et miranda rerum mysteria. Lapi-
des consumuntur. ⁊ mater nil ledit

Montes tabescunt. et virginis vter us deum intrinsecus gestat. Quid dicam. aut quid loquar Quo dig no sermone pronunciemur. O amē cia hereticorum. dicite michi. quo modo ancilla deum portabat. quo modo creatura creatorem. Qui int rogas que sursum sunt. dicito que d orsum sunt. Qui vbique erat. quomo do in matris vtero erat. et in throno maiestatis sue sedebat. Si me inter rogas nescio. fide credo. non com prehendo cogitacione. Et quia silē cio erat venturus. non terrens non conturbans. descendit inquit sicut pluuia in uellus. In terram enim d scendens pluuia sonum reddet. sup lanam autem et in uellus descēdēs nullum sonitum dabit. Mollicies lane soluit sonum pluuie descenden tis. et vt dicas quoniam silencio ve nit non terrens. non conturbans. non perdens. non exterminās. De scendens inquit sicut pluuia in uel lus. Dixisti descensionem silēcio fac tam. dicito et prodiciōem ei⁹. Qui edebat inquit panes meos. multi plicauit aduersum me supplantacio nem. Dicito et pugnam iudeorum Impugnabāt me gratis. Dic et cō silia eorum mala aduersus cristum Quare fremuerūt gentes et populi meditati sunt inania. Astiterunt re ges terre. et principes conuenerunt in unum aduersus dominum et ad uersus cristū eius. Dic et crucē eius Foderūt man⁹ meas et pedes dinūe rauerūt omnia ossa mea. Dic et ci bum et potum. Et dederūt i escam meam fel. et in siti mea potauerunt me aceto. Dic et isultaciones iudo rum. Sperauit in domino eripiat eum. saluum faciat eum quoniam volt eū Dic et sepulturā ei⁹. Posue runt me in loco inferiori. Dic et re surrectionē eius. Quoniam non derelinques animam meam in in ferno. nec dabis sanctum tuum vi dere corrupcionem. Dic et ascensio nem eius. Ascendit deus in iubilo et domin⁹ in uoce tube. Dic et thro num eius. Dixit dominus domino meo. sede a dextris meis. donec po nam inimicos tuos. scabellum pe dum tuorum. Dic et gloriam eccle eius. Astitit regina a dextris tuis. in vestitu daurato circūamicta varie tate. Dic et thronum virginum. ad ducentur regi virgines posteā. Dic et electionem apostolorum. Pro patrib⁹ tuis nati sunt tibi filij. Dic et baptismum. Super aquam refec tionis educauit me. Dic et mysteria Parasti in conspectu meo mensam aduersus eos qui tribulant me. Dic et vnctionem. Impinguasti in oleo caput meum. et poculum tuum in ebrians quoniam preclarum ē. Dic et peticionem gencium. Pete a me et dabo tibi gentes hereditatem tu am. Ecce enim incerta et occulta sa piencie tue manifestasti michi. et in iquitates meas dele. Quid o pphe ta. quid desideras. Soluta sunt pec cata tua. inempta est pena tua. nō inquit sufficio hijs. auarus sum ad petendam misericordiā dī. Noui do minū meum esse clementem. pphe ta eram pri⁹. volo et nunc esse pphe ta. et illā habere fiduciā. illā facti spē grā. auolat quippe a me sic colūba. fe tore pccoꝝ meoꝝ fēciēs volo psiaꝫ

recupare grãm. Auerte faciem tuã apeccatis meis. et omnes iniquitates meas dele. Dicito manifeste qd velis. Cor mūdū crea in me deus. O ingenuitas ꝓphete. O desideriū ad deū. vt loquaris michi iterū quero. vt ⁊ ego tibi loquar. Amiciciã illam ⁊ familiare colloquiū quero. Quid enim. Quia liberatus a pena sum securus esse non possum. Mihi maior pena est fraudari colloquio tuo. Quamuis enim substanciam tuam videre non possum. inuisibilis nāq est. pre desiderio tuo opera tua vidi et exulto. Non vidi te. sꝫ vidi celos et exultaui et dixi. Celi enarrant gloriā dei. Conspexi terrā. et dixi. Domini est terra ⁊ plenitudo eiꝰ. Vidi mare et dixi tu confirmasti ī virtute tua mare. Vidi diē ⁊ noctē ⁊ clamaui. tuus ē dies et tua est nox. solem ⁊ lunā tu fecisti. vidi montes. ⁊ dixi ⁊ altitudines mōciū ipsiꝰ sunt. Sic q amat. etsi nō videat quē amat. tñ ⁊ si calciamētū eiꝰ videat. vidre vidēt quē desiderat. Sic ⁊ ego circūeo vniuersam creaturam tamq̄ catulus siciens. vt p odorē suauitatis tandem aliqñ dñi sui p̄senciā mereat videre Et dico. Sicut ceruus desiderat ad fontes aquaꝝ. ita d'siderat aia mea ad deū fontē viuū. qñdo veniā ⁊ parebo ante faciē dei. Rex iquit es. purpura indutꝰ es. diademate ornatꝰ Non qro inqt ista. decorē meū qro ⁊ splēdorē spē. Contēno vmbrā. pertrāseo cenosa queq. folia sūt ista. et nox. ⁊ somniū. ⁊ fenū. ⁊ tamq̄ tela aranee. Ostiam meā qro. nō possum facere crastinacionē. nō suffero dilacionē. qui fiduciā ꝑdidi circūdatꝰ

peccato. Cor mundū crea ī me. et nō solū hoc qro. sꝫ inhabitatem in eo. Et spiritū rectū in noua in visceribus meis. Bene dixit. in noua. Denuo nāq fabricata ē domus. q̄ inueterauerat peccatū. Rogo vt innouet grã. Et ꝓ hoc munere. qd mihi dabo o daᵒ. Doceā iqt ī iquos vias tuas ⁊. impij ad te cōuertētur. Si accepo spm. disputabo orbi terrarū. ⁊ dicā. Oēs gētes plaudite manibꝰ iubilāte deo ī voce exultacōnis. Qm dñs excelsus terribilis. rex magnus super omnem terram. Si accepero spiritum. dicam. Dixit dominus domino meo. sede a dextris meis. donec ponam inimicos tuos scabellū pedum tuorum. Doceam iniquos vias tuas. et impij ad te conuertentur. Et iudaice cerimonie vbi erunt. Non immolo tibi oues. non offero vitulos. et arietes Scio quia hijs non delectaris. sed que filij tui sunt. Vis conuersionē gencium. abolicionem peccatorum Quoniam si voluisses sacrificium dedissē vtiq. holocaustis non dlectaberis. Quia ergo nolo ista. quid michi dabis. Habeo et aliud sacrificium quo delectaris. Sacrificium deo spiritus contribulatus. cor contritum et humiliatum deus nō spernit. Immo sacrificium maximum humilitas est. Solue peccatū meum. da michi spiritum sanctum Hoc sacrificium humilitatis. multo melius est quoniam in deorum. Nam et tres pueri illi etate iuuenes senibus. prudenciores. pauci. sed superantes multos. Captiui. sed forciores rege. q amisūt qdē patriā

et non perdiderunt fidem. Audi s5 vestiti. paupes s5 habūdantes. bui. s5 libos pcellētes. q flāmas ardētes ɔuerterūt. i rorē. Qui elemēta maxia dminutarūt. q ignis obtuderūt virtutē. Quos alligauit tyrān⁹ ⁊ soluit ignis. lamētabant ⁊ dicebāt. Pec cauim⁹. iniuste egim⁹. iniqtatē feci m⁹. ⁊ nō est pnceps neqꝫ pphta. ne qꝫ locus pmiciaꝝ ad sacrificādū. vt inuenire possim⁹ mi'corδiā. S5 in anima ɔtribulata ⁊ spiritu humilitatis fiat sacrificiū nrm. Et hoc nō sua scelera deflebāt. que nec dū admi'ant. Sed qsi boni aduocati pura ɔsciēcia ppl'o q i captiuitate constitut⁹ erat rogabāt deū. Cor igit cōtritū ⁊ humiliatū dns non spernit. hic sollicit⁹ itēdite. psalute eni vrā sunt q dicūtur. Oms qppe vos doctores fieri volo. oms peritos. oms monachos. Nō vt cōiuges nō habeatis. s5 vt ceteras virtutes possideatis. que vos deo cōmēdare possunt. Monach⁹ eni nō solū ppterea dicit q̄ vxorē non habet. s5 q̄ religione dei ⁊ seruicio ipsi⁹ mancipat⁹ ē ⁊ cura illi est. Queadmodū deo nō sclo placeat. Et q magis elegit castitatē que deo cara ē. ⁊ spirit⁹ sancti habitacio. Volo ergo vos i religiōe dei feruere. Quid ergo est qd queri m⁹. Orauit. cōfessus ē. rogauit. ob secrat⁹ est. depcat⁹ est. Lacrimas fudit. cor mundum pecijt. fidē dedit. Querendū si qd quesiuit inuenit. Multam in nos cerno alacritatem. multum gaudium. delectat. Nāqꝫ gubernator cum viderit prosperiores flare ventos. Undarum quidē eleuacionem non video. sed video. multitudinem commouencium se. et non recedentem. Et aures paruulas. et attentos oculos vestros. constringi quidem corporaliter. sed mente stabili. dilatare sensum. ad audiendum verbum dei. Nam qd queritur hoc est. Orauit. rogauit. obsecratus est. deprecatus est. Deposuit penam. liberatus est a peccato. Quid ergo queritur. si ad priorem reuertitur fiduciam. si spiritus emeruit graciam. si quod pecijt accepit. Cor mundum crea in me de⁹. et spiritum rectum in noua in uisceribus meis. Uidete karissimi quantum potuit penitencia. vt priori eū redderet dignitati. qua pollebat antequam caderet. Attendite que dicuntur de confessione. de repeticione spiritus. d' prophetali gracia quinquagesimum scripsit psalmum. Post hūc vero ⁊ sexagesimū et septuagesimum. et octogesimū. et nonagesimum. Ne ergo quidam dicerent. Quid enim. Si scripsit psalmos sed non spiritu sancto. non enim recepit spiritum sanctum. Interrogemus eos quomodo descripserit. Humana inquiunt sapiencia. debuerat eni cū spirit⁹ sanct⁹. Peccatū quidem ei concessum est. s5 spc redditus non est. Ipse quidem pecijt. s5 vbi accepit non inuenimus. ⁊ vbi illi rn̄sū hoc dederit d⁹. Ecce reddidi tibi qd ai'bas. Attēdite diligēt. scripsit qnqgesimū psalmū. De ind' lx. ⁊ ceteros p ordinē. Scripsit āc ⁊ alterū psalmū qui est post. c. viiii. Dixit dns dno meo sede a dextris meis. donc ponā iimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ. Hūc psalmū post

preces aliquo fueris fastidio supera
tus. inspice famulos dominorum ve-
stigijs inherentes. et in ipsorum nu
tu sollicita obseruacione pendentes
Hos imitare. hos sequere. Obsequiū
domino quod debes exsolue. et ser
uicio tuo eū placare. festina. et om-
nia pretermittens illius precepta cō
serua. et facile poteris sentire. q̄ pos
cis. Miserere nobis domine. misere
re nobis. Quoniam multum reple
ti sumus despectione. multum reple-
ta est anima nostra. Vidisti mentem
dolore contritam. salutari misericor
diam deprecatur et ingenti se mo
le supplicij laborare proclamat. Si
cut et daniel ait. Quoniam diminu
ti sumus vltra omnes gentes supra
terram. Hoc et iudei clamabant.
Omnes terminos calamitatis. ex-
cessimus. amisimus patriam. per-
didimus libertatem seruitutis iniu
ria subiugamur. Captiuitatis vin-
cla sentimus. barbarorum tenemur
obsequio. Contempti viuimus. su-
specti anhelamus fame conterimur
Sitis rabie laceramur. omne tem-
pus tormentis exemptum est. ideo
subueni. miserere. multum repleta
est anima nostra. Et ipsa inquit ani
ma iam defecit calamitatum conti
nuatione. tantarum. Et multi qui
dem tollerabiliter paciuntur aduer
sa. nos autem eciam solacium suffe
rencie. amisimus. lugemus. lacri-
mamus. lamentacione conterimur
Et quoniam datis sibi honoribus
non sunt vsi competenter. sed largi
tis beneficijs abusi vixerunt. contra
rijs corrigūtur. Et hoc deus vbique
facit. Sic et adam cum paradisum

vtiliter habitare noluisset. pulsum
e paradyso emendauit. et coniugem
pari honore gloriatam. postea ser-
uitute deterioratam vtilem melio-
remque constituit. Sic et iudeos lib-
tate superbos. delicijs fastidiosos.
iugo reddidit seruitutis. vt captiui
tate dediti. et iniurijs traditi corri-
gantur. Opprobrium exprobranci
um. et despectio superbis. Hoc fre-
quenter ad mittitur. hoc cottidie cō
probatur. Semper superba cogitā
tes. repentina humilitate obruunt
Nichil enim superbia detestabilius
nichil arrogancia crudelius reperie
tur. Propter hanc temptaciones.
propter hanc dolores. propter hāc
gemitus. propter hanc mortale cor
pus est. propter hanc cordibus sol
licitudines ingeruntur. vt anima
vndique tormentis obsessa. et crebris
effrenata suplicijs. superbie cacumi
na derelinquat. Non ergo sufficit si
adueniente forsitan aliqua tempta
cione terreamur. cum scimus hanc
esse pro nobis. sed prophete verba
teneamus qui dicit. Bonum mihi
domine quod humiliasti me. vt disce
rem iustificaciones tuas. Calamita
tem pro remedio. et vulnus prome
dela senciamus. Et temptacionem
prodesse noscamus. vt refici quieti
possimus. Per dominum nostrum
ihesum cristum. viuentem et regnā
tem cum patre et spiritu sancto in se
cula seculorum amen

**Explicit Omelia de psal
mo. c° .xx° ii° .**

**Incipit Omelia eiusdem de
psalmo c. l**

LAudate dominum in
sanctis eius . Alius in
quit in sanctos eius
alius insanctificacione
eius . Aut de pplo hic
ait . aut ppt vitā sāctā ꝛ viros anc=
tos aut ppt sacerdociū . Vide liber
quo fine cōcludit . ꝛ qua iusticia ter=
minat agnosce . Habuit de gracia⁊
accepcione principiū . ꝛ terminū de=
graꝝ accione sortit . Ita eni decet .
sic cōuenit . Debem⁹ benedictiōe sp
et opū et oracionū principia finesqꝫ
munire . Et ideo paulus ait . Oīe
qđ facitis in verbo et ope . gracias
agentes deo patri . Ideo et oracio
nis nostre pfertur inde pfatio . nā
dicentes pater noster . de ꝯcessis be
neficiis grās cōfitemur . ꝛ diuinas
largitates hui⁹ vocabuli nūcupacio
ne mōstram⁹ . Nam qui dicit patrē
eciā filiū ꝯfitetur designat iusticiā .
sanctitatē redempcōnē peccatoꝝ re
missionem . concessionem spirit⁹ lar
gitate . Nam hec debent omnia pre
parari . vt frui adoptione possimus
et merito patrē inuocare valeam⁹ .
Michi aūt eciā aliud significare pu
tatur dicēs . insanctis eius id est pp
ter sanctos suos qꝛ talē humano ge
neri cōuersacionē pate fecit . vt ho=
mines angelos dimōstraret . Et ido
postqꝫ dixit insanctis ei⁹ addidit in
firmamēto virtutis . Et aᵈ eū sentire
arbitror sicut in po:e psalmo . Nā ꝛ
sic ibi ait . laudate eū oīs angeli ei⁹
hoc ꝛ hic facit dicēs . laudate eū in=
firmamēto virtutis eius . qui estis in
firmamēto ei⁹ . Nec cessabāt bene=
dictionis sue participes celestes acci
pere potestates . Laudate eū in vir=
tutibus eius . Alius ait ppotenciam
ei⁹ . ppter virtutē ei⁹ . ppter mirabi
lia ei⁹ . ppter fortitudinē ei⁹ que per
terrestres et celestes potestates que
cōmūiter . que singilatim que ppe=
tuo demōstratur : Laudate eū scđm
multitudinē magnitudinis ei⁹ . Sꝫ
dicis . Quemadmodum laus pote
rit eius magnitudini coequari . Nō
hoc ait sed vt eius magnitudinem
cogitans inquantum possis ad ei⁹
laudem animosus accedas . Et licet
digna tante amplitudini benedic=
tio pfessione quieuerit . hac tamen
tante consideracione virtutis . ora=
cionem laudis debemus agere . Vi
disti animi religiosum desiderium .
Vidisti inflammatam mentem pia
contencione humanam velle fragi
litatem superare . et terra quodam
modo derelicta ipsius celi altitudi=
nem affectare . et sese deo affectaci
one nimia coniungere festinare . lau
date eum insono tube . alius ait per
sonum cornu . Laudate eum inpsal
terio et cythara . ali⁹ ait . in nabla ꝛ
lyra . Laudate eum in tympano et
choro . laudate eum incordis et or=
gano . Alius ait et cythara . Lauda
te eum incymbalis bene sonantib⁹
laudate eum icymbalis bene timēti
b⁹ alius ait designacionibus . Om=
nis spiritus laudet dominum . Ali⁹
ait respiracio cuncta mouet organa
sonos commemorat vniuersos . vt
ex omni parte mens humana lau=
dis ardore succensa . et diuersis so=
norum mysteriis inuitata benedic=
cionis verba percantari festinet . Et
sicut iudei iubebantur omnis or=
gani sono laudare dominū . sic nos

omni corpore laudare ppterem⁹ .ocu
lis. ligua. auribus manibus. Hoc
debemus efficere. Et sic homo cy
thara .corde membro .τ sonos can
ticorū consciencie imitet affectu . et
animus mgr̄ attendat .τ pulset pec
tora τ son⁹ reddet ad celū . Ido et
paulus dicebat Prestate corpa ve/
stra sacrificiū viuū .beneplacitū .ra//
cionabilē culturam deo. Ocul⁹ deo
prestat obsequium . si turpia decli//
net aspicere. Et ligua merebitur p̄//
miū suū .qndo bn̄dictōib⁹ occupat
Et audit⁹ placebit deo . si se detrac
tionib⁹ nō patit cōmisceri . Et mēs
eleuatur ad celum. si malis consci//
encijs non polluatur. Et pedes lau
dare deum poterūt . si cursum suū
ab omni malicia reuocare festinent
Et manus benedicunt . si rapinis
renunciauerint . si ad misericordiā
pperauerint. Sic facit homo cytha
ram omni pte perfectam. sono spiri
tali decoratā .celesti placiturā audi
tui. Nam iudeis ideo diuersos so//
nos fuerat habere p missum ppter
infirmitatem cordis sui. vt organis
saltim imitati. ad caritatē miscerē
tur. Et diuina pmissione fuit. vt q̄
deliciosis mentibus tepida cogita//
bam .τ dissimulacionis negligencia
p̄mebātur. voluptarijs cōuersacio
nibus inherentes. sic saltim aliquid
spernerent vanitatis . Et quid est
cymbalis . Designatione psalmi .
Non enim tāto sono vtebātur cym
balorꝫ non tantū cytharis delecta
bātur. sꝫ cū cymbalis .cū tuba .cum
cythera .psalmos quoqꝫ cū sua d̄sig
nacione cantabant. Et labor ille ac
voluntatis instācia lucrū omodūqꝫ
portabat . Omnis spiritus laudet
dominum. Et quia celestes potesta
tes nominat .τ qr ppl̄m excitauit v
niuersum. qr organa cuncta cōmo//
uit. omnēqꝫ ad laudem naturā inci
tauit. viros τ feminas. senes τ iuue
nes. pueros et infantes. et oīs vn//
diqꝫ mundum habitantes. ad can//
ticum benedictiōis hortat. Et hic
semina noui testamenti dispargens
Laudm⁹ ergo deū τ agētes gracias
nullis momentis deuincamur ho//
rarum. sed verbis et rebus sacrifici
um benediccōis offeram⁹. Hoc mi
nisteriū congruū est. hoc angelorꝫ sū
me conuersacionis imitat obsequiū
Et si laudando eū in uigilam⁹. eci
am futuris bonis pfrui poterim⁹.
Gracia et misericordia domini no/
stri ihesu cristi. τ dilectio patris τ san
ctificacio spiritus cum omnibus no
bis. amen.

Explicit de psalmo .c.l.
Incipit Omelia Sācti Jo/ hannis de beato Job

Verūtamē fratres ka//
rissimi intendat cari
tas vestra quid dico
quando audiuimus
librū sancti iob. pce//
pimus qd̄ pditis reb⁹. pditis filijs
nec ipam carnem que illi sola remā
serat. saluā potuit obtinere. sꝫ pcus
sus graui vulnere a capite vsqꝫ ad
pedes sedbat iob istē corpe putrescēs
vlcere sanie fluens. vermib⁹ scatēs
tormentis accerbissimis dolorꝫ cru
ciatus. Si nobis sic nūciaretur vni
uersa ciuitas. nullo ibi sano ingra//
uissimo vulnere cum sic putrescere

vermibus viuos quomodo mor-
tui putruerūt. qd esset grauius hoc
mea illud bellū tā graue eē puto qđ
initius in carne humana ferrū seui-
ret quoniā vermis. tollerabili⁹ de
vulneribus sanguis erumperet. q̄m
de putredine sanies distillaret. Ca-
dauer corrumpi respicis ꝛ horrescis
Sȝ ideo minor pena. immo idō nul
la pena. qđ absens anima. At vero
in iob p̄sens aīa que sentiret. ligata
ne fugeret. subiecta. vt doleret. com-
puncta. ut blasphemaret. Sustinuit
tamē tribulacionē iob. et deputatū
est ei ad magnā iusticiā. Nō ḡ quis-
q̄ȝ. attendat qđ paciat̄. sȝ qđ faciat
hō. i eo qđ pateris. potestas tua nō
est in eo qđ facis volūtas tua vl' no
cens. vl' innocens est Paciebat̄ iob
et stabat mulier relicta sola nō ad
cōsolacionē nō que afferret medici-
nā. sȝ que moneret blasphemiā Dic
aliqd i deū. et morere. Videte frs
kmi queadmodū illi mors bn̄ficiū
fuit. ꝛ tale bn̄ficiū nemo illi dabat.
Sȝ in hijs oīb⁹ que sancta anima
sustinebat. paciēcia exercebat̄. fides
ꝓbabat̄. mlr cōfundabat̄. Specta-
culū magnū. ꝛ in illa feditate putre
dinis p̄clara pulchritudo virtutis.
vastabat latēter inimicus. aperte ma
lum suadet inimica. adiutoriū dia-
boli non mariti. Eua noua. sed ille
non vetus adam. Dic aliqd in deū
ꝛ morere. blasphemando extorque
qđ p̄cando non potes impetrare.
Locuta es inquit tanq̄ȝ vna ex in-
sipientibus mulieribus. Attendite
verba foris putrescentis intus inte
gri. Locuta es inquit tanq̄ȝ vna ex
insipientibus mulieribus Si bona
ꝑcepimus de manu domini. quare
ꝛ mala nō sustineam⁹. Pater ē. nū-
qd nā amād⁹ est blādiēs. ꝛ respuē
dus corripiēs. Nonne ipē est pater.
et imponēs disciplinā. Cogita quos
libȝ cruciat⁹ extende animū i q̄libȝ
in hac vita penas humanas. cōpa-
ra gehennas. ꝛ leue est oīne qđ cogi
tas. Hic tēporal'. ibi etern⁹ et q̄ tor
quētur. Nūqd ad huc paciūtur. q̄
illo tēpore passi sunt. Diues aūt ille
ad huc apud inferos patit̄. arsit. ar
det. ardebit. viuet vsq̄ȝ ad iudiciū.
recipiet carnē nō ad bn̄ficiū. sȝ ad
suppliciū. Illas penas timeam⁹. si
dū timem⁹. Quicqd hic passus fue
rat hō si corrigat̄ emēdacio est. si nō
corrigat̄ duplex damnacio est. Et
hic cū luit penas tpales. ibi expiet̄
eternas. Dico caritati vr̄e. fratres.
Martires sanctos laudam⁹. glorifi
cam⁹. ad miramur. dies coꝝ pia so
lēnitate celebram⁹. merita coꝝ ve-
neramur. ꝛ si possumus imitamur.
Est ꝓfecto. est magna martirū gl'ia
sȝ nescio vtrū minor gloria fuit sanc
ti iob. Nec tam̄ ei dicebat̄ tbus po
ne. ydolis sacrifica dijs alienis. nega
xp̄m. dicebat̄ tam̄ si blasphemauer̄
putredo oīnis abscissura. sanitasq̄ȝ
reditura ē. sȝ si blasphemaueris di-
cebat inepta ꝛ insulsa mulier. more
ris. et moriendo tormētis carebis.
quasi vero morienti blasphemo nō
etern⁹ dolor succederet. Mulier fa-
tua p̄sent̄ putredinis horrebat mo
lestiā. eternā flammā minime cogita
bat. Ferebat ille p̄sens incendiū ne
in curreret in futurū. Tenebat cor a
mala cogitacione. linguā a maledic
to. seruabat anime integritatem.

in putredine corporis. Videbat quod et iudiciū de se futurum euade bat pstante xp̄o domino nr̄o cui est gloria et imperiū in secula seculorum Amen.

Explicit Omelia Sancti io. de beato iob Incipit Ome. eiusdē de ascēsione helie

Apud quosdam vete res reges moris erat vt si quis fortiter, pre ge fecisset in bello. et corpus et animā picu lis obicere. nō timuisset. curru atq; alijs regie dignitatis insignib⁹ do naret. Igit reges terreni atq; mor tales. ita sibi deuotissimos remune rare cōsuerunt quanto magis oīpotēs de⁹ q: rex regū. et dn̄s dn̄oꝝ ē. heli am suū tota se corporis et anime deuocione zelantē. post multoꝝ la borū sudores. post dirarū psecucio nū grauissimas fatigaciones. post tantoꝝ belloꝝ magnas illustresq; victorias. optima demūdo et dia bolo spolia referentē. igneo curru atq; equis flāmantib⁹ impositū tri umphali gl'ia pfulgente. ad sua reg na voluit puenire. Oportebat nāq; errantis ppl'i rectorem. gubernato rem sacroꝝ moderatorē discrepan ciū voluptatū. isrl'is aurigā. qui ad iugū timoris dei qm̄ ad lasciuos et vagos animos reuocauit. Frenis lo risq; astrinxit et aciter discipline recto tenore currendū cōcordi quadā copulacione cōposuit. ad regna ce lestia curru atq; equis transuolaret euectus. Hinc poetas atq; pictores in figuranda solis imagine exēpla credo sumpsisse Qui curru atq; eq̄s fulgentib⁹ ipse rutilans atq; radiās et fluctu occeani sublevatus. inter preruptos moncium scopulos eua dens quasi ad celestia videtur ascen dere in similitudinem nominis ei⁹ inductus. Sol enim greco sermone helios appellatur. Unde helias ve re helios q̄m curru atq; equis ful gentibus igne de occiani fluctu id de mundi commocione per mon cium scopulos. idem per magnorū laborum difficultates progrediens ad celestia deuect⁹ ascendit. Huic celestis ignis non modo currum m q̄ drigaꝝ subprebuit ad superna. ve rum eciam iussis eius obsecut⁹ se pe monstratur. Armatum deniq; mili tem qui accipiendum eum ab in,p bissimo rege fuerat destinatus eius successiōe celo lapsus ignis absump sit. ad puniendos idolorum quoq; sacerdotes vere diuinitatis index de celo ignis hoc orante descendit. Quantum iste ergo gehenne igni bus illusisset. qui sic celestibus assue uerat temperare. Igitur postremo currus ignei simul et equi profectuꝝ de seculo prophetam prestolantur intenti. Qui opifex hunc currum. que manus illas rotas in orbis vo lumine circum egit. Temonem pro tendit. iugum insuper aptauit. cete raq; composuit. cum materies om nium vnus ignis arderet. Que re gio illos equos quave stirpe proge nitos. quorum natura ignis desti nauit. Si animalia dixeris. ignis oc currit. Si ignem credideris. forma se animalis opponit. Aliud tibi for ma. aliud tibi natura demonstrat

Si animalia contrectare velis.ig-
nis erit Si ignem refugis.animalia
non credis Ridiculosa sane genciū
semꝑ oppio diuersas aialiū formas
currus atqꝫ alias res in theatris fer
uētissima semꝑ nat̃a singulari q̄dā
ꝓdita soliditate cōstituit. Sed nos
tam vere currū et equos fuisse. q̄m
vere fuerit ⁊ ignis credētes ac ꝓfitē
tes.neq̄q̄ʒ gētiliū uanos cōfirmare
videmur errores Que autē apud
nos isti⁹ ignee forme nacio fuerit vł
origo.paulopost dicem⁹. Interim
ex inꝓuiso currus et equi apparue-
re flāmantes Quis hos ad heliam
ꝓduxerit equos.quis illis tātū subi
to cursum statuit. quis iter suū in
aere currentib⁹ demōstrauit Quo
currū dirigerēt. vbi aer ille on⁹ ex-
poneret.nullus omnino ꝑter q̄ʒ sa-
pit.soli aūt equi subito veniūt. he-
liā vt viderūt subsistūt ⁊ ut ascensu
ro currū preberent. terga sponte cō
uertūt Stati vero pio onere suscep
to in auras ventosqꝫ ꝓsiliunt et ra-
pidis ꝑ inane passib⁹ aeris spacia
corripiūt Hoc illis aer qđ campus
erat Hoc inane qđ terrenū.qđ di-
cas an aliter dicas Ubi rogo alter
nos figūt pedes.dū citis saltib⁹ glo
merāt cursus. qđ est in aere solū.qđ
duro calcib⁹ cornu feriūt Ubi rota
rū istabił illa sic currit iuersio.vt im
petu globoso cōtinuo in semet volu
bilitate redeunte.radiorꝫ tibi discri
mine velox vertigo cōfusa luce surri
piat.ut omnino dubitare possis an
currāt.Mirū ꝓrsus et incredibile pe
ne spectaculū equis currere supinis
vtiqꝫ ad regna celestia tēdentibus
Stat secus auriga nec fundit̃.ſʒ oia
ignis erat.qui leuitate nat̃e et ꝓma
ne discurrit et ad supna semꝑ insur
git Hoc ipm̄ magis mirū est tenue
ac liquidū corp⁹ ignis solidū auffer
re potuisse. aut ambulare nō potu
isse. Stat itrepid⁹ sup ignē ac ratē
nec icalescūt omnino vestigia Totū
corp⁹ ignis ambit nec ledit̃.ꝑcolla
ꝑ latera.flāma discurrit inoxia Mi
ra ꝓrsus racio hominē et illicita itin
nera petētē.ignis euehit ⁊ munit. ⁊
q̄cq̄d celestis nat̃e est iustorꝫ itinera
sꝑ obsidere noscūt̃ Cōtra quos ap̄ls
nos paul⁹ istruit Nō ē vob̄ inq̄t lu
ctacio aduersus carnē ⁊ sanguinē.ſʒ
aduersus ꝑncipes harꝫ tenebrarꝫ.
aduersus spiritalia neq̄cie i celesti-
b⁹ Quis itaqꝫ putat hos oīs spc̄
vagos iq̄etos. ac sꝑ exsomnes cū tā
to ⁊ tā ꝑfulgēte triūpho.heliā ꝑ ae
rē trāseūtē ignorare potuisse Accur
rūt oīs.nouū mirāt̃ spectaculū.ho
minē vidēt.dubitāt.cōmi⁹ accedere
cupiūt Ignē metuūt.⁊ si q̄s i ꝓborꝫ
fuerit.pl⁹ i eū custos ⁊ vector exarsit
Quacumqꝫ đ inde curr⁹ ipetū tule
rat.spc̄ nūc metu đesāt̃ i agmina.
nūc dispsi veniēti locū turpi fuga ci
ci⁹ derelinq̄ūt Ignis est ista natura
an aliq̄ illa cēsura v̄sat̃. vt vn⁹ atqꝫ
idē ignis ꝓphete volūtatē tribueret
hostib⁹ minaret̃ icēdia. Hoc quo
magis credas babilōi⁹ te camin⁹
edoceat. q̄ vno eodēqꝫ momēto iu
stis refrigeria.iiustis vero mouebat
icēdia Qui etiā ille ip̄e latro ip̄e ꝑn
ceps i summa aeris arce resīdēs.ve
luti pegrina sua trāseūtē mirat̃ stu-
pet.ac sic deīnđ secū ip̄e volutat ⁊ q̄
rit̃ Uerū ne istud ē qđ video.an ali
quid erit quod meos fallere possit

obtutus. equos atqꝫ currum video chorruscantes. ignes rutila luce fulgentes. et qđ magis mirādū sit hominē desup īsistere. equos agitare nec ledi Quid tñ istud ē qđ sic mihi mēs cōfusa tbať. vires torpēt. conat⁹ oīs īfringiť Obuiā pcurrere cupio nō possum solita tela torquere Conor. nō valeo Nō sine cā ē. qđ sīi cōgressiōe afficior. qđ solo vicor aspectu Quis tñ iste sit. curru ppinqnte iā cognosco Ipe eñ fulgor q̄ celabat ostēdit Heliā video. helias iste ē Agnosco fortissimū bellatorē ſꝫ de me fateor sepe victorē Quociēs ego illi ꝛ qm̄ fortiť i bellū cōgressus. quociēs ineū milites quoqꝫ meos irat⁹ armaui. quociēs armis p̄ssi pepuli. fugaui. fame. siti. solitudie fatigaui. vicere tñ nō potui Quin immo acrior redit ad pugnā. et ineptas inermesqꝫ legiōes meas crudeli strage dieciť O regis mei miba ac sp dflēda cōdictio O virt⁹. ipa suis se armis frequēter expugnās. p dolor Hostes meos ipa q̄ ddero vulnera faciūt sepe victores Qđ si meū vicere pdere ē. nō tibi satis ē heliā dociēs iterris regē famosum vicisse nūqđ ꝛ hee regna me iteꝝ expugnatur⁹ inuadis. me iteꝝ petis. me terribil' ac metuēd⁹ iquiris. Tibi cedēs. tueqꝫ robur virtutis effugiēs ad hāc aeris arcē tāqꝫ adtutissimū p̄sidiū vbi null⁹ vnqꝫ mortal' accessit cōuolui. nec hec michi iā tuta sedes est nec hic licet iā sine timore cōsistere. Qđ si qđ credere magis libꝫqꝫ hac iter ad celū est. summū regē visur⁹ ascēdis. nō inuideo. nec tibi iā tociēs vict⁹ obsisto. Felix de me ppetuo triumphatur⁹ in regno. Nūc iā delectissimi curr⁹ equoꝝqꝫ igneoꝝ ut supi⁹ pposuim⁹ rōnē breuiť exponā⁹ Scriptū de deo est Qui facit angelos suos spirit⁹. ꝛ ministros suos ignē vrētē. Hoꝝ naťa cū sit conuertibilis. i eas se formas vertūt. que p sint causis ob quas dirigūť necessarie. diximꝰ iā qnib⁹ excausis oportuerit heliā sic ad supna trāsferri. ꝛ ideo hic ignis ē. q̄ ꝛ ministri dei et ipi⁹ iussiōe heliā leuatur⁹ ad celū. curr⁹ ꝛ equoꝝ forma executur⁹ iussa suscepit. Igiť si helias curru atqꝫ equis igneis ad celestia trāsuectū se glať. qnto magis maior hec quam credidim⁹ glā est. ipm scilicet dñm de inferis de diabolo de mdo omnib⁹ mūdanis virtutib⁹ tā gloriosum tropheū ferētē. nulla angl'oꝝ opa. nulla adminiculo ministroꝝ. ñ ad celū ſꝫ ultra oīs celos sola sue maiestatis ascēdisse potēcia Qđ e vos q̄ dē q̄ ad cōsequēdū dei mun⁹ acceditis. tota fidei deuociōe credētes. pcipietis ea que de⁹ pater daturꝝ se credētib⁹ pmisit. p xp̄m dñm nrm. cui ē glā insecl'a scl'oꝝ Amen

Explicit Omelia de ascēsiōe helie Incip. Om. S. Jo. epi. de natiuitate vii mechabeo.

Uam speciosa et grata ciuitas nobis enituit. ꝛ toci⁹ anni dieb⁹ splēdidior dies hodierna p̄fulget. nō de vsitatis solis radijs illuminata p̄clari⁹ ſꝫ de lumine martirū. sup coruscum fugoris micātem illustrata sublimi⁹ Multis eteni solib⁹ illustriores sūt

martyres et magnis luminaribus clariores. Propterea hodie si dici potest. celo ipo ornacior terra letat Sed in hac cōparacione non attendas cinerē sanctorum corporum nec favillam reliquarum carnis. omniaqꝫ ossa cōsumpta temporibus sꝫ api oculos fidei et vide eos diuina virtute. ꝛ gracia spiritus sancti amicos et diuini luminis claritate radiātes Hi ergo ipi ꝺ superno solis circulo in terrā radiꝫ xpo emittente iaciunt et a corporibus eorum ꝓsilientes corusca luce fulgoris sic speciem ecclesie gaudentis illustrant. ita faciem diaboli inuidentis obcecant Nam ut audaces latronum duces siue impy sepulchrorum effossores si forte dum predes agunt aut spolia capienda conquirunt in arma vel ornamenta imꝑatoris incurrerint. quālibet cupidi ꝓdarum. tamen ita agnitis regis insignibus deterrentur vt fugiant neqꝫ cōminꝰ accedere vel attingere audeāt: Unde sibi ñ compēdium ꝓcedere sed periculum ꝓuidēt imminere. si quid inde audeāt vsurpare. Ita ꝓfecto et demones q̄ vere latronum ꝛ principes et magistri sunt vbi coronatorum martyrū corpora viderit posita. Lōge illico a conspectu eorum pauidi fugiunt et absiliunt. Non enim ad naturā eorum intendunt. sꝫ in archanam dignitatem et gloriam xpi qui in agone certancium induta corpora martyrū suorum sicut arma portauit Huiusmodi enim armis nō angelus. non archangelus non vlla alia creature virtus induta est. sꝫ ipse dominus virtutum ꝛ angelorum

sicut paulus clamat dicens Si experimentum queritis preliantis in me christi. Preciosa enim sunt corpora martyrū. quoniā plagas pro domino susceperunt. Et quia stigmata propter christum menbris suis impressa ferunt. et sicut chorona regalis vndiqꝫ decorata fulgores varios emittit. ita et sanctorum martyrum corpora sicut preciosis lapidibus acceptis pro christo vulneribꝰ distincta omni regum diademate ꝓciosiora et spectabilia redduntur. et illi quidem secularium spectaculorum presides siue aburi quos greci agonithetas vocant proponentes certamina. magnum muneris ambitum esse existimāt. quando iuuenes et robustos luctatores in stadium introduxerint. vnde prima ostentacione miraculum spectatoribus prebeant. studio Hoc vero spiritali vel agone non ita est sed omīa econtrario. Agonem enim proponens. christus. non talem qualem illi terreni agonithete. sꝫ horribilē et plenum timoris. Non enim hominum contra homines luctamen sed hominum aduersus demones pugna est. Tale ergo certamen nobis proponens christus. non iuuenes exercitatos ad luctamina adlethas sed primeuos adolescentulos ꝛ cum ipsis senem eleazarum. simul qꝫ mulierem anum matrem septem adolescencium vult considerare. q̄d hꝰ noui ē. q̄d paras. iutilē ꝛ adhuc tenerā i bellū i barenā vl' pliū ducis etatē. q̄s em̄ an̄ hāc diē vidit vl' audiuit mlierē i vltia senectute positā dimicasse. ꝛ terribilem mort' adisse

conflictum. Nemo huiusmodi factū audiuit vnq̄ꝫ Sꝫ ego inquit admirabile hoc et nouū qđ neqꝫ auditu aliquādo pceptū est ipis opib⁹ demōstrabo Nō enī tal'agoni dicta ego sum. vt certaminis exitium i aliquo certanciū virtute ꝯstituam. sꝫ ipe assisto luctantibus et auxilium pbeo. et manū pbeo athletis meis. Et qđ ex ppriꝫ arbitriꝫ libertate suscipiunt ꝺ bone voluntatis affectu ut ꝓlegibꝫ meis ꝛ nomine meo dimicēt. iꝺ in victoriā ipis ꝓcedere. mei est auxiliꝫ Ergo cum videris mulierē annis affectam. senio tremulā. baculo indigentem induci et congressam ꝑlio passionis dissoluere crudelē tyranni furentis insaniā. et de incorporeis virtutibus triūphantē. et diabolo ꝑualentē. et facile vires illius cōcidentē cū potestate maiore. ad mirare diuini agonithete graciā obstupesce adintuendam xp̄i virtutē. cui⁹ adlethe nō corporis robore. sꝫ fidei virtute luctant. Infirma eorū natura vel vetus est. sꝫ que eos vnxit gracia potens est Resoluta sunt corpora senectute. sed solidate sunt mentes desiderio pietatis. Nō est sensibilis hec pugna. neqꝫ insensibile certamen. Noli ergo istos athletas extrinsec⁹ cōsiderare: sꝫ ingredere sensu racionabili ad interiorē. eoꝝ habitudinē. cōspice fidei eorū fortitudinē vt intelligas qm̄ q̄ ꝯtra demones pugnat nō robore corporali neqꝫ valida cōpage membroꝝ indiget nec ꝺ etate iuuenili fiduciā sumit. sꝫ ꝛ si tenet adhuc adolescētulus i flore primeuo agit ꝛ si senex ad extremas etatis sue metas ꝑuenerit

animā uero fortem habeat et corroboratam fidē nichil de etate vel modica vel extrema ad effectum certaminis impeditur. Et quid dico senē ꝛ iuuenē. q̄ndo eciā mulieres expedite ad hec ꝑlia cucurrerunt. ꝛ illustres coronas adepte sunt. Nam illi extranei nobis. idem mundani agones. ꝛ etatis ꝛ forme ꝛ gener⁹ dignitatem requirunt. Unde ꝛ seruis et mulieribus et senibus et pueris. ad eos adit⁹ denegatur. Istic vero apud nos omni ꝑsone omniqꝫ etati. et vtriqꝫ serui indiscreta facultate studium patet. et agonis adeūdi cōmune ius. et vna libertas est. vt ꝓmpta omnibus sine inuidia bonitate ineffabilē saluatoris nostri virtutem cognoscas. ꝛ apostolicum sermonē opere confirmar videas. q̄a virtus in infirmitate perficitur quādo enim pueri et senes supra naturam valent ꝛ internis viribus modos etatis extendunt euidenter operantis in ipis gracia manifestatur. et ut plenius appareat quia infirmitas athletarū nr̄orū q̄ i exteriori est clariores faciat eē victores. et senē ꝛ pueros relinquentes. infirmiorem ipis ꝑducam⁹ i mediū mulierē. illā anū et septē puerorū matrem. Nā labores partuum non vel modice huic certamini impedimento sunt. Quid ergo eius prius aut potius mirabimur. quod ex natura ifirmū aut qđ de etate habuit prelijs inutile. ꝛ i matuꝝ aut necessarie ꝯpassionis affectū Mat enī erat Unū facile eā potuisset i tormētis viscerū suoꝝ vicere matna pietas. nisi diuia pietatis altior virt⁹ virili fide anile pect⁹

armaret Magna et enim hec impedi-
menta sunt ad eũ cursum cui⁹ intẽ
cio summa idiget paciẽtia Ego ve-
ro et aliud his maius habeo dicere
qd et virilẽ mulieris fortitudinem
et callidã diaboli versuciam conside
retis. Quid aũt hoc est diligẽter in
spicere debetis. immundi demonis
maligna calliditas nõ primã eã tra
xit in agonẽ. sed post filios eam duxit
in pliũ Qua causa hoc Ob hoc vti-
que vt pueniẽtibus i cõspectu ei⁹ sep
tem filiorum suppliciis deiceret sensũ
ei⁹ cum virtutẽ mentis in matre fre
gisset. varia crudelitate ppositis ei
spectaculis orbitatis sue. cũ iã ener-
uatam et consumptã maternis do
loribus facile vinceret. et in ruinam
mentis impelleret Ne ergo hoc con
sideres quod illata sibi tormẽta tol
lerabant. sed illud magis contempla
re. qd mater p singulos eorum durio-
res sustinebat dolores. Et ho⁹ qd di
citur. bene norunt quecũque parĩedi
dolores expte sunt mulieres. et ma-
tres facte sunt. Nam sepe et mater-
si videat filiũ suũ febribus estuare
ita pturbatur. vt arbores illi⁹ i sua
cupiet menbra transferri. et mutata
in se si possit egritudinis vice transi-
fundere in filiũ sanitatem suam. Ita
omnibus domesticis malis easque
de filiis malis acciderint erumnas
graniores existimãt. et intollerabi-
les fiunt que matris sunt. Sicut g°
vera in cunctis matribus talis affec
tio. ita pfecto manifestũ est qr mat
illa grauius in suppliciis filiorum
puniebatur qm si ipa pateretur. et
maior erat passio in visceribus ma-
tris qm in corporibus filiorum. Si g°
vnius filii nunciata est egritudo. au
ditu solo viscera materna turbantur.
Hic mei non vnum sed tantum fi-
liorũ chorũ vno tẽpore pariter in-
terfici videns mater. nec absens p
auditum suscipiens passiones eorũ
sed presens oculis hauriens vulnera
omniũ quos pepat. quid non pacie
batur Quomõ non excidit mente
vnũquẽque horum expectans horribili
us et diuersis penarũ ingeniis cru
ciari. et p incisiones menbrorum tã
crudeli qm lẽta morte cõsumi. quo-
modo tam ferali spectaculo nõ dis-
silierũt viscera ei⁹. sed desumpto cor-
pore anima excussa est. Quomodo
non et pma filii passione in ipsos ig
nes quibus filius cremabatur insi-
luit. vt simile vel deterius filiorum
spectaculum cõpendio mortis eua
deretur. Nam et si sapiens esset. sed
mater erat. Et si amãs deũ. sed car
nem portabat. Et si pmpta esset fi-
de. attamen femineũ sexũ gerebat.
Et si zelo diuine pietatis pmpta
ferueret. sed et materne affectõis vi
culo memor partuũ tenebatur Si enĩ
nos qui viri sumus frequenter cũ vi-
demus reũ p forum duci refrenato ore
in mortis dãnatõem. et eũ trahente
carnifice de solo eius aspectu frãgi-
mur. cũ tñ sufficientẽ habem⁹ cõso-
lationẽ ex ipsa cõscientie securitate.
q ab illi⁹ pena mortis discernimur
facile metiri possimus qd illa ptu-
lerit que nõ reũ aliquẽ et extraneũ et
dãnatõe cõmerita duci videat. sed
septẽ filios simul in vna die nõ ista
morte cõsumi. sed varie laniatos pe-
nis videbat inffici. Si eni lapidea
qdem fuisset. et si viscera adamante

cōpacta gessisset. ita forte potuisset inconcussa durare. et nichil eorum sentire q̄ et mulierē et matrem ppeti. ius ipā nature pietatisq̄ cogebat. Deniq̄ cogita quō admiremur patriarcham abrahā. qd̄ filiū suum offerens deo ipē vinxit in apparatu hostie manꝰ eiꝰ pedesq̄ cōstringēs et cū paterna manu immolandū altari imposuit. et sapiēter cōferens tunc videbis q̄nta mulieris huius virtꝰ extiterit. O amarissimū illud simul et dulcissimū matris spectaculum. O amarissimū quidē ꝓpt naturā affectiōis humane et ꝓpt ipōrū faciē tormētorum. dulcissimū vero ꝓpter virtutē fidei que delectabat domesticarum spectaculo passionum quo impiā sacrilegi regis crudelitatē cōfessio gloriosa vincebat. Unde fortissima illa mater nō frāgebatur spectaculo orbitatū suarum. sꝫ cōfortabatur quia nō ꝓfluentē eorum sanguinē aspiciebat. sꝫ magis ad coronas eorum q̄ terebātur in celis intenta gaudebat Nō videbat ad receptaculū tēporale cauari petrā sepeliendis quia ꝓuidebat eterna edificari tabernacula coronādis. Non cōsiderabat circūstantes ppl'os quia videbat astantes angelos. Oblita est dolores partuū suorum cōtēpsit naturā sexus sui nec memor et iā senectutis. ipam quoq̄ nature tyrānidē aio suꝑante calcauit. nature inq̄m tyrānidem que et bestiarum feritatē subigere cōsueuit Sepe em̄ difficiles capi belue. ꝑ amorē tam̄ sui sobolis capiūt Dū em̄ natorum suorum dilectionē vite sue p̄ferūt. ita affectu pietatꝭ icaute i manꝰ incidūt venatorum. q̄ prius catulos eorum venāt. vt ꝑ affectiōis captiuitatē. ꝑueniāt ad capturā parietiū Nullū ē aial nc ita ifirmū qd̄ nō ꝓfilijs suis defensandis robur assumat. neq̄ ita māsuetū qd̄ abrepe tis catul' nō irritet. et aduersꝰ rapiētē q̄nta potes virtute deseuiat. Sꝫ istā totā ipam et ꝑ hōies rōnabiles. et ꝑ aialia irrōnabilia pari iure porrectā atq̄ diffusā nate tyrānidē hec dei virtute dissoluit. et nō solū nō insiluit capiti seuiētis tyrani. neq̄ lacerauit faciē eiꝰ. vt bestia videns catulos suos diripi sꝫ tantā magnanimitatē fidei animi. omnē philosophiā sup gressum mōstrauit. vt immolatōꝫ filiorum suorum p̄pararet hortatu suo. et ingereret ꝑsecutori Et cū adhuc pores punierēt. residuos ad emulationē eorum exhortātibꝰ verbis i palestra passiōis iūgebat Audiant hec vniuerse matres. et emulētur virilē m'erisbuiꝰ fortitudinē. et verā circa filios dilectionē. et scd̄m illā septē martyrū matrē nutriāt filios suos Nō em̄ educatio filiorum hec nate est. sꝫ educatio matres facit Hc em̄ volūtatis ē Et vt discas qz nō pariendo tm̄. sꝫ magis bene nutriēdo sit mater. audi beatissimū paulū quō honorificet et coronet viduā. nō ꝓpter partū. sꝫ ꝓpter eductionē bonā filiorum Dicēs em̄ vidua eligat nō minꝰ ānorum sexagita testimōiū habēs i opibꝰ bonis vt horum bonorum laude ꝯsummaret adiecit Si filios enutriuit Nō dixit si pepit Quid gº estimabimus illam mulierem pertulisse. si tamen mulierem illā dici oporteat cum videret in filiorum membris viscera sua cruciari. alterius

anulsos a suis manib⁹ digitos sup
prunas ignium spargi. et vnius ca-
put clauis configi. alterius capiti cu
tem ꝺtrahi. et totum corpus extrac
ta pelle nudari. et eum qui talia pa
tiebatur stantem fortiter insuper et
ipsi tyranno penas eternas voce li
bera comminantem. Quomõ mat
hec expectans eleuauit vultum suũ
et os aperuit et linguam mouit in
ṽba. non in verba materni doloris
affectum mollia sed verba virtutis
Quomodo non recessit a carne ani
ma ei⁹. Quomodo ego dicam Nõ
enim in terrena prestancia intende
bat. sed in futura celestia prepara ba
tur. in hijs omnibus filiorum suoꝝ
prelijs et tormentis vnum timebat
ne cuiq; tyrannus parceret et in-
uidiam diaboli soluto certamine
triumphancium scinderetur chor⁹
filiorum eius. ne quis eorum sine co
rona maneret. Et qm̃ hoc time-
bat. minimum eorum qui iam sol⁹
agoni supererat. tantum quod nõ
manibus. apprehendens in ignem
ipsa incensum impulit. veruntamẽ
pro manibus eum verbis exhorta-
tionis impulit et armauit. cum ma
gna trepidatione pietatis. voce pa
tria obsecrans eum. ne callidi per
secutoris senioribus crudelitate blã
ditus emollitus. euelleretur a fra
tribus gloriosis. et confortantium
immarcessibilis corone victus amit
teret Nos citra dolorẽ alienas erũ
nas audire non possumus: sed illa
proprias et domesticas passiones
citra dolorem intuebatur Hec nõ
negligenter neq; in ambustione au
diamus. sed vnusquisq; eorum qui

audiunt in filijs suis totam hanc rẽ
sibi depingat. in corde suo prepo-
nens virtutem eorum que dicimus
de suis affectionibus metiat. Quã
uis nec ita possit. quia naturales
passiones sermo non potest explica
re. experimentis autem tantum per
cipi potest humane affectionis expͥ
sio. Quam bene ad eam matrem
congruit sermo ille propheticus.
vt post septem filiorum coronas di
camus. Tu autem sicut oliua fruc-
tifera in domo dei. Nam olympia
cis spectaculis cum innumerabiles
sepe conueniant luctatores. vni tã-
tummodo manet corona victori isti
vero de septem fratribus septẽ emi
cuerunt corone. Et qm michi ostẽ
dis regionem ita fertilem. quem mu-
dum tam numerosa prole fetosum.
Numquid similes habuit parturi-
ciones mater filiorum zebedei Glo
riosa quidem et ipsa apostolorum
mater. sed duorum tantum. Sep-
tem vero martyres nescio vmq;
vnum protulisse vterum. et ipsam
eis matrem glorie sociam in consor
cio passionis oppositam. et quidẽ
non vna neq; simplici adiectione
meritorum. atq; virtutum. Nam
filij eius septem martyres erãt. tm̃
aũt corp⁹ matris appositũ est. Cor
pus quidẽ erat vnũ. vii. vero martyꝝ
legio iplebat i matre Inq dilatata ẽ
gl'a passiõis ꝛ corona martyrij i ea
oim virt⁹ ꝛ gl'a ꝯfluebat qꝛ p v^m quẽ
q; filioꝝ suoꝝ passa ẽ. et qm̃ illos ip
sos t'les ipa pfecit. hic ecc'am nob
itegrã martyꝝ pepit. vii. filios eni-
ra sblimit. qꝝ nẽinẽ pepit tre s; oẽs
celo magᵉ ãt regi ãt celoꝝ cui oẽs eos

in uitam peperit eternam Ergo cal
lidus omnis malicie machinator
diabolus vltimam eam duxit ad =
certamen ea causa quā supra expo=
sui. vt virtute ei⁹ infracta. ꝛ i specta
culo filiorū p tormenta morientiū de
bilitata facile postea debellaret af=
flictam Si enim sepe sanguinis hu
mani fusionē videntes homines cō
sueūt pauore pcelli. ꝛ nō modice cu
racionis egerunt. vt et deficientem
vitā resumerent. ꝛ labantē animā re
uocarēt. tantos illa videns sangui
nis riuos nō ex aliena. sꝫ de filioꝝ su
oꝝ carne manantes. qd nō sustinuit
aut q̄m pturbacionē mente suscepit
Itaqꝫ diabolus vt sup̄ dixi ꝑpter
qd eā post filios suos quasi p̄fractā
orbitatib⁹. et facile vincendā in ulti
mū certamen induxerat. id totū in
cōtrariū sibi cecidisse psensit: ꝛ mu
liere p hec ipa quib⁹ vincendā pu=
tauerat. vincente confusus est. Ma
gis eni confirmata mater exemplis
filiorū ingressa est Quā ob rē p or=
bitates suas n̄ fracta sꝫ fortior facta
est. Non eni iam reliquerat sibi ꝑ
quib⁹ angeret. vel quibus timeret.
ne forte infirmitate fraudarent co=
rōis. sꝫ oīs sicuti vnū reponēs ꝑm
ptuariū ad supnos p̄mittens trium
phos ꝛ ad incōcussa pennis glie re
gna gaudebat. cōfidēs de cetero et
secura cū magnanimi voluntate. et
sicut corone quedā preciosissimis la
pidib⁹ cōposite eminētē gēmā. ita
carnē suā choro filioꝝ coaptans. ad
desiderabilē ihesū pullos suos vt
aq̄la subsequens euolauit. magnum
nob̄ reliquēs solaciū atqꝫ cōsiliū pro
qd in semetipā ope passiōis ꝓbauit

Qd filijs valido ꝑmōe ꝑsuaꝺat. vt
corroborata aīa ꝛ sublimi sēsu istructa
audeat omnes ingredi passiones.
ꝛ oīa siue tormentoꝝ siue discrimi
nū visibiliū dura cōtēneret. Quis
eni vir. que mulier. quis senior. aut
q̄s iuuenis. deceto veniā possit acci
pe aut excusacionē habere fragilita
tis carnis. ꝛ timiditatis huāe. si ꝑ
pter xp̄m sibi picula videat inferri.
q̄ndo mulier senectute cōfecta et tā
toꝝ filioꝝ mater et ante temp⁹ grē
cōgressa sustinuit multis viroꝝ pro
tēpus metu mortis inclinatis in sa
crilegia pfidie nec dū in dn̄i saluato
ris aduentu extincto peccato. neqꝫ
morte deuicta. tātis animis et tāta
virtute tantas ꝑpter deū penas su=
stinuisse cernit ꝛ vicisse cognoscitur
vt euāgelicā pfectionē in tēporibus
legis impleuerit Unde hec g° oīa
cogitātes ꝛ mulieres. ꝛ viri. ꝛ iuue=
nes ꝛ senes. exēplū agonis hui⁹ tāto
rūqꝫ in filijs in matre luctaminū. sic
i tabula ita i corde vr̄o describite.
assidua vobcū exercitacōe medita=
mini. Cōtra oīē spiritaliū inimico
rū armaturā illius pacienciam ꝑpo
nam⁹ ad inuicte virtutis exēplū. vt
istic emulātes fortitudinē scōꝝ illoꝝ
similiter illic eorum coronam possi
mus adipisci. Quantam illi pacien
ciam in periculis corporalibus ostē
derunt. tantam nos in passionib⁹
irracionabilib⁹ continenciam de=
monstremus. idem contra iram et
auariciam vel inanis glorie concu
piscenciam diuino timore muniti
sensibus repugnantes. et consilia
diaboli destruentes in nob. Si eñ
cupiditatū ignes vicerim⁹ sicut illi

tyrannidi signem vicerunt. poteri
mus iuxta ipsos et matrē eoꝝ pari
gloria constituti similes haberi Po
tens autem est deus. vt prestet vos
omnes p eandem fidem ad parem
gloriam puenire. Per caritatem et
gratiā domini nostri ihesu xpi per
quem et cum quo est deo patri reg
nū ⁊ gloria cū spiritu sancto ⁊ nunc
et semper et in secula seculoꝝ Amē

Explicit Omel vii mecha

Incipit Omelia Sancti Jo.
De tribus pueris viii

TRium puerorum ser
mo tractabit. Quoꝝ
fides q̄li laude into
net glorie salutaris
flamme testant. Ecce
in tribus pueris non
anni faciunt sapiēciā. non menbra
colligūt vires habentes sc; talē in
sacrario pectoris fortitudinē. qm̄ ar
matus rex exhorruit. et ignis expa
uit Quoꝝ infantiā fidei constantia
gl'iosam d'cursa libri paginula pau
cis exponā. Anno octauo decimo
nabuchodonosor fecit imaginē au
reā altā cubitis lx. ⁊ latā cubitis sex
⁊ statuit eā i regiōe babylonis Sin
gula exponēda sunt. singulis r̄ndēd
postea ad fortiora veniamus. Fecit
iquit imaginem auream qualis d'
nouo honore mōstrat'. quē abstru
sa metalla generarūt Quid g° dice
mus Durus fossor sudauit. palluit
laborauit. ne minus forcia cupid'
deus menbra susciperet. Alta inquit
cubitis lx. hec vero om̄ia ridicul' trā
sienda. Et stabat inconspectu ima
ginis p̄co fortiter clamans. Qualis
de' q̄ ut disci possit publice p̄conat
et tam̄q̄ noue religionis indicium
aurum postea ponit. quē cultū fore
gentib' mōstrat infan' uates. quē
cōtremēda species delectet aut ter
reatur. In fornacē ligna iniciunt in
terea quasi ad cōsumēda corpora ꝯ
temptorum. crescit captiuis con
stancia. et amplius furit tyrannus
cum de gloria plus miratur Pueri
ergo iactantur inflammam. ibat cir
ca innocuos pedes nouo libramine
temperatus artifex ignis et tot cir
cumuolans pastus sola consumere
vincula laborauit. Circa damna
tos suos innocens pena blanditur
Et stans azarias precatus est. ⁊ api
ens os suum in medio ignis dixit.
Benedictus es domine deus patrū
nostrorum Et aperuit os suum. nō
audet ignis inuocantis dominum
fauces irrumpere. nec nubilo ductu
vaporans eloquentis ora cōturbat
Innocentis oracione prolata. et q̄i
facto impetu sermonis. tremula flā
ma subducit Et diffundebatur in
quit flamma super fornacem cubit'
xl ⁊ nouē O dei potencia clari' luce
mōstrata Furat past' alienos incē
diū. nā ꝯsumpsit quos ꝓpe inuenit
qr ieiunat in suis. Custodiā suā ve
hement horrescens. ne iā faciat vl'
ipo fumo scīs quos tuet iiuriā. for'
tm̄ dicit vrere Bū ꝯstāti vīdicta in
nocēcia d'fēdit. libant iclusi. ⁊ peūt
spectatores Mira ⁊ em̄ rōe ius horr
rida cōmutat i solo loco vbi icendi
tur. illic refrigerat aut tepescit. vt eo
dem loco scripta testatur Ange
lus autem domini simul descendit
cū illis qui erant in fornace cum

azaria. et discussit flammam ignis de fornace et fecit medium fornacis vt spiritum roris sibilantem. Incedebant ergo pueri per medium fornacis cum angelo. et murmure fugitiuo replicabatur incendium. ac velut amicus ignis sanctis viris prebebat obsequium. Rex autem cum audiret eos benedicentes et laudantes dominum miratus est. et surrexit in festinacione. et dixit principibus suis Nonne tres viros misimus in medio ignis vinctos. Ecce video viros quatuor solutos. et ambulantes in medio ignis. et corrupcio nulla est in eis. et aspectus quarti similis est filio dei. Ecce inquit video viros quatuor. Exclude si potes adhuc demens eum qui crescit ad numerum. Non poteris iam tuos finire damnatos qui soli esse non possunt. Mala tibi racione creuit questio. Forcior est quem cludis O quibus te in corrupta fides triumphis extendis Adest tibi amica maiestas. vt innocencia liberetur. Patitur se deus cum pueris in suplicium numerari et potest dominum videre sacrilegus. Non sed permittitur nosse. vt crescat gloria puerorum. Insana enim mens in suis flammis parum crederet fortasse. si talem non disceret defensorem Tunc exiit rex ad ostium fornacis ignis ardentis. Nec cum prope fuerit positus flamma contingitur. Necessario enim ab ipso igne cognoscit quia dominum ceperit confiteri. pro hoc et dixit. Benedictus deus sidrac misac. abdenago. qui liberauit pueros suos. O magna misericordia diuinitatis. Quod exaltabile dictum est sanant rei. et redimitur qui torquebat. Inter hec quid tale potuit inanis imago monstrare. Ecce dominus non in auro lucet. sed in flammis ostenditur. Sed quibus flammis. Que illuminant. non que incendunt Vnde et vos fratres karissimi omni fide dominum christum venerari debemus altissimum. vt possimus indubitanter ad regna celestia peruenire Per eundem dominum nostrum ihesum christum qui viuit et regnat cum deo patre et spiritu sancto in secula seculorum Amen.

Explicit Omelia Sancti Johannis De tribus pueris Incipit Omelia eiusdem de sancta susanna viiii

Diuine lectiones et sancta oracula dei. que insonuerunt auribus vestris. nidum faciunt in mentibus nostris. Non volent et transeant aut sedeant et descendant. Nam si passer inuenit sibi domum aut turtur nidum vbi ponat pullos suos. quanto magis passer verbum dei. Audiuimus de susanna lectionem. edificetur pudicitia coniugalis. et tam firmo fundamento innitatur muroque valletur. vt et insidiantes repellat. et falsos testes conuincat. Remanserat casta mulier moritura nisi adesset qui videbat. quod iudicantes latebat Conscripta sunt verba eius. o angustie michi sunt

vndiqȝ. Si enim hoc fecero mors
michi est. Si autem non fecero
non effugiam manus vestras. Me-
lius est autem michi manus vestras
non euadere. quam me peccare in
conspectu dei. Contemnebat quod
audiebat. quia timebat eum quē
nichil latebat. Ait ergo. Angustie
michi vndiqȝ. Sed expectabat eū
qui saluam faceret a pusillanimi tem
pestate falsorum testium. tamqȝ uē
tum malorum. In illis tamen ven
tis et fluctibus naufragium castitas
non fecit. quia dominus guber-
nauit. affuit precanti exaudiuit quā
nouerat nec deseruit ne moreretur
cui subuenit ne adulteraretur. Ex
citauit deus spiritum sanctum da-
nihelis adhuc nouelli etate. sed ro
busti fide. Et quia erat in eo pro-
pheticus spiritus. continuo nequis
simorum seniorum vidit fallaciam
Sed quod ille intuebatur proui-
dendum erat quomodo ceteris mō
straretur. Falsi inquit testes sunt. re
dite in iudicium. Quid pluribus
Apparuit falsitas. Susanna ergo re
ligiosa mulier et pudica cōiunx erat
vtiqȝ quandoqȝ moritura. Et ipa
quandoqȝ Et si tunc esset mortua
pudicicie quid obesset dum caro cō
deretur sepulchro. et castitas red-
deretur deo. Putastis enim fra-
tres tamquam ad magnum meri-
tum pertinere. sine falsi testes non
ꝑualeāt sup innocentē Nō est mag
nū meritū si nō ꝑualeat falsum testi
moniū aduersus inocētem. si aduer
sus dn̄m nō ꝑualeret. Ipe dn̄s nr̄
xp̄c p linguā falsoꝝ testiū est crucifi
xus. Sed eciā ipi q̄ dē falsi testes ad

horā ꝑualuerūt resurrectiuro q̄d no
cuerūt. Demōstrauit ergo seruo exē
plū ne falsos testes pborrescat ꝛ cū
credūt nō timeat. Possunt eni fa-
cere malā famā. nam nō possunt in
terficere conscienciā. Liberati sunt
tres viri de camino ignis ardētis.
affuit deus eorum. et in ipsa deam
bulacione laudes dixerunt deo Af
fuit deus eorum Numquid d̄fuit
de⁹ eorum. Illi euaserunt. illi mox
arserunt. vtriqȝ temptati. Hij car
ne consumpti. hij carne illesi. sed
vtriqȝ coronati. Qui ergo libera-
uit susannam mulierem castam cō-
iugem fidelem. a falso testimonio se
niorum ipse liberauit et virginem
mariam a falsa suspicione. Inuen
ta est ergo et virgo illa pregnans
ad quam vir n̄ accesserat. vter⁹ qui
dem fetu tumuerat. et virginalis
integritas manserat. Seminatorē
fidei. fide conceperat. dominum
in suum corpus assumpserat. non
eius corpus violari permiserat.
Merito tamen tamquam homini
venit in suspicione. Aliunde esse
credebat quod de se non esse sci-
ebat. Et ipsum alium de adulterio
suspicabatur. Qua re dignus fuit
ab angelo corrigi. quia nonnullo
erat maliuolo suspicio. Maliuole
suspiciones sunt calumniancium.
beniuole suspiciōes sunt gubnāciū
Licuit cuiqȝ de filio male suspicari.
sȝ filio non licet calumniari. Vtiqȝ
suspicaris malū. sȝ optas inuenire
bonū. Qui beniuole suspicat̄. vinci
cupit. Tūc eīm bene letat̄. q̄ndo fal-
sum inuētū fuerit. q̄d male suspicat̄
Talis erat ioseph circa ꝯiugē suam

cui corpore non erat mixtus. sꝫ tñ fide iã fuerat copulatꝰ. Venit ergo ꝛ virgo i falsam suspicionẽ. sꝫ sic ꝓ susanna affuit i danihele spc̄ sic ꝓ maria dñi fuit angelꝰ Ad ioseph iq̄t angelꝰ Noli timere accipe mariã côiugẽ tuã. qđ eñ de illa natũ fuerit de spũ scõ ẽ Gaudebãt paulo ante. côiugati ad susannã. gaudebãt virgines ad mariã vtreq̄ꝫ teneãt caritatẽ Ille côiugalẽ. ille virginalẽ Vtraqꝫ eñ castitas habet apud dñm meritũ Ergo vnusquisqꝫ fratres mei ꝓ dono qđ accepit certet i hoc sc̄lo vt vincat in fuko ꝑ xp̄m dñm nr̄m. q̄ viuit ꝛ regnat cũ patre ꝛ spũ scõ ꝑ omnia secula seculoꝝ Amen

Explicit Omelia sancti io. episcopi De sancta susanna

Incipit Sermo sancti iohannis episcopi de penitencia.

Prouida mẽte ꝛ ꝓfũdo cogitatu cognosci debẽt duo reꝝ distincta negocia. id ẽ q̄ntũ distat iñ bonũ ꝛ malũ. nc aliũde hec cognicio q̄m a p̄mordio re petẽda ẽ Quid aliud ẽ malũ. q̄m peccatũ cômittere. qđ ẽ bonũ. q̄m agere penitẽciã ꝓ cômisso. Hec est discrecio vtriꝰqꝫ negocij. Serpẽs in paradiso pc̄m suasit. euã penitẽcia reduxit. ꝛ inde boni maliue origo. Quid đo dignior q̄m dauid Et tñ delíq̄t Qui cecidisset de culmine. si nõ fuisset cõpunctꝰ. Quis sceleracior manasse. Et hũc penitẽcia reuocauit: Penituit deũ qđ saulẽ regẽ elegerit. q̄ ꝓpter. nisi q2 idẽ penitẽciam ignorauit. qs sapiẽcior salomõe

Sꝫ nesciẽs penitẽciã. ꝑdidit graciã Et obhꝰ dictũ ẽ. Concepit dolorẽ et pepit iniq̄tatẽ. Cõcepit pc̄cor delicti dolorẽ. ꝛ si nõ penituerit pepit sibi mortẽ. Paruulꝰ ante q̄ꝫ ꝓdeat ex utero. dolor est matri. postq̄ꝫ vero editꝰ fuerit. venit ei gaudiũ. Peccatũ vero cõceptũ coluber est. in p̄cordijs hominis parit mortem nisi fuerit penitudine expiatũ Peccati concepcio. serpẽs ẽ in p̄cordijs latens. Consummatum venenum spirat et letiferum generat morbũ. Qui peccatum parit. in iudicium cadit. et si neglexerit in ip̄o manebit Natũ suũ mulier libenter perlactat natũ vero peccatũ facit exitium nutriendi. Peccati vero pater et mater est. venter incõtinens et libido. captꝰqꝫ ducitur in utraqꝫ prodigus et profusus Peccati virtus confusa ebrietas. et castigandi securitas. Seminarium delicti. lex est cupiditatis in menbris. et cor impenitens capiet abea Cõmissum crimen dulce est ad momentum. sed vertitur ꝓtinus in exitium. Temerarius et audax festinus cecidit in crimine. declinat autem ab eo prouidus penitendo Nam sicut aqua ignem extinguit ardentem. sic penitencia diluit crimina. fontibus lacrimarum Sic in tenebris non est absqꝫ lucerna lumen. sic non potest homo peccatũ sine penitencia abluere. Hoc de homine iam baptizato dicit. Item lector intelligat martyrium penitencie preteriti non egere. Et sicut lux diei non querit lucernam. sic iusticia ante deum sine penitencia lucet. Pondus peccati deprimit

desperantem. prouidus autem pe-
nitens lenius ꝑgit. Presumptiuo
spū subintrat peccatū. et multifor-
mis callidus discurrit in homines.
sapiens aūt non illi dat locū gradiē
di. In corde pigri vt cereus ardet
peccatū. nā in pectore penitentis li
quescit vt cera. Peccati p̄riceps fac
tꝰ ē aspis. In adā subitrauit eiꝰ do
lus. et fecit eū itra ligna paradysi la
tere cōfusum. vocauit illū dꝰ nō ma
tutina sꝫ vesptina voce. dicēs. adā
vbi es. Et q̄d ille. Vocē tuā audiui
et timui qꝛ nudꝰ sum. et abscondi.
Timui Quare. qꝛ peccaui Abscōdi
me Quare Quia nudꝰ sum. ⁊ eru-
bui. Quia ergo expulsus ē pater ꝑ
peccatū. reuocāt filij ꝑ penitēciam.
Nam qd peccatū clausit. penitēcia
reserauit. et de quo ira p̄cipitauit.
pietas reuocauit. Qui nō penitet
modo. nudꝰ manebit i umbra mor
tis. q̄ vero timet deū ꝑ penitēciā il
lustratur. O penitēcia que peccatū
miserante deo remittis. ⁊ paradysū
reseras. q̄ cōtritū sanas hominē. et
tristem exhilaras. vitā de interitu re
uocas. statū restauras. honorē reno
uas. fiduciā das. ⁊ reformas vires.
grāmqꝫ abūdāciorē refundis. O pe
nitēcia. q̄d de te noui referā. Om̄ia
ligata tu soluis. om̄ia soluta tu reb
as. oia aduersa tu mittigas om̄ia ꝯ
trita tu sanas om̄ia ꝯfusa tu lucidas
om̄ia despata tu animas. O penitē
cia rutilancior auro splēdidior sole
q̄m nō vincit peccatū. nec defectio
supat. nec desperacio delet. Penitē
cia respuit auariciā. horret luxuriā
fugit furorē. firmat amorē. calcat su
ꝑbiā. linguā cōtinet. ꝯponit mores

odit maliciam. excludit inuidiam.
Perfecta penitencia cogit peccato
rem omnia libenter sufferre. si vio-
lentus querat que habet non vetat
si vestem dirimat non refragatur. ꝑ
cucienti maxillam prebet alteram.
iam angariatus vltro adiciat. casti
gatus. gracias agit prouocatus ta
cet. exasperatus blanditur. superi-
ori supplex est. inferiori subiacet. in
corde eius contricio est. in ore eius
confessio. in opere tota humilitas.
Hec est perfecta. et fructiffera pleni
tudo. Sic penitenti presto est deus
esurienti nutritor. sicienti potator.
Sapienti qd stultum putatur sapit
qd triste cōplacet qd molle est displi
cet. qd fluxum est horret. O penitē-
cia misericordie mater ⁊ magistra vir
tutum magna opera tua quibus re
os resoluis ac reficis delinquentes
lapsos releuas. recreas desperatos
Per te nobis xp̄c regnum celorum
appropiatum designat dicens. pe-
nitenciam agite. appropinquabit
enim regnum celorum. Ita et bap
tista clamat. Facite fructus dignos
penitencie. qm̄ ecce adest regnum
dei. Per te subito rapuit latronem
xp̄c ad regnum. per te dauid post
flagitiū felix iterū recepit spiritum
sanctum. per te manasses post cru-
ēta facinora ecce meruit fieri accep
tabilis. per te petro appostolo post
q̄ꝫter negauit data est indulgencie
dextera. per te filius prodigus re-
gressus ad patrem. non solum am-
plexū osculūqꝫ patnū. sꝫ etiā epulū
vituli sagiati vesteqꝫ i signē p̄meru
it adipisci. per te mulier fornicaria
vberes stillauit lacrimas. fōtesqꝫ sui

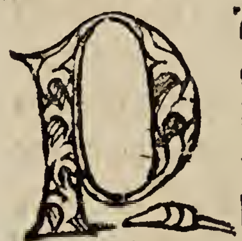
baptismi. ꝑtinus lauit pedes christi
crineqꝫ detersit. ꝑ te niniue ciuitas
magna populusqꝫ integer barba-
roꝝ subito deū sapuit. virtutē tuā
sensit. odorē tuū accepit. saporē tuū
strinxit. dulcedinē tuā gustauit. cili-
cium cōtraxit. cinerē tuū comedit.
ieiuniū tuū ꝓtraxit. lacrimas tuas
ꝓfudit. gemitū tuū suspiriūqꝫ ꝑsen
sit. fructusqꝫ vbertatis tue abundā
ter exhibuit. ꝛ sic ꝑ opa tua nō solū
decrete mortis discrimē euasit. sed
ꝛ iam vite incognite coronā acce-
pit. Cui⁹ similitudini penitentiā cō
paremus. Sic ē quomō ager fructi
fer. aut vinea fecūda. aut etiā arbor
fructifera. fruct⁹ ei⁹. edit peccator
famelic⁹ ꝓficit i fiducia dei. accepta
qꝫ remissione pinguescit in vita. ꝛ
hec sunt verba ei⁹. Dñe añ te omē
desideriū meū. ꝛ gemit⁹ cordis mei
non ē absconditus a te. Clamorem
meū suspiriūqꝫ intellige. pauor pec
cati sollicitat me. pondus cōsciētie
mee depmit me. non ē mihi spes vi
uendi. neqꝫ fiducia moriendi: iudi
ciū tuum deus vereor. ꝛ penas ti-
meo ꝑparatas impijs. Audi me ob
secro. modo dū tēpus ē remitte qđ
timeo. dele qđ vereor ꝑusqꝫ abeam
ꝛ amplius nō ero. Tali animo pe-
nitenti remissio dat. ꝛ vita donat.
nc regnū dēit a domino tribuēdū
Quid ergo times penitentiā o hō.
sine q̄ non est viuere nec deo place-
re. Clamat ieremias cōpunctus ꝓ
pplo Quis dabit capiti meo aquā
ꝛ oculis meis fontē lacrimaꝝ. ꝛ fle-
bo vulnera populi mei. Sciebat ei
ꝙ lacrime iuuarent pplm transmi-
gratū. sciebat ꝙ eius fletib⁹ subue-
niret. Sciebat ꝙ deus contritionē
querit: et fletibus flectitur. sciebat
qđ deus lugentes letificat. et penitē
tibus ꝓsto est. Ido ꝓphetandi locū
querebat remotū. vt vsqꝫ ad uallem
ptingeret lacrimarum. quam deus
amat. quā xp̄c amplectitur. Uallis
est remotis fletibus discreta. que di
citur iosaphat. in qua iudex celestis
populos discutit. et oīs gentes ex
aminat. Disposuit in conualle flet⁹
Est eñi vallis hec ꝓpter iudicium
qdem metuenda. sꝫ ꝓpter peniten
ciā exoptanda. Publica eni ꝛ secre
ta est. Publica est ad futuri iudicij
penam. secreta est ꝓpter salubres pe
nitencie lacrimas. Magn⁹ ꝓfectus
est lacrimarum. vt plorando seru⁹
ꝓpiciet dñm. fili⁹ lacrimis mitiget
patrem et asperam matrem plorās
paruulus mulceat. Ita ergo et pec
cator ꝑfusis fletibus remouet iram
dei. reformat⁹ in ipso. Cupit videre
timotheū paulus ꝓpter fletum desi
dero inquit videre te. memor lacri-
marum tuarum et dauid dicit. Ue
nite adorem⁹ et ploremus corā do
mino. qui fecit nos et iterū fuerunt
michi lacrime mee panes die ac noc
te. et potum meum cum fletu misce
bam. stratumqꝫ meum ꝑsingulas
noctes cū lacrimis rigebā. Et iterū
Deus vitam meā annunciaui tibi.
posuisti lacrimas meas in cōspectu
tuo. tamq̄ꝫ si diceret. Suscipe domi
ne lacrimas meas. quoniā lacrime
sunt que radunt rudera. et sanant
vulnera. Lacrime sunt que peniten
ciam armant. et indulgenciam ꝓuo
cant. Lacrime sunt que celum pul-
santes. crimina delent. et cōsciēciā

degrauant Sonant in ore peniten-
cie verba. et mouēt in pectore pieta
tis veniā Et implet caput aq. tu-
mescūt oculi. rigātur gene. decurrūt
riuuli. et de⁹ indulgēcie mētē exhi-
larat Lacrime sunt q̄ recōciliāt do
a peccatis redimūt aiam et sonant
languores ei⁹ Sordētem aie vestē
lacrime lauāt. et dāt illi remissiōis
candorē Nā sic auceps auiū aut vi
sco aut reti in grano aliquo captū
tenet passerē et manu sua subtilissi
mo funiclo ligatū retinet. et q̄si di-
mittens laxū de manu sua dans ei
liberā volandi potestatē. at ille aui-
d⁹ ad uolandū euasumq̄ȝ se putās
alacer altiora appetit. sed iste sum-
mū funiculum tenens restringit eū
cum volauerit et adse trahit ab spe
volandi. ⁊ viuendi deceptū. ita ⁊ di
abolus versus venator ⁊ p̄spm̄ pre
sumpcionis laqueo suo deceptū im
plicat hominē q̄ semel heserit. vult
q̄dem ab eo euelli. ſȝ vinculū velox
venator tenēs reuocat captū semel
in laqueo et reuolutū p̄mit Et q̄dē
vincl'm ip̄m fluxū est ac facile potest
disrumpi. ſȝ desidia nr̄a et dilatio
diuturna facit vt robustū fiat et nō
cito rumpatur. Quicq̄d em̄ durū
aut rigidum obicit vigilantia vin-
citur et penitudine p̄pulsatur. O
racionib⁹ mollit fletibusq̄ȝ resoluit.
Nam vbi p̄sumpcionis spēs imper-
at. ibi exclusa penitudina sola pecca
ti arbor fructibus suis exsupat. Et
hc̄ ē arbor niq̄ decept⁹ p̄thoplast⁹
in morte defluxit Sed restat lignū
vite in paradiso dei repositum. qd̄
nunc per penitenciam recepit ho-
mo O homo. recurre ad arborem

vite Quod tradas manducare fru
ctus eius. vt maneas in eternū. q̄d
times penitenciam Nihil tam dur
quod non deleat Nunc cum gusta
ueris tunc persentis q̄m̄ suauis est
odor ei⁹ in narib⁹ et sapor in fauci-
bus Penitentie sapor est ieiunium
p̄ peccato. Quando p̄fectam vere
arripueris abstinenciam. et cōpellē
tis castri margie cupiditatē supas
continendo penitudo est Quando
persuadentis gule libidinem vinū
potādo vincis. ⁊ iā cū q̄m̄ parcissi-
me vteris penitudo est. q̄n te somn⁹
premit et vincis eū et vigilas p̄pter
deum. penitencia est Quando esuri
enti feneras. p̄cium vite est. vestire
nudum pascere peregrinum ⁊ cū in
digentibus mense habere consorti
um. scriptum est em̄ q̄m̄ elemosina
a morte liberat si non habet huius
vituperacionis meritum. q̄a elemo
sina cum iniquitate aquisita abomi
natio est corā deo. Illa est preciū p̄
petue uite Si oraueris. et ieiunaue
ris. et elemosinā iuste feceris. com-
plesti preciū. redemisti peccata tua
remissa sunt crimina. reparata ē vi-
ta tua. Duo era minuta mulier vi-
dua misit in arcam dei et prelata est
opulentis. Et quid de duobus mi
nutis dico quando calix aque fri-
de porrectus non vacat ad preciū
vite. Ergo non expauescas peni-
tenciam sed esto in processu eius p̄
mcior. in opere paratior. in amore
propensior Risum fuge linguā con
tine. mores compone. vicia vince.
virtutem dilige. sanctitatē sequere.
promissa male loquencium dam-
na. et plena est penitencia tua atq̄ȝ

pfecta. et pmerebitur indulgenciā. pstante ipo domino nro ihesu xpo. cui est honor ꝛ glia in secla seclor.

Omelia de diuite et paupere

Rata et nemorosa loca diuersos et varios habent flores. et quedam qdē sunt visu delectabilia. quedā autē bene olentia. quedam vero ad curam corporū necessaria. et hec oia cōgrua sunt homini Sic eīn eccl'ia est. lectiones diuersarū habet scripturarū. euangelij videlicet. et apostolor ꝛ prophetar instituciones q omia apta sunt et cōueniētia xpo. Sȝ sup prata oritur sol. et marcescunt flores. et decorē suū amittunt In hunc vero agrū vl' pratū mittet sol iusticie. et aliū qdem corripit. alium autē sanctificat. alij vero miseretur Exortus est nobis hodie sermo euāgelij lectione dicens Quamdiu fecistis vni ex minimis meis. michi fecistis. Iterū cōmoneo paupē. iterum obprobrium diuitib⁹ facio sȝ calumniā ꝛ iniuriā dignitati non facio insatiabilē mentem ostendo. nō diuicias accuso sȝ eū q his male vtitur Nam et abrahā diues erat. ꝛ fastū multum habuit. ꝛ lazar⁹ cū pauper esset. neminem blasphemauit in tāta penuria constitut⁹ Sȝ qd duar psonar testimonia memorāui Citabo et beatū iob q vtarūqȝ partiū idoneus testis est. q cū esset diues ꝯtempsit neminē. et cū iniuriā pateretur non blasphemauit vllū. sȝ cū esset locuples dicebat. Domus mea omni homini patuit. et cū paupta te pmeret. Loquebatur in angustia sua dicens dn̄s dedit. dn̄s abstulit sic dn̄o placuit ita factū est. Diu et fortiter ei colluctat⁹ est diabol⁹. sed athletā vicere nō potuit. pharetrā sagittarū suar exinaniuit et bellatorē fortissimū sauciare nō potuit. immanes suscitauit fluct⁹. ꝛ firmissimā petrā mouere nō potuit. machinaciones suas adhibuit. et turrē valuidissimā nō pstrauit. arborē cōcussit et poma nō decerpsit. et ramos qui dē cōfregit. sed radici nihil nocuit. parietē pforauit sȝ thesaur auferre nō potuit. thesaurū dico. nō auri ꝛ argenti. sed fidē iusti Hāc eīn hui⁹ thesauros diripere diabol⁹ festinabat Vidisti augm̄tari fluct⁹. vidisti petrā firmissimā. vidisti militē ppa ratū vidisti turrē inexpugnabilē. vidisti deum honorificatū. vidisti diabolum cōfusum Et qli nōie hūc iustū appellē ignoro Athletā eū vocē. sȝ pcellit tātar copia coronar petrā eū dicā. sȝ firmiorē video. militē appellabo sȝ robustiorē cerno ꝯstāciam. turrē eū noiabo. sȝ eminet sapiētia. arborē eū dicā. sȝ decorior inuenit. fructū eū appellē. sȝ speciosior demōstrat thesaur eū nōiabo. sȝ copiosior dinoscit. Et qli vocabulo appellē scīn nō inuenio Audiāt hec diuites. audiant pauperes. quemadmodū hic beatus vir in diuitijs suis et felicitate dispensator extitit diuiciarum. et in temptacione paupertatis sue pacienter et fortiter tolerauit Vides igitur quam bonū ē diuitem esse in operibus bonis. et pauperem in paciencia. et egestate eē btm̄ Volo mihi dicas pauptatē timeo pauptatē times. ꝛ pctm̄ non

times[Nolo timeas paupertatem
sed iniquitatem time. que mater est
tormitorum Dominus a te stipem po-
stulat et dare ei nō vis. cū eni audis
eū dicentē quādiu fecistis vni ex mi
nimis meis mihi fecistis Vides qm̄
si tribuis paupi xpo feneras. qd si
tu contrahis a paupe manum tuā
quomodo et qua fiducia in illa die
et tu a domino misericordiam po-
stulabis Nonne arguet te dicens.
vidisti me nudum. et nō operuisti. et
esurientem et nō pauisti. sicientem
et non potasti Quid tu ad hec re-
spondebis. et qm̄ veniam depcabe
ris. Nonne conscientia tua reū te fa
ciet. et obmutesces Tu quidem fa
sianos et attagenas. et turtures. et
omnia celi volatilia deuoras. et qd
pauperi repleat ventrem non lar-
giris. tu quidem veste serica. lepori
na et caprina. et diuerso vestimēto
vteris. et paupi nudo nec lineum
vestimentū largiris. tu habes in do
mo tua laquearia deaurata. parie-
tes pciosos vestitos marmore. colū
nas purpureas et capita earum de
aurata. et paupem nec pspicere qui
dem pmittis Sed cū irreuocabilis
nis aduenerit pges ad inferos. nu
dus bonis opibus remanēte domo
cū oi ornatu suo i testimoniū auari-
tie tue. vnusquisque eni pretereūtiū dicit
Hec domus illius fuit raptoris pdōis
et auari qntas viduas afflixit. qntos
orphanos denudauit. qntos mis-
os fecit. vt hāc domū possideret.
Volo mihi dicas qr diues ɔsul sū
vel pfectus. aut comes. seu sen. ator
De dignitatibus nunc nō disputo
que a deo ad bn̄faciēdum oībus
conceduntur. sed de illis dico qui
inflati superbia dignitatum. putāt
se immortales cum ipsa dignitate
futuros et non considerant condi-
cionem suam quia de terra sunt et
in puluerem redigentur. et pro par
ua leticia presenti. perpetua sustine
bunt tormenta. Attendis paupe-
rē. et despicis nec recogitas qm̄ ho-
mo est sicut et tu Homo est cara pos
sessio dei homo cuius causa firma-
tum est celum. extensum mare fun-
data est terra super aquas. propter
quem sol oritur et occumbit: luna
crescit et decrescit astra micancia sur
gunt. ppter quem diuersa anima-
lia quadrupedia volatilia. et natā
cia. ppter quem terra pducit herbā
et dat cibaria in tempore suo omni
anime. ppter quem montes et col-
les valles. et campi. ppter quem fō
tes et flumina stagna et paludes. p
pter quem tempora et menses et an
ni. ppter quem angli et archangeli
principatus. et potestates. sedes. et
dominaciones. cherubin et seraphi
Et quid multa loquar. Propter quē
vnigenitus filius dei sanguinem su
um fudit. et genus redemit huma-
num. et vt paupes non despiceren
tur formam serui suscepit. et qr pau
peres et rusticanos et piscatores ele
git dominus. quos etiam beatos
appellat. nam facilius esse dicit ca-
melum per foramen acus transire
qm̄ diuitem intrare in regnum celo
rum. Princeps apostolorum pe-
trus sup quem christus fundauit ec
clesiā vere imobil' petra et firma ɔfes
sio nōne paup erat et despectus et pisca
tor. sz et iacobus et iohes filii pauperes

erant ꝛ transiens saluatoꝛ vidit eos consuentes recia sua. et non despe- xit et conuocauit et affatus est eos. O eminentia paupertatis. Intantũ pauperes erãt ꝙ retia noua emere ñ valebant ad capiendos pisces. sꝫ ve tera cõsuebant Sꝫ et mathe⁹ simili ter nonne in thelonio sedebat. ꝛ trã siẽs ihesus vidit illum. et dicit ei sequere me. et exurgẽs secutus est eũ et dereliquit auaritiã matrem. et ra pinam nutricẽ. et nõ timuit iniun- ctionẽ regis. sed statim audito ṽbo secutus est regem regũ et dominũ dominoꝝ et ꝗ aliqñ aliena rapie- bat. cepit donare sua. et ꝓ thelonea rio fact⁹ est apostolus. et de raptoꝛe cõstituit euãgelista. et ꝗ aliqñ lupus nũc factus est agnus. et petrus pro hamo piscatoꝛio. accepit claues re- gni celestis Ideo fratres carissimi amemus pauperes. et peregrinos. et ꝑ bona opa ꝓmereamur dominũ fugientes auariciam matrem. et ra dicem maloꝝ omnium. et supbiã ꝗ est inimica deo. quo possimus meli ores effecti. inuenire misericoꝛdiã in illa die. faciente ihesu xpo domi no nostro. cui est gloria in secula se culorum Amen

Explicit Ome. de diuite et paupe. Incipit Om. eius dem de lazaro resuscitato

GRandi fratres stupo- re. grãdi miraculo hic et inde fluctib⁹ tolloꝝ lazar⁹ mortu⁹ est. ꝛ vt terrenis artub⁹ vł me bris fetoribus delebatur. sepultus est et humatus Contractis igit̃ me- bris. inter ieiunas et innumerabiles costas pellis tetra discendit ꝛ hu moris riuus qui de gurgite viscerũ laxabatur. fetenti iam sentina ꝑ so- lum cadaueris. teter cerulus labe- batur Sed quia iustum iuuenẽ laza rum quem loquoꝛ dominus insecu lo dilexisset presaga voce ꝑscius fu- turoꝛum apostolis suis doꝛmire la zarum dixit. et quem ꝓmisit. si ad il lam ciuitatem accederet ꝓtinus ex citandum Huic ergo lazaro cui ꝑ ceruleas venas membꝛa tabuerũt. quem locatum spelunca incise ru- pis immani obiectus ex pondere la pis penni valida detruserat Bona maiestatis muneri serenum auguste virtutis eternitas. saluatoꝛ flectitur pietate et ad soroꝛes pueri quas la zaro crines sparsos ꝑ genas tristes capillos obduxerant. resurgere pos se lazarum si isti crederent. sacratis sima vera dei pietas itonabat. Mox soroꝛes constipante turba. miracli eiulatu estu. ieiunus. lacrimarũ vb tatibus ebꝛietate dehinc genibus a stratu tocius coꝛpoꝛis miserande iactantur Heu luctus pius. pcum pulsus tenuante defectu. carmine palpitati. soroꝛes lacrimas ꝓ germa no fundebant. et hebꝛeas gratissan do voces fractis in unum singulti bus saluatoꝛis in laudib⁹ expiabãt Quis illic rogo vos ppłi festiat⁹ ꝙ spectanciũ turba q̃lis tãti miracli potuit esse conuent⁹. vbi essent plã gentes puelle. moꝛtuus frat̃ et chꝛi stus fratrẽ promitteret excitandum Conuenerunt credo ad hoc specta- culũ seruande memorie sempiternũ milites. iudei. gentiles. chꝛistiani

pseliti.naute.nobiles.serui.senato-
res.et iudices An resurgere possit fe
tor longius de sepulchro populos
feriebat.tota ciuitas morabat.qua
lis illic eras ihesu xpe, quam croce
us q̄m decorus. fonte purior. niue
candidior. luna clarior. sepcies sole
candentior Ecce inter hec xpe ihe-
su domine deus. fleuisse narraris.
Age age seruus dei viui. si aliquid p̄
uales de lacrimis domini vel pau-
ca narraito. Flebat deus mortalib⁹
lacrimis excitatus. et cū lazarū po-
testate sua fretus mortis d̄ vinculis
reuocaret, p̄stabat pietatis officiū
solacio lamētoꝝ Flebat deus nō qd̄
ante se mortuū perisse cognosceret
sed qd̄ sororꝝ fletib⁹ temperaret fle
bat d⁹. vt quid homines p̄ homini
bus facerēt. de⁹ lacrimis et pietate
monstraret. Flebat deus. cur vsq̧
ad hoc mortalis deliquisset. et vt
discussa de pennitatib⁹ inferos ad
amasset Flebat de⁹ qd̄ eos qui im-
mortales esse potuerūt diabolus fe
cisset esse mortales Heu tenuis au
ra de celo corpus qd̄ rex erat succi-
duis artub⁹ deserebat. s; non te p̄r
non filius aliq̄n despexit Pro tua
morte factus est et xpc ipse mortal'
Flebat maria. ꝛ fratre mortuo. soror
martha plangebat. Hac ad lacri-
mas saluator pietate commot⁹ fle-
tus fletibus e ɔtrahebat vt q: ip̄e so
roꝝ lacrimis filij sui etiam inter ip
sos celos paternitas flecteretur Re
uoluuntur saxa secretarium patescit
horroris. curiosi affatim gentium,
populorum oculi mittebantur in
antrum. Ecce vox domini saluato-
ris. Lazare inq̄t veni Et vt christ⁹
docet ꝛ p̄uidet. exeunte mortuo qui
curiosos oculos in antrum solliciti
us pretendebant veniente foras ex
pauescenti formidine lōgius recur-
rebant Uisus est tecta facie mani-
bus pedibusq̧ constrictus. et ad do
cumentū virtutis ipse mortuus ad
huc vinculatus vt christus insserat
suis manibus resoluebat Que rogo
voces illic qualis pressura videnti-
um. q̄m curiosa mirancium lumi-
na qualis in ceruicibus preuenien-
cium multitudo pendebat. qui fle
tus. q̄ gaudia. quale murmur quā
nouum et celeste miraculum Mors
vincitur. homo redditur. Inferoꝝ
catene franguntur. et post quadri-
duū lazari lingua mouet. manus
officio preparant oculis visus red-
ditur In orbibus currunt vestigia
gressibus explicantur Auribus re-
nouatur auditus. acies dirigun-
tur in parētes. Cognacio recidiuis
obtutibus renouatur. vox prosa-
pie currit in auribus saluatoris. vn
de admotibus oscula recognoscūt
frigida. poscitur et panis. nec non
et domus petitur. christi miracula
referuntur. cui est gloria in secula
seculorum Amen

Explicit Omelia Sancti Jo hannis de lazaro surrecturo Incipit Omelia eiusdem de muliere chananea sub figura persecutionis

ULTE tēpestates
inquietudo aeris sed
desiderium concurs⁹
vri. potuit n̄ ipediri

Mlte temptaciones s3 laborem ve
trum nō dissoluerūt. Nō cessat im
pugnari ecclesia. non cessat insidias
pati. s3 in nomine xpi semꝑ superat
semꝑ vincit Et quantum alij insidi
antur. tantum ista dilatat. Et fluc
tus quidem illiduntur. s3 fundamē
tum qd supra petram est nō quassa
tur. Per diem doctrina. in nocte vi
gilie Labor vester nō querit requiē
sed coronā Nox contra diem certat
Ibi cōgregacio et hic collectio. nox
ꝑ plateas . ecclesiam opata est De
siderium vr̄m igne vehemēci⁹ est.
Non indigetis exhortacione. non
q̄ritis munitorē Sponte ꝓperatis
voluntarie cōcurritis. Quis nō stu
peat. quis nō miret Nō solū q̄ erāt
ꝑseuerarūt. s3 qui nō erāt adiuncti
sunt Talia quippe temptacionis
lucra cōsuerūt Sicuti eīm pluuia in
terrā descēdēs eleuat semina sic et
tribulacio aiam intrans erigit desi
deriū Sermo eīm dei est immobilis
q2 porte inferi nō ꝑualebūt aduers⁹
eā. qui impugnat seipm dissoluit et
fatigat. ecclesiā aūt fortiorē ōndit. q̄
aduersat virtutē suā destruit. nobis
vero ꝑ paciēciā coronas opat Job
et ante temptaciones ꝑcipu⁹ erat.
s3 postea melior apparuit Nec tm̄
bon⁹ erat cū illesum haberet corp⁹
s3 multo melior ostēsus est. cū ex cor
pore vermes et sanies defluebat.
Numq̄3 formidēs tēptacionē. si ani
mā ꝑparatā habes . Non nocebit
tribulacio. q2 tollerātiā opabit Sic
eīm aurū in camino nō ledit. sic nec
stabilē aiam tribulacio nō nocebit.
Quid opatur camin⁹. Aurū mun
dat Quid opatur tribulacio. Tol
lerancīā ampliorēq3 paciēciā Abci
dit eīm desidiā et coadunat animā
et sobriorē reddit Vbi sunt nunc q̄
tribulāt Nusq3 cōparēt. Plateas
circueo. et neminē illoꝝ video Folia
erant. et vento flante. dispersa sunt
Palee erāt et aspirāte aura rapte
sunt. ⁊ purū remāsit triticū Plūbū
erat et liq̄factū ē. et aurū remāsit pu
rissimū Quis eos pepulit q̄s ꝑtur
bauit Null⁹ hōim. s3 ꝓpa cōsciēcia
ꝑpliāte Post peccatū quippe sense
rūt q̄d fecerint Nā ⁊ cain qn̄ cogita
bat inficere fratrē suū ardebat aio
Cū aūt ꝯsūmauit fratricidiū. gemēs
et tremēs erat sup terrā Qd̄ et cona
t⁹ hoꝝ effectum nō habuit: attamē
volūtas icrimine est Et q̄ntū adma
lignitatē illoꝝ homicidia ꝑpetrarūt
s3 nob ꝓpter dei clemēciā vita cōces
sa est Hec dico voluntatis vestre d̄
siderium arguens. vt numq̄3 paue
atis temptaciones Petra es. ne ti
meas fluctus Super hanc petram
inquit edificabo ecclesiam meam.
et porte inferi non preualebunt ad
uersus eā Quāuis deforis moueāt
bella. et deintus timorem incuciāt
nauem ihesu submergere non pos
sunt Sed vt non omne tempus in
illorum crimina expendamus. tra
dentes eos tortori consciencie ipso
rum tamq̄3 carnifici gula liuor⁹ pul
sante vt corruant in desiderijs suis
et fugiant nemine persequente re
deamus ad consuetum studium. et
debitam apponamus mēsam Nec
enim iustū ē omē tēp⁹ ad inimicoꝝ
crimina occupare. ⁊ filios esuriēs relī

quere Hesterna igitur die beatus nobis paulus epulam preparauit hodie sanctus matheus Heri blasphemus. hodie raptor Heri persecutor. hodie fraudator Sz blasphemus nō permāsit blasphemus. sz factus est apl's Et fraudator nō permansit raptor. sz euāgelista fact⁹ est Dico et priorē cōuersacionē. dico et posteriorē immutacionis virtutē. vt perdiscas quāta sit conuersacionis vtilitas vt et tu nō desperes de tua salute Doctores em̄ et tūc cum essent peccatores manifesti erāt et nūc Blasphemus principiū malignitatum Quid em̄ est aliud teloneū nisi legitima rapacitas. violenta fiducia. iusticie legem habens. patrocināte rapina Latro dephensus cōfunditur. iste rapiens fiducialiter agit. Sed hic talis et tant⁹ publicanus. at subito euangelista apparuit Sed forsitan addiscere cupis. queadmodū. et q̄ arte. Transiens inquit ihesus. vidit matheum sedentem in teloneo. et dixit ei sequere me O virtus sermonis Quasi quidam intro ut hami et capciuū militem fecit. et ex luto aurū opatus est Venit vncinus et statim exurgēs secutus est eū In pfundo malignitatis erat. et vsqz ad uerticem virtutis cōscendit. vt nobis ostēderet neminē debere desperare salutem. quia naturalis malignitas non est. Liberi quippe arbitrij nos creauit de⁹ vt voluntate nostra cū adiutorio dei qd volumus faciam⁹ Si publicanus es. potes fieri euāgelista Si blasphemus es. potes fieri apostol⁹ Si latro es. poteris paradysi colonus effici. Si magus es. poteris dominū adorare Nec ē vlla malicia que penitencia nō soluatur Et ideo tamqz principia malignitatum elegit xps vt nemo vsqz i finem semetipm despiciat. Noli mihi dicere perij. qui iam medicū habes fortiorē te. et potenciorē quā infirmitas tua est Medicū habes. voluntatem tuā si volueris emēdantem. et potentem et cupientem. cū em̄ non subsisteres fecit te. et quia puersus effectus es. multomagis em̄dare te poterit. Accepit em̄ limum terre. et blasmauit hominem. Dicito mihi si nosti quomō de terra carnē fecerit. qūom neruos. qūo ossa. qūo cutē qūo venas qūo ocl'os qūo palpebras qūo odoratum. quomodo linguam. quomodo pectus quomodo manus. qūo pedes. qūo viscera. qūo singula menbra Nonne terra erat qd iacebat Nōne vna substancia Et introijt artificis virtus. et variam operatus est creaturam. Nunquid nam poteris dicere. quo genere curātur vulnera tua Ut enim ignis cum in uepres aut spinas inmissus fuerit. concremat et comburit fragilem materiam. sic multo magis voluntas dei nostra debet et expendit peccata. et radicitus auulsa consumit. Sed forsitan dicis. Quomodo poterit peccator similis esse sanctis. Noli requirere qua arte. noli scrutari racionem. sz crede clementie et benignitati diuine. Sed dicis Grandia sunt peccata mea. et immensa scelera. Et quis est sine peccato Sed ego inquit pessimis et super omē hōiez. sufficit tibi ad placādū dm̄. peccare desinere

D ꝝ

et bene facere· Dic tu inquit prior iniquitates tuas. vt iustificeris Recognosce quia peccasti. et si agnoueris inicium correctionis factū est tibi. suspira mestus esto. effūde lacrimas Nec enim aliud quid effudit meretrix illa. sed lacrimis penitenciā sociauit et ipa comite puenit ad fontē. et egressus inde ihesus. venit in partes tyri et sidonis Et ecce mulier cananea a finibus illis egressa. clamauit dicēs ei Miserere mei domine fili dauid filia mea male a demonio vexatur Qui non respondit ei verbum Et accedentes discipuli eius. rogabant eū dicētes Dimitte eā quia clamat post nos Miratur euāgelista Ecce mulier vetusta armatura diaboli que hominē de paradyso expulit mater peccati iniciū iniquitatis. preuaricacionis materia. ipa illa mulier venit. ipsa natura Noua res. et mirāda Iudei fugiunt. et mulier sequitur. Ecce mulier a finibus illis egressa. rogabat eum dicens Miserere mei domine fili dauid O preclara confessio· Euangelista fit mulier. deitatē eius et dispensacionē annuncians Confitetur enim et dominacionem et incarnacionē eius Miserere mei. vide philosophiā mulieris animā dicentis. miserere mei Non inquit habeo cōscienciā bonorum operum. nec recte vite fiduciā Ad misericordiam confugio. ad tranquillum portū peccātiū Ad misericordiam cōfugio. vbi cessat iudicium Ad misericordiā confugio vbi ineffabilis salus est Dic michi mulier. quemadmodū ausa es cum sis peccatrix et iniqua accedere ad eum. Ego inquit noui quid agam. Uide prudenciā mulieris Non rogat iacobū. non obsecrat iohannē. neque pergit ad petrum. sed intēdit apostolorū chorum Non quesiuit mediatorē. sed pro omnibus illis penitenciā accepit comitem· que aduocati locū implevit. et sic ad summum fontē perrexit Pro propterea inquit descendit propterea carnē assumpsit. et homo factus est vt et ego ei audeā loqui Sursum in celis cherubin cū tremunt et seraphin metuunt. et deorsum meritrix loquitur cum eo miserere mei. Nudus quidem sermo. sed immensitatē salutis continens. miserere mei propterea inquit venisti. propterea carnē assumpsisti. propterea factus es quod ego sum O admiranda res Sursum tremor. et deorsum fiducia Miserere mei Non opus habeo mediatore. miserere mei Quid habes opus. misericordiā id quero Quid pateris filia inquit mea male a demonio vexatur Egressa est aduocatrix filie. non affert infirmā puellam· sed defert fidem deuotam Nec intra semetipsam conferens et dicens Deus est. ad quē vado Absētia videt· occulta inspicit. omnia nouit. Miserere mei filia mea male a demonio vexatur Fletus pessimus. stimulus nature. viscera mea disrupit Quid faciam misera. Uide prudenciā Non dixit miserere filie mee. sed miserere mei. Illa enim insensibili passione tenetur nescit quid habet Non sentit dolorem. velatum cor habet nequissimo spiritu obducente. Miserere mei. Spectatricis diurnorum malorum cottidie cruciatus meos video Ubi vadam. Quo pergam. In heremū

ire non audeo. nec illam solam relin
quere In domo sedere non possum
quia intrinsecus est inimicus Fluctꝰ
in portu sunt. in tranquillitate tem
pestas est Et quo nomine eã voca-
bo. inuenire non possum. Mortuã
eam dicam sed mouetur Viuam ap
pellẽ. sed nescit quid faciat Inueni
re non possum quo eam nomine ap
pellẽ Miserere mei Si mortua esset
filia mea. non talia pateretur Tra-
didisse vtiqꝫ corpus in sinu terre. et
tempore euoluto obliuionẽ malorũ
haberem. et dolor cõquiesceret. nũc
autem mortuũ habeo ꝑtinax corpꝰ
sine sensu viuum. spectaculum lamẽ
tabile. increscentia ꝑ momenta vul
nera passionum multiplicata dolo
ribus Cerno enĩ oculos eius trans
uersos. aspectum saguineũ. manus
intortas. crinẽ dissolutũ. cõtortũ
collum. ora spumancia. inimicum
incendentem. et non apparentem
tortorem clausum. et flagella reso-
nancia. neminẽ interrogãtẽ. et illam
cum clamore loquentem Assum ser
mociõatrix malorꝫ meorꝫ ꝑsto sum
stiulãte nata miſere mei Pessima
tẽpestas passio ꝛ timor passio nate
timor demonis. Accedere non pos-
sum. neqꝫ cõtigere Abigit me passio
explodit timor. Miſere mei Consi
dera mulieris philosophiã. inspice
animã generosam. Non ꝑrexit ad
diuinos. non vocauit magos. non
allegaturas quesiuit. non in posta-
trices mulieres adduxit. illas que so
lent demones ꝓuocare. et incantaci
onibus suis vulnus augere. Reliqt
illa omnia. dimisit diaboli falsitates
omnia purgamenta contempsit. et

venit ad salutarem animarꝫ nostra
rum portum. Miſere mei domine
fili dauid filia mea male a demonio
vexatur Postis passionem Quanti
cumqꝫ fuistis patres. adiuuate ser-
monẽ meũ Quantecũqꝫ matres vo
cate estis. non potestis interꝑtari tẽ
pestates. q̃s sustinuit mulier illa. mi
ſere mei filia mea male a demonio
vexatur. Vidisti instanciã mulieris
vidisti virilitatem. vidisti longani-
mitatem. vidisti fidem Ipse autem
non respondit ei ſmonem O noua
rerum materies Rogat mulier obse
crat deprecat. deflet casum suũ. au-
get tragediã. enarrat passionem et
amator hoim non respondit Ser-
mo tacet. fons clausus ẽ. medicus
medicamenta retinuit Quid nouũ
Quid admirabile Alios prouocas
ad sequendũ. ꝛ hanc miserabilẽ in-
sequentẽ abigis Sed considera me
dici sapientiã. Qui nõ respondit ei
verbũ Cur non respondit. Quia fu-
dem illius amplius ꝓuocabat. ꝛ ani
mũ ꝑseuerantia exercebat. ꝛ disci-
pulorꝫ miseratões exercitabat. Di-
cunt quippe ad eũ discipuli eiꝰ. Di
mitte eã quia clamat post nos. vos
inquit deforis clamare auditis. ego
autẽ intrinsecus video. Grandis q̃
dem vox ex ore ꝓcedit. sed maior ẽ
mentis. Dimitte eã qꝛ clamat post
nos. Alius euangelista dicit añ nos
Diuersi siqdem sermones. sed vna
sententia ẽ. nec ẽ mẽdaciũ i vtrisqꝫ.
vtrũqꝫ enĩ faciebat mulier in causa
doloris. Priꝰ post tergũ clamabat
ꝛ cũ vidisset quia non respõdit. añ
cucurrit quasi canis dñi vestigia lã
bens. Dimitte inquiũt eã Theatrꝫ

nobis clamoribus excitauit omne
conuocauit vulgus· Et illi quidem
quasi homines ad clamorem illius
erubescebāt sȝ dominus temꝑamē
tū misericordie sue nouerat Dimit-
te eam qm̄ clamat post nos Ip-
se autem respondens ait. Non sum
missus. nisi ad oues que ꝑierāt do
mus israhel. Et cum hoc dixisset.
pei⁹ eius vlcus efficit Medicus em̄
erat. secans nō vt diuidat. sȝ vt con
iungat. Hic paululum km̄i accom
modate mentem vestram. Thesau
rum em̄ inuestigare volo abscondi-
tū. Nō sum inquit missus. nisi ad o
ues. que ꝑierunt domus israhel. O
domine hoc est totū. ideo hō fact⁹ ē
ideo carnem assumpsisti. gubernan
tias tantas opatus es. vt vnum sal
uares angulum. et hoc ꝑeunte or-
bis terrarum vniuersus desert⁹ est
⁊ scite traces. idi. mauri cylices. cap
padoces. syri. fenices. quantācum-
qȝ sol respicit terram transisti. et ꝓp
ter iudeos solos venisti. gentes aūt
in desolacione cōstitutas despicis.
et illos quidem ꝯtemnētes patrē tu
um et ydola adorantes. ⁊ incēsa ill'
offerētes. insuꝑ ⁊ filios suos demo-
nibus consecrantes. hec omnia dis
simulans. et nos miꝑos expectātes
te despicis. Et certe omnes ꝓphe-
te et ipse ꝓauus tu⁹ dauid secundū
carnē dicit· postula a me et dabo ti
bi gentes hereditatē tuā· et possessi
onem tuam terminos terre. et ysa-
ias qui te in sede maiestatis tue con
templatus est dicit. Et erit radix ies
se. et qui exurget imperare gentib⁹
in ipm̄ gentes sperabunt Et iacob
patriarcha dicit. Non deficiet prin-
ceps ex iuda. neqȝ dux de seniorib⁹
ei⁹. donec veniat cui repositum est.
et ipse erit expectacio gentiū. Mala-
chias ꝙ ꝓpheta dicit Ab ortu solis
vsqȝ ad occasum glorificatur nomē
in gentib⁹. et nomini loco sacrificia
munda offerunt deo. Et ipe dauid
ita dicit. Omnes gentes plaudite
manibus iubilate deo in voce exul
tacionis. quia deus excelsus terribi
lis. rex magnus suꝑ omnē terram.
Ascendit deus in voce tube. Et alt
dicit Letamini gentes cum popu-
lo eius· Et reliqui omnes aduentū
tuū salutare gentib⁹ annunciarūt.
Nam et ipe in aduentu tuo magos
ab oriente vocasti. et principia gen-
tilitatis ꝑ illos cessare fecisti. et euā
gelistas eos ad sua remisisti. Et tu
quidem ꝑ stellam magos cōuocasti
ꝓphete autem gentib⁹ annunciāt
Exurgens ab inferis dicis discipu-
lis tuis. euntes docete oīnes gen-
tes. baptizātes eos in nomine pa-
tris et filij. et spiritus sancti. Et nc
cum venisset miꝑanda ⁊ infelix mu
lier ꝓ filie sue infirmitate obsecrans
et casus suos deplorans. dicis. non
sum missus nisi ad oues. que ꝑierūt
domus israhel. Nam et cū accessis-
set centurio rogans ꝓ famulo suo
dicis. ego veniā et curabo eū Et la
troni obsecranti respondes. hodie
mecum eris in paradyso. Et parali
tico dicis. surge tolle grabatum tu
um et vade in domū tuā. Et laza-
ro quadriduano mortuo. et iā feten
ti dicis lazare. veni foras Et q̄ lep-
sos mundas. mortuos suscitas. pa
raliticos stringis. cecos illuminas.
latrones saluas· meretricē castificas

et huic misere nichil respondes. O
noua res et admiranda. Considera
te kmi cõstanciam ⁊ virilitatem mu
lieris. et domini benignam sapienci
am pariter et clemenciã. quomodo
dilatio et excusacio ei⁹ diuicias con
tulit obsecranti. vt et tu si oraueris
et statim non accepis qđ rogasti nõ
desinas deprecando Considera eñi
diligentius kme legis diuine secre
tum Quando iudei de egiptiorum
dominacione et tyranni desunt lib
ati. et effugientes manus pharaõis
ad heremum prexerũt intraturi ter
ram chananeorꝝ repletã idolorꝝ cul
tibus adorantiũ ligna et lapides
legem acceperunt vt cum fuissent i
gressi non accipent filias eorum in
matrimonio. neqꝫ conubia mutuo
iungerentur neqꝫ conuiuia sociarẽt
ne ꝑ societatem mutuam auerterẽt
illos a mandatis dñi ⁊ deprauarẽt
mores eorꝝ Nichil tibi inquit ⁊ cha
naneis sꝫ esto in finibus tuis. et in
gente tua negocia exerce et conu
bia iunge. quia linguã tuã habes. ⁊
legem que tibi ꝑ moysen data ẽ. qꝫ
sicut materiã et sepem qñdam inter
vos et illos posui Sicut eñi vinea
aut hortus maceria circundatur.
sic iudeis lex vt transgredi non lice
ret Prohibitũ itaqꝫ erat a lege vt
miscerentur chananeis. neqꝫ vllam
cõmunionẽ haberẽt cũ illis. ne ami
citie causa impietatis occasio fieret
Cum ergo abominabiles iudeis es
sent chananei. tamqꝫ idolatre et im
mundi cum quibus nec fabulari fas
erat Et quia ista mulier de finibus
erat chananeorꝝ egressa accessit ad
xpm. et xpc iudeis dicebat insidiã
tib⁹ sibi. quis ex vobis arguet me de pec
cato eo qđ ꝑuaricauerim legẽ Quo
ergo homo erat. ⁊ omnia que legis
sunt implebat. ⁊ sic iam dixi abomi
nabiles erant chananei iudeis. qui
sub lege mandante tamqꝫ sepe erãt
vallati Veniens aũt xpc. hoc est na
tus ex virgine. octaua circũcis⁹ die
ꝑ quo in templo oblatõ celebrata est
et omnes cerimonie implete sunt le
gis. et ideo impleuit legem. ne dice
rent iudei. non potuit implere legẽ.
ꝓpterea soluit eam. Prius eam cõ
plet et postea soluit vt omnẽ illis q̃
rimonie aufferret occasionẽ. Clama
bat eñi ⁊ dicebat Quis ex uobis ar
guet me de peccato Ne ergo occasi
one accepta dicerent iudei. non cre
dimus tibi quia inique fecisti solu
ens legem. qꝛ prexisti ad fines cha
naneorꝝ. et confabulasti cũ illis qđ
ne fieret lege ꝓhibitum est Ideo ni
hil interim loquit' mulieri. sꝫ legẽ cu
stodiẽs retardat salutem. et iudeos
refrenat. et hanc recreat Qui nõ re
spondit ei verbum Nolo mihi oc
casiones querimoniarꝝ inuenias o
iudee Ecce non loquor. ecce non re
spondeo. adest occasio benefaciendi
et pietatem meam interim differo.
Ecce naufragium imminet. et gub
nator quiescit. et increscente calami
tate differtur sanitas ꝓpter vos q
ingrati extitistis. vt omnis vob au
ferat' occasio detrahendi Ecce mu
lier multitudinẽ michi clamoribus
suis congregauit. et non dum acce
pit responsum ne forte dicatis q̃a
vobis ꝑposui chananeos. et trans
gressus sum legem. et ideo mihi nõ
credatis. Qui nõ respondit ei v̄bũ

sermonem faceret. qui beneficijs ei⁹ erant ingrati. Hec autem omnia ꝑ ineffabili clemencia sua faciebat deus·vt illos paulatim ab infidelitate erigeret. et omnem cauillacionem de animis illorū tolleret Nam ⁊ cū leꝓsum curasset dicebat Vade ostēde te sacerdotibus. et offer munus qd̄ p̄cepit moyses ꝓ emendacione tua. O in auditam rem. Dominus mundat. et mittit eum ad legē moiſi Et cur hec facit considera. Ne iudei videlicet redarguerent eū. tamq̄ꝫ p̄uaricatorem legis Nam quō curauerit leprosum: eloqui curacionis modum non inuenio Ecce inbuit leprosus accedens. rogabat eū dicens. Domine si vis. potes me mundare. Et extendens ihesus manum suam. tetigit eum dicens. volo mundare. Impatiuo modo legendum est. non interrogatiuo. qꝫ dixerat ille si vis. respondit dominus volo· Potes inquit me mundare Et ipse ait. mundare. In lege non licebat tangi leprosum. quia q̄cumqꝫ tetigisset. immundus tota die fiebat. Nam et beatus helisens h° sciens·cum ad eum naaman venisset leprosus aligenigena missus a rege suo. mandat illi p discipulum suum dicens Vade ad iordanem fluuium et lauare sepcies. et mundaberis a lepra tua. Ipse vero non fuit ausus ire et videre lepram. vel tangere illum Et helizeus quidem mūdauit leprosum. et christus mundauit leprosum. Ne ergo dicerent iudei q̄d magnū fecit xp̄c. Hoc fecit qd̄ fecerat helizeus Sed ille quidē tangere ausus nō fuit leprosum. ne contaminaret. iste aūt tetigit et mūdauit Et ideo tetigit vt ostenderet qm̄ q̄ seruus est subditus est legi dominus autem est qui impat legi Volo mundare Et statim mundatus est Non inuenit euangelista verbis edicere velocitatem curacionis. statim em̄ dicendo aliud qd̄ diceret n̄ inuenit Tanta eni fuit opantis auctoritas. vt in ingressu sermonis. fugaretur infirmitas. Et ideo dicit· Vade ostende te sacerdoti. ⁊ offer munus tuū. ꝓ emundacione tua· qd̄ p̄cepit moyses. in testimonium illis. Quibus iudeis. ne dicant͡ q̄ p̄uaricasse me legem. Nam ⁊ occl'te diuinitatem suam manifestabat ill' ut ex opibus crederent quia filius sit dei Et in illa die ueniens leꝓsus coarguat eos. cui p̄ceptu fuerat secundū legem offerre. Et ideo multa ꝓpter iudeos faciebat. sicut ⁊ nc̄ responsionem suā ad p̄ces mulieris tempat ⁊ retardat. Miserere inq̄t mei·quia filia mea male a demonio uexatur. Qui nō respondit ei verbum. accedentes aūt discipuli eius dicunt· Dimitte eam quia clamat post nos. Respondit domin⁹ Nō sum missus. nisi ad oues que pierūt domus israhel. Ne forte dicerent iudei. Dimisisti nos ⁊ ad extraneos prexisti. et ideo non credimus tibi Ecce de gentibus veniunt. ⁊ non suscipio. vos fugiētes connoco dicens. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. ⁊ venire nō uultis. Hanc repello. ⁊ recedere nō vult. Verei mpletur illud qd̄ scriptum est. Populus quē nō cognoui s̄uiuit mihi i auditu aur' obediuit

mihi. Et alibi Apparui hiis qui me non querebant. inuentus sum hiis qui me non interrogabant. ex quibus et chananea erat Dimitte inquiunt eam quia clamat post nos Videamus ergo quid dicit dominus. Non sum inquit missus. nisi ad oues que perierant domus isrl. Cōsiderate clemēciā dn̄i Non dixit recede a me. sȝ non sum ad uos missus. Non veni ꝑpter te. sȝ ꝑpter iudeos. oues pditas domus israhel. Que cū audisset. accessit et adorauit eum dicens Domine. adiuua me Qui respondens ait. Non est bonum sumere panē filiorum ꝛ mittere canibus. Considera p̄cantis instanciā. et domini tēpanciā O clemēcia medici. In desperacionem aducebat eam. vt amplius rogaret. ꝛ augmentum fidei faceret. Non est bonum inquit sumere panē filiorum. Quorum filiorum. iudeorum videlicet Et mittere canibus Quibus Sine dubio vobis. Nec ad obꝓbriū dicebātur iudeorum qui filii vocati canes effecti sunt. dicente paulo Videte canes. videte malos operarios. videte cōcisionem Nos eni sumus circūcisio Gētes vos canes appellate facti sūt filii Filioli mei quos iteram parturio donec xp̄c formet in uob Laus iudeorum accusatio illis erat Non est bonum sumere panem filiorum. ꝛ mittere canibus At illa dixit Etiam domine O violentia mulieris. o intēcio animi. o ꝑfectus fidei Medicus dicit. non hec dicit etiā. Dn̄s dicit non. ista dicit etiā Non quasi ꝑcax aut impudens reputanda est. sȝ laudanda magis quia expectat salutē.

Non est inquit bonum sumere panem filiorum et mittere canibus Etiā domine. Tu canem me vocas. ego te dominum voco. Tu me iniurias ego te glorifico Etiam domine. nā et catelli edunt de micis que cadūt de mensa dominorum suorum Non respuo obꝓbriū. tantū accipiam vel escam canis Dicit rē q̄ inconsuetudine est Tu fac qd̄ debetur cani. quia canem me vocas. da mihi micas. O domine aduocatus mee factus es postulacionis. abnegando ꝑmittis Etiā domine. nam et catelli edunt d' micis que cadunt de mēsa dominorum suorum Quid ergo Qui abnegabat. qui repellebat. qui non respondebat. q̄ dicebat Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. q̄ dicebat. non sum missus nisi ad oues que perierunt domus israel. in laudes mulieris subito erūpit dicens. o mulier Propterea inquit laudo constantiā eius. laudo fidem quia iniuriata ꝑmansit. et ratione errorsit Si enim ab initio dimisissem illam. nec illa paulatim erudita fuisset. nec tu scisses virtutem animi eius. nec latentem fidei thesaurum et ideo suspendi donacionem. vt tu agnosceris fidem. O mulier. deus dicit. o mulier Audiāt hec qui iactant orant. et fastidiose p̄cantur Quando dico kmi. roga deum obsecra eum. famulare illi. dicis Rogaui semel scd̄o et tercio et decies ꝛ vigies. ꝛ qd̄ non accepi inquis Ne recedas quousqȝ accipias. finis postulati acceptio dep̄cantis est. Tūc cessa quando accepis. immo magis nec tūc cesses. sed tūc ꝑseuera agēs

de oratione

gracias pro eo qd accepisti. vt pse=
ueret tibi qd accepis Nonnulli in=
troeuntes ecclesiam in mille versus
extendunt oracionem suam . quasi
apud dominū multitudo sermonū
opus sit. tamq̄ʒ ignoranti quid po=
stules. qui anteq̄m cogites nouit.
Nam et illi quidem quid dicunt ne
sciunt . Labia mouentur solummō
mens autem sine fructu est. ⁊ aures
eius surde sunt. Tu non audis ora
cionem tuam. et dominum vis au=
dire precem tuam. Flexi inquis ge=
nua Curuasti quidem genua intus
sed mens tua foris vagatur Corp⁹
tuum intus. sed sensus foris Os q̄=
dē loquebat̄ sed mēs vsuras cogita
bat. possessionum reditus supputa
bat. descripciones domoꝝ videbat
amicorum verba volebat neglegē
cias intuebat famulorum. parasito
rum vrbanitates ridebat mulierū
speciem considerabat Diabol⁹ em̄
cum sit astutus. scit q̄m in tempore
oracionis grandia postulemus. ⁊ se
pius impetremus. impedire festi=
nat inpauidas mentes Nam aliquo
ciens cum resupini iacemus in lec=
tulo nihil tale cogitamus. sed cum
venimus ad oracionem . cogitacio
num nos opprimūt nubes. vt nos
anocent ⁊ sine fructu efficiant Hec
igitur sciens in oracionib⁹ fieri. imi=
tare chananeam . vir mulierem. q̄
vigilanter et cum summa sapien=
tia rogabat dominum. et ideo me=
ruit impetrare Sed forsitan dices
non habeo filiam que demone ple=
na sit. Sed habes animam pecca=
tis refertam Et quid dixit chana=
nea. misere mei domine. quia filia
mea male a demonio vexatur Dici
to et tu. miserere mei domine. quia
anima mea male a demonio vexat̄
Grandis enim demon peccatum ē
Et ille quidem i propatulo habēs
velocius curari potest Qui autem
occultat peccata sua hominibus et
peniteri non vult sed contemnēs se
curus delinquit et odibilis est. Et
ille quidem ꝑ ipsa vexacione veniā
habebit. iste vero responsione pri=
uabitur Misere mei Modicus q̄dē
sermo. sed immensum benignitatis
continet pelagus Ubi enim miseri
cordia postulatur. ibi vniuersa con
prehensa sunt bona. Quod si foris
ecclesia es dic tu. miserere mei do=
mine Non solum labia mouens. sʒ
mente ingemiscens. quia et tacen=
tes audit deus Non queritur loc⁹
sed deuocio mentis Jeremias in la
cu ceni dimersus erat. ⁊ fideliter or
ans. deum promeruit. Danihel in
lacum leonum missus. ad se dei mi
sericordiam inclinauit. Tres pueri
in camino ardenti erant et deo pla
cuerunt Latro in cruce erat. et exau
ditus est fideliter postulando Et ni
hil obfuit crux. sed cōfessio fidei pa=
radisū aperuit Job i sterquilinio erat
et ꝑ pacienciam suam deum ꝓpici
abat̄ Quod si et in balneis es ora.
vbicumq̄ʒ fueris ora. Templum di
estis. et spiritus sanct⁹ habitat in
vobis Uoluntas solūmō deuote mē
tis opus Quod si in iudicio assistis
ora Et cum irascitur rex. ora. Ubi
q̄ʒ deus p̄sens est. non clauditur lo=
co. inuocanti dicit assum Nam cū
eduxisset moyses populum de egy=
pto et ꝑ desertum ad mare rubrum

venisset egyptu post tergum inseqn
tes populum Ante mare fremebat
fluctus. moyses in angustijs erat. ta
cebat quidem. sed mente grandia
cogitabat. In medio tribulacionis
erat. inde egyptu insequentes. hinc
mare intumescentes. Ad dominū
igitur mente clamabat et vox peni
tus non audiebatur Ideo domin⁹
dicit ad eum Quid clamas ad me.
cum ore quidem non clamaret sed
corde Et tu igitur quando astiteris
furenti iudici ac rabido tirāno. ora
deum tuum. et orante te fluct⁹ mit
tigabuntur Iudex ad te. tu ad dn̄m
confugito Iudex ꝓ te. tu deum in
uoca qui inte est Nunqd longe est
a te vt vadas ad locū aliquem De
us non includitur loco. sed semper
in ꝓximo est Et qui in loco non clau
ditur. fide tenetur Nam si hominē
rogare uolueris. interrogas quid fa
cit. ⁊ audiens dormit aut non va
cat. aut certe non dignabit respon
dere minister tibi. Ad deum aūt nl̄
horū opus est. Sed ubicūqꝫ fueris
aut inuocaueris audit te. Non ho
stiario non mediatore non ministro
opus est. sꝫ dicito miserere mei. et
deus illico aderit. adhuc loquente
te. dicet assum. O sermo mansue
tudine et benignitate plenus. non
expectat consumari orationem. Sꝫ
statim tribuit peticionem. Misere
re mei. Hanc imitemur chananeā
Miserere mei domine. filia mea ma
le a demonio vexat̄. O mulier mag
na est fides tua. fiat tibi sicut vis.
Ubi sunt heretici. Nunquid dixit
rogabo patrem meum. obsecrabo
genitorem meum. Nunquid orōe
eguit. Non utiqꝫ. qꝛ auctor salutis
est et vniuersitatis creator et verbū
deus ido dixit. O mulier magna ē
fides tua Quamuis ⁊ pro dispensa
ciōe carnis orauerit ⁊ quia magna
est fides copiosa effusa est grā Ubi
aūt oracio necessaria est ibi infirmū
est fac̄ O mulier magna ē fides tua
Nō vidisti mortuum suscitatū nec
leꝓsū mundatū nec ꝓphetas audi
sti nec legē meditata es neqꝫ mare
in diuisionibus scindi vidisti nichil
hoꝝ contemplata es insuper ⁊ des
pecta ⁊ contempta a me es ⁊ nō re
cessisti ꝺ ꝑseuerasti petendo O mu
lier magna est fides tua Mortua est
mulier ⁊ ꝑconinm ei⁹ uiget. Ubicū
qꝫ ieris audis xp̄m dicentē. o mlr
magna ē fides tua In gocia ī india
in mauritania qntācūqꝫ sol respicit
terrā clamat xp̄s ⁊ non tacet verbū
O mulier magna est fides tua fiat
tibi sicut uis. Nō dixit sanetur filia
tua sꝫ sicut vis Tu inquit eam cura
esto medicus tibi cōmitto medica
mentū vt imponas ei fiat tibi sicut
vis Uoluntas tua curat eam Cha
nanea voluntate curauit ⁊ fili⁹ dei
sic dicūt hic a semetipso ñ curat fiat
tibi sic vis. neqꝫ iussit mlr neqꝫ ipa
dmoni ꝺ sola mulieris volūtas cu
rauit filiā demoneqꝫ fugauit Ubi
sunt qui audent xp̄m dicere ꝑ ora
cionem virtutes fecisse Uide quid
dicat fiat tibi sicut vis. Considera
sermonis germanitatem patrē suū
imitat̄ Quando enim faciebat de⁹
celum dixit fiat celum ⁊ factum est
celum fiat terra et facta ē terra fiat
sol fiant astra celi ⁊ facta sūt vniuer
sa Iussio adduxit substanciam pa
rentele sermo cō municionē osten
dit nature Et sanata ē indt filia ei⁹

.xilla hora. Et qua hora Non ex q venit mater eius domi. sed ex qua domini sermo processit Et cum redisset domi. inuenit eam sane mentis. et voluntate immo fide eius curatam Pro hijs autem omnibus gracias agamus deo. Per christum dominum nostrum. cum quo est deo patri vna cum sancto spiritu. honor gloria. et potestas. per immortalia secula seculorum. Amen

Explicit de muliere chananea. Omelia in ewangelium secundum matheum

Ve mundo abscandalis Necesse enim est vt veniant scandala. Veruntamen ve homini illi per quem scandalum venit Videtur quidem specialiter designare iudam. quoniam necesse est ut patiatur dominus ihesus. Nisi enim passus fuisset. genus humanum saluari non poterat. Quod autem passio domini scandalum sit apostolus dicit quia crux domini scandalum est iudeis. et stulticia gentibus Videtis igitur quoniam necesse est venire domini passionem idest scandalum crucis. Veruntamen ve homini illi per quem venit scandalum Nunc necesse fuit et vtile ut pateretur ihesus. sed ve iude per quem venit nobis vtilitas Ve mundo ab scandalis Mundum istum terrenum locum dicit Neque vero de celo et terra intelligere debemus mundum. sed mundum hic intelligamus terrenum Ideo quod dixit dominus regnum meum non est de isto mundo. si essem de mundo amaret me mundus Et dicit ad apostolos. vos non estis de mundo Et in multis locis terrenus mundus interpretatur Ve igitur mundo hoc est terreno loco ab scandalis Necesse enim est vt veniant scandala. Non quia necesse. sed quia mundo necesse est vt veniant Videte quod dicimus. subtile est Si necesse est vt veniant scandala. ergo absque culpa est ille per quem venit scandalum Sed nos dicimus scandalum non venit. nisi interreno mundo Vis non tibi venire scandalum noli esse terrenus Propterea dico mundus terrenus scandalum habet terra ista necesse est vt habeat scandalum Noli portare terrenum sed celestem. et scandalum non habebis Veruntamen ve homini illi per quem scandalum venit. Generaliter disputauit Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te abscide et proice abs te Bonum est enim tibi in vitam ingredi claudum in regnum dei. quam duas manus et duos pedes habentem mitti in gehennam eternam Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te quoniam ad apostolos loquitur. et in apostolis fundata est ecclesia. quicquid apostolis loquitur. ecclesie loquitur. Nam ecclesia corpus vnum habet. sed multa membra habet. Hoc loquitur et apostolus ad chorintheos. Quia sunt prophete. sunt doctores sunt sacerdotes. sunt signa facientes et alie virtutes. vbi de spiritalibus gratiis disputauit. et ibi dicit Numquid potest dicere oculus manui non necessariam te habeo aut rursus manus dicere pedi necessarium te non habeo. Et hoc dicit ad exemplum Longum

est enim vniuersa replicare. et hoc di
cit q2 ex mltis mēbris vnū eccle cor
p9 efficit Eccla habz veros oclos.
videlicet ecclasticos atqz doctores.
q̄ vidēt in scripturis misteria dei. d
quib9 dicunt videntes Isti igit q̄ vi
dēt recte appellātur oculi eccle. rur
sum habz et man9 facit. videlicet vi
ros. q̄ oculi nō sunt. sz man9 Qūqd
norūt misteria scripturarum. tamē sunt
potentes in opib9 Habēt et pedes
q̄ nec vidēt nec opant. sz habēt di
uersos discursus Sed ppterea cur
rit pes. vt inueniat man9 qd opet.
Nec ocul9 cōtemnat manū. nec ma
nus cōtemnat pedē. nec rursum il
la tria contēnāt quasi ociosum ven
trē. Sepe euenit vt mēbra que vidē
tur esse verecundiora. ipa magis
vtiliora sint. Propterea dicit et apls
Verecundiora aūt nostra maiorē
habēt honorem Hoc totū qre dico
Qm eccla hoc est corp9 dni. ex mlt9
mēbris ornat atqz cōplet. Si itaqz
venerit vt te eccle scādalizet ocul9.
scandalizet manus. scandalizet pes.
melius ē te vnā non habere virtutē
et ire cū ceteris virtutibus ad reg
na celorum. aut habere. oculū caligi
nātē. et pedē claudicātē. ire i ignē
etnū Errauit eps. peccauit psbit d
licet diacon9 noli dicere q2 aor ē. sz
recedat ocls reced at man9 recedat
pes vt cetera mēbra saluētur. hoc scdm
altiorē interpretationē dictū est. Sci
endū qm possit et alit interptari Si
te scādalizat ocul9. si te scādalizat
man9. si te scādalizat pes. si te coro
rum noia pr. mr. fr. fili9 et cete ppinq
tates scādalizāt. abscide a te Meli9
te ē regnare sine matre. qm pire cū
matre. Et hoc ppe loqt ad mona
chos. hoc ppe loqtur ad aplos. ma
nach9 ei aplicā vitā desiderat imita
ri. Vis o monache eē discipul9 me9
immo vis discipulorum meorum eē di
scipul9 Factus quod fecit petrus.
quod fecit iacobus et iohannes Ha
bebant oculum scandalizantem pa
trem. et nauem et rete. Dicit eis ihe
s9 Venite seqmi me Scādalizabat
potestas prias. ocls videlicet ma
lis Absciditur oculus. et insequu
tur ihesum. Nemo ergo dicat ma
trem habeo. habeo patrem. fra
trem. filium. vxorem. habeo ce
tera pietatis nomina carorum.
Monachi apostolorum imitatores
sunt. non ergo possumus eos imi
tari. nisi fecerimus quod fecerunt
et apli Nemo igit monachorum dicat
Habeo patrē habeo matrē. Re
spōdebo tibi. Habes ihesum quid
queris ista que mortua sunt. Qui
habet ihesum. habet patrem. ha
bet matrem. habet filios. Habet
omnem propinquitatem. Quid
queris mortuos. Sequere viuum.
dimitte mortuos vt sepeliant mor
tuos. Dicit ad dominum vnus di
scipulus dimitte me. vt vadam
et sepeliam patrē meū. non dixit di
mitte me. vt sim cum patre meo.
sed dimitte me vnius hore spaci
um. Quid ei respondit dominus
Et in vna hora perire potes. Vi
dene dum vis sepelire mortuum.
ipse moriaris. Mortuus pater
non exigit pietatem filij. Dico ti
bi monache. Quid queris pa
trem. Quid queris matrem. aut
Christiana est mater aut non est

xpiana aut scā ē. aut peccatrix. vł dn ob⁹ vnū est Aliť esse nō pōt. Si scā est gaudet q̄ seruis dn̄o. Si peccatrix. dimitte illā. mortua ē. Interro go te o mater xpiana. filius tu⁹ seruit in monasterio xpo. hoc ē impatori suo Signat⁹ ē cauterio regis sui habet scutū ieiuniū. habet galeā fidē. habet gladiū sermonē dei habꝫ loricā vestimentum ibm̄ in baptismate. Sic est armat⁹ parat⁹ ad pugnā. debet in campum exire. et pugnare aduersus hostes. Tū ei dices dimitte arma et veni in cubiculo. Propositū est tibi o monache sicut et adam ꝛ diciť tibi. ecce vita. ecce mors. elige qd̄ vis. habes duos patres spiritalē ꝛ carnalē Vtrūqꝫ amare nō potes. si spiritalē amaš carnalē cōtemniť. nō potestis duob⁹ dn̄is ꝯuire. Qui inquit amat patrē aut matrē. sup me. nō est me dign⁹ Si vis seq̄ carnalē patrē. relinque spiritalē Sine eā tergiuersaris. monache et dicis. Quid igiť si amauero patrē aut matrē. Nō idcirco seruio dn̄o. Nonne scriptū est in lege ꝛ i euāgelio. honora patrē tuū ꝛ matrē tuā ꝛ q̄ maledixerit patri aut matri. morte moriaš Nūqd ppterea ꝯuire do debem⁹. vt n̄ honorem⁹ parētes. rn̄deo tibi ꝛ e⁹. intm̄ honora parētes inq̄ntū nō ipediāt ad ꝯuitutē dn̄i. h⁹ est ipator⁹ tui. cui ē glā i. se. se. a

Explicit Omelia sancti iohannis episcopi de euangelio secundum matheum.

Incipit Ome. eiusdē de prīci pȳs euangelȳ secun. mar.

Nimal illud qd̄ in iohannis apocalypsi et ezechielis videť pncipio. tetramorfo. qd̄ habebat faciē hōis. ꝛ faciem vituli. ꝛ faciē leonis ꝛ faciē aq̄le. in pn̄ti quoqꝫ loco significat. i matheo facie hominis. p̄dicta ē. In luca vituli demōstrata est. in iohāne aq̄le. In marco leonis. in heremo psonat Iniciū euangelij ihesu christi filij dei. sicut scriptū est in esaya propheta. vox clamantis in deserto. parate viā domini rectas facite semitas eius. Qui i heremo psonat vtiqꝫ leo est. et ad cui⁹ vocē oia animalia ptimescunt. et concurrunt. ꝛ fugere non audent Simulqꝫ conside rate quod iohannes baptista vox dicitur. et dominus noster ihesus ꝯmo. Seruus precedet dominum. Inicium euangelij ihesu christi filij dei. ergo non filij ioseph. Initium euangelij. finis legis. est Finitur lex. et incipitur euangelium. sicut scriptum est in esaya pphta Ecce mitto angelum meum ante faciem tuā qui preparauit viam tuam. sicut scriptum est in esaja. Quantum in memoria est. et in mea mente. pertracto tā lxx interpretes q̄m hebreorum volumina diligentissime ventilans. ꝛ numquā h⁹ in esaya pphe ta scptū eē reperire potui qd̄ ponit. ecce mitto angelū meū an̄ faciē tuā sꝫ i malachie pphete fine scriptū ē Sic autem i malachie fine scribiť. quomō nunc marcus euāgelista

ponit. Sicut scriptum est in esaija
propheta. Euangeliste de sancto
spiritu locuti sunt. Marcus iste qui
scribit non prius est. Deniqꝫ petrꝰ
apostolus in epl'a sua ait. Salutat
vos illa coelecta. et marcus filiꝰ me
us. O apl'e petre marcus filius tuꝰ
filius non carne sed spiritu instructꝰ
spiritalibꝰ hoc ignorat. et quod ali
bi scriptum est. alibi memorat. sicut
scriptū ē in esaya ꝓpheta. ecce mitto
angelum meum ante faciem tuam
Locum istum impiꝰ ille porphirius
qui aduersum nos cōscripsit. ꝛ mul
tis voluminibus rabiē suam euo-
muit. in quarto decimo volumine
disputat. et dicit Euangeliste tā im
piti fuerūt hoies nō solū in seculari
bꝰ sꝫ etiā i scripturis diuinis vt te-
stimoniū qđ alibi scriptū est de alio
ponerent ꝓpheta. Hoc ille obicit.
nos gꝰ qđ ei respōdebimꝰ Oratio
nibꝰ vestris ista mihi videt̄ solutio.
sicut scriptū ē i esaija. Quid scriptū
ē in esaya ꝓpheta. Vox clamātis in
deserto. parate viā dn̄i. rectas faci-
te semitas eiꝰ Hoc i esaya scriptū ē
expositū aūt ipiꝰ capituli i alio pro
pheta meliꝰ dicit̄. Et ipē dicit euā-
gelista. iste ē iđ iohānes baptista. đ
quo etiā malachias dixit Ecce mit
to angelū meū aň faciē tuā q̄ ꝑpara
uit viā tuā. Ergo qđ dicit scriptū ē.
ad hꝰ capitulū refert̄. vox clamātis
in deserto parate viā dn̄i rectas fa-
cite semitas eiꝰ Ut āt ꝓbaretis ipm
eē angelū q̄ missus ē. noluit ex suo ꝓ
bare sermone sed ex ꝓphetia ꝓphe
te Fuit iohānes i desto baptizans
ꝛ ꝑdicās. Johānes fuit. deꝰ nr̄ erat
Qđ fuit. eē desiuit Qđ fuit aň q̄m

esset nō fuit. Ceterum q̄ erat. ante
erat. ꝛ semp erat. ꝛ erit. non habet
aliqn̄ ꝑncipiū. Ergo de iohāne ba
ptista dicit̄. fuit id De dn̄o āt salua
tore erat Ubi dicit̄ erat. nullū habꝫ
iniciū. ipē est qui dixit. qui est. mi-
sit me. nō eē̄ esse habuit aliquan-
do initiū. Fuit iohannes in deserto
baptizans et predicans. In deserto
fuit vox dn̄m ꝑdicatura Aliud ante
personare non debuit nisi saluator
is aduentum Fuit iohannes in de-
serto Felix ista conuersacio. despice-
re homines. angelos q̄rere. vrbes
deserere. et in solitudine inuenire chri
stum. Fuit iohannes in deserto ba-
ptizans et predicans. baptizare ma
nu docere sermone. Baptismum io
hannis. precessit baptismum salua
toris. Sicut iohannes baptista pre
cursor fuit domini saluatoris. sic et
baptismus iohannis baptiste pre-
cursor fuit domini saluatoris. illud
datum est in penitencia. hoc in gra
tia. Ibi penitencia tribuitur. ibi ve
nia: hic victoria. et egrediebatur ad
illum omnis iudea. Ad iohannem
iudea concurrit. ierosolima concur
rit. ad ihesum vero dn̄m saluatorē
omnis concurrit orbis. Notus in
iudea deꝰ in israel magnum nomē
eius Ad iohannem ergo concurrit
iudea et ierusolima. ceterum ad sal
uatorem omnis orbis. Ueniebant
vniuersi et baptizabātur ab illo in
iordane flumine. confitētes peccata
sua Baptizabātur a iohāne Johā
nes baptista legis vmbram prefert
Ergo ad legem tantum iudei bap-
tizabantur. Jerosolima veniebat ꝛ
baptizabat̄ ab illo i iordane fluuio

dscendēte. Lex enim descēdit. licet baptizet. tamen deorsum est. Jordanis hoc iterp̄tatur fluuius descēdens. celum dominꝰ noster. et trinitatis misterium desursum est. Dicat aliquis. Si deorsum est. ergo et deorsū ē dn̄s. q̄ baptizatꝰ ē i iordane Et recte in iordane baptizatꝰ est Legis em̄ p̄cepta seruauit. qꝛ circūcisus lege est. et baptizatꝰ lege est et erat iohannes vestitus de pil' camelorꝫ et zona pellicia. et cibus eiꝰ locuste. et mel siluestre Sic sacerdotum p̄ncipes sunt sacerdotes ap̄li. sic monachorum p̄nceps iohannes baptista est Et quātum tradit hebreorum scriptura. et vsq̄ʒ hodie ī memoria est int̄ nomina sacerdotū et inter pontifices et iohannes nominatur. Ita virum illum et scm̄ et sacerdotem fuisse p̄spicuum est Sʒ et nos legimꝰ in euāgelio scd̄m lucā de genere illum fuisse sacerdotali. Fuit inquit sacerdos zacharias nomine. et iste in uice sua. Hoc autem p̄prie non deferebat̄ nisi principibꝰ sacerdotum. hoc est pontificibus. Hoc totum quare dixi Ut sciamus istū eē pontificē q̄ sciebat xp̄m eē vēturꝫ. et xp̄m nō q̄rebat in tēplo. sed in deserto separauerat se a multitudine: Oculis expectantibꝰ xp̄m. nl' aliud dignū ē aspicere nisi xp̄m. Et erat iohannes vestitꝰ pilis cameli Non lana ne delicatas vestes putares. Deniq̄ʒ et ip̄e dn̄s nr̄ in euāgelio ip̄iꝰ testis est Ecce inquit qui mollibus vestiunt̄. in domo regum sunt Nunc veniamꝰ oracionibꝰ vestris ad intelligentiam spiritalē Et erat iohānes vestitꝰ pilis cameli. et zona pellicia circa lumbos eiꝰ Ip̄e dicit iohānes. illum oportet crescere. me aūt minui. q̄ habʒ sp̄osā sp̄osꝰ ē amicꝰ aūt sp̄ōsi. gaudio gaudet si vidat sp̄ōsum. et dinde ip̄e dicit. Uenit fortior pꝰ me cuiꝰ nō sū dignꝰ soluere corrigiā eiꝰ calciamētorꝫ. q̄ dicit illū oʒ crescere me aūt minui Oportet euāgeliū crescere. me autē legē minui Erat igit̄ iohānes. hꝰ ē lex i iohāne. vestitꝰ pilis cameli. nō poterat habere tunicā d̄ agno d̄q̄ d̄r. ecce agnꝰ dei ecce qui tollit peccata mōdi d̄quo iterꝫ dicit̄ Sic ouis ductꝰ ē i occisionē De illo i lege tunicā habere nō possumꝰ Et zonam pelliciā habebat i lege qꝛ iudei hoc solū putāt peccatū eē. qd̄ op̄e peccāt ceterū dn̄s nr̄ ibi̅ in apocalipsis iohānis qui videt̄ inter septem candelebra ꝛ habebat zonā aureā non in lumbis sed in pectore. Lex in lūbis cingitur. ceterum christus hoc est euangelium. ꝛ monachorum virtus. non solum in libidine sed i mēte condemnatur Hic nec cogitari quidem expedit. ibi qui fornicatus fuerit tenetur in crimine Amē amē dico vobis. qui viderit mulierem ad concupiscendum eam. iam mechatus est eam in corde suo Scriptū est iq̄t in lege. non adulterabis Hec est zona pellicia circa lumbos herens. Ego autem dico vobis. qui viderit mulierem ad concupiscendum iam mechatus est eā in corde suo. Hoc est zona aurea que in pectore cingitur. Uestitus pilis cameli. et locustas ꝛ mel siluestre cōedebat. locusta aial paruulū ē et inter volatile et reptile medium

uestimentū

zona

cibus iohannis

Locusta

est. Neqꝫ enim a terra satis tollitur qꝛ si paululū eleuatͣ non tam volat ꝙ salit: Et cum a terra se paululū eleuauerit. iterum pennis deficientibus cadit in terram Ita ⁊ lex videbatur quasi quidē ab idolatria errore paululū recedere. sed ad celū volare non poterat Regnum eñ celorum numqꝫ legimus in lege Vultis scire quia regnū celoꝝ in euāgelio tantum p̄dicatur Penitenciā indīt agite. appꝑinq̄bit eñ regnū celorū Ergo lex tollebat homines ď terra paululum et ad celum ꝑducere nō poterat Vbicumqꝫ fuerit corpus ⁊ illuc congregabuntͣ aquile. Locustas et mel quoqꝫ ipse cōmedebat. non domesticum sꝫ siluestre. inter feras. inter bestias. non in domo. nō in ecclesia sed extra ecclesiam. Siluestre eñ melle. deficiebat in lege. vñ et mel nūqꝫ in sacrificijs oblatum legimus. Miretur aliquis et dicat q̄re cum oleum. cum similia. cum aries cum agnus. cum sanguis pecudum cum cetera offerunt in sacrificio dei mel tantum non offertur Deniqꝫ qď dicit. et qďcumqꝫ offertur sale conditum offertur in sacrificio. sermo vester sit sale conditus. Mel penitꝰ n̄ offertͣ. Et qďcumqꝫ contigerit inquit in mundū erit Mel quoqꝫ voluptatis indicium est. et suauitatis. Semꝑ enim voluptas mortificat. semper voluptas deo nō placet. qď cumqꝫ dulcedinem habet in dei sacrificijs non offertur. Mel quidem ipsum videtur dulce esse. et sensu suauitatem demulcens. sicut et voluptas. sicut et libido. sicut et lasciuie Mel videtur quidem hincinde cōfectum esse de floribus. sed si respicies inter ipsos flores et cadauera ⁊ putredines habere. et cetera istius modi Ergo mel non solum de floribus sed et de quocumqꝫ voluptuoso est Videtur quidem suaue esse. sed si discrimen respicias mortiferū est Hoc totum quare dixi. Qm̄ in lege initia erant. in euangelio ꝑfectio Venit fortior me post me. cuius non sum dignus ꝓcumbens soluere corrigiam calciamentorum eius Videtur quidem esse humilitatis indicium. quasi dicat non sum dignus seruus eius esse. sed in istis verbis supplicibus aliud demonstratur sacramentum Legimꝰ in exodo. legimꝰ quoqꝫ in deutronomio legimꝰ in libro ruth. qm̄ siq̄s cogitatꝰ erat. et eā que de genere eius veniebat accipe nolebat vxorem veniebat aliꝰ qui secundꝰ erat in genere p̄sentibꝰ iudicibus et maioribus natu et dicebat Tibi cōpetit matrimoniū. tu debes eā accipe Si volebat. veniebat illa q̄m volebat accipe et tollebat calciam̄tum eiꝰ. et ꝑcutiebat in faciem eius ⁊ cōspuebat eū. ⁊ sic alteri nubebat Hoc fiebat ꝓptͣ ignominiā. interim secundum literā vt si forte pauperiorem cōtempsisset. hac ignominia fͤreretͣ Ergo hic sacerdociū demonstrat. Dicit ipse iohānes q̄ habꝫ spōsā spōsꝰ ē. illa habꝫ spōsam eccl̄am. eᵒ aūt amicꝰ spōsi sū. nō possum soluere corrigā calciam̄ti eiꝰ i lege q̄m ip̄e eccl̄am duxͭ vxorē. eᵒ baptizo vos aq̄. eᵒ minisͭͣ sū. ille auctor ⁊ dn̄s ē. eᵒ aq̄m ꝑbeo. eᵒ q̄ crea͛tͣ sū creatā ꝑbeo iᵉ q̄ icreatꝰ ē. icreata p̄stat. ego baptizo vos

mel

Suscipere semen

aqua. ego prebeo quod videtur. Il le quod non videtur Ego qui visi bilis sum do aquam visibilem Ille inuisibilis. dat spūm inuisibilem Et factū est in dieb⁹ illis venit ihesus a nazaret gallilee. videte vniti ones significationesq; verbor; Non dixit venit xp̄c. nō dixit venit fili⁹ dī sed venit ihesus Dicat aliquis. q̄re non dixit xp̄c Scd̄m carnē loquor ceterū deus sp sanctus est. nec sanctificacio ne indiget. sed etiā de carne xp̄i loquimur Nondū fuerat baptizatus. ab spū scō vnctus fuerat. Secundum carnem loquor. scd̄m formā serui loquor. nemo scandalizetur. De eo loquor qui quasi peccator venit ad baptismū nō q̄ xp̄m diuidam. nō quod alius xp̄s. et alius ihesus. et alius filius dei. sed qd vn⁹ atq; idem p̄ varietate tempor; nobis diuersus est Ihesus a nazaret gallilee. Uidete misterium. Ad iohannē baptistā venit primū iudea et ierosolima. dominus noster inicium euangelici baptismi et legis sacramenta cōmutauit. i euāgelij sacramēta nō venit de iudea. nō venit de ierosolima. s; venit d̄ gallilea gētiū Ihesus a nazaret galilee Nazara interp̄tat flos. Flos venit ex flore. et baptizat⁹ est i iordane a iohanne Grādis miſicordia. q̄ peccata nō fecerat baptizat q̄si peccator In baptismate dn̄i oia peccata dimittūtur S; q̄si preliū quoddā. et baptismi dn̄i saluatoris. ceterum vera remissio peccator; in xp̄i sanguine ē. i trinitatis mysterio. et stati ascēdēs d̄ aqua vidit aptos celos Hoc totū quod scribitur. nobis scribitur. Ergo an

quam baptismum accipiamus clausos hēm⁹ oculos. celestia nō videmus. et spm̄ tāq; colūbam descendentē et manentem in ipo. et vox facta est de celo Tu es filius meus dilectissim⁹. in quo cōplacui. Ihesus xp̄c baptizat a iohāne. spc̄ sanctus descendit in specie columbe. pater de celo dat testimonium Uide arriane videte heretici et i baptismo ihesu misteriū trinitatis. ihesus em̄ baptizatur. spc̄ sanct⁹ descēdit in spē columbe. pater d̄ celo loq̄t. vidit aptos celos Qn̄ dicit vidit. ostēdit qd alij nō vidissent Neq; em̄ oms vident aptos celos. Deniq; et ezechiel qd dicit in p̄ncipio suo Et factum est inquit cum sederem secus fluuiū chobar in medio captiuor; vidi inquit aptos celos Ego vidi celum alij nō videbāt Neq̄s putet celos simpliciter et carnaliter aptos. nos ipi qui modo hic sedemus secundum diuersitatē meritor;. aut aptos videm⁹ celos. aut clausos Plena fides apertos habet celos. ceterum dubia clausos Et spiritū tamq; colūbam descendentem. Solent nobis manichei. et marcioniste et cetere hereses obicere et dicere Ergo si christus in corpore est. et ipsa caro quā assumpsit non est deposita. nec deposuit eam. ergo et spiritus sanctus qui descendit in columba est Uidetis sibila serpentis antiqui. videtis illum colubrem qui de paradyso eiecit hominem et nos velle de paradyso fidei eicere. Non dixit sumpsit corpus columbe. sed spiritum tamq; columbam Ubi dicit tāq;. non veritas. s; silitudo monstrat in

deum autem saluatorem o n scrip tum est. natus est q̄si homo. s; nat⁹ est hō. hic vero dicit̄ tāq̄ columbā Ergo qd̄ visum ē. similitudo mōstra ta est. ceterū veritas nō fuit. Et stati spiritus q expulit eum in desertum spiritus q̄ descēderat in spē colūbe vidit inquit apertos celos. ⁊ spm̄ tāq̄ descēdētem ⁊ manētem cū ipo Vi dete qd dicat manētē hoc ē pseue rātem. hoc ē nūq̄ recedētē Deniq̄ ⁊ ipe iohannes dicit in alio euāge lio Et q̄ misit inqt me dixit mihi. su per quē videris spm̄ scm̄ dscēdentē ⁊ manētē In xpo spc̄ sanct⁹ dscēdit et pmāsit. cetm̄ i hoib⁹ dscēdit qdē s; nō pmanet. Deniq̄ i volumine ezechielis. q̄ ppe ezechie i typo sal uator⁹ ē Deniq̄ ad nll'm aliū pphe tarū loquor de maioribus dicit̄ fili hominis. s; ppe ad ezechiel dicit̄ in ezechiel g° nō trāseūt vigiti vs⁹ aut trigita. ⁊ stati dr ⁊ fact⁹ ē smo dn̄i ad ezechiel pphetā Dicat aliqs Ho qre tā crebro ponit̄ i ppheta. Qm̄ spc̄ sanct⁹ dscēdebat qdē i ppheta. s; rursum secedebat Qn̄ dicit̄. ⁊ fac tus ē smo dn̄i. ostēdit̄ q2 spc̄ sanc t⁹ q̄ recesserat rursū veniebat. Qn̄ eni̅ irascimur. qn̄ detrahim⁹. qn̄ tri sticiā habem⁹ q̄ ducit ad mortē. qn̄ cogitam⁹ ea q̄ carnis sunt. putam⁹ quia spirit⁹ sanct⁹ pmanet i nobis Speram⁹ q2 spū scō manēte in nob frm odiam⁹ q2 mala aliq̄ cogitam⁹ Si ergo qn̄ aliqd boni cogitam⁹. sciam⁹ q2 spc̄ sanct⁹ habitat i nobis Si vero aliqd mali. signū ē qd̄ spc̄ sanct⁹ recessit a nobis In saluatore aūt ppterea dicit̄. sup quē videris spiritū sanctū descendentē ⁊ manē tem in eo ipē est Et stati spirit⁹ ex pulit eum in desertum. Quanti monachi qui habitāt cum parenti bus suis. si descenderit spiritus san ctus et manserit super eos. ipse spi ritus expellit eos in desertum Spi ritus sanctus expellit eos de domo et ducit in solitudinem. Spiri tus sanctus non libenter habitat vbi turbe. et frequencia et dissen siones. et rixe sunt. sed spiritus sanc tus proprie sedem habet solitudi nem. Deniq̄ et dominus noster atq̄ saluator quando orare vole bat. solus inquit recedebat in mon tem. et ibi tota nocte orabat. Erat in die cum discipulis. in nocte ora cionem suam pro nobis patri dedi cabat Hoc totū q̄re dico Quia so lent aliquanti fratres dicere. Si in cenobio mansero. solus orare nō possum. Numquid dominus no ster dimittebat discipulos. Vtiq̄ erat cum discipulis sed quando vo lebat orare in tenuis solus secede bat. Et nos ergo si volumus orare pl⁹ quā i publico. hēam⁹ cellulā hēa m⁹ agros. habeam⁹ deserta. pos sumus et virtutes habere de fratri bus et solitudinem. Prestante chri sto domino nostro. qui viuit et re gnat in secula seculorum AMEN

Explicit Ome. de euange lio Marci. Incipit Omelia i euangelium luce de diuite

Homo quidam erat di ues. Quoniam dix erat nemo suus po test duob⁹ dn̄is suire

Non potestis deo seruire et mammo
ne et reprehensus fuerat a pharase
is qui auari erant ppterea ponit ex
emplum immo in exemplum para
bole varietatem Neq3 enim in para
bola dicenda nomina sunt. Para
bole ille sunt vbi exemplum ponit
et tacentur nomina Vbi autem di
citur. abrahã z pphete et lazarus
et moyses hic verus lazarus. Si ve
rus est abraham. verus est lazarus
Abraham qui fuerit legimus. la
zarum autem non legimus Sed q
fecit lazarum. ipse fecit et abraham
Si verum dicit abraham verum in
telligimus et lazarum. Neq3 enim
vmbra corporis emendacium po
test congruere veritati Homo qdã
erat diues Vide misericordiam dei
Lazarus pauper qm sanctus erat
nominatur. iste vero diues et super
bus. nec nomine quidẽ dignus ha
bitus est Homo quidam erat di
ues Propterea dicit quidam quia
quasi vmbra pterijt. Homo qdã
erat diues. et induebatur purpura
z bysso Cinis et puluis et terra pur
puram et sericum portabat. Et in
duebatur purpura et bysso. et epu
latur cotidie splendide Secundum
vestimenta. ita et epule Ergo et no
bis quales epule talia z vestimenta
Et erat mendicus nomine lazarus
Lazarus interptatur q adiutus ẽ
Non est adiutor. sed adiutus Pau
per enim erat. et in paupertate illũ
dominus adiuuabat. Qui iacebat
ad ianuam eius vlceribus plenus
Diues iste purpuratus et splendi
dus. non accusatur quod auarus fu
erit. non quia res alienas tulerit nõ

quia adulter fuerit. non quia aliqd
mali fecerit. sola in illo condemnat
superbia. Infelicissime hominum
mortem corporis tui vides iacere
ante ianuam et non misereris Si dei
pcepta non consideras saltem mis
ere condicioni tue. et time ne et ipe
talis efficiaris Quid seruas in deli
cijs tuis quod supfluum est Quid
iactas tribue in elemosinam Nõ di
co vt aufferas diuicijs tuis qd iac
tas foras. micas mense tue. pbe ele
mosinam menbro tuo Qui iacebat
ad ianuam eius Ideo iacebat ad ia
nuam. vt crudelitatem diuitis i suo
corpore demonstraret Ideo iace
bat ad ianuanuam ne diues dice
ceret non vidi in angulo fuit. aspice
re non potui. nemo mihi nũciabat
Jacebat ante ianuam. videbat illũ
et exiens et reuertens Eo tempore
quando te greges seruorum et clien
tum psequebantur. ille iacebat in
vlceribus Si oculi tui putridas car
nes aspicere non dignantur. saltim
aures vocem audiant Qui iacebat
ad ianuam vlceribus plenus Non
habebat vnum vlcus totum corpꝰ
vlcera erant. vt magnitudo penarũ
faceret magnitudinem misericordie.
Qui iacebat ad ianuam eius vlce
ribus plenus. cupiens saturari de
micis que cadunt de mensa diuitis
Egrotacio habz aliquod solacium
si opus habz Sin autem ad infirmi
tatis magnitudinem. est pauper
tas. duplex infirmitas. Egrotacio
semper delicata ẽ. z indelicatas res
accipere non potest q fastidit Quã
ta vero in isto pena est. et inter tãta
vulnera. non meminit dolores pla

garum. sed famis Cupiens saturari
de micis que cadunt de mensa diui
tis. quodammõ dicẽs ad diuitem
Sufficiũt michi mice mẽse tue Ad
pꝛicis de mensa pꝛbe elemosinam fac
de damno lucrum Sed ⁊ canes ve
niebant et lingebant vlcera eius. q̃
nullus hominum lauare dignabatꝛ.
et trectare. fere mites lambiũt Fac
tum est autem vt morꝛeretur men-
dicus et portaretur ab angelis in si
num abrahe Mortuus est autem et
diues. et sepultus est in infernum.
Eleuans oculos Audiuimus. quid
vtriqꝫ in terra passi sunt. videamꝰ
q̃d vtriqꝫ eoꝝ paciantꝛ apud iferos
Quod temporale fuit p̃terijt quod
sequitur eternum est Vtriqꝫ mortui
sunt Illum angeli istum pene susci-
piunt Ille portabatur in humeris
angelorum. iste fertur ad penas. Il-
lum abraham leto sinu excepit. istũ
tartarus vorat Et portaretꝛ ab an-
gelis Tante pene repente delicijs ↄ
mutantur. Et portaretur ab angel'
et adduceretur. ne saltẽ ambulans
laboraret Portabatur post tantos
labores quia defecerat. et portabatꝛ
ab angelis Non sufficerat ad portã
dum pauperi vnus angelus. sed ꝓ
pterea plures veniunt. vt chorum
leticie faciant Et portaretur ab an
gelis Gaudet vnusquisqꝫ angelorũ
tantum onus tangere. libenter tali-
bus oneribus ꝑgrauantur vt ad-
ducant homines ad regna celorũ
et ductus est. et portatus est in sinũ
abrahe Non iuxta abraham. sꝫ in si
num abrahe. vt illum palparet. vt
illum refocilaret. vt illum quasi cle-
mentissimꝰ pater teneret ĩ sinu suo

et refocilaret. Mortuus est autem
et diues. et sepultus est Reuersa est
terra in terram suam Et in inferno
eleuans oculos Lazarus enim sur
sum erat. ille deorsum Eleuauit ocu
los vt illum suspiceret. non vt despi
ceret Eleuans oculos suos cũ esset
in tormentis totus. In tormentis
erat. oculos solos liberos habebat.
vt alterius leticiam posset aspicere
Propterea dimittuntur oculi libe
ri. vt magis torqueatur quia nõ ha
beat quod alius habet. Aliorum di
uitie. eorum qui in paupertate sũt
tormenta sunt Eleuans oculos su-
os cum esset in tormentis. Illũ plu
res angeli portant. istum tormenta
possident. Cum esset in tormentis
Nõ dixit in tormento. sꝫ in tormen
tis Diuicie et auaricia talia p̃mia su
scipiunt Videbat abraham a lon-
ge. et respiciebatꝛ vt tantummõ tor
queretur Et lazarum in sinum eiꝰ
Paradysus paupis. sinꝰ erat abra
he Abraham a longe et lazarum in
sinu eiꝰ Dicat michi aliquis. In in-
ferno est paradysus Ego hoc dico.
quia sinꝰ abrahe paradysi veritas
est Sed et scissimũ paradysum fa-
teor Et ipse clamans dixit Magne
enim pene magnam vocem redde
bant Pater abraham miserere mei
Pater abraham. licet me tormẽta
possideant. tamen patrẽ voco. quo
modo ille filius qui ꝑdiderat vni-
uersam substanciam patrem vocat
sic et ego licet in penis sim te patrẽ
voco Patrem te voco natura. licet
meo vicio te patrẽ ꝑdiderim Mis-
erere mei. In inferno autem quis con
fitebitur tibi. Frustra agis penitẽciã

in loco vbi non est penitencie locus Tormenta te cogunt agere penitē-ciā. non mētis affect⁹ Miserere mei Sanctus quidem est abraham. sanctus est. et beatus est. et omnes in illius sinum ire festinam⁹. Verum q̄-cumq₃ in inferno est. et in regno celorum est nescio an valeat misereri. Creator. creature miseretur sue. vn⁹ venit medicus qui sanaret mortuos. nam alij sanare non potuerunt. Mitte lazarū vt i tinguat extremū digiti sui in aquā. Mitte lazarum. Erras miser Abraham mittere nō potest. sed suscipere potest. Ut intinguat extremum digiti sui i aquā Recordare diues vite tue. Lazarū videre non dignabaris. et nunc digitum eius desideras. Mitte lazar. Hoc tu ei debueras facere. dum adhuc uiueret. vt intinguat extremum digiti sui in aquā Uide consciencian peccatoris Non totū audet poscere digitum Ut refrigeret liguā meā Multa enim supbia locuta est. Ubi peccatum. ibi et pena. vt refrigeret linguā meam. quia crucior in hac flamma. Quāta mala lingua habz iacobus in epistola sua loquitur. Modicum quidem menbrum est. sed magna exaltat Qua plurimum peccauit amplius torquetur Aquā desideras. qui delicatos cibos ante fastidiebas. Et dixit illi abrahā. Fili recordare quia recepisti bona tua in vita tua. Uide quid dicat bona tua. ceterum bona non sunt. Que putabas bona recepisti Nō potes et in terra regnasse. et hic regnare Dinicie nō possunt esse ₇ in terra ₇ in inferno Et lazarus similit̄ mala

Si quando egrotamus. si paupes sumus. si egrotacione conficimur. si frigore. si hospicium non habemus letemur. gaudea⁹. accipiam⁹ mala in vita nostra Quando nos infirmitas et egrotacionis magnitudo prem t. lazarum cogitemus. ₇ in hys omnibus inter nos et uos chaos magnum firmatum est Dissolui non potest. non potest agitari et cōcuti Uidere possumus transire non possumus Et nos videmus quid fugerimus. et vos videtis quid perdideritis. Et nostra gaudia cumulant vestra tormenta. et vestra tormenta cumulant nostra gaudia Et ait illi. Rogo ergo te pater. Adhuc mi fabilis patrem vocat. Rogo g⁹ te pater. Ante rogasses eum qui verus erat pater noster Noueras patrem. qui despiciebas fratrem. Ut mittas eum in domū patris mei. Vide puersitatem Nec in ipis penis cōtinet veritatem. Uides enim quid dicat. Rogo ergo te pater. Ergo pater est abraham. et quomodo dicis mitte eum in domum patris mei. Non oblitus es patris tui. nō es oblitus quia pater ille te pdidit Quō illum habuisti patrem. ppterea habes quinq₃ fratres. Quiq₃ fratres habes. visum habes. odoratū habes. saporem habes. auditū habes. tactū habes. His fratribus tu ante seruisti. istos habebas fratres. Quando illos amabas fratres. Lazarum fratrem. amare non poteras Recte n̄ amasti lazarū fre₃ q̄a illos amabas fratres illi fr̄es non amāt paupertatem. Frater tuus erat oculus. frater tuus erat auris. fr̄ tuus

erat odoratus frater tu⁹ erat sapor frater tuus erat tactus. Si fratres tui amabant diuicias. non pote- rant videre paupertatem. Habeo enim quinqꝫ fratres. vt testetur illis Illi te fratres in hec tormēta mi- serunt. illi fratres saluari non pos- sunt. nisi moriantur. Ne et ipsi ve- niant in locum hunc tormentorum Quid saluare vis illos fratres qui non amant paupertatem. Necesse est vt fratres habitent cum fratre suo Et ait illi Habent moysen et ꝓphetas. audiant illos Quid queris vt vadat lazarus Habent moÿsen et ꝓphetas Et moÿses et prophete abierunt in speluncis suis et ī atris et in caprinis pellibus. et illi erant pauperes sicut lazarus. et illi erant in calamitatibus et illi sustinebant famem Quid queris vt mittam la- zarum Habent ibi moÿsen lazarū. habent ibi ꝓphetas lazarū. ⁊ mo- yses lazarus fuit. pauper fuit. nud⁹ fuit. Meliores diuicias esse arbitra- tus est paupertatē xpi. quam diuici- as pharaonis. Habent et ꝓphetas habent ieremiā qui in loco luti mit- titur. ⁊ pane tribulacionis vescebat̄ Habent omnes ꝓphetas. illos au- diant. illi cottidie hoc est moyses ⁊ ꝓphete contra quinqꝫ fratres tuos predicant. illi eos doceāt. illi eos instituant. illi doceant oculū. Et q̄d ei dicant Ne videas carnaliter. sed vide spiritaliter Quod vidimus in- quit. q̄d audiuimus. q̄d manus no- stre palpauerunt de sermone dei. Ille docet etiam aures. Ille docet etiam odoratum. ille docet et iā sa- porem. Oēs ꝓphete oēs sancti istos fratres docent Et dixit illi Nō pater abraham. sed si quis ex mor- tuis ierit ad eos penitenciam agēt Dum nescimus. hic dogma mon- stratur Aliud q̄dem dicitur sed si- gnificatur aliud. Scit fratres istos non posse saluari. nisi aliquis ab in- feris resurrexerit Deniqꝫ iudei q̄ tā- tum moysen audiunt et ꝓphetas. ⁊ nemo eis resurrexerit ab inferis. ꝓ- pterea fratres istos saluator noster habet. Sed siquis ab inferis ierit ad eos penitenciam agent Siquis ierit ab inferis Nescio qui iturus sit Non enim mereor in penis consti- tutus eum nosse. qui resurrecturus est Sed hoc scio quia q̄cūqꝫ resur- rexerit a mortuis et p̄dicauerit. ille poterit istos fratres saluos facere. Ille saluauit aures. ille enim dicit. Qui habet aures audiendi audiat Ille saluauit oculos. ille eīn dicit. Lucerna corporis tui. est oculus tu- us Ex illius ore apostolus loquitur Christi bonus odor sumus deo Ex illius ore loquitur et psalmista di- cens. Gustate et videte quoniā sua- uis est dominus Ille saluauit et tac- tum. Quodammō de istis omnib⁹ fratribus iohannes loquitur. Q̄d vidimus inquit. q̄d audiuimus. q̄d manus nostre palpauerunt. Istos fratres resurrectio saluauit domini. Deniqꝫ isti fratres et in nobis erāt anteq̄m xpc nobis resurgeret Ocu- lus meus videbat male. ducebat me post vestigia meretricis Simpli- citer videre non poteram alterius pulchritudinem. erat flamma mea michi Aures antea pene erant De- lectabar eni canticis. et turpia v̄ba

quis a mortuis resurrexerit

libenter audiebam Odoribus de-
lectabar non quidem bonis. sȝ ma-
lis quia interficiebãt animam meã
Gule mee non poterant nec terra
nec maria sufficere Gule mee omnia
seruorum ministeria apparebant.
Tactus meus me ducebat in capti-
uitatem. mulierum conplexibus de-
lectabar Videtis quomodo isti fra-
tres ante q̃m xp̄c resurgeret me du-
cebant in mortem. ille mortuus est
et ego vixi. Ille mortuus est. et isti
fratres surrexerunt. Immo ꝓpter
ea mortui sunt vt viuerent Mortui
sunt carne. vt viuerent spiritu Nūc
oculus me⁹ xp̄m videt. nunc auris
mea xp̄m solum audit. nunc sapor
illum gustat. odoratus illum odo-
ratur. tactus meus illum amplectit
Ait autem illi. Si moiisen et ꝓphe-
tas non audiunt. Videte quomō
sermo domini animã erudiat dog-
mate Nec exeo qđ dixeramus non
posse saluari fratres istos. nisi aliqs
a mortuis resurrexerit. locum dede-
ramus marcioni et manicheo. qui
destruunt vetus testamentū. Illi ei
dicunt nō posse saluari animam
nisi tantum p euangelium. vetus de-
struunt testamentū. Abraham vero
nunquid eum destruit qui resurre-
cturus est. Non eñ dicit audiant
moiisen ꝓphetas Quid spectas eū
qui resurrecturus est. Si eñ hoc di-
xisset. destruxisset euangeliū Sȝ qđ
dicit moysen et ꝓphetas non audi-
unt. neqȝ siquis ex mortuis resurre-
xerit credent. Si eñ crederetis mo-
iisi. crederetis et mihi. Ille enim de
me scripsit Vide ergo qđ dicat ab-
raham Bene qđ ē facis eū expecta-
re. q̃ resurrecturus est Sed ꝛ moy-
ses et ꝓphete. hoc ip̄m p̄dicant.
quod ille qui resurrecturus est Sed
in illis christus loquitur Si illos au-
dias. et illum auditurus es. Multa
sunt que dicuntur. et psalmus mi-
sticus fuit qui lectus est. hoc est cen-
tesimus tercius. et maxime illud.
Draco iste quem formasti ad illu-
dendum ei. et illud quod scriptum
est. herodii domus dux est eorum.
Omnia plena sunt sacramentis. et
non dico vna hora. sed dies vix suf-
ficiet ad interpretacionē Quō aūt
iam ingreditur quadragesima. si il-
lud tempus fuerit. et dominus de-
derit occasionem. et illius loci cona-
bimur sacramenta disserere. nunc
sufficit nobis audire de lazaro. im-
mo lazarum fuisse. et diuitem. et di-
uitis nos tormenta deterreant. ꝛ pau-
pis exempla ꝓuocent Anima xp̄i-
ana. anima monachi. anima eius q̃
nudus nudum xp̄m seq̄tur. quãdo
aliquem diuitem viderit. quando
sibi applaudit in diuitiis et in pō-
pa illum diuitem cogitet. conside-
ret vocem et clamorem diuitis. ꝛ la-
zari digitum postulantem. Simul-
qȝ considerate qđ pene obliti fuera-
m⁹ dicere Dicat enim aliquis ꝛ do-
gma ꝑuersum inferat Hoc qđ vide-
tur. ante iudicium videtur. an post
iudicium Dicat aliquis. Post iudi-
cium Nam ideo et in pena est ali⁹.
alius in refrigerio Et quomodo di-
citur. habent moysen et ꝓphetas.
Si autem ipse xp̄c docet. et qui loq̄-
tur ipse est. et ante resurrectionē do-
cet. et secundum interp̄tacionē no-
strã resurrectio xp̄i postulatur ergo

dubium

dubium

ante resurrectionem est. et dicat aliquis. ergo et ante iudicium iudicium Do vobis aliquod exemplum. vt exemplis possimus cognoscere veritatem. Finge aliquem in latrocinio deprehensum esse. hunc missum esse in carcere tenebroso. hunc missum esse in neruo. et tormentis expectantem quidem sententiam. sed et non esse ibi sine pena Nam ex ipso loco intelligit. quid passurus sit Licet enim nec dum susceperit penam capitalem. licet necdum venerit dies iudicij. tamen de carcere. de tenebris. de squalore. de fame. de stridoribus catenarum. de gemitu compeditorum. de lacrimis eorum qui cum eo sunt. intelligit in quali pena sit futurus Si enim tanta perum premia sunt. quid futurum erit inter ipsa supplicia Si necdum venit ad iudicium. et necdum pena perfecta est. et desiderat aquam frigidam. quid in iudicio passurus est.

dubium

Simulque considerandum. quod abraham apud inferos erat. Necdum enim christus resurrexerat. qui illum in paradisum duceret. Antequam christus moreretur nemo in paradisum conscenderat. nisi latro Rumphea illa flammea et vertigo illa claudebat paradisum. Non poterat aliquis intrare in paradysum. quem christus clauserat. latro primus cum christo intrauit. Magnitudo enim fidei. meruit magnitudinem premiorum. Non enim credidit in regno videns christum. non illum vidit fulgentem. non illum vidit de celo respicientem. non vidit ei ministrantes angelos. Certe vt libere dicam non vidit libere ambulantem. sed vidit eum in cruce Vidit illum bibentem acetum. vidit eum sentibus coronatum. vidit eum confixum ad crucem. vidit eum precantem auxilium deus deus meus respice in me. quare me dereliquisti. et sic credidit. O conditio varia. et casus hominum. apostoli secuti fuerant. et fugiunt. iste in cruce dominum confitetur O petre. o iohannes. qui dixeras Etsi me necesse est mori. nunquam te negabo. promittis et non facis. Ecce alius damnatus in homicidium. quod non promiserat facit. Exclusus de loco es tuo exclusit te latro Ipse primus ingreditur cum christo in paradysum. Ex latere diximus de latrone. neque enim obliti sumus propositi. proposueramus enim de paradyso dicere. quod ante aduentum christi nemo fuerit in paradiso Reuertamur ergo ad propositum Latronis corona non nos errasse faciat. sed prouocet ad coronam. Abraham necdum erat in paradiso. quia necdum christus intrauerat cum latrone venit christus et passus est. et multa corpora sanctorum resurrexerunt et visa sunt in sancta ciuitate. Crux cristi clauis paradysi est. crux christi aperuit paradysum. nonne nobis dixit quod regnum celorum vim patitur et violenti diripiunt illud. Qui in cruce est non vim facit. nichil medium est. Et crux. et statim paradysus sed magnitudo penarum. facit magnitudinem premiorum Hec interim diximus. deprecemur dominum vt latronem et istum lazarum pauperem imitari possimus. Si persecutio venerit. imitemur latronem Si pax fuerit. imitemur lazarum. Si martyrium

Apti
petrus
iohannes

Crux

latro non per se
sed + xpi sanguinem

fecerimus statim in paradysum Si paupertatis penam sustinuerimus statim in sinum abrahe Habet et sanguis. habet et pax loca sua. habet et paupertatis martyrium suum. et egestas bene tollerata facit martyriũ. sed egestas ꝓpter christũ non ꝓpter necessitatem. Ceterum quanti pauperes sunt. et diuites eẽ desiderant. et scelera faciunt. Non ergo paupertas simplex beatum facit sȝ paupertas ꝓpter christum. fides famem non timet. Qui christũ amat. non timet famem Qui christum habet. omnes secum diuitias habet. Negociator quidam sapientissimus vendidit vniuersam substãciã suam. et ceteras margaritas. et emit sibi vnam preciosissimam margaritam Habuerat quidam margaritas. et pulcherrime erant et p̃ciose Moysen habebat. esayam habebat. ieremiam habebat. et sanctos ꝓphetas. sed hec ad cõparationẽ christi. duxit p stercore. Unde dicit et apostolus Que inquit erant mihi p lucro. hec estimaui ꝓ stercore. vt christum lucrifacerem. hoc est vt margaritam vnã emerem Unde et in alio ꝓpheta State in vijs. et querite viam Quasi diceret emite margaritas. et p margaritas vnam emite margaritam State in vijs et q̃rite viam Non dixit dimitte vias. sed state in illis vijs et querite viam christum. cui sit gloria in secula seculorum amen.

Explicit Omelia in lucam Incipit Omelia in euangelio Johannis

De iohanne dicitur fuit missus a deo. vide que sit distantia inter deũ et hominem De deo in principio erat verbũ et verbum erat apud deum. et de⁹ erat verbum Videte quomodo piscator indoctus nouum verbum ꝓ͂petratis dixit sic de deo In pricipio erat verbum que iam locuti sum⁹ Neqȝ eñ possumus eadẽ replicare De homine videte quid dicat. fuit homo missus a deo Videte q̃d dicat. fuit De filio dei erat. de homine fuit. De deo dicitur. in principio erat verbum. de dei filio verbum. de homine videte quid dicitur. Fuit homo Quia ergo homo. ꝓpterea missus est a deo Cui nomen erat iohannes. Gratia in homine cõphenditur. Johannes enim domini gratia interp̃tatur. Jo enim dicit̃ dñi. ãna dicitur gratia Cui nomen erat iohannes. Quia maiorem accepit gratiam Propterea in heremo philozophatur. et reseruat se in aduentum christi quia nunciaturus erat christum statim in heremo nutritur statim ibi crescit. non vult cum hominibus conuersari. In heremo cũ angelis philozophat̃. nouerat christum iohannes semp esse venturũ. Et non solum nouerat ab infantia sed in utero matris nouerat. etiam eum salutauerat Deniqȝ scribitur. Exultanit infans in vtero matris sue. Uide quomõ i utero matr⁹ cõstitutus. sensit aduentum domini. Considerate monachi dignitatem vestram Johannes princeps noster est. dogmatis ipse mõachus Stati

vt natus est. in heremo viuit. in heremo nutritur. xpm expectat in solitudine. Videte differentiam. Eo tempore quo iohãnes. natus est. et erat in heremo. hoc templum quod videmus esse destructum. quantas habebat diuitias. quid auri. quid argenti. quid multitudinis. Vultis scire quantã habuerit multitudinem. Josephus iudaice scriptor historie describit eo tempore quo capta est ierusalem. hoc est a uespasiano et cito. dicit mille. et octingenta milia vna die capta. videte quid dicat. Ubi tanti sunt capti. quanti habitatores erat. quanti sunt mortui. quantos fames. quantos gladius. interficitur. Deinde scribit hystoria. quantum auri fuerit in templo. quantum argenti. quantum. gẽmarum. quantum serici. quãti erãt sacerdotes. quanti scribe. et diuersa genera officiorum. Videte quomodo semp xp[9] humilitatem diligit Christus dei filius in templo nascitur. et in heremo p̃dicatur. Humilis enim. humiles diligit Hoc totum quare dico Vt doceam dogmatis nostri principem esse baptistam iohannem. Felices sunt qui imitantur iohannem. a quo inter natos mulierum maior non fuit. Expectabat christum. nouerat esse venturum. oculi eius nihil aliud dignabantur aspicere. Omnia per ipsum facta sunt. et sine ipõ factum est nihil. quod factum est. Multi enim male legunt. dicentes. Quod factũ est in ipso vita erat. Sed ita distinguitur. Omnia per ipm facta sunt et sine ipõ factum est nihil. q̃d factum est Hoc est. Sine ipso quod factũ ẽ non est factum. Spiritus enim sanctus non est factus. ꝑpterea. non ꝑ ipsum est Spiritus enim sanctus q̃ fecit omnia. non est factus a domino Uerbo domini celi firmati sunt. ⁊ spũ oris ei[9] oĩs vt[9] eoꝝ. vides q̃a duo sũt q̃ fabricãt. dimitto patrẽ q̃z de patre nulla dubitacio est. licet in isto versiculo tres ꝑsone demonstrãtur. Quando enim dicitur. verbo domini celi firmati sunt. nominat. id est verbum. nominat. et deum patrẽ. et filiũ. Ergo due persone dicte sunt Uerbo domini celi firmati sunt. alijs verbis hoc dixit. Filio patris. celi firmati sunt. et spiritu oris ei[9] omnis virtus eorum Ergo manifeste in isto versiculo demonstrat quod pater et filius et spiritus sanctus omnium creatores sunt. Omnia per ipm facta sunt Si ergo omnia p ipsum facta sunt. ergo exclusus est pater. exclusus est et spiritus sanctus et solus filius operatus est Qm̃ ergo dixerat omnia per ipsum facta sunt ne spũt[9] sanct[9] ⁊ patris tolleret creacionẽ adiecit ⁊ sine ipõ factum est nihil q̃d factum est Qñ dicitur sine ipõ nihil ostenditur q̃d alius fecerit sed eum in isto nihil fecerit deniq3 ⁊ sapiencia in ꝑuerbijs q̃d dicit quãdo p̃parabit celos ad eram et centa et uita erat lux hominum et lux in tenebris lucet et tenebre eam non conp̃henderunt generaliter quidem d̃ conditore dicitur d̃o qm̃ semper inter medias creaturas suas sit et tamen creatura non intelligit creatorẽ suũ specialit̃ aũt dicit̃ de domino saluatore quoniã

hoc verbum quod erat deus ꝛ erat
in deo esset et iam in mundo. vt lu
ceret in tenebris in deoꝝ. et in dei q̄
sunt tenebre. non cōprehenderunt
lucem Fuit homo missus a dō Bre
uiter de singulis dicamus. Fuit ho
mo missus a deo. Videte significan
tiam ꝓprietatesq̄ꝫ verborū De deo
quid dicitur De filio dei quid dicit̄
In principio erat verbū Qui erat
principium non habet Qui erat n̄
fuit aliquod tempus quando non
erat De iohanne licet vero sanctus
sit. licet precursor sit. nō dicitur erat
nō ei erat an̄q̄m nasceret̄ n̄ erat an̄
quam precursor fieret. non erat an̄
quam conciperetur in utero Audi-
at hic et alia heresis. Non mittitur
ille qui erat. sed mittitur et fit ille
qui nō erat Quid dicit̄. fuit homo
missus a dō Videte ꝓprietates ver
borū In principio erat verbū et ver
bum erat apud deum. et deus erat
uerbū Hoc erat in principio apud
deū. Legimus et litteras seculares
legimus platonē legimus et ceťos
philosophos. Piscator noster in-
uenit qđ philosophus nō inuenit
Si dixisset in principio erat deus fi
lius. videbat̄ patrem exclusisse aut
eciā duos deos facere. et nichil no
bis ꝓderat degentibus. si reliquis-
semus plurimos deos. et credidis-
semus in duobus dys Vide ergo
quomodo paulatim. et prudēt̄ incre
pit In principio non dicit erat deꝰ
ne videret̄ deum ꝛ deū facere. dos
duos iunctos. sed filiū verbū nomi
nat Et dū dicit ip̄m v̄bū eē ipatre
sic et filiū deum dicit. vt nō auferat
vnum deū Ergo et nos qua raciōe

filium deum dicimꝰ. et vnū tam̄ de
um dicimus in patre et in filio Sic ī
patre et in filio. et in spiritu sancto
triplex quidē est. sed vna diuinitas
Fuit homo missus a deo. Iohañes
fuit qui ante non erat Factus est q̄
non erat Fuit homo non verbum
Homo ideo fuit quia homo. verbū
non fuit sed semper erat Fuit homo
missus a deo In principio erat ver
bum Non mittitur homo missus a
deo Quicquid ergo homo loquitur
non auditur. qui mittit. Qui ei vos
recipᵗ me recipit. honor mittētis su
scipit̄ in eo qui mittitur Fuit homo
missus a deo. Quod nos dicimus
missus greci dicunt. hoc est missus.
quod dicitur lingua hebraica silaof
Ergo vides quod iste iohannes ꝓ-
pheta. non solum ꝓpheta sed ꝛ apo
stolus est Mittitur esaias. aposto-
lus fuit Ecce ego mitto me Missus
a deo Pulchre dixit missus Domi
nus enim dicit in euangelio Om-
nes qui ante me venerunt. fures fu
erunt et latrones Non dixit omnes
qui missi sunt fures et latrones. sed
qui per se venerunt Quid dicit om
nes qui venerunt ante me Qui di-
cunt hec dicit dominus. et dominꝰ
non misit eos isti qui venerunt ꝑ se.
et non sunt missi. ipsi fuerunt fures
et latrones. Iste ergo missus est a
deo cui nomen erat iohannes. Et
nomen ip̄iꝰ offitio conuenit Iohā
nes enim interp̄tatur domini gra-
tia Io enim dicitur dominus. āna
gracia Ergo iohannes domini di-
citur gratia Quod missus est a do
mino accepit Hic venit in testimoni
um vt testimoniū ꝑhiberet đ lumine.

Multa sunt que dicunt᷑. s₃ excludi-
mur tempore Et verbū caro factū
est. et habitauit in nobis Verbū ca
ro factū est. et q̄uo factū est ignora-
mus. A deo ratione͂ habeo conscie͂-
tiam nō habeo Scio q₂ verbū caro
factum sit. et q̄uo factū sit nescio. mi
raris quia ego nesciebā Omnis crea
tura ignorat Misteriū eī̄ qḋ absco͂
ditū fuit. in oīb⁹ seclis in nr̄o seculo
reuelatū est Dicat aliquis si reuela-
tū ē. q̄uo te nescire dicis Reuelatū
est quod factū ē. ceterū celat᷑ q̄uo fa
ctū sit Deniq₃ dicit esayas Genera
tione͂ ei⁹ q̄s enarrauit. et q̄uo ip̄e di
x̄erat. ecce virgo in utero cōcipiet. ⁊
pariet. dicit qḋ factū sit. q̄n aūt di-
cit. Generatione͂ ei⁹ q̄s enarrauit.
hoc nob̄ ōn̄dit. qm̄ nat⁹ q̄dē sit. s₃
q̄uo nat⁹ sit ignoram⁹ Scā maria.
btā maria. mater et virgo. virgo fu
it ante partū. virgo post partū Ego
hoc miror quomodo ḋ virgine vir
go natus sit. et post natione͂ virgi-
nis mater virgo sit Vultis scire q̄uo
de virgine natus sit. et post natiui-
tatem mater ipsa sit virgo. Clausa
erant ostia. et ingressus est ihesus
Nulli dubiū quin clausa sint ostia.
Qui intrauit p̱ hostia clausa. non
erat fantasma. non erat spiritus.
vere corpus erat. Quid eī̄ dicit.
Respicite et videte quia spirit⁹ car
nem et ossa non habet. que me ha-
bente͂ videtis Habebat carnes ha
bebat ossa et clausa erat ostia Quo
modo clausis ostijs intrauerūt ossa
et caro. Clausa sunt ostia et intrat
quem intrante͂ non vidimus Und͛
intrauit Omnia clausa sunt. locus
non est per quem intret. et tamen
intus est qui intrauit. et non paret
quomodo intrauit Nescis quomo
do factum sit. et das hoc potentie
dei Da potentie dei. quia de virgi
ne natus sit et tamen ipsa virgo fu-
erit virgo post partum Legimus in
ezechiel in templi edificacione. por
ta hec inquit orientalis que respicit
ad orientem semper clausa erit. et
nemo inquit intrabit per eam nisi
solus pontifex. Clausa est porta.
et nemo intrat per ipsam portam
nisi solus pontifex Sepulchrum sal
uatoris in petra durissima fuerat ex
cisum. in petra durissima que nul-
lam habebat molliciem. et scriptū
est qm̄ in isto ipso sepulchro nullus
ante sit positus. s₃ nouum sepulch
rum erat Manifestum quidem est
secundum literam quod factum est
et propterea in petra excisum est.
Debemus enim primum secundū
literam dicere Et in durissimo lapi
de fuerat excisum. et in nouo sepul-
chro positus est. et grandis lapis
positus est ad ostium. ⁊ custodia mi
litum in circuitu. vt quantum for-
tius seruatur ne furari possit. tan-
to magis virtus dei appareat cum
resurrexerit Si enim sepulchrum fu
isset interra dicere poterant. suffo-
derunt terram. et furati sunt eum.
si fuiss₃ lapis puul⁹ posit⁹ dice͂ pot
ēt pu⁹ lapis fuᵗ ⁊ dormiētib⁹ nob̄.
tulerūt eū. dn̄iq₃ i euāgelio qḋ scp̄tū
ē. venerūt iq̄t alia die scribe ⁊ phari
sei ⁊ sacerdotes. ⁊ venerūt ad pilatū
⁊ dixerūt ei. dn̄e mag⁹ ille dicebat.
qm̄ surrectur⁹ ē Ne gᵒ veniāt disci-
puli eius et furentur eum et dicant
surrexit. ⁊ peior error fiat. q̄m modo

factus est. da nobis qui eum custo diāt ne eū furent̄ ⁊ dixit pilat⁹ Ha betis custodiā. ite facite quō vultis Diligētia scribarū et hostiū ꝓdest si dei nostre Seruate pharisei seruate: de⁹ includi nō pōt. de⁹ i sepulchro teneri nō pōt Qui fecit celū ⁊ terrā cui⁹ i pugillo terra est et celū. q̇ ap pēdit mōm in trib⁹ digitis qḋ dicit̄ hebraice Qui ergo ap pēdit mōm. vno sepulchro nō pōt cōtineri De niq̈ mlieres maria magdalene et maria iacobi. et ioseph mater. pia qdē volūtate. sꝫ errātes deū q̄rebāt in sepulchro Recipit qdē volūtatē sꝫ errorē arguit angel⁹ ille q̇ reuol uebat lapidē. ⁊ sedebat sup lapidē. Et qḋ odebat lapis iste cui ego se deo q̇ s̄u⁹ sum isti⁹ q̇ cert⁹ est non pōt includere dn̄m meū cū p̄matur a seruo suo Lapis ergo ille nō po tuit claudere ibm̄ Et dicit ad mli eres que venerāt ad querēdū eū ihe sū q̄rit? Nō ē hic Ubi ē i celo. vltra celos ē. i t̄ra vltra t̄rā. ē vbicūq̈ ve lucrit ē. vbicūq̈ ē. tot⁹ ē. vbicūq̈ ē ⁊ vbicūq̈ fueris. tu ipē q̇ i^m q̄r? i ipo es quē queris. Audi ergo quid di cit angel⁹ ad mulieres Quid que ritis viuentē cū mortuis. qḋ queri tis dn̄m in sepulchro. ibm̄ queritis dn̄m queritis. q̄ tm̄ ibm̄ queritis. Certe si sciretis illū esse viuētem au diretis Medi⁹ inter vos est quē vos ignoratis Regnū dei inter vos est. āgel⁹ quid dicit his mulierib⁹ ibm̄ queritis in sepulchro Credite eum resurrexisse. et putate in uob quem queritis Maria magdalena cū vi disset dn̄m et putasset qḋ hortula nus sit. putabat illum qḋ esset hor tulanus. errabat quidem in uisu. sꝫ ipse error habebat typum suū Ue re enim hortulanus erat ihesus pa radysi sui. arborum paradysi. Pu tabat inquit quod hortulanus essꝫ et voluit inquirere pedes eius. Et quid ei dixit dominus Noli me tā gere. nondum enim ascendi ad patrem meum Noli me tangere. n̄ mereris me tangere. quem i sepulch ro queris Noli me tangere. quem tantum putes et non credis resur rexisse Noli me tangere. tibi enim nec dum ascendi ad patrem meū. Cum tibi ascendero ad patrem. tūc mereris me tangere Prestante chri sto domino nostro Cui sit honor et gloria in secula seculorum Amen

Explicit Ome. de euange lio iohannis. Incipit Ome de recipiēdo seueriano

Sicuti capiti corp⁹ co herere necessariū ē ita ecclesiam sacerdoti et pncipi pplm. vtiq̈ vir gulta radicib⁹ ⁊ fonti bus fluuij. ita et filij patri. et magi stro discipuli. Hec autem non sup fluo ad caritatem vestram p̄fati su m⁹. sꝫ q̄m dicēda mihi sunt quedā ap⁹ vos. vt nemo t̄beat neq̈ s̄moni nr̄o aliq̈ oria t̄ interruptō sꝫ vt obedi ētia discipuloꝝ crescat in vob ⁊ q̄n tū affectū patri deferatis appareat Adornate me filij. et imponite mi hi obediētie vr̄e coronā Facite me apud oīs beatū iudicari. ⁊ doctri nā meā magnificate ꝑ obedientiam vr̄am. scdm ap̄li monita dicentis. Obedite p̄positis vr̄is ⁊ obtempa

te eis. q2 ipsi peruigilant p nobis q̄si
p animabus vestris ratione͂ reddi-
turi. Hec ergo p̄moneo neq̄s sup-
biat in cōmonitione͂ nostrā Pater
em̄ sum et necesse est me filijs cōsili
um suadere Qd enim in carnali-
bus patrib9 natura carnis. hoc i nob
gratia spirit9 agit Pat̄ sum. et pat̄
nimis sup filios treme͂s. ita vt san-
guinem meū p nobis fundere para
tus sim Et in hoc nō est mihi gra-
tia Aplica em̄ lex est. ⁊ dn̄i p̄ceptū
dicentis Pastor bon9 animā suam
ponit p ouib9 suis Sed ⁊ vos eade͂
facite p nob. Simili nāq3 erga nos
deuincti estis affectu Nā et paulū
audite quid dicit Salutate inquit
priscillam ⁊ aquilā adiutores meos
in xp̄o qui p anima mea suas ceruí
ces posuerūt Sicut em̄ pulchrū est
pastorem p ouib9 immolari. ita rur
sum pulchrū est et oues a pastore
nec morte se iungi Cū em̄ insepabi-
les fuerint ab eo. lupum diabolum
non timebunt. Murus em̄ carita-
tis firmior est adamāte et frater cū
adiuuat̄ a fratre erit sic̄ ciuitas mu
nita. et firma Hec aūt p̄mitto vt cū
om̄i affectu que dicimus audiatis.
neq3 aliq̄s vestrū incipiat pturbari.
Loquimur rem quā dignum est in
ecclesia loqui. et quam dignum est li
benter audiri Pro pace loq̄mur ad
uos Et q̄d ita cōueniens quam sa
cerdotem dei pace͂ pp̄lo psuadere.
Cōtradctō nl'la ē. vbi ⁊ legatō scā. ⁊
legat9 accept9 ē. Pro pace loq̄mur.
pq̄ fili9 dei dscendit ad t̄ras. vt pa
cificaret p sanguine͂. nō solū q̄ i t̄ra
sunt sed et que| in celis. et terrena ce
lestib9 sociaret. p pace loq̄mur. pq̄

fili9 dī passus ē. pp̄ter q̄m crucifix9
est ⁊ sepult9 Quā nob p oī heredi-
tatis ce͂su reliq̄t ⁊ velut murū eccl'e
dedit. q3 scutū aduersum diabolū
posuit q̄m gladiū aduersum demo
nes dedit q̄m portū trāq̄llissimū fid
lib9 collocauit quā repp̄iciacō3 ad
dū dedit. q̄m dlictoꝝ absolutōne͂
concessit pro hac ergo legatus ad
uos miss9 sum Nolite mihi iniurere
pudore͂. nolite legacō3 meā fedare
acq̄escite mihi queso vos Multa du-
dū tristia gesta sunt i eccl'a. deū cōfi
teor s3 nō laudo ꝑt̄batōes. seditōes
nō āplector S3 omittam9 iā hc. de
sinite cōq̄escite. cohibete aīos. refre-
nate iracūdiā. sufficit iā q̄d labora t̄
eccl'a. finis. sit. desinat t̄bacō. h° em̄
⁊ dō placitū ⁊ pijssimo p̄ncipi acce-
ptū ē Oportet enim et regib9 obe-
dire marie cū ⁊ ipsi obte͂pent eccle-
siasticis legibus Dicit enim aposto
lus. principibus et potestatibus sb
diti estote. quanto magis religioso
principi. et pro ecclesia laboranti.
Si g° p̄parauí animos vestros ad
suscipiendam legationem meā reci
pite frm nr̄m seuerianū ep̄m Ha-
beo grām q̄d sermone͂ meū laudi-
b9 psecuti estis Dedist9 mihi fruct9
obedientie. nunc me semen bonum
gratulor seminasse. Ecce enim sta
tim frumenti manipulos colligam
Retribuat vobis dominus premiū
benignitatis. et obedientie merce
dem Nunc enim veram hostiā pa-
cis obtulistis dō quia nemo t̄batus
est audito nomine. sed cum cari-
tate suscipitis simul Ut sermone lo
cuti sumus omnem ex animo fu ga
stis iracundiam Suscipite ergo cū

pleno pectore apertis manibus Si quid triste gestum est. omitte. quia vbi tempus pacis recordatõ dissensionis nulla est. vt sit gaudium in celo. gaudiũ in terra. leticia et exultatio spiritalis in ecclesia dei Et ore mus de reliquo vt pacificam deus custodire dignetur ecclesiam pacē firmam et ppetuā dare. in xp̄o ihesu domino nostro. cum quo est gloria deo patri. vna cum spiritu sancto in secula seculorum amen

Explicit Omela sancti iohan. de recipiēdo seueriano Incipit sermo ipsius seueriani de pace cum susceptus esset ab iohanne episcopo

IN aduentu domini et saluatoris nostri atq; in presentia ei⁹ corporali āgeli ducentes choros celestes euangelizabant pastoribus dicentes Annūciam⁹ vobis hodie gaudiū magnū quod erit omni pplo ab ipsis sanctis angelis et iā mutuatim nos vocē annūciam⁹ vob hodie gaudium magnū Hodie enī in pace ecclesia ē et heretici in ira Hodie ecclesie nauis in portu ē et hereticoꝝ furor iactatur i fluctib⁹ Hodie pastores eccle i securitate. et heretici in ptur bacione sunt Hodie oues dn̄i intuto et lupi in saniunt. Hodie vinea dn̄i i abūdantia. ꝛ opari iniqtat⁹ i egētia. hodie ppls xp̄i exaltat⁹ ē et inimici veritat⁹ hūiliati sunt. hodie xp̄c i leticia. ꝛ diabol⁹ i luctu. hodie angeli in exultacōe. ꝛ demones incōfusione. Et qd op⁹ est multa dicere Hodie xp̄c qui est rex pacis cum sua pace pcedens. fugauit omne discidium. dissensiones depulit. discordiam pturbauit Et sic celū splēdor solis. ita ecclesiam. fulgor pac⁹ illuminat O quā desiderabile nomē pacis q̄ religionis xp̄iane stabile fūdamētū ꝛ altaris dn̄ici celestis armat⁹ Et qd possumus de pace ploq. Pax nomen ē ipi⁹ xp̄i sicut dicit et apls. Quia xp̄s pax nostra: q fecit vtrūq; vnū q neq; fide s; inuidia diaboli dissidebant Verū sic pcedēte rege et platee mundātur. ꝛ tota ciuitas diuersis florib⁹ et ornatib⁹ coronatur vt nihil sit qd min⁹ dignū vultui regis appareat. ita ꝛ nūc pcedente xp̄o rege pacis omne quod triste est auferat e medio. ꝛ illucescēte veritate fugetur mēdaciū Fugiat discordia. resplēdente cōcordia Et sicut frequēt fieri vidim⁹. vbi regū vel fratrum tabule pingūtur. vt in vtrosq; vnanimitatis declarent insignia. artifex pictor. femineo habitu post tergum vtriusq; cōcordiā statuit brachijsq; suis vtrunq; complectens. indicet quod hi qui videntur corporibus separati sentencijs. et voluntate conueniant. ita nunc pax domini media assistens. et vtrunq; nostrum gremio palpāte connectens. discreta corpora in unum conuenire animum. vlnis iūgentibus docet. In qua sine dubio cōplet̄ s̄mo propheticus qui ait Et erit consilium pacificum int̄ vtrosq;. Et hesterno quidem pater noster communis euangelico pacem Sermone prefatus est. Hodie

vero nos verba pacis exponamus Ipse nos hesterno resupinis mani-bus in verbo pacis excepit. et nos hodie dilatato pectore vlnisqꝫ patē-tibꝰ ad dominū cū muneribꝰ pacis occurramꝰ Iā bella destructa sunt pulchritudo pacis obtinuit Nunc in luctu est diabolus. ⁊ in lamētatōe oīs demonū turma. nūc in celestibꝰ leticia ⁊ i āgelꝭ exultacio. qbꝰ specialꝭ familiarꝭ pax Hoc eñ ecꝭ celestes admirāt virtutes opꝰ qs fons eius habet pennis. exquo ⁊ iā terrena hᶜ nr̄a guttis quibꝰ dā exind stillātibꝰ irrorant Et iō etiā si in tris pax lau dis eiꝰ splēdor redundat i celū. lau dāt eā celestes angeli ⁊ dicūt Glꝰa i excelsis deo. et in tra pax hoibꝰ bo ne volūtatꝭ Vides qūo celestes oēs ⁊ terrestres i inuicē sibi munera pa-cis emittūt Celestes iāgeli pacē tris ānunciāt sci in tris xp̄m q̄ ē pax nr̄a collaudāt in celestibꝰ positū. ⁊ misti cis choris acclamāt osanna in excel sis Dicamꝰ gᵒ ⁊ nos Gloria in altis simis deo. q̄ humiliauit diabolum et exaltauit xp̄m suū Glꝰa in altissi-mis deo. q̄ discordiā fugat. ⁊ patiē tiā statuit Dico eñ vob artē diabo li. cuiꝰ neqꝫ vos astuciam ignoratis Vidit satanas firmitatē fidei stabi litatē in ea pietate dogmatū septā. vidit et opū bonoꝝ fructibꝰ habū-dantem. et ideo ꝓhis omnibus ad insaniā venit et rabie furoris exar-sit. vt scinderet amiciciā. et euelleret caritatem vt irrumperet pacem Sꝫ pax dn̄i semꝑ sit nobiscum in xp̄o ihū dn̄o nr̄o cū quo est deo patri et spiritui sancto gloria in secula secu-lorum Amen

Explicit sermo seueriani de pace. Incipit sermo sancti iohannis de ieiunÿs et gene seos lectio

IOcundum quidē na-tis est ver iocundum quoqꝫ et agricolis sꝫ neqꝫ nautis neqꝫ agri colis ita iocundum ē veris tempus. ut his qui philoso phari volunt. iocundi sunt ieiuni-orum dies spiritale animarum ver e[illegible] dissima tranquillitas animorū. Nam agricolis ver idcirco iocun-dū ē. qd dlectat aspicere. tunc depi ctam floribus terram. et varÿs frō dibus virgulta comantia. nautis vero acceptum est ver quod dor-sum maris deductis nauibus tuto licebit ascendere. nec vndarum ꝑ-icula formidare Nobis autem iocū dum est ieiuniorum ver. quod tunc non vndarum sed cogitacionum ⁊ concupiscenciarum carnis fluctus. ac turbiens mitigantur. et corone nobis non florum sed spiritalium gratiarum parantur Sic enim scri-ptum est Coronam inquit gratiaꝝ accipiens tuo capiti. Non ita ergo apparens suis hirundo vernaculis fugatam hiemem nunciat. vt ieiuni orum dies fugari ex uisceribus no-stris vitia carnis et cupiditatis ostē dunt. Cessat pugna carnis aduer-sus animā. et anime aduersus car-nem. nec vltra insurgit āncilla in do minā. nec ꝑua superbit in liberam: sꝫ vniuersa hec ꝑlia ieiunioꝝ ꝑsētia cōquiescūt Quia igiꝭ nobis qetū ⁊

tranquillitat⁹ tēpus aduenit etiā nos deducamus in mare doctrine naui gium. et dicendi vela soluam⁹ si tū trāquill⁹ ꝛ tut⁹ est auriū vrãꝝ port⁹ in quo verbi dei nauis absq̃ metu naufragij collocetur Altū ei nob pelagus incedendū est volentib⁹ d celi ac terre et maris corporib⁹ philosophari Hec eñ nob hodie lectō recitata est Sed quid ad nos inquies creaturarum ptinet ratio Et valde quidem carissime. sic eñ ex magnitudine et decore creaturarum cōpetenter earum cōditor agnoscit. quāto aūt ad eaꝝ intelligētiā fuerim⁹ intenti. tanto magis via nobis patescit ad intuitū conditoris Magnum credere mihi bonū scire ē. qd sit creatura et quid creator. ꝛ q̃ sint opa. quis vero opifex Si eñ hec diligenter scirent discernere heretici. nunq̃ vtiq̃ oñia cōfunderēt. ꝛ que sursum sunt facerent deorsum Nō dico qd celum et stellas deorsum. trām aūt sursum ducerēt. ſ3 qd celorū regē ab excelsis sedib⁹ deducentes cū creaturis ꝛ opib⁹ collocauerint. creatām vero diuinis honorib⁹ affecerint Si de creatis scissent philozophari manichei. nunq̃ matiā corruptibilē ꝛ mutabilē que cū nō eēt effecta ē ingenitam deoq̃ dicerent coeternam Si de creatis scissent recte philozophari gentiles. nūq̃ coluissent ꝛ seruissent creature poti⁹ q̃ā creatori. Bonū vides celum. ſ3 ppterea vt illud aspiciens adores cōditorem eius. pulchrum solem. sed vt illum intuēs. factorem ipi⁹ venereris Si eñ creaturarum pulchritudine detentus inhereas. nec ex eorum specie magnitudinem consideres creatoris. conuersum ē tibi lumen in tenebras Uides q̄ntum boni sit scire creaturarum rationem Nō igit̄ neglegam⁹ hec lucra sed attenti⁹ intēdam⁹ his que lecta sunt. q2 nō solum celi et terre ac maris sed et nostre idem hominū originis ratio nobis ex hys que legūtur exponit̄ ꝛ vnde mors. vnde labor mortalium vite vnde cure vnd tristicie subierit declarat̄. Probis enim omnib⁹ velut satisfactionem quandam scriptā. librū hūc de⁹ misit ad homines Neq̃ eñ satisfacere dedignatur hominib⁹ q̃ ppheta dicit Uenite ꝛ disputem⁹ dicit dñs Et nō solum disputare cū hominibus et satisfacere nobis vult sed qd modo culpam fugiamus ostendit. Ante eñ q̃ diceret venite et disputem⁹. docuit qd loq̄ vl agere oporteat et ita venire ad iudiciū. Audi deniq̃ que insupiorib⁹ ppheta premiserit Lauamini inquit. mundi estote. auferte nequitias ab animis vestris Discite bonum facere. iudicate pupillo. et iustificate viduā. et tūc addit. Uenite disputem⁹ dicit dñs non eñ nos ad disputandum hoc est ad iudiciū vbi de cā nostra tractandum et disputandū est vult nudos et inanes venire. sed habere aliqua documenta iustitie. Si enim faciamus ea que superius precepit. tunc ad disputandum de causa nostra et de actibus nostris audact ꝛ fiducialiter veniem⁹. Deniq̃ ꝛ alias dit. dic tu prīiq̄tates tuas vt

iustificeris Habes enim accusatorē
acerbissimum et inimicem preueni
eum et obtura os eius impudentis
simum. propria sponte confitendo
delicta Sz intuere paululū magni-
ficentiam dei ex initio ꝑ semetipm̄
loquebatur hominibus deus. secū
dum quod audire ei⁹ possibile erat
Sic deniq̄ cum adam locutus re-
fertur. sic increpasse eam. sic cū noe
sermocinatus. sic apud abraham
hospicio susceptus. et conuiuij con
fabulatione vsus Verum vbi hu-
manum genus ꝑdiui⁹ i maliciā de-
clinauit. et a parente ꝛ a cōditore
suo q̄i longa quadam ꝑegrinatione
discessit. confabulatione cessante li-
teris ad eos tanq̄ longe a se posi-
tos. et epistolis vtitur quibus eos
veteris cui⁹dam amicitie et famili-
aritatis admoneat Primā q̄dem
epistolam ad homines ꝑ moysen
direxit deus Quid ergo hec ep̄la ꝯ-
tineat videamus In principio idē
fecit d̄s celū ꝛ t̄ram Requiras forsitā
cur nō p⁹ d̄ āgelis nob̄ vł archāgeł
iudicat Si eīm exequētia ꝛ magnitu
dine creaturaꝝ cōditor intelligat.
multo magis ꝛ virtutum celestiū cō
dicione pōt agnosci Magnū est ce-
lū. sed non ita vt angel⁹ Decor⁹ est
sol. sed excelsior archangelis Et ido
excelsam illam et arduam viam re-
linquens. ꝑ hanc planiorem et hu-
miliorem nos ad reꝝ sciētiā ducit.
Considera enim qui erant quibus
hec recitabatur epistola Nonne illi
qui educebantur ex egypto. vbi dei
cultum in corcodrill' haberi et cani
bus ac simijs viderant Non ergo
ꝯsequēs videbatur eos tūc ꝑ excelsi

orem viam ad agnitionem condi-
toris adducere. ꝛ ido ista planiore
ꝛ faciliore vtit. celū eis terrāq̄ ostē-
dit et mare. atq̄ oēm visibilem cre
aturā Deniq̄ vbi paululū iam ex
ea institutione ꝑfecerant. audi quō
eis aliā ep̄lam ꝑ ꝓphetā mittit. inq̄
de supnis virtutib⁹ docet ꝛ dicit.
Laudate dn̄m de cel'. laudate eū in
excelsis Laudate eū om̄s āgeli eius
Laudate eū om̄s virtutes ei⁹. q̄ ip
se dixit ꝛ facta sunt. ipe mādauit et
creata sunt Nā d̄ ill' eplis q̄s ꝑ pau
lū ap̄lm mittit de⁹ q̄d op⁹ ē dicere.
vbi iā secretiora mł'ta ꝛ celsiora refe
rūt ꝛ scribit nob̄ tāq̄ iā q̄ altiorib⁹
philosophie possum⁹ instituta susci
pe. q̄ ꝑ ipm̄ xp̄m facta sūt om̄ia vi
sibilia ꝛ inuisibilia. siue troni. siue
dn̄aciones. siue ꝑncipat⁹ siue ptā-
tes. ꝛ q̄ om̄a ꝑ ipm̄ ꝛ in ipo creata
sunt. ꝛ ipe sit ān om̄s. ꝛ om̄ia in illo
cōstēt Referūt tn̄ ꝛ iā in his q̄ per
paulū referūtur eadem ipa que mo
yses scribit Nam cum apud athe-
nienses contionaretur paulus non
eis d̄ āgel' loq̄t ꝛ archāgel'. sz de celo
et terra et mari ita dicens Deus cū
fecisset mundum et omnia que in
eo sunt. celi ac terre dominus non
in manu factis templis habitat. et ce
tera Sed et iohannes tanq̄ et ipe
scripta perfectioribus deferens. nō
solum celi et terre creaturam ascri-
bit. vnigenito filio dei. sed dicit q̄a
omnia per ipsum facta sunt. et sine
ipso factum est nihil idem tam ea q̄
videt' q̄ ꝛ illa q̄ n̄ videt' Sic g⁹ ap⁹
ingros litaꝝ fieri videm⁹ quoꝝ ali⁹
puerulum de gremio matris accep
tū et ignarum omniū atq̄ incapacē

maiorum primis tantummodo im-
buit elementis quē rursus alius ma-
gister accipiens. pfectioribus insti-
tuit disciplinis. ita et moyses igna-
ram omniū et rudem hominum na-
turam. et vt ita dicam. nuper a lac-
te depulsam. prima diuine cogniti-
onis edocet elementa. iohannes ve-
ro et paulus velut. a moyse iam que
prima sunt imbutos homines. ad
excelsiora et perfectiora deducunt.
non vt queqꝫ prima sunt destruen-
tes. sed tamēqꝫ fundamento compe-
tenter posito superponentes toci⁹
edificij celsa fastigia Uidisti deniqꝫ
vtri⁹qꝫ testamēti structurā vni⁹ linee
modulatione directam. Uidisti to-
cius edificij consonam quadraturā
audisti a moyse. quomodo facta sit
visibilis creatura audisti ꝛ a dauid
quomodo et intellectualis illa cele-
stis atqꝫ inuisibilis creatura sit dicē-
te. quia ipse dixit et facta sunt. ipse
mandauit ꝛ creata sunt Simili mo-
do et in nouo testamento. verbum
dei audis exponi. visibilium et inui-
sibilium conditorem In principio
fecit deus celum et terram Sermo
hic quidem breuis est. et simplex. sꝫ
omnium aduersariorum subruere
machinas potest Deniqꝫ considera
quomō manicheo asserenti quod
infecta sit materia et deo coeterna
occurrit ꝛ dicit In principio fecit d̄s
celum et terram. et omnem structu-
ram falsē eius doctrine subuerti t.
Sed non credit manicheus scriptu-
re nostre Ergo et ꝑpter hoc ip sum
vitandus nobis est. ꝛ alienus peni-
tus habend⁹ Qui ei non credit deo
et veritatem, mendacium ponit nō

tam errare quam insanire iudican-
dus est Sed quomodo inquit ex ni-
bilo fieri aliquid potuit Dic michi
et tu quomodo ex materia fieri ali-
quid potuit Certum est enim quod
de terra factum hominem vterqꝫ
nostrum credit. licet tu ipsam terrā
neges a deo factum Dic ergo mihi
quomodo de terra facta est caro.
De terra enim lutum fieri videmus
aut laterem aut tegulam. vel aliqd̄
tale figmentum carnem vero de ter-
ra nullus vnqꝫ fieri vidit Quomō
ergo facta est natura carnis Qūo os-
sa formata sunt Quomodo nerui ꝛ
vene Quomodo cutis et membra
viscerum secretorum Quomō vng-
ues et capilli. et singulorum varie-
tas distinctioqꝫ menbrorum. quo-
mō ista diuersitas ex vna terre natu-
ra formata est sed certum est quod
dare non poteris rationem Quo-
modo ergo cum ista q̄ aptiora sunt
et faciliora explicare non possis. de
dificilibus ꝛ ineffabilib⁹ ꝑnunciare
ausus es. Uis adhuc et faciliora ti-
bi ꝑponam. atqꝫ ea que ꝑ momen-
ta habemus in manibus Panem
cottidie sumimus. ꝛ exinde corpora-
lis vite substantiam conseruamus.
Dic ergo mihi. quomodo natura
panis intra nos mutatur in sangui-
nem Qūo ex ipso flegma ex ipso ꝛ iā
fellis substantia fiat. et diuersi hu-
moris generentur. cum vtiqꝫ natu-
ra panis densa quedam sit et cōpa-
cta. hec vero inque mutatur. remis-
sa sit et fluida. Tunc deinde color
panis vel candidus est. vel ad fru-
menti speciem redactus. color vero
sanguinis rubeus. et fellis nigri vel

prauicetero tumqꝫ humorum lon-
ge diuersus ⁊ varius Quomodo ergo
fiunt hec dic mihi ⁊ horum redde
rationem Sed certum est quod nō
solum hesitabis. sed et tacebis Re-
ctum ne tibi videtur vt cum ratio-
nem eorum que cottidie in nobis
sunt. inuastigare nō valeas. diuini
opis et conditionis dei audeas se-
creta discutere. et contradictionem
impossibilitatis ostendere. Si nr̄i
similis est deus. bene operis eius se
cundum cōmunem sensum expetis
rationem Quinimmo nec siquidē.
Multa enim sunt que arte quidem
hominum fiunt. quomodo tamen
vel qua ratione fiant explicare non
possumus. verbi gratia quomodo
de uenis terre aurum fiat. hoc fieri
quidem videmus rationem vero i-
mutate glebe reddere non valem⁹
Sed et ex harena arte hominum fit
Vitrum lucidissimum ⁊ multa alia
his similia humana quidem expiē-
tia fiunt. qua tamen ratione fiant
mortalis sermo non explicat. dei ve
ro op⁹ quem vtiqꝫ humanas artes
innumerabiliter precellere et iam
tu fateris. cuius virtutem et potē-
ciam absqꝫ vlla comparatione non
solum inter homines esse sed inter
celestes virtutes nemo vnqꝫ dubita
uit. quomodo in singulis quibusqꝫ
figmētis suis discutiendum credis.
et humane artis infirmitate pensan
dum. Quin potius derelinquens
hec que abiecte et fragiles cogitant
mentes. redeamus ad illam stabilē
robustamqꝫ sententiam que dicit.
In principio fecit deus celum ⁊ ter
ram Sta super illud fundamentū
ne commouearis. nec in cogitatio-
num fluctus atqꝫ animorum turbi
nes corruas Cogitaciōes enim mor
talium timide. et incerte ad inuen-
tiones eorum Noli ergo derelinq̄-
re que firma sunt. et conuertere ad
infirma ⁊ incerta atqꝫ hijs salutem
anime tue credere. sed pmane in his
que didicisti et credita sunt tibi. ⁊
dic quia in principio fecit deus ce-
lum et terram. et iam si tibi mani-
cheus occurrat et iam si valentini
discipulus. tu semp vtere hoc ser-
mone et iā si illi irrideant. tu eos vt
isanientes defleto. Sint licet pallen
tes in vultu et tristes. ac seueri videā
tur atqꝫ obductis supercilijs sint.
licet sermonum varietate subtiles.
sed tu noli aspicere ad istam que ex
trinsecus est ouium pellem sed con
sidera et intuere lupum qui intrin-
secus latet. et propterea maxime eū
execrari debes. quia ad conseruum
suum mitem se simulat et humilem
ad dominum autem omnium no-
strum canis est rabidus. in celum la
trans. et ipsi quodammodo diuini
tati inferens bellum. Negat enim
creatorem deum. sed alium nescio
quem contrarium p̄dicat Fuge ergo
ab hys tib⁹. et vita tēdiculas vita
huiusmodi verbum. tamqꝫ venena
Custodi hereditatem. q̄m a patri-
bus suscepisti p fidem. et doctrinā
scripture diuine que dicit. In prin-
cipio fecit deus celum et terrā. Cur
autem primum celum fecit. deinde
terram. ante tectum quam solum.
Vides et in hoc nihil esse simile hu-
manis artibus nec hominum regul
voluntatē seruari diuinam. Apud

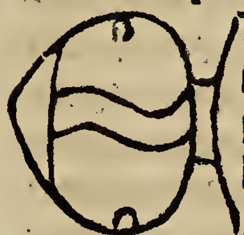
nos adminiculis et fulcimentis op⁹
ē. tibi vero volūtas op⁹ effecit. et pre
bet sermo virtutem. Terra autem
erat inuisibilis et incōposita. Quā
ob causam celum ꝑfectum condidit
terram vero paulatim compositā
esse refert moyses. vt audiens tu
quia melioribus elementis ꝑfectū
extitit opus eius. certus sis quia et
terram perfectam poterat ꝓducere
sicut et celum. sed propter te. et pro
pter salutem tuam non fecit Si req̄
ris quomodo. ausculta Patriam
tibi et nutricem. et matrem et men=
sam. et domum posuit terram. sed
et sepulchrum tibi hāc eandem de
dit Nam et corpora nostra ex ipsa
sunt. ex ip̄a etiā corporum nutrimē
ta. ex ipsa quoq; et in ip̄a nostra ha
bitacio est. et post mortem in ip̄am
rursum redim⁹. ne forte ergo ex his
omnibus que ex ea videris conseq̄
beneficijs. fragili et lubrica cogitaci
one in impietatem delapsus. ipsam
esse vitam putares et vituperes
auctorem ꝓpterea impꝫfectam eam
atq; incompositam ꝓducit. vt tu in
telligens quod indiguit et iam ipsa
opere et beneficio conditoris cultū
venerationemq; diuinam creatori
omniū referas deo et glorifices eū q̄
ad usum ministerij humani generis
tanta parauit ac talia. Uerum dn̄i
cultus non solum in fide recta. sed
in optima conuersatione consistit.
Ait enim dominus Luceat lux vr̄a
inter homines vt videntes opera
vestra bona glorificent patrē vestꝝ
qui in celis est Et ideo velim ad ea
que dicta sunt addere aliq̄. de ope
misericordie nisi superfluū videretur

vos docere. qui alios operū vestroꝝ
docetis exemplis. maxime cum me
dius omnium nostrum sedeat pat̄
communis et magister noster. cui⁹
domus tanq̄. ad hec relicta et iam
maioribus suis. ꝑegrinus et adue=
nis patet. omnes qui vndiq; vel
tribulationes abiciendas. vel ve=
ritatis discende causa. conue=
niunt. hanc sibi hospitam domum
inueniunt hanc ministram. et ita in
omnibus famulantē. vt nescio vtꝝ
hui⁹ an peregrinorum magis dicen
da sit domus Immo vero ꝓpterea
magis huius est. quia peregrinoꝝ ē
Nā et omne qd̄ nostrū ē. tunc ma=
gis nostrum erit. si sit nobis cōmu=
ne cum fratribus Melius enim ser
uat pecunia. que in dextera pau=
peris collocatur Hanc mihi non ca
lumniator extorquebit. non inuid⁹
criminabitur. non latro auferet. nō
fur nocturnus diripiet. non seruus
fugam meditans vastabit. sed semp
ē tuta. sp̄ integra. semper salua Nul
lus alius locus ita munitus est ad
conseruandan pecuniam. sic pau=
perum venter Deniq; frequenter et
iam si extrinsecus quis potest dam=
na vitare aut effugare calumnias.
effugere tamen in pecuniam dome
sticas insidias non valebit. quāuis
claustra nobis valida quamuis si=
gnacula exquisita circundent. ver=
nile tamen ingenium non euadet et
ideo certissimum ē illam nobis ma
gis seruari peccuniam. quam pau=
peribus cōmendam⁹. Non solum
enim salua nobis manebit reposita
in talibus claustris. sed et fenore mul
tiplicato reddetur Ingentes enim

reditus cōferet pecunia largita pau
peribus Nam si in hominibus in
fenus dederis eam centesimam tibi
reddent. si vero scd̄m mandata dī
pauperibus feneretur. centuplū
restituet. insuper et eternam cōferet
vitam Quid ergo manis agere de
pecunia tua. centesimam ab homi=
nibus an centuplum recipe a deo.
immo qd̄ est super omnem pecuni
am. vitam eternam ꝑ misericordia
et immortalem beatitudinem con=
sequi. Uide ergo vbi magis velis
congregare fructus tuos Si in ter=
ra semines qn̄ feliciter decimū colli
ges. et hoc cum insto labore. cum
multis molestijs. in celo aūt seminā=
ti qua neq3 bubus. neq3 aratro neq3
colonis aut alijs huiuscemodi labo
ribus opus est Ibi non grando me
tuitur. non solis adustio non rubi=
go consumens nō locustarum exer
citus formidandus est. non vicini
prauitas. non potentis de predica
tio. non exactoris iniuria sed semi=
num tuorum seges tuta et illesa cō=
surget. afferens fructum immortali
tatis et leticie sempiterne fructum.
quem oculus non vidit. nec auris
audiuit. nec in cor hominis ascen=
dit. Quomodo ergo non extreme
ignauie est certa relinquere. et incer
tis adherere maiora deserere. ꝛ mi
nora sectari. tuta ꝛ tranquilla nō ex
equi. ꝑiculosis et fragilibus assid=
re Et que erit venia hec agentib9.
Que excusatio tam iniquo iudicio
viuentibus Quod si quis forte pau
perem se dicat. certus sum qd̄ quā=
uis ille sit pauper. non erit paupior
vidua illi que duo minuta sola ha=
bebat. et ipa obtulit deo Imitem̄
ergo et nos diuitias eius. diuitias
dico. non census sed mentis. nō pe
cunie. sed fidei. ꝛ magnanimitatem
eius sequamur. vt possimus et me=
ritis eius adiunari per graciam do
mini nostri ihesu christi. cum quo ē
deo patri cū spiritu sancto. gloria et
imperium in secula seculorum amē

Explicit Ome. de ieiunijs

Incipit Omelia de erudici one discipline

ERuditio discipline cu
stos est spei. et vinculū
fidei. et dux vie ad sa=
lutem ferentis. que fo
uet et nutrit animam
ad ꝑfectum sensuum. et spiritalium
magistra virtutum est. Ipsa igitur
in xp̄o manet semper. et indeficien
ter secundum deum viuit. ꝛ ad cele
stes repmissiones ꝑducit et ad diui
na premia facit ꝑuenire Hanc ergo
nos sectari oportet salutem. et auer
ti ab oī malitia. Dicit eni ī psalmo
spiritus sanctus Apprehendite di=
sciplinam ne quando irascatur do=
minus. et pereatis de via iusta. cū
exarserit in breui ira ei9 Et iterum
Peccatori autem dixit deus Qua
re tu enarras iusticias meas. et assu
mis testamentum meum ꝑ os tuū.
Tu vero odisti disciplinam. et ꝓieci
sti sermones meos post te Et iterū
legimus Qui abicit disciplinam in
felix ē Et salomonem ita nos admo
nentem accipimus Fili ne fias pusil
lanim9 neq3 deficias cū increparis

David

David

a domino Quem autem dominꝰ quem
diligit arguit. et castigat vt emen-
det. ac dirigat vias eius ꝓculdu-
bio fratres et maxime sacerdotes
non odiunt sed diligunt quos corri
piunt Ideo enī hoc faciunt. vt emē
dent quos arguunt. qm̄ et deꝰ ꝑ ie
remiam p̄dixit hec tp̄a nostra signi-
ficans et dicens Dabo ip̄is pasto-
res secundum cor meum. et pascent
eos pascentes cum disciplina Et q̄
dem cum sanctis scripturis frequē-
ter et fere vbiq̄ȝ discipline manda-
ta seruantur. et omne fundamentū
pietatis et fidei nostre ꝑ custodiam
mandatorum confirmatur. vt radi
cibus nostris fortiter cōplantatis ⁊
domibus nostris super petram fir-
miter fundatis. inconcussi ꝓcellis ⁊
fluctibus vite istius resistamus. et
ad diuina dona ꝑ obseruantiā mā
datorum eius. ꝑuenire possimus.
considerantes simul quia membra
nostra templum dei sunt Ab omni
bus ergo veteris vite inquinatio
nibus purgemur mundati lauacro
immortalitatis et vite. qm̄ qui tem
plum dei violauerit disperdet illū
deus Huius ergo viui et rationabi
lis templi nos sacerdotes et mini-
stri sumus. Et ideo seruiamus ei. sicē
beatissimi pauli sermo est in man-
datis eius ꝑ quem nos ad beatum
amorem celestis vite preceptis salu
taribus introduxit dicens Non eīm
estis vestri Empti eīm estis precio.
glorificate et portate deum in cor-
pore vestro. Ergo glorificemus et
portemus deum mundo et imacu
lato corpore. et conuersatione bo-
na et redempti sanguine xp̄i. in oī

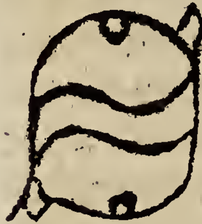
obseruantia mandatorum redem-
ptori nostro pareamus. et studea-
mus nihil sordidum et immundū
dei inferre. ne quando ip̄e qui fecit
te indignans relinquat domum.
q̄m prius libenter habitabat. Hi
sermones viuificantes dei sunt qbꝰ
docemur simul et curamur ⁊ in me
moriam castigationis redimꝰ. vt d̄
cetero flagellari caueamus Ecce eī
inquit sanus factus es. noli vltra
peccare. ne quid tibi deterius cōtin
gat. Confirmat et acuit nos ad cu-
ram studium discipline. Propter
assequendam et obtinendam salu-
tem legem dat. vt postea quam red
diderit hominem sanitati nō sinat
eum in eadem reuolui propter que
fuerat infirmatus et neq̄ȝ resolui eū
in securitate sanatū neq̄ȝ euagari fi
ducia sanitatis ꝑmittit ꝓ ex qbꝰ eū
diligēter curauit ꝑ ea dē ipsa curato
homini vehemencius comminatur
q̄ȝ quidem minus est peccatū ei qui
peccat priusq̄ȝ agnoscat disciplinā
dn̄i nulla aūt uenia est peccāti post
agnicionē dn̄i nisi penitens reuer-
tatur. quia deus mortem non fecit
et non vult mortem morientis q̄n-
tum ut reuertatur et uiuat ne sit spi
ritus vadens et non reuertens. qᵒ
rum damnatio iusta est Hoc autē
omnes simul viri et mulieres pu-
eri et puelle. et omnis omnino etas
obseruent. solliciti sint ꝓ fide et pie-
tate. cuiꝰ vnusq̄sq̄ȝ debitor est deo.
neq̄n do hoc sanctum et mundum
quod misericors deus gratie sue do
no in nos conferre dignatus est. si-
ne cura et timore habentes amitta
mꝰ Ab hᵒ fratres dilectissimi ꝑiclo

consulens nobis dominus. ne quis
celans fratrem suum in laqueis mor
tis caderet. interrogantibus disci-
pulis quis in ipsis maior esset. q̃ mi-
nor inquit fuerit in omnibus vob.
ipse erit magnus. Ecce fratres vbi
p̄scidit omnē zelum r̄nsione sua. q̄r
omnem causam et substantiā inui-
die sustulit et abscidit Didicim⁹ vn
de possim⁹ placere. Unde et beat⁹
apl's paul⁹ ad hortās et docēs nos.
vt quicumq̄ illuminati sumus xp̄i
lumine. tenebras nocturne conuer
sacionis effugiamus. et in factis. et
opibus luminis ambulemus Nox
inquit precessit. dies aduenit. Ab-
iciamus opa tenebrarum. et indu-
amur arma lucis sicut in die decent
et honeste ambulemus. non in com
messationibus neq̄ ebrietatib⁹ ne-
q̄ cubilibus et lasciuijs non in rixa
et zelo Si autem discesserunt a pec
tore tuo tenebre et nox inde expul-
sa est Si illustrauit sensum tuū splē-
dor diei et homo lucis esse cepisti.
que bona sunt ihesu christi age q̄a
lux et dies christus est. Quid temet
ipsum mundi hui⁹ caligine rursus
innoluis. Quid ad diabolum cui
renunciasti reuerteris Quid cain si
milis efficeris Homicidij enim cri
mine reum teneri eum qui zelat et
oderit fratrem. iohannes apostol⁹
manifestat in epistola sua dicens.
Omnis qui odit fratrem suum ho
micida est. et scitis quia omnis
homicida non habet vitam eternā
Et iterum Qui dicit se in lumine eē
et fratrem suum odit. i tenebris am
bulat. ipso scelere cecatus. Uadit
enim nesciens in gehennam ignis.
et preceps fertur ad penam. seperat⁹
a lumine christi docentis et dicen-
tis Ego sum lux mundi huius. qui
sequitur me. non ambulat in tene-
bris. sed habebit lumen vite Seq̄t
autem christum qui insistit manda-
tis eius qui per uiam doctrine eius
ambulat. qui per vestigia et p̄ vias
eius currit. qui imitat̄ illa que chri-
stus fecit et docuit sic et petr⁹ apl's
suadet et precipit dicens Xp̄s pas-
sus est p̄ nobis relinquens nobis ex
emplum. vt sequamini vias eius. et
vestigijs eius ambulemus Memi-
nisse preterea et considerare debe-
mus quo nomine populum suum.
christus vocauit. qua appellatione
gregem suum nuncupauit. Oues
nominat. vt mansuetudo christi-
ana bouibus eq̄tur. Agnos vocat
vt agnorum simplicitatem castis in
nocentie sensibus emulemini Quid
ergo inuestitu ouium lupus latet.
Quid christianum se esse mentiens
gregem christi infamat Xp̄i eni no
men induisse. et puiam christi ambu
lare. quid aliud est. quā q̄d ip̄e do
cet. dicens. illum ad salutem venire
qui seruauerit mandata eius. et illū
esse sapientem edificatorem q̄ verba
eius audiat et faciat. et illum magi
strum maximum in regno celorum
appellandum qui faciat. et sic doce
at. docet eni hic ordo doctrine ma
gistri. vt primum ipse p̄ferat quod
docet esse faciendum Si enim vide
atur in actu eius quod p̄babile sit p̄
mptius recipitur quod predicat.
Adicit enim doctrine auctoritatem
bona vita doctoris. Unde frequen
ter discipulis suis dn̄s salutiferā et

celestem doctrinam annunciat. vt
que audiendo percipiunt agendo
custodiant Inprimis ergo obseruā
dum et custodiendum precipit vt
ea caritate qua ipse dilexit. nos in-
uicem diligamus Sic enim inquit
apostolus Firmum et in corruptū
caritatis vinculum custodiatis. Ad
iecit et dixit Caritas paciens est ca
ritas benigna est. caritas non emu-
latur. caritas non inflatur. docens vti
q; et ostendens illum posse caritatē
tenere qui sit longanimis et mund⁹
ab emulatione liuoris Et alio loco
item cum predicaret et doceret. vt
homo repletus gratia spiritus san
cti. et regenerationis celestis filius
dei factus nihil nisi spiritalia. 7 diui
na sectetur. ita dicit. et ego fratres
non potui vobis loqui vt spiritali-
bus sed vt puulis in christo. lac vos
potum dedi non escam. Nondum
enim poteratis. sed neq; adhuc po
testis Adhuc enim carnales estis.
Quando enim in vobis inuidie et
contentiones sunt nonne carnales
estis. et secundum hominem ambu
latis. Et rursum idē apl's pnidenē
et salubriter docens dicit Itaq; fra
tres debitores sumus non carni vt
secūdū carnē viuam⁹ Si eī sc'dm
carnem viuatis. moriemini Si aūt
spiritu facta carnis mortificetis. vi-
uetis Quodquod enim spiritu dei
aguntur In filii dī sunt Si ergo filij
dei esse cepimus accipientes spi-
ritum sanctum sancte et spiritaliter
viuamus. Si de terra in celum ocu
los eleuauimus si ad excelsa et diui
na repletum deo et xpo pectus ere
ximus. digna deo et christo agam⁹
sicut et apl's exhortatur et dicit Si
ergo cum christo resurrexistis. que
sursum sunt querite. vbi chri-
stus est indextera dei. que sursum
sunt sapite non que sup terrā Mor
tui enim estis. et vita vestra abscon
dita est in christo Cum christus ap-
paruerit vita vestra. tunc et vos ap
parebitis cum ipo in gloria Deus
autem omnium det vobis spiritū
compunctionis vt pcipiatis que di
cuntur a nobis secundum euange-
lium christi dei nostri. p quem deo
patri honor gloria cum spiritu san
cto in secula seculorum Amen

Explicit de erudic. disc.

Incipit Omelia S. Johannis ad eutropium

emp quidem sed nunc
pcipue competenē di-
cetur. vanitas vanitan
cium. et oīa vanitas
Ubi nunc est refulgēs
consulatus ambicio. Ubi resplen-
dentes ad inuicem syderum toto
orbe lampades Ubi equorum cer-
tamina Ubi diuersoꝝ munerū pō-
pa Ubi corone et vari⁹ tocius or-
bis ornatus Ubi rbe et theatralis
illa ppli adulantis acclamatio Re
pentini spiritus flatu tanq; folia
cuncta decussa sunt. et arbor nuda
derelicta est. et non solum nuda. s;
et ab ipis cōuulsa radicibus Tāta
eni vi ventus incubuit. vt ipi⁹ ar-
boris absolueret neruos Ubi nūc si
mulati illi amici Ubi varie adula-
tionum facies Ubi conuiue et pran
diorum cenarūq; assedule Ubi pa
rasitides Ubi electa vina 7 p totū

diem tracta conuiuia. Ubi cocorum exquisite artes Ubi denique omnis illa potencia. et clientum greges. ad gratiam cuncta loquentium. Nox erant omnia illa et somnium. et die exorto. nusquam comparuerunt. Umbra erat. et pertransijt. Fumus fuit. et dissolutus est Bulle aquarum fuerunt. et disrupte sunt Aranee tele erant. et discisse sunt Propterea quod iterum spiritale istud carmen canimus dicentes Uanitas vanitatum. et omnia vanitas. Hunc enim versiculum. si saperent qui in potentia versantur. in parietibus omnibus et in vestibus suis scriberent. in foro. in domo. in ianuis. in ingressibus: et ante omnia in consciencijs suis. vt semper eum oculis cernerent et corde sentirent. quoniamquidem multe sunt rerum facies multe imagines false que decipiunt incautos. istud oportet cotidie salutare carmen et in prandijs. et in cenis. et in omni conuentu. vnumquemque proximo suo canere et a proximo suo libenter audire. quia vanitas vanitatum est. et omnia vanitas Non tibi semper dicebam quia fugaces sunt diuitie. et stare nesciunt loco. Sed tu me non libenter audiebas Nonne tibi dicebam quia nulla certa est in potentia tua fides. Sed tu hec egre accipiebas Ecce nunc ipse te rerum exitus docet quia non solum infideles et fugaces sed exitiabiles sunt diuitie. Inde denique est quod pertimescis. quod turpi concuteris metu. Nonne tibi dicebam cum me frequenter corriperes et increpares vera prosequentem. quia ego te magis diligerem quam illi qui adulabantur. ego qui arguebam te plus tibi profueram si audire voluisses. quam illi qui assentabantur Non meministi cum dicerem tibi quia meliora sunt vulnera amici quam voluntaria oscula inimicorum Si mea verba que tunc vulnera videbantur audisses numquam tibi oscula adulatorum istum exitum peperissent Mea enim verborum vulnera sanitatem ferebant. illorum autem oscula blandimenta morbum tibi in sanabilem generabant Ubi sunt illi nunc qui te in foro longis ambagibus constipabant. qui domi forisque laudabant. Abnegauerunt te omnes amici tui. discesserunt vnusquisque in sua. et nudum te atque inanem reliquerunt Nullus illorum vel prope accedere ausus est. nos vero non ita Sed et tunc cum difficilis esses ac durus ad monita nostra. non pertimescebamus Et nunc casum tuum non perhorremus. nec deserimus. sed quantum possumus subleuamus. et ecclesia quidem que a te impugnata est apertis te gremijs suis suscipit. Turbe vero ille theatrales propter quibus aduersum nos sepe inflatus es. acclamant interitum tuum. nos tamen numquam cessauimus dicentes tibi. quid agis. Quorsum hec Cur ad insaniam prouocas ciuitatem Cur populos tante vrbis spectaculorum contentione precipitas Sed tu nihil horum curabas. quin immo diuitias tuas ibis consumebas. a quibus nunc gladij acuunt in te Ecclesia vero que iram tuam et impetum furoris tui sepe perpessa est vbique discurrit et satagit et ex isto te laqueo conatur eripere Uerum hec

dicens nō inſulto lapſis nec ſuꝑbo
pede. ceruices iacentium calco. ſed
eos qui ſtare vident̄ ſollicitos red-
do non ſauciato vulnus ex aſpero.
ſed eoꝝ quos non dum inuoluerūt
aduerſa tenebrarum conſeruare cu-
pio ſanitatem. Non iniq̄m ſubmer-
gere ſtudeo fluctuantem. ſꝫ eos mo-
neo qui ſecundis nauigant velis ne
forte ſi non caueant ſubmergantur
quod non fieri poteſt ſi per mutaci-
ones non cogitentur reꝝ vt non in-
cidatur in eas Nam qui in ſecun-
dis aduerſa ꝓſpiciunt. in opinatū
nihil patiuntur in aduerſis Sꝫ qm̄
hic neqꝫ ex ſeipō cogitare hec potu-
it neqꝫ ab alijs ad monitus corrigi
voluit vos. ſalti quib⁹ a dn̄o cōmiſſa
eſt diſpenſatio diuitiaꝝ et potentia
temporalis. diſcite verecundiā mo-
niti et correptione alterius erudi-
mini. nihil ſuperbum ſapere neqꝫ in
incerto diuitiarum ſperare Tam ni-
hil ſunt enim hec omnia que vide-
tis et enim ſi ea fumū ꝛ vmbrā ꝛ fe-
num aut florem feni nominemus. ſi
ſomnium dixerimus minus profe-
cto quam ſe habet veritas dicim⁹
Nam cū eo quod in certatorum ſta-
dio et breuis ē atqꝫ in fida poſſeſſio
multum tamen ſecum ꝑiculi gerūt.
et plurimum in digne et fide mor-
tis ad nectant Quis enim hoc cel-
ſior videbatur. Nonne orbem ſuꝑ-
greſſus eſt apice dignitatis. Nōne
ipſis etiam romani imperij inſulis
terribilis fuit. Nonne ſumma rerū
poteſtas huic ſubiecta erat. Nōne
ad ingreſſum eius diadema regni
tremuit et imperij purpura inclina-
ta quaſſata eſt Et ecce nunc infelix ꝛ
proſtratus iacet. captiuo miſerabi-
lior ſeruo vilior egenis abiectior. oī
reo deſpectior. ꝑhoras enim ſingu-
las in minere gladios ceruicibus ſu-
is et inſtare carnifices videt. nec q̄
fuerit vnq̄ꝫ ei voluptas aliqua me-
minit in uita. aut deliciarum vlla
recordacio inmemoriam ei⁹ venit
Sꝫ quid dico voluptatis ac delici-
arum recordatio Sol ſi in celo nūc
reſplendeat aut ſi ſit in mundo lux
ipſa non ſentit ſed die medio atra
nox occulis eius incumbit. et nihil
niſi tenebras videt Sed quam diu
hec Non puto me poſſe vllo ſermo-
ne explicare que patitur Heſtern⁹
enim dies indicium fuit cum ad eū
uentum fuiſſet ex palatio ꝛ ad ſacra-
rium confugiſſet. quam vultus ei⁹
buxei coloris effectus. et nihil omni-
no mortuo differens tremor denti-
um mentumqꝫ dimiſſum interrup-
ta vox lingua reſoluta Et hec dici-
mus non exꝓbrantes vt ſuperius
dixi. neqꝫ inſultantes ruine eius. ſꝫ
veſtram mentem mollire cupientes
et ad miſericordiam ꝓuocare vt cō-
tenti iam ſitis cruciatibus eius. et
effugiat vob̄ pena quā patit̄. Mlti
eni ſunt inter nos crudelius agen-
tes. et in ſuplicia eius ardentius ſe-
uientes. quia et iam nos culpant.
cur eum ſuſcepimus. et cur indulſe-
rimus vt ſacro ſanctum altare con-
tingeret. Propterea ergo expoſui
ſupplicia eius. que nullo inferente
ꝑpetitur Sed dic mihi frater Quid
indignaris Quid tam ꝑtinaciter ſe-
uis. Cur igitur ad eccleſiam confu-
giat is qui ſemper expugnat eccleſiā
Propter hoc maxime In his enim

oportet glorificare deũ qui ꝑmisit
eũ i id necessitatis adduci vt ꝑ ipʒ
⁊ virtus que in ẽ eccl'e ⁊ mĩ̃icordia
noscereť virtus quidem ex eo quod
impugnatorẽ suũ supplicem videt.
mĩ̃icordia vero ex eo quod ꝓtegit
supplicẽ. ⁊ sꝫ alys suis ꝯtegit. cui⁹
dudum hostilia tela contempsit q̃d
ꝙ immemor priorum maloꝝ suoꝝ
sinũ suũ cũ pietate pandit ei. cuius
vulneribus nũꝗ cessit. Quid hac
victoria clarius. q̃d ista virtute p̃stã
ti⁹. hosti non credere. misero subue
nire. hᶜ pieˢ gẽtiles ꝯfũdit. iudeos
arguit. letificat credentes. nunc eñ
in eũ misericordiam facit cum oĩs
amici ⁊ familiares ei⁹ relinquerunt
eũ. cum adulatoꝝ ⁊ sacellitũ eius
nusꝗ vll⁹ est. sola ecclesia velut oi-
um mať. ⁊ qui memor sit se se ex ho
stib⁹ ac ꝑsecutorib⁹ dilamatã. recen
ptã sub alas suas ⁊ pect⁹ suũ iracũ
die regis opponit. furori plebis ob
sistit. odia omnium perfert. et impu
gnari se gaudet ꝓ eo a quo expu-
gnabatur. Ista sunt ornamenta al
taris ecclesie. istud est decus virtu-
tum eius. ista sunt christiane pietas
insignia Sed nephas est inquit istũ
flagiciosum raptorem atꝗ inuasorẽ
cunctorum diuinum altare contin-
gere Nolo hec dicas karissime. q̃m
quidem et meretrix illa peccatrix cõ
tigit pedes christi: et non ex hoc ob
probrium contulit christo. sed in-
signia virtutis eius elicuit. Neꝗ
enim immundicia eius polluit mun
dum. sed puritas mundi purifica-
uit inmundum. Nolite queso vos
malorum memores existere. Aut
nescitis cuius domini sumus famu
li cuiusꝗ magistri discipuli. Recor
damini illius nos esse seruos qui
pro his a quibus ad crucem dedu-
ctus est dicebat. Pater dimitte il-
lis. quia nesciunt quid faciunt.
Sed refugium inquit ecclesie ipse
prohibuit. et legem dedit que ve-
lut muro quodam misso confuge-
re eos ad diuinum altare prohibe-
ret. Sed ecce ita dispensauit deus
vt prior disceret ipse quod fecit. et
vim legis sue ipse prior sentiret. Si
vindictam queris. quid esse hac
amplius potest quam vt ipse sol-
ueret quod ligauerat. destrueret
quod edificauerat. pateretur ipse
quod ceteros pati iusserat. Quid
hoc spectaculo queris amplius.
Hic positus et tacens. orbi terra-
rum iniquieatem sue legis annun-
ciat. monet omnes et dicit. No
lite facere talia. ne talia patiamini.
Est ne quisquam qui talem docto-
rem non audiat. qui non aquie-
scat huiuscemodi monitori. quiꝗ
non sermonibus doceat. nec exem
plis aliunde quesitis. sed se ipse in-
quam. et suum exilium offerat om-
nibus ad exemplum. Quid tu pu
tas altare nunc pollui. Immo ve-
ro nunc effulget in uirtute. nunc
terribile apud omues efficitur et
metuendum. Non aspicias quan-
tum leonem tenet in vinculis. quos
spiritus subiectus premit. quan-
tam superbiam deiecit. ac fregit.
Aut ignoras quia et imagines re-
gum non ita magne nec mirabiles
videntur cũ reclinati solio ⁊ auro ac
purpura refulgẽtes pinguntˀ cũꝗ

ad hunc pedes eorum vincti post ter
gum. barbari iacet capite i terrã de
merso Sed qd pluribꝰ opꝰ ẽ Vos
ipi fidẽ date sermonibꝰ meis Nun
qd non clarior nob ꝛ celebrior ho-
die cõuentus est Nihil minꝰ eẽ vi-
deo in multitudine. quã si sanctus
pasce dies ageretur Quis istas huc
hodie innumeras multitudines cõ
gregauit Cõuenisse video non solũ
viroꝝ insolitos vultꝰ sꝫ ꝛ mulierũ. si
q̄ ille erant que clause semꝑ domibꝰ
habebant. neglexerũt domesticam
curã. ꝛ ad ecclesiã ꝯuolarũt. Virgi
nes etiã video ꝓrupisse d thalamis
nec verecundia detinuit. quas dei
gloria inuitauit Cõuolauit enĩ vn-
diqꝫ ois sexꝰ ꝛ ois etas. oisqꝫ ꝯditio
vt illũ quẽ viderãt altaris hostem.
nũc captiuũ viderent altaris. vt ꝑ-
spicerent iudicia dĩ. qa respicit sup
terrã. ꝛ facit eam tremere ꝛ q tãgit
mõtes ꝛ fumãt. vt videat ois oculꝰ
ꝛ suismetipsis aspectibꝰ credat mor
taliũ res q̄m sint fragiles. q̄m cadu
ce. vt intueãt oẽs. ꝛ ꝓspiciãt vultus
istiꝰ. q hesterno leti. exultãtes erecti
ꝛ despiciẽtes omne hominũ genus
hodie rugose anꝰ et ãnis decrepite
esse fediores. ita enim se rerum suc-
cessus, et ꝓsperitas habet. Nec enĩ
ẽ huiscemõi cõuersoꝝ vtꝰ vt quãto
elatio prius fuit. tanto nunc deiec-
tior fiat Ad hãc reꝝ faciem etiam si
diues et iã si superbus aspiciat emẽ
datur. Intuens eum qui in tanto
culmine erat. nunc vsqꝫ ad ima de-
iectum. ꝛ eum qui orbem terre exten
ta manu quatiebat. nunc lepusculi
alicuius aut rane timiditate attra-
ctum latitare absqꝫ vllis vincul' ad
basim columne huiꝰ astrictũ. formi
dantem ac trementẽ. nonne intrẽs
deponet continuo sꝑbiã. ꝛ incipit
nihil sperare de dignitate et diui-
tijs suis. sꝫ incipiet continuo philo-
sophari. ꝛ ad memoriã reuocare ser
monẽ scriptẽ quo dicit. ois caro fe-
nũ. ꝛ ois gl'a hominis sic flos feni.
Aruit fenũ ꝛ flos decidit ꝛ sic fenũ
arescit. ꝛ sicut olera herbaꝝ cito ca
det. q̄m hõ vanitati assilat ꝛ sic fu-
mꝰ dies eiꝰ. ꝛ quecũqꝫ his silia scri-
pta sũt recordabit. si vero hc aliqs
pauꝑ aspiciat cõtinuo eleuat. ꝛ in-
cipiet semetipsum cõsolari. ꝛ penu-
rie sue deponere dolorẽ Gratulabit
enim in paupertate sua. quod ꝓsti-
tit ei paupertas sua. ne incurreret
diuitum ruinas. et penuriam suam
centuplo omnibus diuitijs preferet
agens gratias deo. quod sibi fortẽ
paupertatis indulserit. ne pro diui-
tijs vsqꝫ ad vite ipsius periculum ꝑ
ueniret. Vide quantum lucri et di
uitibus et pauperibus contulit. hu
milibus. et elatis. seruis et liberis.
quod iste ad altare confugit. Vides
quomodo vnusquisqꝫ iuenit ex ista
conuersatione remedium. et ex ipso
tm̄ edificat ituitu Puto vos miti
gatos. puto repressam iracundiam
et impetum impij furoris extinc-
tum. puto quod iam vos ad mi-
serandum magis quam ad persequẽ
dum sermo conuerterit. Et quid
dico puto. Immo iam certus sum
Video enim vultus vestros furore
depulso. lacrimas proferentes.
Induti enim estis christum. ꝛ indu-
ti estis viscera misericordie. ꝛ io didi
cistis dolere cum dolentibus. flere

tum flentibus Quam breui feminā
ti mihi sermonē misericordie. seges
fecunda pietatis ascendit et cōfido
qđ iā nc misericordie manipulos cō
gregabo Prosternam⁹ nos queso
religioso principi. immo poti⁹ obse
cremus primo misericordiā dei qui
cor regis emolliat. qui furorem re-
gis mitiget. vt integram abeo gra
tiā mereamur Etquidem comperi
qđ iam dudum ad aures ei⁹ delatū
est. qđ hic ad altare dei et verū istud
asilū confugisset. et insistente exerci
tu exposcentes vt eū traderet obsce
lerum suorū penas luendas longa
oratione vsum qua sedaret exercitū
Audio eīm p̄secutū qđ in singulis q̄
busq; delinquētib⁹ non ea tm̄ con
sideranda essent que peccauerint.
s; et ea que aliqn̄ forte vtiliter gesse-
rint Cumq; in his non solum tu me
tes animos non placaret. verum et
acri⁹ inflāmaret. dolentiū precipue
et imperatoris iniuriam. tum ille de se
renissimo vultu p̄fusis lacrimis ad
monuisse fert̄ exercitū. quod ad
altare dei confugerit. et ita tanti illi⁹
furoris impetum restrinxisset Sed
et nos qđ ex nobis est agamus Si
eīm p̄prie iniurie acerbitatem non
exeq̄t̄ imperator. quid sanctos face
re decet. quid filijs ecclesie agere cō
ueniet. quib⁹ paulopost accedendū
est ad sancta. quib⁹ cōtingenda sūt
misteria. quib⁹ oratio dn̄ica offeren
da est in qua dicendum est. remitte
nobis debita nostra sicut et nos di
mittim⁹ debitorib⁹ nostris Scim⁹
hūc debitorē esse multorum. scim⁹
eū ingentis iniurie verbo Non est
nunc iudicij temp⁹. s; pietatis. nec

vltionis. s; misericordie neq; senten
tie s; indulgentie Desinite q̄so vos
ab indignaciōe animi cohibere iras
tumoreq; depellite. et ad p̄ces vos
misericordis dn̄i vna mecū p̄uertite
vt det ei veniā liber cū d imminētib⁹
gladijs. et p̄cedat ei tp̄⁹ penitētie. vt
possit se exuere oīb⁹ malis q̄b⁹ infelicit̄
idut⁹ e Rogem⁹ imperatorē vt hono-
ret ecclām. honoret altare. et hoīes q̄
ex eo sperauit salutē. nō ianit̄ pati-
tur credidisse ad do et ib. q̄r si nos ro
gam⁹ p̄ eo. ipi quoq; imperatori gratis
simum erit: et laudabit vos p̄ tanto
pietatis ope. ac salute hōis remu-
nerabit op⁹ vr̄m Iā vero ap⁹ deū
q̄nta merces ē q̄ vtiq; misericordes
diligit. crudeles respuit Nam viro
misericordi si quidem iustus sit. co
ronas glorie dabit. si vero pecca-
tor sit. misericordiam conferet et ve
niam peccatorum. Misericordib⁹
enim miseretur deus qui dixit Miseri
cordiam volo. et non sacrificium.
et in oīb⁹ scripturis hoc inuenies q̄
rere deum. et in hoc opere remissio
nem fieri peccatorū Siq̄s ergo vult
suis peccatis veniā dari siq̄s sibi velit
p̄piciū fieri deum. ipe faciat miseri
cordiā peccatori et ad exorādū p̄ eo
clemētissimū principem veniat. In
hoc enim et sibi dixim⁹ vt misericor
diā querit et ecclē laudē cōferet Sed
et oms ad quoscūq; plebis nostre ve
nerit tāte pietatis audit⁹ mirabūt̄
et dabunt gl'am deo atq; in omnem
terram odor boni operis deffundet
Vt ergo tantorum bonorum parti
cipes existimam⁹ rogem⁹ dp̄cemur
eripiam⁹ hoīes de piculo liberem⁹
captiuū. manū supplici porrigem⁹.

vt et nos futurorum bonorum ptici-
cipes effici mereamur p gratiam et
misericordiã domini nostri ihesu xpi.
p quem z cũ quo patri gloria z impi-
um vna cũ spũ scõ in secl'a secl'oz A.

Explicit ad eutropium
Incipit Omelia cum de ex
pulsione ipsius sancti iohan
nis ageretur.

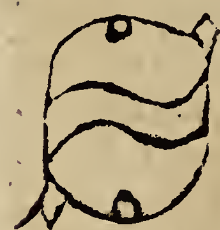
Multi quidem fluctus
et vnde immanes. sz
submergi non vereor
qz sup petrã sto. Insa
niat licet mare. petrã
non potest cõmouere. Insurgãt qn
tum libz fluctus. nauis ihesu obrui
non põt Sz qd putant Ne mortẽ
verear. cui viuere christ9 est et mori
lucrũ Ne exilium ptimescam q̃ no
uerim. domini esse terram z pleni-
tudinẽ ei9 Sed bonoz pscriptionẽ
metuã. q̃ sciã qd nihil intulerim in
hunc mundum. sz neqz auferre qd
possim Quicqd terris habet mun
d9 cõtemno qcquid dlectabile ha-
bet rideo. Diuitias nõ cupio paup
tatẽ nõ horresco. mortẽ nõ timeo.
Uita em̃ mihi ad nr̃m pfectũ tm̃
ducit. sz caritatem vestram precor.
vt eq̃ aio sitis. Nemo enim nos a
vob poterit diuellere Que em̃ xps
coniunxit. hõ n̄ sepabit Qd si d mlie-
re z viro dicit ppt hoc relinquet hõ
patrẽ suũ z matrẽ. z adherebit vxo
ri sue. z erũt duo in carne vna z si
huiusmodi nuptiaz cõiũctio ab ho-
mine nõ põt separi. mlto magis ec
cl'a nõ põt a pastore diuelli Sz im-
pugnas me. qd mihi nocebit impu
gnatõ tua. nisi qz me qde clariorem
impugnacionibus tuis reddes. tu
as vero pteres vires Durũ em̃ tibi
erit aduersũ stimulũ calcitrare. quia
nõ stimulũ retundes. sz pedes calci
trãs vulnerabis. neqz fluct9 q̃ sa-
xo illidunt ampli9 aliqd pficiet q̃m
vt semetipos fracti dissoluãt z ispu
mas extenuati dpeant Xpi ecclesie
nil forti9 Si qs eã ipugnare ppo-
nit. vires attereat necesse est Tale ẽ
em̃ velut si celo bellũ mediteẽ infer-
re Domini si bellũ inferas. fortasse
vinces aut forte vinceris. eccl'am vi
cere nl'la vis poterit De9 ẽ eccl'a. q̃
ẽ oib9 fortior Aut emulamur dñm
Nũqd fortiores illo sum9 De9 fun
dauit hoc qd labefactare conaris.
Aut expiri vis potẽtiã dñi Ipe ẽ q̃
respicit sup trã z fat eã tremere. z itũ
q̃ iubet z tremor ei9 solidatur Aut
nõ vidisti tremẽtẽ ciuitatẽ tuã quo-
ties stare fecit Multo magis ecclesiã
suã tremẽtem poterit cõfirmare for
tior em̃ eccl'a multo q̃m tra immo
z fortior celo Celũ z terra trãsibũt.
verba autem mea non transibunt.
Que verba. Tu es petrus et super
hanc petram edificabo ecclesiã me
am et porte iferi n̄ pualebunt ineã
Quod si non credis verbo z reb9
ipsis et opibus crede Quanti tyrã
ni aggressi sunt impugnare eccle-
siam dei. quanta tormenta. quan-
tas cruces adhibuerunt. ignes. for
naces. feras bestias. gladios inten
dentes. et nihil agere potuerunt.
Ubi nunc sunt illi qui hec fecerunt.
et vbi illi qui hec fortiter pertule-
runt. Nunc eternis penis premũt
z isti etnis gaudijs erigũt fulget em̃

ecclesia sup splendorem solis. et pse
cutores eius ppetuis tenebris con
teguntur. Non legis scriptum. qa
vndecim soli erant. et vinci non po
tuerunt Nunc vbi orbis terrarum
repletus est piorum multitudine
quomodo poterunt vinci Celum 7
terra transibunt. verba aūt mea nō
transibunt. et merito. carior eñi ec-
clesia dei q̄m celum Non enim ec-
clesia pter celum. sed pter ecclesi-
am celum Nihil enim queso ptur-
bet vos eorum que agere videtis.
Ponamꝰ ante oculos nostros pe-
trum super aquas incedentē. 7 pa
q̄d hesitantē. atq; ob hoc paululū p
iclitantē. non pter potentiā flu-
ctuum. sed pter infirmitatem fidei
Nunq̄d humana volūtate huc ve
nimus aut pter hominem huc p-
ducti sumꝰ et hec non arrogantur
loquor. neq; iactantie agitatus. sed
animos vestros q̄ forte turbant cu
pio confirmare Intue enim gͦ quo
modo commota est et cōtremuit ter
ra. et tñ non corruit ciuitas Quo-
modo impurissime diabole ecclesiā
te putas posse deicere. qui tremen-
tes parietes deicere minime valui-
sti non ē in parietibꝰ ecclesia s; imlt
titudine piorum Ecce quam fortes
quam immobiles statis. non ferro.
sed fide vincti Et quid de tanta mlt
titudine loquor Unum fidelem vin
cere non potes. O diabole. nescis
que tibi fecerint martyres Quomō
frequenter ingressa est puella etate
tenera. annis immatura. et inuenta
est ferro fortior cum latera eius scin
deres fidem tñ eius mouere nō pos
sis Defecit freq̄nter caro in tormen
tis. 7 robur fidei non defecit. Con
sumptum est corpus. et mēs nō po
tuit iclinari Interijt sb̄stātia. 7 pstiti-
tit patiētia Si gͦ frequēter ab una
puella victus es. quō speras tante
huiꝰ et tam fidelis mltitudinis fidē
te posse euincere Non audis dñi vo
cem dicentis. quia vbi duo aut tres
sunt congregati in nomine meo. ibi
sum et ego i medio eoꝝ Quid vbi
tanta fidelium multitudo est carita
tis nexibus vincta Non ego ppria
virtute confido Habeo scripturam
dñi mei. manum ipiꝰ teneo. illa mi
hi cautio satis tuta est. illa me secu
rum reddet et intrepidum. etiam si
orbis terre cōmoueat ego cautionē
dñi mei teneo Lego manum eius.
ipsa mihi murus est inexpugnabilt
Multis vobis recito domini cautio
nem Ecce inquit vobiscum sum oī
bus diebus vsq; ad consummatio
nem seculi Xp̄s mecum est. quem ti
mebo Etiam si fluctus insurgat. eti
am si totū pelagꝰ aduersū me cōtur
bet. 7 iā si pncipiū furor. oīa mihi
ista aranee erunt et araneis flagili-
ora Et nisi ppt fragilitatem vestrā.
hodie ñ dubitarē ire qͦ vellēt Sēp
eñi dico dñe volūtas tua fiat. non
q̄d ille vult vel ille. s; q̄d tu vis. tua
volūtas mihi turris fortissima 7 pe
tra stabilis. et baculꝰ fidꝰ Si tu vis
pmanere mecū hic. Habeo graciā
si ñ vis si mile refero gratiā. Nemo
vos pturbet frs. orate tñ. hͨ eī diabo
lꝰ mouet ñ aliā ob cā; q̄m vt religio
sa studia vr̄a disrūpat et exercitia
vestra que in orationibus 7 vigilijs
gerebatis extinguat Sed non obti-
nebit nec eripiet a vobis studia reli

giosa. nisi qa sollicitiores vos inue niet et feruidiores efficiet. Crastina vobiscum exeam ad oraciones. et vbi ego sum ibi et vos eritis. et vbi vos estis. ibi ero et ego Unum cor-pus sumus. neqȝ caput a corpore. neqȝ corpus a capite sepabit Etiā si loco diuidamur. sed caritate cōiū gimur Ego a vobis nec morte di-uellar. Nam et si corpus meum moriatur. anima mea viuit. et memoriam vestri tenebit. Vos estꝰ mihi patres. vos mihi mater. vos mihi vi-ta. vos mihi gratia Si vos profici-tis. ego placebo Vos estis corona mea. et diuitie mee Vos estis the-saurus meus. Ego milies ꝓ uobis immolari paratus sum. et nec gra-cia mihi i hoc est. sed debitum red do. Bonus enim pastor debet animam suam pro ouibus suis pone-re. Huiusmodi enim mors immortalitatem parit. Non enim propt diuitias mūdi insidias patior Qd̄ si esset. vtiqȝ contristari deberem. Nec propter aliquod peccatum. sȝ propter caritatem quam erga vos habeo. quia omnia ago vt vos proficiatis. et ne subintroeat. contur-bare gregem bene institutum. sȝ vt permaneatis in simplicitate fidei. Hec est causa piculorum meorum. et hec sufficiat mihi ad coronam. Quid enī nō patiar ꝓ uobis. Vos mihi ciues. vos mihi fratres. vos mihi filij. vos mihi mēbra. vos mi-hi corpꝰ vos mihi lux Immo ⁊ ista luce dulciores Quid enī mihi tm̄ p̄stant radij solis. quantum caritatis vestre splendor acquirit. Ecce ꝑ caritate vestra corona mihi parat. in

fuēo sclo Hꝰ mihi solꝰ huiꝰ splēdor p̄stare non potuit. Hec autem dico in auribꝰ audiētiū Et q̄d ita ad au diendum sollicitum. et paratū. quā aures vestre Ecce quot dies sūt qd̄ vigilatis et nullum vestrum somni um inclinauit. nec temporis spaciū frangit Nullum timor. nullum mi ne deterrent. sed terror eoꝝ fortio-res vos reddet Video in nobis qd̄ semper optaui. ideo quod contēpsi stis mūdi negocia Renunciastis oībus nihil iam de terra. neqȝ de tre nis actibus cogitatis. Ad celestia vos migrasse iam cerno. Absoluti estis vinculis corporis. ad beatam illam et celestem cōtenditis philo-sophiam. Hoc mihi sufficit vidisse de vobis Hec mea consolatio. ista me in agonibꝰ meis velut vnguēta quedam corroborant et fortiorem me agonibus reddunt. et ad gau-dia immortalia atqȝ etna transmit tunt Pro his gratias agamꝰ deo. cui gl'a in secula seculorum Amen

Explicit cum de expulsione eius ageretur Incipit Dme ad theodo. monach.

I fletꝰ possit ⁊ gemitꝰ p literas nūciari. redū dātia lacrimis atqȝ su-spirijs ꝑfecto ad te scp ta misissem Equidem fleo n̄ qd̄ p̄nar rex sollicitudinē geras sȝ qd̄ ex trīno te deleueris nu-mero qd̄ negligēdo calcauerꝰ q̄cq̄d añ d̄ pectore xp̄o spopōderas. ad hᶜ i horesco his angore crucior ꝑpt ista formido nō imerito vt enim nō obicitur desertio militie nō militāti

ita his qui semel esse ceperit miles cum deseruisse detegitur, pena di gnus vltima iudicat Non ē graue theodore carissime cadere luctantē sed iacere deiectum Non est pnici osum in plio vulnerari. s3 post vul nus acceptum desperatione curan di medelam vlceri denegare Nullꝰ se demergit naue fluctibꝰ semel mer sa ac totum onus pditum desyt na uigare. s3 rursus ad maria nudꝰ qꝫ festinat, rursus imēsa puolat freta et iterato feliciꝰ cursu. casus poris damna cōpensat Sepe ⁊ iā athle thas videmꝰ. post frequentes lap sus et deiectiones plurimas corona tos. militē quoqꝫ scimꝰ post fugas multas viꝝ forte fuisse, ⁊ vicisse vi ctores Mrti etiā q̄ negauerāt prius xp̄m ppt̄ crudelitatē necessitatēqꝫ penaꝝ sicc rursꝰ certamē aggressi glo se coronā martiry recepūt. Qd si vnꝰquisqꝫ eoꝝ quos dinumerauimꝰ ppt̄ aduersa pncipia desperādo ces sisset. nūq̄m ad sequētiū volūtatē ac fructū bonoꝝ puenire potuiss3. simi lis pfecto res est frater carissime iō qꝫ cōsidera ne quis paulisper com munis inimicus et vbi bene stete ras loco monit idcirco ⁊ ipe te totū ad preceps Quod videtur impel las Persiste. immo magnanimus esto. et vnde extuleras pedem reuo ca. ne ue ignominie vl' obprobrij ge nus credas exiguam hanc parui tē poris plagam. Neqꝫ enim repre henditur miles. cum d' prelio reuer titur vulneratus. sed reprehensibi le magis ac semper turpe est arma deponere. et seruitutis iugum sub ire captiuum Quamdiu autem q̄s in cōflictibꝰ perseuerat. siue pro tem pore cadat ille seu fugiat nullus vs qꝫ adeo ingratus ac durus et belli ce discipline expersferit. qui vitupet denuo dimicantem Non pugnan tem quippe est non vulnerari Qui cumqꝫ autem iracundia ptinaci in hostes feruntur. aut cadere nonnū quam videntur aut vincere Quod quidem tibi nunc prouenisse non miror Qui dum subito serpentem occisurus insequeris minime mor sum tetri dentis euadis. Uerum si constantior redeas. et sobrio vt cō uenit paululum corde confidas. non solum et ipsa vestigia impressi vlceris repente delebis. sed diuini tatis auxilio etiam caput scelerati anguis extingues. Neqꝫ illud te for te terreat quod tam subito et inex ordijs suis refrenatus. tibi cursus videtur. et impedita pncipia Uidit sine dubio, et velociter vidit ocu lus hostilis. non modicarum in sen sibus tuis signa virtutum. et inuic tū d'bellatorē suis rebus increscere longe ante presensit. Qui enim cō tra ipsum subito moliri tot et tan ta cepisset. eum nisi inimicicys oc cuparet expugnandum a se postea difficilius estimauit Ob quod solli citius vigilantiusqꝫ festinans aduer sum te totus exiliuit immo aduer sum se magis. si tamen ita ipse per stiteris vt ceperas repugnare Quis enim non inte iure miratꝰ sit, post repentinam illam mutacionem et rapidum ad meliora transcursum celestis iam vere anime probos mo res. Epularum quidem tibi ob lectacio om̄is ⁊ luctus ɔtēptui erat

Despiciebatur suppellex varia ac
q3 pciosa ois ianiu rerū iacta igno
rabatur Totum illud eterne atq3
peregrine philozophie studium a
diuersis lectionibus sufficiebāt di-
es non ppetue orationum noctes
exciderat paterne sensibus tuis me
moria dignitatis. diuitias obliuio
pfunda possederat Frna āt genua
complecti. et sanctorum pedibus
aduolui omni nobilitate sublimius
iudicabas Ista demonem ptulerāt
ista illum ad certamen armarunt.
Propter hec factum est vt in torq-
ret quidem tela violentius sed tam
certius non feriret Et quidem si p9
multorum hoc tibi temporum spa-
cia post diuturna ieiunia post terre
norum duriciam lectulorum. post
alios labores. celestis philozophie
contigisset nec sic quidem desperā-
dum putarem quāuis videret nō
parua priorum iacta meritorum
Licet maximum damnum plures
putarent post tot tantosq3 sudores
tot luctas. tot picula tot palmas.
subito iacere cum victi. Uerum q2
is nunc te in pcinctu certaminis cū
quo eras certatur9 elisit hoc tantū
pficit vt fortiorem te sentiat resur-
gentem Modo enim tibi eportu sol
uenti magis quā d cōmercijs reuer
tenti. ac repetita adiuicijs repetit?
nauigia reportanti occurrit in cas-
sum pirata violentus vt si quispiā
puocatum leonem conetur occide
re. sola tantum radentis transitū
ferri pellis agnoscat. non solum illū
profecto non lesit. sed cautiorē seui
oremq3 insui magis pniciem puoca
uit Lubricum gen9 est natura mor
talis Cito quidem labitur sed non
sera reparatur Et vt facile cadit ita
et velociter surget. Beatus quoq3
ille dauid vir electus in ordine regū
electus in numero prophetarum.
postea q̄m in plurimis deo dignus
a pparuit. hominem se esse monstra
uit. z in amore quodam aliene mu
lieris exarsit Nec hoc solo conten-
tus fuit. sed adulterium excupidi-
tate cōmisit. et homicidium propt
adulterium p petrauit Sed non iō
quomodo duplex vulnus acceper
at. etiam tercio se ipse percussit.
Uerum mox ad medicum conuo-
lauit. et diuersa medicamina pla-
gis festinus apposuit. ieiunia. lacri-
mas. luctus. preces. et indefessam
peccatorum confessionem. ac sic p
ista placato veniam a deo meruit z
ad priorem dignitatem redijt vsq3
a deo vt post adulterij et homici-
dij crimen impietatem ac scelus fi-
lii paterna memoria potuerit obū-
brare Filius enim eius cui salomon
vocabulum erat. hisdem quibus pr
vicijs inuolutus. ob mulierum gra
ciam a paterno recedere ausus est
deo. Hinc aduerte quam leue sit n
vincere voluptatem cupiditatis. s3
puertere ordinem nature. et virum
genitum subiacere seruicio femina-
rum Hunc ipsum ergo salomonem
qui omni penitus spoliari imperio di
gnissimus erat. paternorum contēp
placione meritorum sextam regni
dominus portionem habere pmi-
sit Et sane secure z ibi esset eloqnē
tia secularis et repente in exercen-
dis negligentior studijs fori voces
ac tribunalium palmas. z coronas

illas atq3 victorias deseruisses Reuocarem pfecto sensibus tuis memoriam preteritorum. et peterem ne tibi perire patereris tot ac tantos inter illa iudicia desudatos labores. Uerum quia omnis nobis sollicitudo est celestium rerum. nec terrestribus pssus cogitacionibus prepediamur Aliud magis contemplare queso iudicium. aliud prospice quod sine fine reuerendum est atq3 inter miscendum tribunali Oẽs enim nos inquit necesse est manifestari ante tribunal christi. Ille tunc iudex sedebit. qui nunc a te repudiatur Quid tunc ergo dicemus quo colore excusationis vtemur. si in eodem crimine pmanebimus. Interrogo. quid loquimur Negociorum forte atq3 causarum varias sollicitudines pretendimus S3 ante nos commonens ipse predixit Quid pderit homini si totum mundum lucretur anime autem sue damnum patiatur. Sed seductos nos a quocumq3 causabimur Sed non potuit adam vxoris illecebras excusare dicens. Mulier quam dedisti mihi ipsa me seduxit Nec rursum vxorem serpentis culpa defendit. Magni horrendiq3 timoris plenum. illud theodore iudicium est Non accusarum eget neq3 testes requirit. Oia enim nuda atq3 detecta sunt oculis iudicantis. nec factorum tantũmodo verum etiam cogitacionum nostrarum rei necessario subiacem9 Scrutator enim atq3 discretor est cogitacionis et cordis ille qui iudicat Sed forsitan naturali infirmitate temptabimus crimen obtegere nec potuisse nos susceptum iugũ ferre dicemus Et qualis hec excusatio erit. iugum nos placidum non voluisse sufferre onus non potuisse portare. quod ipse vocauerit leue. immo graue et onerosum pondus putarem. quietũ laborem. ad quẽ nos christus inuitat dicens venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis. et ego vos requiescere faciam. et rursus. tollite iugum meũ quia suaue est. et onus meum leue ẽ Quid enim leuius esse dices. ac melius q̄m sollicitudine seculari. et laboribus et metu exui. q̄m ab istius mũdi fluctibus segregari. et possidere placidi tranquilliq3 portus securitatem Age. perspiciamus quid in hoc seculo nobis beatum. quid obtabile esse videatur Sine dubio dignitatem et opes dices. et ambicionis humane felicitatem Sed qd his miserabilius erit. si ea libertati christianorum volueris comparare Illum primatem beatum estimas Iudex ppl'ari iracundie subiacet. multitudinisq3 vulgaris irracionabilem impetum tremit. maiorum autem potestatum auctoritatẽ veretur. et ppetua pbis quos regit sollicitudine frangitur. et qui paulo ante iudex erat. fit repente priuat9. Non est pfecto theatralibus scenis psens vita dissimilis Nam vt illic ille imperatoris. hic iudicis. alter et militis implet officium. vbi autem consecuta nox fuerit. nec imperator agnoscitur imperator nec iudex q fuerit iudex videt. nec miles postea qui prius miles. ita vnusquisq3 nostrum in illius seculi die. non perso

nis sed rebus atque actibus compe-
tentem accipiet dignitatem. Nec
ergo gloria iudicanda est. que sic ab
homine desinit. vt cadere diuinus
sermo florem dixit a feno. Sed di-
uiciarum pompa laudanda ē. quam
qui possident miserabiles iudicant
Ve enim inquit diuitibus Et alibi
ve bis qui confidunt in uirtute pro
pria. et qui in vbertate diuiciarum
suarum gloriantur christianus aūt
nec priuatus ex iudice nec pauper
ex diuite. nec ex gloriosa esse inglori
osus potest. sed opibus semper ex
vbertate fit egendo locupletior. ac
tunc maxime supra omnes esse inci
pit. cum inferiorem se omnibus fa-
cit. et ex dignitate illa per quam re-
git non homines. sed mundi istius
ptātes. ipmque sectariū tenebrarum ob
tinet principem. Humilitas quip-
pe non illa tantum laudatur que
de consciencia peccatorum venit.
sed illa que ex virtute descendit. do
cara est. Et quia in ea requiescit ds
ideo omnibus dominatur. et nullus
eum de hac dominacione detrude-
re potest Bonum quidem nuptias
et ipse confiteor Honorabiles inque
nuptie et cubile immaculatum For
nicatores autem et adulteros iudi
cat deus. Sed te iam seruare non con
uenit priuilegia nuptiarum Ange-
lorum enim societate semel vinctū.
illud relinquere. et vxoris laqueis
implicari. adulterij crimen incurre
re est. Quamuis frequenter hoc ip
sum nuptias voces. ego tamen et
adulterio illud tanto peius affir-
mo. quanto maior ac melior mor-
talibus angelus. Neque vllus tibi

forte persuaserit dicens. Nihil de
non accipienda vxore dominus p-
cepit Nec me ignorare confiteor qd
adulterium interdixit. non nupti-
as vetuit Verum in te adulterij no
men accipiet. si volueris vnque qd
absit nuptias cogitare Et quid mi
rum si nuptie tales quibus offendi
tur deus. adulterio comparantur.
Maius longe audies. Homicida
iustorum laude donatur. et miseri-
cors plus quam homicida punitur
quam illud vetante fit domino. il-
lud volēte. Et finees quidem ad iu
sticiam reputatum est. quod impu-
dicum cum turpi femina virum
vno gladio ptulisset. saulem autem
samuhel sanctus dei in luctibus la
crimis precibusque pnoctans dam-
nacione cui illum addixerat deus
liberare non potuit. quomodo ho-
stium ducem quem debuerat truci-
dare inuito parcendū credidit deo
Cum hec ita sint. stupere desiste. si
nuptie peiores adulterio iudicant
quociens christus offenditur. Atque
vt illud repetam quod in principio
posui epistole si militie vincula non
tenerent. quis tibi desertionis crimē
obicere Nunc autem nihil inte pe
nitus tui iuris est. quippe qui tāto
imperatori militare cepisti Nam si
mulier pprij corporis non habet po
testatem sed vir. multo magis hi q
christo potius quam sibi viuunt cō
dictionem corporis sui habere non
possunt. Iste qui nunc theodore cō
temnitur. ipse tunc sine dubio iudi-
cabit Hoc precipue cogitemus. p-
spiciamus illum igneum fluuium.
qui ante conspectum ipsius pcedet

et quod qui illis semel traditus fu-
erit flammis sperare non poterit re
quiem finemq; penarum. In hoc
quippe seculo aut queritur vita aut
amittitur Huius enim vite divitie
et illicite voluptates. somno similes
umbrisq; transcurrunt. in quib⁹ an
quā peccato terminus detur. delec
tacio cupiditatis extinguitur. illa
vero supplicia que homines propt̄
ista suscipiunt. non carent fine torm̄
ti. et quod hic ob lectare creditur.
temporale est. quicquid autem illic
cruciat et consumit eternum est. qd
in hoc rogo mundo stabile. quid p
enne est Credo divitie que usq; ad
vespertinas quidem horas plerum
q; manserunt Sed fortasse gloria
secularis Audi ergo cuiusdam ve-
nerabilis viri vocem Tempus iudic
vite mee. levius cursoribus fuit Ut
enim illi priusq; bene stent. exiliunt
ita et hec evolat an̄ quā veniat Nec
ignoro quod inferiorem te fecerit
contra inimici conflictum cessatio
dimicandi. scio quod in medio ver
seris incendio secularium volupta
tum Sed si adversario dictum ve-
lis. non serviemus oblectacionib⁹
tuis. nec radicē adoram⁹ oīm malo
rū si sustuleris ad celum oculos mox
caliginem dominus tetri ignis excu
tiet. et eos quidem qui te ad incen
dium impalerunt concremabit. te
autem in fornacis medio constitu
tum resperget rore nebularum. et
sibilantis aure spū estuantia tibi cor
da mulcebit. ita ut nec ad cogitaci
ones nec ad conscienciam tuam vis
ignis accedat. tantum ne requiesce
re segnior velis et sponte vincaris.

Nam et munitissimas civitatū cum
sepe omnia obsidentium tela vi-
cissent. omnium expugnacionum
genera vitassent. unius tantum vl'
alterius civium interius cōmanen
tium occulta ꝓdicio sine ullo repen
te certamine capi fecit Et nunc ca-
ve nequa in sensibus tuis cogitatio
ꝓdicionis tibi machinam moliatur
innumeris artibus. licet temporis
ex pugnacione murorum utaī ini-
micus. incassum cuncta temptavit
Multos nanq; ac magnos habes
divini muneris gracia viros qui no
biscum dolent. qui te palestri oleo
spiritali sepe ꝑfundūt. qui ꝓ anime
tue diebus ac noctibus salute for-
midant. Habes sanctum valerium
ac deo dignum florentium quoq;
p omnia eidem morum ornamen-
to germanum Habes porphirium
philosophiā christi philosophātem
aliosq; p̄terea plures numero. et pa
res vita Omnes hi indefessa casū
fraternum lamentacione deplorāt
Etiam sine dubio iugi p̄ce meruis-
sent assequi dudum quod p̄cabāī
si paulisper hostium temetipm̄ la-
queis exuere temptasses. Quomō
ergo non incongruum et repreben
sione dignum videtur. si cum alij
ne nunc quidem de tua salute dispe
rent. sed continuis oracionibus re
cepturos se ꝓprij corporis fratrem
esse confidant. nolis ipse consurge-
re semel lapsus. sed iacere persistas
atq; ipsum quodammodo hostem
increpes dicens. occide ne parcas,
nūquid qui cadit non resurgit in li
bris celestibus legimus dictū Verū
contradicis ipse his sermonib⁹ co

repugnas. Nam desperare semel
lapsum nihil aliud est dicere quam
hoc. qui semel ceciderit non resur-
gat. Ne queso ne vsq3 adeo inexpu-
gnatione tui ac lesione pmaneas.
ne ve tantum ignominie omnibus
nobis effundas dolorem Et quidē
non nunc solum loquor quādo an-
num vicesimum nec dum agis. sed
etiam si omni te euo christo vixisse
meminisses. postmodum autem in
vltimo senectutis curriculo eque vt
nunc lapsum viderem ne tunc qdē
huiusmodi in te desperationem p-
barem. Sed erige obsecro mentem
euangelici latronis exemplo iustifi-
cati in cruce. et in ipsa morte salua-
ti Ante oculos collocabo eos etiam
qui vndecima quidem hora aggres
si sunt opus. sed ad tocius mercedē
dici pvenire meruerunt. Ut igitur
satis durum videtur ac barbarum
his qui deuoluti fuerint ad pfundū
imi gurgitis cenum. si tamen cas9
prioris crimen emendent: salutare
correctis remedium denegare. ita
rursus haut tutum est hac spe ho-
minem ad uicia nutriri. vt dicat emē
datio post ista succurrit. nunc inte-
rim voluptatibus vite istius fruar
postea autem p exigui temporis ca-
stitatem mercedes transactorum q9
q3 adipiscar annorum Memini nā
q3 te sepe dixisse his qui in studijs
tibi secularibus posito tam perni-
ciosa suadebant Etiam si in isto aie
bas breuis temporis spacio. bonū
terminum vite minime fuero con-
secutus. quemadmodum ad illum
ibi qui dixit. nolo differas conuer
ti ad deum. neq3 diem ex die ptra-
has. nescis enim quid pariat super
uentura dies huius animi huiusq3
consilij recipe ac recordare obsecra
cionem. et constringe vinculis furē
Hoc enim nomine excessum de ho
seculo nostrum christus appellat.
quod ignorantibus veniat. et nesci
entibus nobis repentinus assistat.
Considera vniuersas mundi istius
curas. vel que singulis quibusq3 sūt
pprie. vel que multis solent esse cō-
munes. mecū intollerabilis iudicij
et extrema non nunq3 picula que
ad inuidiam ciuium plerumq3 -
nascuntur. miserabiles illos labo-
res et seruile adulacionis ingenium
immo et seruos quosq3 qui honestio
res paululum videntur. indignos
terrenorum operum ac breues fru-
ctus quorum in felici cupiditate de
ficiunt Multi etiam voluptate ob
q̄m tot labores inpenderant carue
runt. et priori omni euo. insollicitu
dinibus piculisq3 consumpto. tunc
cum recepisse se immensi sudoris pu
tauere mercedem subita morte pue
ti. nihil secum ex his. quib9 nec hic
quidem vti poterant abstulerunt
Nec immerito. Nam si huius tellu
ris impatorem vix aliquem post mlt
ta discrimina post frequentium tro
phea bellorum cum auctoritate p-
merita videre contingit. quemad-
modum celestem omnium regem
poterit intueri ille qui totum sue
tempus etatis aly vixerit. et alij mi
litarit Age vt et de domestica que
in vxore filijs seruulisq3 sunt sollici-
tudines dicam. durum esse filios n̄
habere monstrabo. quorum alterū
frustra nuptus illigare est. alterum

amarissime subcumbere seruituti.
Egritudo temptabit paruulum for
mido precipue in mate mortis discri
pat orbita n̄ ferēda. crescētib⁹ din
ceps annoꝝ gradib⁹ q̄ cura adi-
piscar animoꝝ ac semp ꝓ ipsis aut
timorem parens sustinet aut dolo-
rem Graue eque est si se magis pau
perem quis agnoscat vxore graue
et iam si ditior sit illa que nubit vni
enim facultates mariti imminuūt
alio libertas et auctoritas derogāt
Qui preterea illas enumerare mo-
lestias possit. que a dominis ingerū
tur seruis Hec ergo theodore caris
sime vita dicenda est. vnam discer-
pi ac diuidi animam in tam varias
rerum ac personarum necessitates.
tot hominibus seruire. tot viuere. si
bi autem soli tempus omne viuen
di penitus denegare Nihil horum
apud nos dilectissime. quod et te
teste confirmo. inueniri potest Illo
enim ipso ꝑ breue tempus quādo
paulisper demersum fluctib⁹ caput
expedire temptasti. memor es que
dulcedo quod gaudium in tua se
mente diffuderat. Non est ꝑfecto. n̄
est omnibus curis solutus ac liber
nisi solus ille qui christo viuit ac ser
uit. Ille semper vniuersis que cum-
q̄ sunt malis superior inuenitur. tm̄
vt se ipso aduersum se vti nolit ini-
mico Alius ei obesse nihil poterit.
nulli⁹ vmq̄ regi captiua colla iugo
submittit. non facultatum damnis
sollicitatur. quippe qui dicit qd ni
hil intulim⁹ in hunc mundum neq̄
huic quicquam auferre poterimus. n̄
glorie aut honorum cupiditate sup
atur. Scit enim quod nobis digni-
tas nostra seruatur in celo. non con
uicijs. non plagis ad iracundiam
cōmouetur. vnum tantummodo
xp̄ianus iudicat malum. solumq̄
formidat domini celestis offensam.
Nam illa alia hoc est imminucionē
pecuniarum. amissionem patrie. ꝑ
iculum vite. quorum omnes etiam
memoriam ꝑ horrescunt. ꝑniciosa
prorsus esse non credit. Hinc autē
aliquando migrare et ad superna
transire fore dulcius sibi ipsa vite
istius luce confidit vt si quispiam ru
pis excelse verticem tenens. pelag⁹
omne ꝑspiciat. multosq̄ inde naui
gantium crebris fluctibus freti vn
da submergi. alios in prerupti mō-
tis saxo collidi. non nullos ad alia
litora contendendo ꝓperare. et su-
bito vi tempestatis vt vinctos ad
alia deduci. plures sorbētes vnda
seuientis ꝓfundi ima penetrare: ali
quos tabule vniꝰs auxilio ex fragm̄
tis nauis inuente a morte defendi.
aliquando ꝓ gubernaculo atq̄ re-
migijs manibus tantummodo suis
vti. alios autem videat turpidos
fluctus multiformi atq̄ multiplici
genere cadauera ferri. ita est ergo il
le qui militat xp̄o. cum se a tempe-
statibus atq̄ turbinibus vite istius
separarit. consistit in arduo semper
ac tuto securus loco Quid enī celsi
us potest esse quid tutius quā vnā
tantum nos sollicitudinem gerere.
quemadmodum deo placere possi
mus Vidisti certe theodore naufra
gia huiuscemodi. pelagijs vndasq̄
declina. et excelsum illum huiusce-
modi pelago querere nauigantē. quā
obrē obtestor ac depcor fuge maria

vndasqꝫ declina. ⁊ excelsum illum atqꝫ a piculo captiuitatis immunē occupa locum Resurrectionem theodore non ambigis fore. et illud celeste iudicium quod nos post finem vite huius expectat Omnes inquit nos beatus apostolꝰ astare oportet ante tribunal christi. vnusquisqꝫ ꝓpria corporis ꝓ vt gessit siue bonū siue malum Non incassum gehenna cum penis denūciat. nec frustra tot ac tantorum bonorum premia preparantur. Umbra aūt quedam ipsisqꝫ vmbris inanior nequiorqꝫ ē conuersatio secularis. plena piculorum. plena terrorum ⁊ extremo cuidam seruitio subiugata Ne queso ⁊ presentis temporis bono fraudaris et furti Licet autem vtrumqꝫ lucri si velis facere. Clamat beatus iohānes Qui in christo credit debet sic ⁊ ille ambulauit et ipse ambulare Et alibi fugite fornicationē Et iterum tempus breue est Et bonum est inquit homini mulierem non tangere. quasi et intactu solo piculum sit Et iterum Uolo autem omnes homines esse vt me ipsum. Beatus q̄ pauli similis fuerit. felix qui audit audit apl'm ꝑcipiētē nō ignoscentē Liberi nos arbitrij esse natura ꝑmisit. vt quod volumus hoc faciamus. Eligamus igit̄ bonum potiꝰ. quia boni dei creatura sumus. ne nos diaboli opprimant mala. Nā qui in christo viuunt. etiam istius mundi commoda consecuntur dicente apl'o Uos inquit templū dei estis. et spiritus dei habitat in voƀ Et quem celum et terra non capit. famuli d'i pectus capit Uides ergo theodore quod in hac vita et iam meliorum ac maior ostenditur. ille qui deum quam ille qui coniugis curam gerit. Nullus quippe hinc ad illam transgressis penitentie locus est. Neqꝫ em̄ aliquis athletarū postea quā egressus stadio fuerit. spectaculis et more finitis luctamē aggredi potest: hoc si cogitare semp velis. terribilem illum atqꝫ violentum maligni demonis gladium. frangendo comminues. quo interficere plurimos solet ꝑ quem deiectio spem resurrectionis abscidit Orane istud ac durum est armorum ipsius genus. ⁊ alia semel captus arte non retinet. sed huiusmodi vincul' illigatos constringere solet quos potuerit subiugare Quos tamen nexꝰ cito si volueris dei nutu dissoluendo rumpemus Scio q̄dem me epistole excessisse mensuram sed ignosce q̄m longius paulo non sponte ꝓcessi. sꝫ tristicie acerbitate compulsus. et caritatis affectu Propter q̄ꝫ et ipē mihi vt ignoscis imposui istā scribendi necessitatem. vetantibus multis atqꝫ dicentibus Omitte. q̄d incassum laboras. et sup̄ petram vt aiunt seris Sꝫ cum multi mihi ista suaderent. nulli acq̄escendum putabam. Spero enim vt mecum ipse confero. christi dei nostri clementia faciente litteras aliquid ꝓfuturas. Sin autem id quod abhorret exuotis fuerit consecutum. nobis tamen non mediocriter consulemus. Silēcij crimen vitare poterimus. neqꝫ his quibꝰ mos est ꝑagrare totum nauibus fretum peiores esse credimus Qui quotiens viderint eiꝰ dē

artificis disciplinā nauem fluctib⁹ mersam. aut ventorum impetu dis-solutam incumbentes alicuius ta-bule pelago seuiente differri. vela de-ponunt. et anchoras iaciunt. et mi-noris nauicule remigijs occupan-tes homines. alias forsassis igno-tos sed ex presentis periculi conditi-one noscendos. omnibus modis seruare festinant Uerum si illi forte respuerint salutis auxilium. nullus his credo poterit imputare eorun-dem perditionem. quasi voluissent manifestum est seruare pituros hec a nobis transmissa pspicies Spera-mus autem quod etiam a te inuicē nobis votiua referuntur. et quod iterato te sancto atq3 felici saluato-ris discipulorum choro videbim⁹ aggregatum Incolomem te sanita-te que vera est citius recipiamus. orationibus sanctorum. O mihi amicum caput. siqua etiam nunc insensibus tuis memoria nostri est. neq3 abarchano pectoris tui expu-listi dignare rescribere. Non enim ambigis ex literis tuis maximum nobis gaudiū esse venturum Amē

Explicit ad theodorum

Incipit de militia spiritali

Bona quidē sunt et vti-lia regis ad eos qui ip-io eius subiecti sunt le-gum statuta. sed ma-iora et angustiora illa precepta sunt. que militantibus ob seruanda decernit At ergo nunc ad militiā spiritalē celestis regis. man data predicantibus nobis diligent attendat. omnis qui magne et sup-ne dignitatis est cupidus. et qui sp christo astare desiderat quiq3 ma-gnifice illius, et diuine vocis non oci osus auditor est. siquis meus mini ster est me sequatur. et vbi ego sum et minister meus est Ubi ergo ē xp̄s rex Utiq3 incelo. Illo ergo terre cō-suetudinis. et omnis carnee delecta tionis. nemo qui militie accingitur domum sibi construit. neq3 possessi ones agroꝝ comparat. aut vilis humanoꝝ negociorum commertijs implicatur. Nemo inquit militans deo implicat se negocijs secularib⁹ vt ei placeat a quo probatus ē Esc as miles regius habet. et imperato ris annona pascitur. Non oportet eum emere sibi cibi. neq3 in ei⁹ pro uidendi sollicitudine occupatum studijs militaribus auocari. Ubiq3 illi domus omnis, puincialium ex p̄ cepto regali patet. vt nihil eum de priuata domo laborare necesse sit. cui mansio in castris et cibus ad ex pedicionem modicus. et aqua po-tui. et tantum somni quantum na-ture necessitas repetit In uigilijs in itineribus multi labores. et. proteē-porum vicissitudine. in estibus aut frigoribus confirmata paciencia pu gne ad hostes. picula vsq3 ad mor-tem. Uerum et si mors bellanti ac-cedat. gloriosa est Uincentem vero honores et dona regia subsecuntur Huic laboriosa in plys vita in pace autem splendida. et honoratur trās igitur. et p certaminibus pspere de certatis glorie corona. defertur. p-motio dignitatis apponitur Iuxta regem familiariter stare conceditur de manu imperatoris. assidua re-muneratiōe donat̄ Ceteris pncipib⁹

sue gratie commitibus eminentem preponit interuenire etiam extrin-secus pro amicis suis. si velit lebenter auditur. et tantum propria digni-tate pro meritis virtutis exuberat. vt etiam sodalibus honorandis au-ctor existat. Nunc ergo tu miles chri-sti modica hec de humanis actibus exempla tibi sumens maiorum re-rum. hoc est diuinorum bonorum conceptionem mente suscipe. vt li-bera tibi et expedita mortalibus curis vita ducatur. Non te domus nocet. non possessio impediat. non ciuitas et patria constringat. Exu-tus enim et absolutus omni tere-strium rerum sollicitudine melius diuina curabis. Non te iliget coniugis a-mor. neque filiorum cura sollicitet. Impedimenta enim sunt diuine militie. carnalium necessitudinum vincula. Arma enim nunc milite ti-bi. non carnalia sed potentialia a deo. Scito autem quia te non vin-cit natura corporis. neque strangula-bit inuitum. neque te obnoxium fa-ciet ex libero. nisi voluntaria decli-natio. Longe diuersa est spiritalium affectionum condicio. Non queras in terra relinquere filios. sed in celum producere. Non ergo carnalibus te agglutinare nuptiis. sed spiritali-bus oportet inhiare. Sume tibi coniugem sapientiam veritatis vt scriptum est. et eam dispositam do-tibus celestibus toto corde conple-ctere. Filios genera spiritaliter. et e-mulare celestem sponsum. per quem debellare possis insurgentes aduer-sus animam tuam inuisibiles ini-micos. Dimicandum est enim tibi

contra potestates et principatus ha-rum tenebrarum. contra omnem dia-boli virtutem. et aerium nequicie spiritalis exercitum qui te occultis machinis et gladiis impugnare non desinunt. vt in te ipso resistas eis. et eicias eos primum de anima tua vt nullam sortem habeant in te. De inde vt his qui ad te confugerint teque sibi eligerint ducem et propugna-torem eadem virtutem possis ad esse quia tibi ipse profueris. id est vt proximos tuos instruas verbo verita-tis conuersationis exemplo dirigas orationum interuentu destruas co-gitaciones extollentes se contra fi-dem christi. et omnem impium ma-lignumque sermonem verbo pieta-tis exurgentes. doctrine apostolice armis potens. consilia inquit destru-entes et omnem altidinem extollen-tem se aduersum scientiam dei. ma-xime autem cum fide summi regis inuicta manu que facile deterret. et infugam vertit inimicos. si tantum vel appareat eis. Si vero dominus et periculi certamen agitare velit et exercitum suum iubeat congredi exercitui aduersariorum hic tibi ad omnem laborem preparatio firma consistat. et contra omne periculum interrite mentis constantia maneat et si necesse sit de terra in terram. et de mari in mare libenter emigra et patriam peregrinatione commuta. Quando enim inquit persecuntur vos. fugite de ciuitate in ciuitatem. Et si in iudicium pertraheris vt ne-cesse sit te sisti ante principes et po-testates et plebium seditiones exci-pe. et dirum carnificis vultum videre

et dura m vocem seui psecutoris au
dire ipsarumq3 penaꝝ horridam fa
ciem sustinere adhibitis ⁊ iam tor=
mentis temptari stare te fortiter. et
vsq3 ad finem mortis certari opor=
tet. non cedente constantia mentis.
armata terroribus inimici. et dolo=
rib9 corporis quia nisi legitime cer=
tauerit quis. non coronabitur Uti=
nam pter hec omnia ipm ante ocu
los. habeas ꝓ te in passionis prelio
dimicantem xpm. sciens quia ꝓpter
te et xpc in isto agone versabitur. et
tu ꝑ ipm agonis ipsi9 victor existis
victorem enim regem sequeris. eum
qui te victorie sue habere participē
Neq3 eñi ⁊ si mortu9 fueris in hoc
genere certaminis victus videris
sȝ tūc magis plenā. si vsq3 ad finē in
cōuertibilem veritatis fidē ⁊ ꝯfessio
nē i corde tuo cōseruaueris. ⁊ ꝓ veri=
tate cōstātiā imobilē tenuer9 a mor
te transibis ad vitā etnā. ⁊ ab homi
nib9 iniuriā pass9. ad dei graȝ trās
fereris ⁊ a tēporali qm̄ in hoc mūdo
ꝑtuleris tribulationē. i etnam regē
transuolabis. ⁊ sanctoꝝ angeloꝝ cō
sortio ꝑfrueris. Terra te ciuem non
suscipiet sȝ celū. non incolam te su=
scipiet mundus qui te persecutus
est. sed angeli te portantes presen=
tabunt christo. et amicus dei voca
beris. et desiderabilem laudem ex
ipsius domini voce audies. Euge
serue bone et fidelis. euge miles stre
nue ⁊ imitator domini tui. et regis
eterni comes ego te meis remunera
bo pmijs. ego verba tua libent ex
audiā. qa ⁊ tu me diligēter audi=
sti Si petieris ꝓ fratrib9 tuis similē
patiētib9 ꝑsecutionē. socijs fidi tue

et sacri caritatis custodibus. vt sal
uent ⁊ viuant. ꝑcipies a rege celesti
omnium bonoꝝ cōmunionem. et
ymnum dicens. choris mixtus eter
nis. et inter angelos sanctos accin=
ctus leticia. regalem coronam por=
tabis in cōspectu regis domini. et
coeternalis domino tuo factus. cū
ipo etne beatitudinis largitore leta
beris. Si vero in hoc mūdo adhuc
dimittere post acta certamina pal=
marum tuarum superstitem velis.
vt plures varios agones dimices ⁊
multiplicentur corone tue de multi
tudine preliorum multiq3 exemplo
tuo ab inuisibilib9 et visibilibus sal
uentur inimicis. magna erit tibi et
in hoc seculo gloria. ⁊ apud amicos
xpi eris honorabilis omnib9 qui te
⁊ ppositū ⁊ adiutorē. ⁊ legatū bonū
inuenerint Isti pascent te sicut mili
tē bonū. isti honorabūt te sic virū
fortē. isti dexteras dabunt tibi. ⁊ cū
magna gratulatiōe suscipiēt te sic
angelum dei. excipientes vt ait pau
l9 sic xpm ihm̄ Hec ⁊ alia hmōi mo
nita atq3 pcepta smo diuin9 ānūci
at Neq3 eñi tm̄ de viris differit qa
apud deū etiā femine9 militat sex9
Multi eñi sexus feminei virili aīo
militiā spiritalē gerunt. nō ꝓ corpo
ris ifirmitate rephēdūt qd̄ i teriores
hominis virtute viros equant. et in
agōib9 martijrioꝝ mlre pares q̄dā
fortiores viris extiterunt qb9dā vi
roꝝ ⁊ a fortiore sexu ignauia mulie
bri. de generātib9 ifirmum corpor9
sexū virili mente vicerūt et amissas
negantibus viris obtinuerunt coro
nas q̄ in testimonio virtutis victri=
ces penaꝝ viris labētib9 cōstiterūt

Ex ipſis ſunt que angelicum ſacra-
te virginitatis ſplēdent choꝝ. ex ip
ſis et ille q̄ glorioſis ꝯfeſſiōis plus ꝛ
martyrioꝝ triūphis choruſcāt. ſeq-
bant. āt ꝛ ipm dn̄m inpſentia eius
nō ſolū viri ſʒ ꝛ mlieres. ꝛ ex utroqꝫ
ſexu comites ſic ſcripta deſignat. et
obſeq̄bant ꝛ miniſtrabāt dn̄o His
igit᷑ talibꝰ tātiſqꝫ virtutibꝰ ꝛ honori
bꝰ militie xp̄i adiacētibꝰ certati oēs
ꝛ pr̄es filios. ꝛ mr̄es filias offerunt
xp̄o. ꝛ ſuā quiſqꝫ ꝓgeniem regi cele
ſti ad militādū ꝓbare feſtināt. gau-
dentes in ſpe et̄na q̄ non confundit
quia caritas chriſti diffuſa eſt in cor-
dibꝫ noſtris Talia em̄ pignora nō
ſolū i conſortiū ſalutis. ꝛ gl'e. ſʒ etiā
i ornamentum ꝛ in patrociniū ꝑen
ne deuoti parētes habebitis Et nō
ſimus circa filios noſtros puſillani
mes. neqꝫ timeamꝰ ſi nūc in militia
ſpiritali laborēt. ſʒ magis letemur
qꝛ ſi i penſiꝰ laborauerit illuſtriꝰ glo
rificabunt Nos tm̄ repſentemꝰ do
mino. quos ab ip̄o accepimꝰ. vt ꝛ ꝓ
batoꝝ ac militātiū xp̄o. filioꝝ efficia
mur participes nobiſcum eos ad-
ducentes ꝛ ſtatuētes corā dn̄o His
āt q̄ ita exhibere ſe ſtudēt d'o. ꝛ ago-
nē iuſtū militie ſpirital' legitime cer
tare nitunt. vt app̄hendāt brauiū
ſuꝑne vocatiōis. cōpetēter illud ex
pſalmis dicimꝰ Bn̄dicti vos dn̄o
q̄ fecit celū ꝛ terrā Digne etiā ꝓ his
ſcd'm moyſen orabimꝰ. Bn̄dic dn̄e
oꝑa ip̄oꝝ. ꝛ depone lūbos aduerſa
rioꝝ coꝝ Viriliť agite oꝑ bati mili
tes. currite fortiť curſū vr̄ʒ ꝛ decerta
te certam̄ bonū. vt capiatis et̄nas
coronas. i xp̄o ih̄u ꝑ quē d'o pr̄i gl'a
cū ſpū ſcō in ſecl'a ſeculorum Amen

Explicit Omelia S. Jo. de militia ſpirituali Incipit omelia de militia chriſtiana

Omnes hoīes qui ſe ſtu
dēt humo tollere ꝛ in
erere celeſtibꝰ q̄qꝫ nat
am mortalitatis eu ice
re āgelice ꝯuerſatiōis
emulatione nitunt vt ſtudio bone
voluntatis angeloꝝ i corruptionē
ſeq̄ntes a ꝓpinquēt d'o i corruptō ei
vt ſcp̄tū ē hoīeʒ d'o ꝓrimū facit. re-
moueāt ſe q̄ntū pn̄t ſpū virtutis a
corpore. ꝛ penitꝰ abſiſtent a carnali
ꝯcupiſcētia. morientes q̄dē ſuꝑ t̄rā
huic vite. ſcd'm imitacōʒ paſſionis
xp̄i viuētes āt āgelicā vitā iuxta cō
munionem vite domini. et reſurre
ctionem mortuorum. Qui enim
inquit chriſti ſunt. ait apoſtolus.
In carnem ſuam crucifixerunt cum
paſſionibus et cōcupiſcentys. His
ergo talibus holera pro carnibus.
aqua pro vino. et cibus modicus.
pro dapibus opimis eſt. Propter
quod ꝛ vigilie gratiores quam ſom
nus. et noctes pro diebus aguntur
et crebriora apud deum per oratio
nes colloquia. et ymnis excubie. ꝛ
vere vt apoſtolus dixit. in carne am
bulantes non ſecundum carnem.
militant. Qui autem ad plenam
huiꝰ exercitu perfectionem. ſicut
in uerticem montes aſcendere non
valent. ſaltim in ſecundo virtutis
gradu conſiſtere ſtudeant. vt immo
deratam carnalium concupiſcentia
rū. habūdātiā circūcidāt. vt ſancte

ad dominum vocationis nō penit⁹ alieni sint. et de his que circa hūc mundum sunt occupationibus nō omnino teneātur. Ubi enim volun tates multe. ibi et vacationes plu rime que a deo seperant. gula et e brietas. quorum et comes est cor poralium permixtionum delectacio Hec autem vitia magnas auari tie causas attrahunt: quia exuberā tem rerum copiam exigit vita luxu rie. Et ideo multa acquirendi ne cessitas strangulat animas corpori seruientes. ne desit effusis affluens sumptus impēdys. Ergo imitemur loth. illum beatum fratruelem abra ham. qui de terra sodome ꝛ gomor re cum igneis imbribus ardere ce pissent. manibus angelorum edu ctus exiuit. Et cum iuberetur in mō tem confugere. et illic ab incendio damnatarum vrbium tutus mane re. pigebat vt senex ne deficeret in fuga In montis ascensu et ignibus apprehenderetur. Metuebat antē et angelos ne contradicens prece pto dei quod p ipsos acceperat pe rimeretur ab ipis. quia in montē confugere colluctabatur. Unum er go minimum de sodomiticis vrbi bus oppidum ad salutis refugium donari sibi poposcit a domino Et qui altiora petere vitauit. minima aūt p mltis poscere elegit Dat ei p mū qdē icitate modica d magnis illꝰ ꝛ opis ꝛ dliciosis vrbib⁹ libera tis. salutē i magnis pditās i exiguo optinet. ppt qd ꝛ ipa ciuitas q pus balach vocabat. segor appellata est id ē saluatrix. ex h° āt munere di q° parue ciuitatis bitaculū meruerat a dño assumēs audaciā ascendit in montem. Tales quidem et nos effi ciamur. vt primum effugiamus co piosas et circumfluentes hui⁹ mū di delicias. que similes sunt sodo mitarū. corruptis exubertate mori b⁹ terraꝝ d qb⁹ dicit d⁹. qꝛ insa turitate panū luxuriabāt. Coarte m⁹ aūt multa in modica. vt nō icē damur ex multis epulis ꝛ cō messa tionibus. et distencionē ventris sb sequentib⁹ intempancys. sicut incē se sunt sodoma ꝛ gomorra. et cōfi nes earum post vero moderata vir tus. nostri fragilitate. nutriemur aī ma p cedēte i melius refrenandi cor poris consuetudinē. ascendam⁹ ad pfectā abstinētiā castitatis sic i ipm montē salutis. ꝛ verticē. virtutis. confugientes a seculi huius incen dys. Metue ergo delicias sodomi tarum. ne sodomitica patiaris incē dia. fuge fornicationem discede ab omni luxuria. respue gulam. abdica ebrietatem. et omne signum sodo miticorum, fomitem inte metipso victo extingue Si enim inquit ac cenderis ignem inflammaberis. et ipse tibi eris auctor exitu cum te vo luntarys libidinibus excitata vitio rum flamma consumpserit. Non agamus similem infidelib⁹ vitam sed aquibus fide discernimur. abeo rum studÿs etiam et moribus di uidamur Declarat fidem tuam coc tidiana actio tua. confirmet tuam ad christum caritatem. euidens a carnalibus concupiscentÿs disces sio tua. ne quis te contra disciplinā ꝛ dc⁹ nois xpiani in deuÿs ābulan tem videns dicat. Iste est ille qui

M 2

celestis vie sectator qui deniqȝ sum me ipsi⁹ pudicitie magistri discipu//lus habebat. Iste ē ille elect⁹ a mū do. q̄ iā celestib⁹ angelis cōparaba tur. q̄ se in aduentū celestis regis p̄ parabat. seqȝ ei⁹ lateri cōmin⁹ ad besurū p̄sumebat. In hec ergo post laudē opprobria deuenire p̄cauens. ita age vt glorificet̄ p̄te magis q̄m blasphemet̄ xp̄c q̄ dicit honorificā me honorificabo. et annullantes me depciabunt̄ Quē vtiqȝ despice re. ⁊ p nibilo habere conuinceris. etiam si verbo honorare iudicaris qm̄ nō scd̄m nomē fidei tue. viuis p opū tuoꝝ prauitatē. blasphemari cogis in eum cui⁹ nomē p̄ferre au//des et volūtatē agere detractas. sic ecōtra hi q̄ dignā christo vitā agūt manifestā virtutē ei⁹ ⁊ admirabilē grām apud omnes faciunt vt illud dn̄i verbū impleant. luceant opa vestra coram hominibus. vt viden tes ea honorificent patrem vestrū qui in celis est Memento quia chri sto sacrata sunt membra tua. nō mi sceātur membris meretricis Nō pol luas templum sacratum domino. ne fias ab spū ei⁹ alien⁹ Non enim capit quod sanctum est in templo polluto Que inquit cōmunicatio lumini ad tenebras Non abūtaris natura cōtra natam. filioꝝ em̄ ge//nerationē nouit lex nat̄e ⁊ ppt̄ sobo lem pcreandam coniungit mulieri Concubitum autem superflue vo//luptatis. ⁊ vitā nuptie p̄fugiūt. for nicationū sunt ista Et mulier data est tibi in adiutoriū Ergo licito ho nestoqȝ consortio obhoc tantū vte re. vt commertiū inhoneste p̄missio

nis effugias Neqȝ cōtemnas q̄d n̄ iā hodie i opa peccātiū vindicat xp̄c Quanta em̄ patientia sustinet. tan ta et seueritate restituet Numq̄d ei irascetur p singulos dies Nisi cōuer si fuerint. gladiū suū vibrauit. Et quātū te peccātē vt cōuertaris ex//pectat bonitas indulgentis dei tm̄ inte nisi conuersus fueris ei⁹dem iu dicis censura p̄cedet. Patientie q̄ dem p̄sens temp⁹. sȝ futurum ire ē Noli ergo de hui⁹ temporis spatio remissionem non timendi tibi ad peccandi licentiā sumere Sic loq̄//mini inquit ⁊ sic facite. sicut q̄ p legē libertatis iudicandi estis Et si secū dum carnē viuatis. vt alter aposto lus dicit. si secundum carnem vixe//ritis moriemini. si vero spiritu facta carnis mortificetis viuetis Adiun//gere itaqȝ et colloquere spiritui ⁊ n̄ tibi preualebit caro. Nolite inquit inebriari vino in quo est luxuria. sed implemini spiritu sancto. cantātes et psallentes in cordibus vestris do Ecce remedia anime domestice do Omnia āt hec frequenter audia//mus. sicut verba sacra spiritalium canticorum Reddamus vota et im pendamus orationes domino. vo canti nos ad uitam eternam Omis ergo o homo dei indutus christum fuge omnia que sunt incentiua carnalium cupiditatum. vel con//uinia. commessationem. et temulen tias crapularum. ⁊ n̄ dico scd̄m hūa nū puerbiū ne substātiā tuā p̄das. carnal̄ em̄ hec cura ē ⁊ scd̄m huma nā vtilitatē familiare consilium. sed dico ne spiritalem q̄ multo potior est. substantiam salutis amittas. et

spiritalium diuitiarum inopē te facias. Non solū aūt hec baptizatis dissero et p̄dico. sed etiā baptizandis p̄cipio. Sicut em̄ is q̄ illuminatus ē grē dono. dignū se debet p̄stare accepto diuinitatꝭ mūere. ita q̄ ad huc eius dē grē cādidātus ē ꝛ i eadē spe sui fide currit. dignū se facere debet grē cōsequēde. Timeat enim ne post agnicionem dei cuius signaculo iā p̄notatus ē. si nō dignus agnicione pcepta inueniatꝛ indignus etiā sanctificationis munere iudiceꝛ. iō inqt mi̾icordiā cōsecutus sū. qꝛ ignorās feci in infidelitate. sup habūdauit āt grā dn̄i nr̄i ihesu xp̄i cum fide. et caritate Tu itaqꝫ si sciēs peccasti in fide positus. metue ne grē dono pueris. sed magis p̄parare cottidie p omnē diē. ꝛ noctē dn̄o Quis em̄ regē suscepturus. nō parat ꝛ exornat domū. vt digna sit introitu et māsione regali Nā qs audeat isordida et i culta domo regiū aduētū suscipe Nec sane subuna die domus adorneꝛ xp̄o. sꝫ ꝑtotā vite nr̄e etatē et̾no p̄ncipi in reseranda humani pectoris aula componatur Sꝫ peccasti peniteat te Emūdat em̄ penitentia peccatorum. et reparat ad scificationem Ideo p̄uenit ꝛ iohānes preparans viam domino. et precipiens dignos fieri fructus penitentie. vt fugerent ab ira ventura recōciliati per donum baptismatis in spiritu sancto Quod quia adeptus es, ne recurras ad peccata que remissa sunt tibi. neqꝫ in delictis frequenter offendas. relinquens ea. et rursus recurrens in ea. neqꝫ em̄ vt canis ad suum vomitum. aut suē in volutabrum contraria humanitati irrationabilium. et immundorum animantium natura te ducat. Hoc enim profecto dicens. tradite verbum dei. et sanctarum precum studio. vt nature carnalis immoderatas ad penitentias dei sermo contineat. et assidua ad deum oratio arceat. vt et naturam tuam opere diuino bonam competenter in sua mensura custodias sicut equum eā tēperans. et refrenans agitatorijs disciplinis. atqꝫ ita ꝛ domino non execrabilem facturam suā. inte ip̄o iuxta naturam. suam compositus exhibebis. Non enim vult opifex creature nostre corruptum. in nobis videre opus suum. Itaqꝫ sanctitatibus et remedijs spiritalibus integrum te conserua. vt ꝛ nūc i illum infinitum seculum domino creatori placitus assistas. et non ꝑ modicam et breuē in hac vita corporis voluntatem. eterne beatitudinis detrimentum capias. Ipse autem dominus fabricator nature nostre. et omnium accedentium. modo languorum medicus. et futurorum bonorum dator. dirigat voluntates vestras in bonum. et ꝑficiat cursum vestrum in salutem. ipsi gloria in secula seculorum Amen

Omelia de patre et duobus filijs

Omniū quidem describtoris questionum. absolutio. illi soli ita vt est nota est qui dixit. Ego sum veritas. Nos autem oportet pia voluntate ꝛ i sensu

spiritali ad inquisitionem diuinarū scripturarum accedere Scientes qđ si aliquid vere inuenerimus. et in hoc ipso inquirēdi studio repleuerimus. bonū desideriū mētis attente deo. intra fines beatitudinis eius erimus De qua dicitur Beatus impleuit deſideriū suū. Qualis aūt sit huius concupiscentie species. adiectio beatitudinis facile declarat audire volētibus id ē prudēter audiētibus Quod si nō potuerimus ad plenā veritatis ipsius intelligentiā puenire. nec si tū longe erimus ab illa beatitudine q̄m capiūt qui implēt desideriū suū Neq̄ eñ si non ceperimus id munus cuius pstandi potestas in alterius manu posita est. repbensionē sustinebimus. sz si in his q̄ agere pcipimur paream pmiū laudis iuste adipiscimur qūo ergo omnimodis demōstratū ē nō solū nullius piculi sz et plurime vtilitatis esse scrutari diuinas scripturas queramus illā euāgelij parabolā que ē đ patre et de duobus filijs Nā huius rei cause et de oue et de muliere cōparatio nobis cōtexto ordine sup recitate sunt. Queriť ergo quis iste sit senior frater. q̄ ex dimidio datā sibi patne substātie portionē custodiuit et in sepabilē a patre suo vitā agere dilexit. Quis vero iunior qui in accepta similiter ex dimidio patris substantia peregre profectus sit. in longinquam regionem. et pfligatis illic omnibus partis sue facultatibus ad inopiam redactus porcos alienos pascere coactus sit. Sed et qualitatem penitentie eius non amittamus et edificati patris promptam remissionem modestāq̄ pietatem. qui reuertenti filio et discessionis pterit leuitatem. et dissipate substantie flagitia non exprobrat. sed venientem clementer suscepit et occurrens salutat. et gratulans osculatur. et incumbens requiescit super eum. et vitulum illū saginatum. pro leticia recepti filij epulandum immolat. Inquo compunctus senior. dicit patri hec que perpartes digesta expositione sensibus vestris plenius intimaui. Necessarium enim est ante omnia perconctari causam. pro qua et quid volens de propositis. saluator ostendere. huiusmodi parabolas ad iudeos aptauerit. Si enim nobis causa talium comparationum patuerit. tunc et ea que de ipsis sentimus an rationabiliter congruant veritati. facile dinoscitur Sunt itaq̄ qui dicunt de duobus filijs istis. seniorē angelos eē. et archangelos vł omnē celi militiā. iuniorē vō hoīez poniť. q̄ i lōginquā pegrinationem abierit. quando interrā de celis. et paradyso cecidit. Et aptant quasi consequentia. respicientes ad cām vel statū adam Sz hic sensus pius q̄dem videtur nescio tamen si verus sit. Dicit aliquis quare Quia iunior filius p⁹ ad penitētiā vel sua spōte recordatus pterite habūdātie et pris sic hz series lectiōis. dñs āt veniēs ad penitētiā vocauit humanū genus cū sua spōte regredi vñ cecidat ñ cogitaret Deind senior filius si chorus ē angelorum celestium sicut predictum est. quomodo ex reditu et salute fratris sui i vituli immolatione tristatur cum in eodē euangelio suo

dicat. dñs . leticiã esse i celo apud angelos super vno peccatore peni- tentiam agente Discutientes ergo hui⁹ parabole rationẽ. non alium alium intellectum vituperam⁹. sed magis cum sensu illo id quod nos sentimus. vestro diiudicandũ arbi trio. conferim⁹. Iam enim causam exponim⁹ q̃m et domini sermo sub iungit de supiori causa. has parabo las introducens sicut p̃fati sum⁹ sin gularũ inhis parabolis psonarum memoriã facientes Murmurabãt iudei ꝛ vrebantur inuidia q̄d a dño iesu peccatores suscipi simul et iam conuiuari et publicanos libent̄ do ctrine saluatoris intendere viderẽt Ad hanc ergo horũ insolentiã iude orum aspiciens domin⁹ rephende bat eos. Incipit pmã d̄ pastore illo parabolã. vbi nonaginta et nouẽ ouibus derelictis. ad vnã q̄ ob erra uerat reqrẽdã abijt. ꝛ s̄bnectit huic aliã parabolam de dragma decima q̃m pditam intra domum suam ac censa lucerna mulier inuenit Dein de hec de filys duobus parabola subsequitur secundum dispensatio nem et puidencie diuine ordinem harum comparationum textum fa ciens. Nam quia ipse princeps et auctor salutis nostre est. seductum hominem et dolo diaboli pditum saluare cupiens et ex pfecto restitu ere. hoc est numero centesimo red dere. in quo pfectionis plenitudo numeratur. hinc inicium compara- tionis facit Subiungit autem ꝛ mu lieris personã arguens iudeos. do cens autem ecclesiam vt intelligant has figuras parabolorũ. in opibus

domini saluatoris impleri. vt a pre cepto dilapsum hominem quasi er- raticam ouem diligens pastor inq̄ rat. Quem hominem et dragma nominat propter monetam ꝛ regis similitudinem. figuraliter in drag ma quod peccunie genus est homi nem significans. quod illi tamquã nummo imago et inscriptio regis celestis isculpta sit Querit ergo dra gmam accensa lucerna mulier ꝛ mũ data domo inuenit. hoc est homo illuminatus verbo et misericordia dei. gloriam nature sue inqua ad imaginem creatoris sui factus est. quã obscuratũ peccatis domo cor dis in tenebris erroris amiſerat. emũ datis sensibus repperit Et gaudio gaudet quod omnem immunditiã interioris aule studys discipline spi ritalis absterserit. et contractas ani me de rebus et curis seculuribus sordes. orationibus et increpacio nibus expurgatas discusserit Secũ dum predictum consequenter an nectit parabolam de duobus filys consolationẽ vt mihi videtur faciẽs non iudeis. transgressoribus. neq̃ de gentibus perditis. sed populi ei⁹ qui per penitentiam saluti redditur Quem iuniorem filium nominat. hoc est bis iuniorem. qui abeuo sup iori vsq̃ ad saluatoris humanum aduentum. secundum iusticiam le gis viuentes iusti videbantur. Er go quod ait iuniorem. et seniorẽ. n̄ in ordinem temporis. sed in volun tatum qualitatem proponens ei q̄ n̄ volũtarie. s; alieo dolo circũuct⁹ erraret sic ouis. h° ẽ irrõnabili ani mel prudẽtem hominem cõparans

sollicitudinem pastoris adhibet vt querat pditam. et reportet inuentã. Ei vero qui arbitry libertate vtit vt recognoscat vnde ceciderat penitentie et reuersionis vtilitatem accommodat. Unde hec inter parabolas supradictas ratio districtionis est secundum psonas vel mentes peccantium. vt pater filium nõ requirat. pegrinantem. sed recipiat penitentem. pastor vero ouem errãtem et non sapientem. reuertens requirat. et humeris suis ferat. Uide am⁹ nunc si consonet. que significata sunt ad hanc expositionem. Dicit scriptura diuidere patrem exequo filys duobus substantiam suã. Et quam substantiam hic euangelicus pater diuidit filys spiritalibus. nisi sapientiam et intellectum boni et mali que vere et ppetue sunt opes anime bene vtenti Dat autem his pater diuitias suas exequo. Non ei qsquã aut iustus aut peccator nascitur sed que ex deo est in prima natiuitate hominibus substantia rationabilis. equaliter cunctis nascentibus De subsequenti autem conuersatione vn⁹qsq3 pl⁹ aut min⁹ hui⁹ substantie possidere inuenitur. dũ in semetipsis p similitudinem voluntatum. neglegentes deserunt. diligẽter naturalia custodiũt bona Alius enim memor et intelligens domini creatoris. ea que a deo patre sump serit. ita vt sunt patris esse credens quasi paterna custodit. alius autẽ sua 7 ex se sibi esse existimans sicut ppie possessionis licentia dissipãdis ab utitur. et cito pfligata facultate priuatur Describitur autem in istis et euidenter ostenditur libertas arbitry. quam anime rationali specialiter inseruit de⁹. Uide enim pater iste quomodo nec illum discedere volentem retineat. ne liberi arbitrij auferat potestatem. neq3 alium manere cupientem cogat abscedere. ne forte sequentium malorum que postea his suo vitio accedent. ipse potius auctor esse videatur. si illis libtatem proprie voluntatis absciderit Itaq3 et petenti dat. quia ex nob non ex deo inopie et offensionis nostre causa pficiscitur. Accipiens aũt partem suam iunior. pegre inquit abyt longe Quod autem longe nõ locorum intercapedinem sed declinationem mentis expressit Qui enĩ obliuionem dei. cepit hic vere pegrinari a deo dicitur. sicut econtra conuersatio secularis non solum pegrinum. sed alienum a deo hominem facit. Et vt breuiter dicam sic pegrinãtes a seculo psentamur ad dominum. sic 7 p manentes in reb⁹ terrenis a celestibus exulamus. Deniq3 et cain exyt a facie domini 7 lõge efficitur. non quia et locus aliqs foris esset in conspectu dei. sed quo sua mente diuisus. exisset a domini respectu p homicidium separatus a deo. Hac pegrinatione p magnã ignorantiam peginatos nos sciens beatissimus paulus dicit. Uos qui aliquando longe fuistis. nunc facti estis prope. In huiusmodi ergo pfectus pegrinationem iunior fili⁹ ille absumit et deuorata pdicta portionis sue de paterna hereditate substantia vtiq3 spiritalibus destitut⁹ opibus vł prudentia et intellectus

porcos pascere dicitur. hoc est sordi das et immundas in anima sua co gitaciones. nutrire. et edere escas ir rationabiles praue conuersationis dulces. quidem egenti bonorum qz suaue puersis videtur omne opus carnee voluptatis. quod seductio desidery et corruptio vite est. que virtutem et fortitudinem anime. non modo nullum prestat sed totā penitus eneruat. et premit Huius modi cibos quasi porcinos. et male dulces quod sunt carnalium dele ctacionum illecebre. siliqrum nomi ne scriptura designat. Itaqz ille di gressus a patre. in longinquam per grinationem pfectus. patitur inter ra aliena consumptis facultatibus que supradicta sunt omnia digna puersis. et postea malorum suorum necessitate constrictus. hoc est fame et egestate penitet erroris sui. et sen tit quid sibi ipse nocuerit q vicō vo luntatis sue se de patre ad alienos de domo ad exilium de opibus ad inopiam. de abundantia ad famē transtulerit. Hec in loco seruitutis et miserie reminiscēs. incipit cogita re de reditu. et secum ipse reputās dicit Dicam patri meo Peccaui in celum et in conspectu tuo. suscipe me sicut vnum de mercenarys tuis. Ostendit scriptura hunc patrem ñ hominem intelligi debere sed deū. quando non solum celum nominat in cōfessione peccatorum penitens sup plex. sed adiecit in conspectu tuo de us enim est inspector omnium sol9 a quo nec in corde meditata pecca ta abscondi possunt Scrutans in quit corda et renes deus. Uerū no bis in hoc loco celum intelligatur et dominus noster iesus christus. ad quem in gentiles qui in tenebris in nisi delitatis blasphemauerant. iā conuersi ad fidem et confitentes ve ritatem dei. in penitentia erroris sui iuste dicunt. Peccaui in celum et in te Qui enim in celum peccat. quod et si supernum. tamen visibi le elementum ē ipse ē qui peccat in hominem quem suscepit filius dei p salute nostra. Pro inde et in patrē deum omnia speculantem peccat. His igitur cogitatis resipiscentem et p confessionis humilitatem. et a regione longinqua remeantem filiū ad se videns pater letatur. occurrit amplectitur et osculatur. Apte hic caritas in homines diuina descri bitur. Quid enim est aliud quod occurrit. nisi quia nos peccatis im pedientibus nostra virtute puenire ad deum nostrum non poteramus Ipse autem potens ad inualidos p uenire descendit. sicut in zacheo o peribus ipsis significātur exprimit Qui cum desiderasset videre do minum. et ob hoc in arbore ascen disset. pueniente conspicitur et vo catur. et ilico in domum eius ad cō uiuandum ipse declinat a rurum se eē pmittit Uides quia credituri fidē preuidens christus latentem in ar bore quasi peccatorum tenebris ob umbrauit. sollicito vt ouem pditā requirit aspectu. et venire cunctan tem vocat et venientem tanqz hu meris suscipit et non audentis inui tare dominum. desideranti tamen salutiferam benedictionem peccato ris domum ingreditur conuiuioqz

participat. ostendens visibili gra‑
tia inuisibilem sanctificationē. qa
dei sapientia familiariter cor credē
tis ingreditur. credentisq3 partici‑
pat sacramenta Ergo occurrens pr
filio reuertenti, superfunditur collo
eius. et in eum lacrimans requiescit
Osculatur autem os eius. p quod
emissa de corde. confessio penitētis
exierat. qm pater letus excepit. De
inde mox iubet ei stolam illam pri‑
mam pferri vel pristinam gloriam
qm ex seductione diaboli nudatus
amiserat. reddi simul et annulū. siue
signaculum salutaris symboli, seu
magis dispensationis insigne. z nu
ptiarum pign9 illarum quib9 xps
ecclesiam sponsat. cum omnis ani‑
ma resipiscens p ānulum fidei iun‑
gitur christo Mandat et calciamen
ta pedibus apponi. aut pp̄ter com
munienda vestigia ad corrigendā
viam vt p lubricum mundi istius
iter fixum incedat. aut excluso inenā
gelicis calciamentis carnee conta‑
gionis luto. mundos pedes inma
culata conuersatione conseruet z di
rigat. aut pp̄ter mortificationē mē
broz Uite enim nostre cursus inscri
pturis pes appellatur. et mortifica
tionis species. calciamentis ponit
quia de animalium mortuorū pelli
bus conficiuntur Addit et vitulum
saginatum iugulandum in conuiuij
exhibitione. sine dubio dominum
nostrū ihesum xp̄m quem dedit pr
in uictimam p salute nostra. Quem
vitulum nominat. pp̄ter hostiā cor
poris immaculati Saginatum aūt
vere dixit. quia pinguis et opim9
intantum est. vt p totius mundi sa
lute sufficiens sit ad odorem suaui
tatis, et nitorem immolationis ad
deum mittere. et p omnibus exora
re. Propter quod etiā mistica ratio
ne dictum est patrem dare alijs im
molandum hunc vitulū. ipsum ve‑
ro gaudere et epulari in victima vi
tuli dei. Sic enim inqt dilexit hūc
mundum. vt filium suū vnicū p sa‑
lute eius daret. Non ergo ip̄e im‑
molauit. sed alijs immolandum tra
didit. Permitente em̄ patre. cōsen
tiens filius. ab hominibus crucifi‑
xus est. Ipse autem dater qui fide
nostra pascitur. et filij pro nobis sui
immolatione letat Gaudet in redi‑
tu filij et cōuiuatur in uitulo, qz mi
sericordie sue fructū immolatione fi
lij sui gaudens creator, acquisitiōe
populi credentis epulatur Uidens
ergo hanc leticiā patris senior fili9
cōtristat. Cui9 psona illis opariis
conparanda ascribitur qui similat
in euangelio post opacionem uinee
ad dn̄m murmurauerūt quod illis
toto die in opibus labore confectis
illum qui ad duodecimā horam ve
nerat precio mercedis equasset Ad
quos dicit ipse conductor omnium
Si ego bonus sum. quid tu malus
es Qui autem hi sunt ad duodeci
mam horā venientes qui ex gētib9
saluant. iohannes apte clamat. fili
nouissima hora est Nihil autē dif‑
ferre. vtrum xii. an nouissima hora
dicatur Qui sunt ergo hi qui mur‑
murant. qui laborem et estum tota
die portauerunt. nisi qui iusticias le
gis egerunt. et seruitutis antique
pensum reddiderunt. Uide autem
quā apta sunt v̄ba q̄ a patre dicūt

vt ab his que in lege vixerunt dicta videantur Quid enim est quod dicit de agro veniens nisi significans de legis operibus venientem. et in his gloriantem. et quasi diuturnos labores imputātem Unde ait mandatum tuum numq̄ p̄terivi. et nō dedisti nec hedum p me vt epularer. hoc est nec peccatorem p nostra requie tradidisti. Qui enim inquit fecerit que legis sunt viuet in eis. Qui autem non fecerit punietur ex ipsis Pro isto autem qui fornicat⁹ est. et saginatum inquit illum vitulū dedisti vel filium tuum dilectū sicut suum diximus. Sed quid ei respondit pater. tu semper mecum es Oportuit autem p isto gratulari q̄ pierat et inuentus. mortuus fuerat et reuixit. Ostendens et in hoc verbo manifeste hominem. qui peccando vitam exciderit et obnoxi⁹ morti factus fuerit. ex reuersione saluari p penitentiam in adoptionem filij redire. Bonum autem hominem q̄ pmanserit in bono. hereditatē patnam iugiter possidere. Itaq̃ si peccaueris. o homo festina laborando reconciliari domino. vt ex mercede sudoris recipias. ex quo dei gratia donatum tibi perdidisti. Fiat autē magis pmanentes vos in fide coheredes esse domino ihesu christo. quia ipse est gloria et virtus. in patre et spiritu sancto p immortalia secula seculorum Amen.

Explicit Omelia S Johannis de patre et duobus filijs. Incipit Omelia ad neophitos.

Benedictus deus. ecce stelle et iā de terra micuerunt. stellis celestibus clariores lucentes in terra stelle pp̄ter eū qui in terra de celis apparuit. Nec sufficit stellas in terra monstrari. s3 et die suo luce lucente fulgescunt. et hoc plus ad mirationis affert. q̄d fulgore stellarum noctium ministrarum. a p̄sentibus lumina clariora redduntur. Ille nanq̃ solis aduentu suo p funguntur officio. he luce sole iusticie pperante maiore lucescunt. et ille seculoꝝ confusione deperiunt. He temporum fine sese clariores ostendunt. De illis etenim dictum est. quod stelle de celo cadent sicut cadunt folia de uite q̄d ē sic cadūt folia de uite sic stelle de celo cadent. Sicut enim vites cū vuarum fructibus pregrauantur. foliorum auxilium necessarium vt ptegantur exposcunt Cum autem deposuerint fructum et iam folijs d' nudantur. Ita et mundum humani generis nata viuētis stellas quoq̃ conseruat. Nam nocte peunte. sine dubio stellarum vtilitas simul cum nocte deficiet. Illarum ignea natura stellarum est. et iste edocentē igneam sortiri naturam. Sed ibi q̄dem ignis. quem humanus sensus inuenit Hic autem quem secreta m̄tis ostendunt. Ipse nāq̃ vos ait baptizabit spiritu sancto et igni Vultis et vtri⁹q̃ nomina partis audire. Illis orion nomen. arcturus vespertus. lucifer. In his vespus null⁹ sed luciferi vniuersi. Benedictus d⁹ Iterum dicam⁹ Qui facit mirabilia

solus. qui facit vniuersa. et conuertit vniuersa. Ecce libertatis sereni- tate perfruuntur. qui tenebantur paulo ante captiui Et ciues ecclesie sunt qui fuerunt in peregrinationis errore Et iustitie in sorte versantur. qui fuerunt in confusione peccati Non enim sunt tantum liberi. sed et sancti Non tantum sancti. sed et iusti Nec solum iusti. sed et filij nec solum filij. sed heredes Nec solum heredes. sed et fratres christi. Nec tantum fratres christi. sed coheredes. Non solum coheredes. sed et membra Non membra tantum. sed et templum Nec tantum templum sed organa spiritus Benedicetus deus qui facit mirabilia solus. vides quot sunt baptismatis largitates Sed multis quidem videtur celestem gratiam in peccatorum tantum remissione consistere Nos autem honores computauimus decem. Hac de causa etiam infantulos baptizamus. vt non sint coinquinati peccato. vt eis addatur. sanctitas. iustitia adoptio hereditas. fraternitas christi. vt eius membra sint omnes. vt spiritus habitatio fiat. Sed vos dilectissimi fratres. si tamen mihi concedit fraterno vestro nomine gloriari Et me quidem similis beatitudo conceperat filis ornauit gratia. sed posteriore negligentia firmum nexum cogitationis amisi. sed date vos mihi fraterno vocabulo nuncupari. propter nimiam scilicet caritatem. et vos rogari permittite vt tante glorie honorem animositas consequatur Et tanto magis vos dignos gratia probere tis ostendere quanto vos inspicitis

in culmine positus gloriarum. etenim transactum tempus palestra fuit ac quod contentio et lapsus facile veniam merebatur Ab hodierna vero die campus patet virtutum. exercitationibus dedicatus. Agon instar theatrum preparatur. et ad spectaculum conuenit non tantum hominum genus. sed et celestis etiam cetus angelorum Spectaculum enim inquit facti sumus mundo. non hominibus tantum. sed etiam angelis Angeli expectant. angelorum dominus presidet. corona certaminis. Hoc non tantum honor sed et magna cautela. quando is qui pro nobis animam suam posuit ipse sit probamentum. iudiciumque certaminis Olimpiaco namque certamine. et friuolo proditoque spectaculo. impositor coronarum. in ipso contentionis examine preesse consueuit. et in medio certantium loco consistens. nulli parti fauorabili nutu. subuenire procurat. sed ipsius certaminis expectat incertum. et cum mente sit et loco medio pertinet. inter nostrum etiam diabolique certamen christus non media lance consistit. sed tuos noster fautor expectat. Et vt scias nostrarum partium spectatorem. prouide quomodo nos tanquam suos vnxit oleo leticie illum vt impederetur nobis instrinxit. vt cum illum prouiderit cecidisse calcate inquit sup ipsum Nos autem et si cecidisse prouiderit. auxilio sue releuat maiestatis et dicit. Nunquid qui decidit non adiciet vt resurgat Et dormientes excitat exurge inquit. qui dormis Vis amplius admirationis inspicere. Nob

deus celum post victoriam prepara uit. illi post victoriam preparauit gebennam. minatur et penam Ego si vicero coronabor. ille si vicerit pu nietur Et vt scias maiora ei cū sup auerit preparari. tormenta. vicit adam et supplantauit Quid igitur meretur victorie sue Supra inquit et vētrē ābulab et terrā m āducab oi bus diebus vite tue Si igitur sensi bilem ita puniuit damnauitqꝫ ser- pentem. qua pena inuisibili punieẗ si tantis minister eius tormētis cru- ciatibusqꝫ succubuit. Incunctan- ter auctorem maiores stimuli atqꝫ eculei consequentur Etenī piissim⁹ pater cum sui filij reperire valuerit occisorem. non solum meū dolorē suum iramqꝫ conuertit. sed etiam ipsum gladium quo filius perierat particulatim cōminuit. Ita xp̄s noster cum a diabulo hominem inẗ emptum esse pͥuiderit. non solum eum tormentis afficit. sed etiā eius gladium obtundit. et ad nihilum redigit. Confidenter igitur nos re- paremus ad pugnam. etenim noḃ arma suppeditant. vltra splendorē totius auri fulgentia et fortia. ad amātis robore firmiora toti⁹ ignis ardorem vincentia. cunctarum pō dere leniora. pennarum Nec enim quisquā hec arma portādo quassaẗ sed subleuant membra. et in excelsa pducunt et in celum si cupieris cum his sine dubio pfereris. penitus im pedimento cessante Rudis nanqꝫ natura horum armorum videtur. quia noualis nouus cotidie exerci- tator. homo factus cum demonib⁹ litigare compellor Natus in corpo re. in corporales inimicos agnosco Hac decausa mihi thoracem diui- nitus non ere confectum. non arte compositum. sed iustitie simplicita te pparauit fidei clipeo roborauit. Armat me gladius me⁹. verbū te- neo spiritus sanctitatis. Ille suis sa gittis armatus est. ego meum gladi um teneo. Ille sagitarum iaculatio ne confidit. mihi arma diuersa nō desunt. Et vt eius formido mon- stretur in cominus litigare non au- det. Jaculorum longitudinem sem per affectat. vt mittat si pͥuiderit ne gligentem. Et aliam mihi d⁹ vltra tutelam donauit armorum. Quid illud mensam pparauit cibum sacie tatis ostendit. vt post epularum re- fectionem inimicum possim robu- stius s upare. Cum enim te egredien tem post conuiuium dominicum vi drit te inimicus post celestes epulas tanqꝫ ignem leonis ore flammantē fugit et deserit omni vento veloti- or. nec appximare contendit. et cū cruentam linguam tuam delonge Ille crudelis pspexerit. mihi crede non stabit. et cum os tuum senserit rutilare gressum suum retro cum ti more torquebit Vis huius sangui- nis audire virtutem Redeamus ad eius exemplum. et priorem typum recordemur. et pristinam scripturā narremus. In egipto nocte media egiptus deus plagam decimā mi- nabatur. vt eorum pmogenita de pirent. quia pmogenitum eius po- pulum detinebant Sed ne amata plebs iudeorum vna cum illis pericli tareẗ. quia vnus locus continebat vniuersos. remedium discretionis

inuentum eſt Prouide exemplum
mirabile. vt diſcas in ueritate vir//
tutem. ira diuine indignacionis ſpe
rabatur et mortifer domus ſingu//
gulas circuibat Quid igit̃ moyſes
Occidite inquit agnũ anniculũ. et
ſanguine eius linite ianuas. Quid
agis moyſes. Sanguis ouis ratio//
nabilem hominem liberare conſue
uit. Valde inquit non eo quod ſã
guis eſt. ſed quia dominici ſangui//
nis ꝑ eum demonſtratur exemplũ.
Nam ſicut regnantium ſtatue que
ſine cauſa ſunt atqꝫ ſermone. non
nunq̃ꝫ ad ſe confugentibus homi//
nibus anima atqꝫ rationibus deco
ratis ſubuenire conſuerũt. non q̃a
ſunt ere confecte. ſed quia retinent
imaginem principalem. ita et ſan//
guis ille qui irrationabilis fuit. ani
mos habentes homines liberauit.
non quia ſanguis fuit. ſed quia huiꝰ
ſanguinis oſtendebat aduentum.
Et tunc angelꝰ ille vaſtator. cum li
nitos poſtes atqꝫ aditus ꝑuide//
ret. tranſiecit greſſus. et non eſt au
ſus intrare. Nunc ergo ſi viderit ini
micus. non poſtibus impoſitum ſã
guinem typi. ſed fidelium ore lucen
tem ſanguinem veritatis. chriſti tẽ
plo poſtibus dedicatum. multo ma
gis ſe ſubtrahit. Si enim angelus
ceſſit exemplo. quanto magis terre//
bit inimicus ſi ipſam ꝑſpexerit veri
tatem. Vis et aliã huiꝰ ſanguinis
ſcrutari virtutem Volo vnde ṗmũ
cucurrit incipias. et de quo fonte
manauit. De ipſa ṗmum cruce ꝓceſ
ſit latus illud dominicum. initium
fuit Mortuo etĩ ait ihũ. et adhuc
in cruce ꝑendente. appꝛimat miles,
latus lancea percuſſit. et exinde aq̃
fluxit. et ſanguis Vnum baptiſma
tis ſymbolum. aliud ſacramenti. iõ
non ait exijt ſanguis ⁊ aqua. ſꝫ exijt
aqua primũ et ſanguis. quia prius
baptiſmate diluimur. et poſtea mi//
ſterio dedicamur Latus miles ape
ruit. et templi ſancti parietem pate
fecit Et ego theſaurum p̃clarum in
ueni et fulgentes diuitias me gratu
lor reperiri Sic et de illo agno fac//
tum eſt. Iudei ouem occiderũt. et
ego fructum de ſacramento cogno
ui. De late ſanguis et aqua Nolo
tam facile auditor tranſeas tanti ſe
creta miſterij Reſtat enim mihi mi//
ſtica atqꝫ ſecretalis oratio. Dixi ba//
ptiſmatis ſymbolum. et miſterioꝝ
aquam illam et ſanguinem demon
ſtrari Ex his enim ſancta fundata
eſt eccleſia. ꝑ lauacri regeneratioñ
et renouationem ſpiritus ſancti. ꝑ
baptiſma inquam. et miſteria que
ex latere videntur eſſe prelata Ex la
tere igit̃ ſuo chriſtus edificauit eccle
ſiam. ſicut de latere adam eius con
iunx eũ ꝓplata eſt. Nam hac de cã
paulus quoqꝫ teſtatur dicens. De
corpore eius et de oſſibus eius ſu//
mus. latus videlicet illud ſignificãs
Nam ſicut de illo latere deꝰ fecit fe
minam ꝓcreari. ſic et de ſuo latere
chriſtus aquam nobis et ſanguinẽ
dedit vnde repararetur eccleſia. et
ſicut in ſopore quieſcentis ade. deꝰ
lateris membra patefecit ſic modo
poſt mortem. aquam nobis dona//
uit et ſanguinem Et ſopor ille nũc
mors eſt. et diſcas mortem nulla ſo
poris ſeparatione diſcerni. Videte
quemadmodum ſponſam ſibi xp̃s

coniunxit. videte quo vos cibo sacietatis enutrit. Ipse nobis cibi sba est atqz nutrimentum. Nam sicut mulier affectionis natura cogente. genitum alere sui lactis fecunditate festinat. sic et christus quos ipse regenerat. suo sanguine semp enutrit Igitur qm̄ nos tantis bonis agnovimus esse pfunctos. vitam congruam pagamus. et symbola illa atqz pactiones qb⁹ sum⁹ cōstricti. cordibus nostris inhereant. Vobis pclamo. cautiones. vel cyrographa peccatoꝝ nr̄oꝝ scindunt. quia nūc estis recenti lumine illustrati Sed et vos hac ad monitione constrigo quos olim quoqz similis beatitudo suscēpit Communis etenim hec ratio nobis est. idem sermo cōmunis obligatio. qm̄ neqz et federa nobis cū illa cōmunia. non atramēto sed spirit⁹ recordatione. conscripta. non calamo. sed lingue puritate firmata h⁹ em̄ calamo cū deo. pactiones cōscribi consueuerunt. Et ideo dauid ait. Lingua mea calamus scribe. velociter scribentis. Confessi sumus hui⁹ impium. diabolicam negauimus tyrannidem. Hoc cirographum hoc pactum hoc simbulum docet esse conscriptum Videte ne cirographario inueniamur iteꝝ debitores. Venit xp̄c. et paternis nos cautionibus inuenit astrictos. quas conscripsit adam. Ille initium obligatiōis ostendit. peccatis nostris fenus accreuit Ibi maledictio fuit ⁊ peccatū et mors legisqz cōdemnatio. Et hec om̄ia xp̄c delenit atqz cōcessit ⁊ clamat paulus dicens. Cirographū peccatoꝝ nostroꝝ qd̄ erat aduersarium et ip̄m tulit de medio affigēs cruci non dixit delens. non cataractans sed cruci affigens. vt prs⁹ ei⁹ nec vestigia remanerēt Ideo nō deleuit. sed conscindit Crucis eni clavi dissipauerunt illud. vt in eo nl̄la depostero remaneret vtilitas. Et hoc non in angulo. nec secretim. sed in mundo medio. omnium videntibus oculis in excelso ligno nexum eius euacuat. Inspiciant quidē angeli. considerent archangeli. et cū oi̅ admiratione celestes prudeant potestates Nec aduersarios hoc lateat. nec demones. nec ipsum diabolum qui nos debitis obnoxios esse cerunt. Scinduntur subueneratoribus cautiones. ne vobis imposterum molestie pparent Qūo igit p⁹ cyrographū omnib⁹ viribus caret in uigilem⁹ ne nos alia obligatio, alterqz nexus astringat. Crux enim scd̄a non est. nec altera remissio pec catoꝝ. p lauacri regeneartionem est nancqz remissio. sed non conceditur p lauacrum Et ideo inuigilemus. et arripiamus sollicitudinem Propter hoc enim de egypti finib⁹ emigrastis Nec illius terre iterum seruitia cogitemus. ne vel uti lateris cōmemoratio habeatur. Lat etenī ē isti⁹ vite dementia. Nam et ipsa species auri fulgentis. nondū arte cōposita. nibil aliud nisi terra monstratur. Vidisti mirabilia longe maiora q̄m iudei in illo tempore egyptum relinquentes. non vidisti armatum pharaonem suffocatum. sed vidisti diabolum mole suppressum Illi fluctus et pelag⁹ transierunt. tu mortem transisti Illi egyptioꝝ sepatiōe

alienati sunt. tu demonum liberatõ
ne gratularis. illi iugum amiserunt
barbarice seruitutis. tu quod duriꝰ
est. a peccatorum seruitute libatus
es. Vis aliunde quoqꝫ cognoscere
vnde tibi honor est amplior attri=
butus. Iudeis tunc moysi vultum
glorificatum non fuit videre conces
sum. et ade conserui ade sanguinis
necessitate coniuncti. tu aũt christi
vultum in sua gloria puidisti. Et
clamat paulus dicens Nos autem
omnes reuelata facie gloriam dñi
speculamur. Illi tunc habuerunt
christũ subsequentẽ. sꝫ nos hodie
plus meremur. Et illos qdem pꝑt
moysi gratiã christꝰ dñs sequebat.
nobis autẽ hoc non tm̃ nouelli mo
ysi causa ꝯcedit sed etiam pꝑt obe
entiam vestram Illis post egyptum
cuncta deserta. sꝫ tibi celũ post egy
ptum preparatur. ẽ et nobis deo p̃
eunte dux opimus Habemꝰ comi=
tem presentẽ moysen. qui nõ moysi
significatio fuit. Hoc de isto moyse
siquis dixerit mihi crede. non errat
Nam et huius labia spiritus lenita
tis amplexus est. huius anime spi
ritus mansuetudinẽ tenet Moyses
tunc manꝰ ad celũ leuauit ⁊ mãna
panẽ ꝑtulit ãglor͞ꝫ iste moyses dexẽ
am tetendit ad celum. et ꝑtulit pa
nem celestem. Ille pcussit petram.
et fontes aquarum protulit. Iste ꝑ
ximans mense. petram pcussit spiri
talem. et fontes spiritales ostendit.
Ideo nãqꝫ mensa vt fons affluens
i loco medio collocet̃ vt vndiqꝫ cir
cum instantia facientur armenta.
vt salutaris ille meatus habundãti
largitate decurrens. nullũ sitis ra=
bie dspire pmittat. qm̃ igit̃ tlis nob
hic fons est talisqꝫ vita nostra conce
ditur. et omnibus bonis. mensa cõ
pletur. vt vndiqꝫ nobis affluat lar
gitio spiritalis. accedamus cum cor
de veritate suffulto. cum pura con
scientia. vt accipiamus gratiam et
misericordiam et auxilium oportu=
no tempore Gratia et misericordia
domini nostri ihesu. p quem. et cũ
quo gloria patri cum spiritu sancto
et nunc et semper et in secula secu=
lorum Amen.

Explicit ad neophitos Incipit Omelia S Johan. de turture

Turtur amatrix here=
mi quando i desertis
degit locis. delectabi
libus. blandimentis
arcessit comparẽ vo=
cis sue conuallia penetrans. et suũ
masculum in amena et nemorosa
pascentem conuocat. et hinc euola
re ꝑuocans. hortatur. ascensionem
sui celerem facere. Vnanimi autẽ
mente ad inculta et prerupta rupi=
um cubile fundantes. exinde suos si
ne timore volare ꝑuocant pullos.
Asseuerant qdam turturem castam
et amatricem comparis esse. ita vt
siquando euenerit eius masculum
ab aquila siue aucupe capi non se
commisceri alteri sed ipsum cupere
ipsius prestolari aduentum. ⁊ i amo
re eius expectacione pendere. Idcir
co audite mulieres. que castitas in
uolucribus reperiatur. Quantecũ
qꝫ igitur figuram turturis in uestra
mente portatis huiꝰ sobrie imitami

castitatē t'ris etei¦ē oīs casta eccl'a vi ro q̄ppe ei⁹ x° crucifixo ⁊ icel'a adxt̄ am patris sedente alteri viro · non commiscet̄ sed ipsum desiderat ip̄ȝ expectat ⁊ d̄sidio ei⁹ cō mori cup̄ſȝ ne forte vidāʳ k̄mi scp̄t̄e auctoritatē egredi t̄turē nōinā° v̄a ipi⁹ scripte v̄ba texā⁹ testat̄ nāqȝ beat⁹ dᵈ ⁊ dit eteni passer inet sibi domū ⁊ t̄tur ni dū vbi repōat pull⁹ suos vidā⁹ g° quē dit passerē vt e° arbitror hōieȝ it̄gi volutaia nāqȝ nr̄ sic passer ere pta ē d̄laq̄o venātū qd̄ ⁊ d̄n̄sidip̄ȝ volēs oñd̄re discil' suis q̄ntū alios scite p̄cellerēt dit eis nolite tiere ml' t̄ passerib⁹ meliores est̄ vos p̄p̄tª ⁊ salomō p̄clamat dicēs vt euadas sic dāmula excassib⁹ ⁊ sic auis alaq̄o sil'e ē regm celoꝝ grāo siapis qd̄ ac cipiēs hō seīnat i agro suo · qd̄ q̄dē mime oib⁹semib⁹ q̄n āt creuert ma i⁹ efficit̄ vniuersis holerib⁹ ⁊ fit ar bor ita vt veniāt volatiª celi ⁊ sedāt i rāis ei⁹ nā ⁊ h° inumeral'e hōiȝ ge n⁹ volatilib⁹coeq̄uit etei passer inet sibi dom ⁊ t̄tur nidū sibi vbi repōat pullos suos t̄turi ɔpat oēȝ castā ecclaȝ p̄p̄t ml'tiplicē sapiēegraȝ et q̄a v̄ū ē qd̄ dicim⁹ audi dᵈ loq̄ntē ois gl'a fiᵉ regis abit⁹ ifibriȷs aureis cir cūamicta varietᵉ etem̄ passer inet si bi dom et turt̄ nidū sibi vbi repōat pullos suos h° ɔfessiōe trophei cru c̄ enutriēs illūinatos filios suos h⁹ turt̄is ieremias m̄tiōȝ fat dicēs turt̄ ⁊ hirūdo ⁊ cicada agri passeres cog nouerūt tp̄⁹ aduēt⁹ sui t̄turē dit oēȝ castā eccl'aȝ hirūdieȝ v̄o iohānē ho ieȝ amatorē cicadā aut eloq̄ntissim paulū eccl'e organū d̄ itª nāqȝ t̄ture p̄cept abrahe d̄⁹ dicēs. accipe mihi vaccā trimā. ⁊ arietē trimū ⁊ caprā

trimā turt̄ē ⁊ colūbā h⁹ t̄turis me mit scripta incātico cāticoꝝ dicens vox t̄turis audita ē itra nr̄a vox tur tis h⁹ celestē xp̄i nob̄ verni tp̄is sig nificat aduētū vox t̄turis audita ē i tra nr̄a audiā⁹ igit̄ h⁹ t̄turis vocē mellcā d̄cātātē nigra sū idq̄ ⁊ speciosª filie iersl'm nigra p̄p̄t̄ porē p̄uaricati oēȝ speciosa p̄p̄t̄ celebrē peitētiā ni gra p̄p̄t̄ luctū ruie speciosa p̄p̄t̄ splē dorē baptismi gl'iosū nigra sū ⁊ spe ciosa fiᵉ iersl'm filias iersl'm scās patꝝ aias dit nigra sū ⁊ speciosa ex gētib⁹ eccl'a ne ɔsid̄retis me vos aie scē ne aspiciatis ime q̄m e° nigerria sū q̄m d̄spexit me sol p̄p̄t̄ pora mea d̄licta ⁊ q̄s ē sol q̄ eā d̄spext videā⁹ ie nimi rū d̄ q° eccl'astes dit¦orit̄ sol ⁊ occidt sol ⁊ ad locū suū reuertit̄ ort⁹ ē nob̄ sol iustie xp̄c de scā maria scd̄m car nē genit⁹ oriēs q̄ppe nom̄ ē illi occi dit vero q̄n p⁹ crucē adiferna d̄scē dit orit̄ sol ⁊ occidit sol ⁊ adlocū suū reuertit̄ ipo dicēte cū exaltat⁹ fuero vniuersos trahā ad me de h° sole iu stie ⁊ esayas p̄nūtiat dicēs i dieb⁹ ill' oriet̄ sol iustie ⁊ sanitas erit ipēnis e⁹ veniēte ei sole iustie x° adtactū fim bríe vestim̄ti ei⁹ fōs p̄fluuy sangui nis exsiccat⁹ ē nigra sū ⁊ speciosa fiᵉ iersl'm siq̄ hic peccatis aia denigrata ē ne timeat t̄m̄m° penitētiā agat ⁊ di cat nigra sū e° ⁊ decora ⁊ si inouissi mo sp̄ū ē ⁊ vt ita dicā si extremo ha bitu positus ne formidet. tantum cum fletu peniteat. et compuncto cōfiteat̄ corde adue sp̄ū ei demora bit̄ fletus et ad mattutinum leticia Imitare itaqȝ ezechiam regem qui egrotatione cūstrict⁹ ⁊ lectulo decū bens audiuit scm̄ esayam dicentē

sibi dispōe dom̄ tuā qr morieris tu τ n̄ vives. ɔuēsꝰ ad pietē amarit fleut τ pcibꝰ suis penitēs dn̄ ad miaȝ ꝓuocat τ xv ad vitā ānoꝝ tpꝰ ilico a dō ꝓmeruit. siqs ē hic cathicominꝰ. ɔfitea͛ pctā sua accedat ad dn̄ baptizeẜ i noie xpi lauacro aq̄ regenéa cōis ablutꝰ adoptabit͛ i fiº di siqs ē hic fidl' ꝑ negligētiā pcōꝝ effectꝰ na tali lacrimaꝝ fōte abluat semetipȝ τ ꝑ bonā penitētie ɔfessionē ꝓuocet imo inuitȝ miaȝ di si sic temetipȝ ad ornaueris si sic aiaȝ tuā ad penitētiā ꝑparaueris τ ɔtēptā reddideris si correptiōibꝰ iustis fueris dlectatꝰ ā plectit͛ te ꝭmo diuiꝰ. τ isl̄āmabit mētē tuā τ ad dsideriū te attrahᵗ di τ tc dices τ tu ve mihi ve mihi vulneta carite eº sū lege esaiā τ iipo iuenies qūo ipa sagitta loq͛ posuᵗ idt me sic sagittā electā ds vbū diᵗ τ ipharea corpis abscōdᵗ me ita sagiª vulnera tꝰ iereias dicebat ad eū eº āt n̄ laboui sed post te. τ diē hūanū n̄ cōcupiui ita sagitta vulneratꝰ m̄te daꝰ dicebat adhesit aia mea post te me āt suscepᵗ dextā tua ita sagitta vulneratꝰ petrꝰ dicebat xpo dn̄e tu nosti qm̄ diligo te ita sagitta vulneratꝰ paulꝰ τ cōuiculatꝰ xp̄o dicebat qs nos sepabᵗ τ carite xp̄i ita sagitta vulnerata ois casta ecclesia dicebat ve mihi ve mihi vulnerta caritatis eº sū o gēi tꝰ d meº cordis amabil' bōitatis pullulās fōtes o gēitꝰ celeste spōsū xpȝ ad semetipȝ adducēs ꝓpt͛ea diᵗ osculeẜ me ab osculo oris sui. despōsata sū celesti spōso ꝑ legē τ ꝓphetas eº eccl'aȝ ex gētibꝰ n̄ iā volo ꝑ moysen τ esayā aut ꝑ iereīā τ ceteros vates sȝ ipe vēiat cū ipo volo ore ad os loq̄

ipe veniat τ osculeẜ me ab oscl'o oris sui audio ieremiā dicētē d ipo grauue cor eiꝰ ꝑ oibꝰ τ hō ē τ qs cognosȝ eū ipȝ dsido veniat τ osculeẜ me ab osculo oris sui audio amos dicētē d eo ecce hō stās sup muꝝ ad amātiū τ imanu eiꝰ adamas ipȝ q̄ro. veniat τ osculeẜ me ab osculo oris sui. et sic cōiūx amatrix viri absēte marito suo ꝑ fenestras circūspit ipȝ redrēs τ vbiq͛ speculās i mari τ itra τ si vidrit nauē veniētē ibi suū putat eē virū τ si vidrit viatores ꝓcul veniēs it ipos ad eē existiat τ occurrēs eis it rogat dicēs dite mihi vbi eū dimisistis iq̄ regiōe aut iq̄ ciuite qd dicētē aut qd faciētē aut qn̄ veniētē i hūc mdū ois scā eccl'a ɔstricta amore xi itrogat ꝓphes vidistis eū putas vet putas n̄ vet putas adhuc i cel' ē putas ad huc nonagita τ nouē oues q̄ n̄ erraueruāt pascit i cel' τ n̄ venit ad erroneū quē Dicite mihi vbi pascit vbi cubat quē dilexit aia mea. itrogati ꝓphete ꝑ unū r̄ndēs esayā dicūt vidimꝰ eū si tn̄ ipȝ expectas sic dē vidimꝰ eū τ n̄ habebat spēȝ neq͛ decorē sȝ visio eiꝰ i honorabil' et miorata ꝑ filys hoim r̄ndᵗ ois casta eccl'a ipe ē ipm dsiderio ipm q̄ro veniat τ osculeẜ me ab osculo oris sui r̄ndit ad eā esayas ipe ē veniet cū dnatiōe ecce merces eiꝰ cū eo τ opa i cōspeu eiꝰ sic pastor cōgregat gregē suū τ i manu sua cōgregabᵗ agnos. τ i uto būtes cōsolabit͛ audiens hc omnis casta ecclesia quod māifeste de eo narrauerit esayas. dicit ad eum Vbi pascit et vbi cubat. quē dilexit anima mea. Mittit eam ad iohannem. vade inquit intēroga eū

q̄ ipe ē p̄cursor ei⁹ ⁊ vox clamātis i
d̄ſto pās viā dn̄i ⁊ dirigēs ſemitas
ei⁹ pgt ad iohm̄ i d̄ſto. dito iqt mi
bi ſi tu es xp̄s rn̄dt iohānes n̄ ſū eo
xp̄c denuo īterogat ſi tu n̄ es xp̄c q̄re
baptizas rn̄dit ie. eo q̄ d̄ē xp̄c n̄ ſū ſʒ
poſt me veniet q̄ fortior me ē. cui⁹ n̄
ſū dign⁹ corrigiā calciamn̄ti ſoluere ⁊
ad huc tardāte eo dit ad eū ve mihi
vulnerta caritat̄ eo ſū. ⁊ itū dit iohā
nes ad eā ſuſtine paulisp noli igemi
ſcere expecta iāiāq̄ʒ veniet eo im tibi
oñdā vidʒ iohānes emin⁹ veniēt̄e
dn̄ʒ. ⁊ dit ad eā iā noli triſtari ncige
miſcas q̄ vet ecce agn⁹ d̄i ecce q̄ tol
lit pctm̄ mdi. ⁊ cū audiſſʒ agnū ab
iohāne ⁊ paſtorem ab eſaya heſitat
et putat dicens ad ſemetipſam cui
credā putas huic aut eſaye. videt
dn̄s qm̄ dubitat clāat ⁊ dit eo ſū pa
ſtor bon⁹. ⁊ vo ſmōe ſolt oēʒ heſita
cōʒ ei⁹ accedt ia ad ſpōſū āplectit̄ ⁊
oſculat̄ eū ⁊ ɔplet̄ qd̄ i dad ſcp̄tū eſt
mia ⁊ veris obuiauerūt ſibi iuſtia ⁊
pax oſculate ſūt ſe Ut āt manifeſti⁹
addiſcam⁹ qm̄ ſpōſa ſpōſo ɔiūcta ē
⁊ ſpiritales facte ſūt nuptē ipe iohā
nes epitalāiū dit q̄ hʒ ſpōſā ſpōſ⁹ ē
amic⁹ āt ſpōſi q̄ ſtat ⁊ audt vocē ei⁹
gaudio gaudʒ ꝓpt̄ vocē ſpōſi im oʒ
creſcere me āt minui neceſſe iqt erat
ſic in nuptys dotlia ſcribi ſpōſe carta
q̄rebat̄ ⁊ ſcriptor ⁊ calā⁹ dicit ſpc ſc⁹
ad eſayā accipe tu calamū nouū et
grādē ⁊ ſcribe ico q̄rebat̄ calam⁹ inē
t⁹ ē apd dd dit ei d̄ eo liua mea calā⁹
ſcribe velocit̄ ſcribēt̄ ſpecioſ⁹ fora
p̄filys hōiʒ ipe eā d̄ſpōſat ipa eā ad
ornat ipe eā hortat̄ ⁊ docet ſic mos
ē doceri hoib⁹ a pnub audi filia et
vid̄ ⁊ iclia aurē tuā ⁊ obliuiſcere po

plʒ tuū ⁊ domū pr̄ tui ho ē diaboli
cui pri⁹ ſuiebas varys d̄ſiderys et
voluptatib⁹ irretita ne ſpereſiqt q̄
ſimil̄ tui ē qm̄ ſit tui eſt qm̄ dignat⁹
ē ɔiūgi tibi qd̄ ſi temetip̄m cōſidera
uer̄ vn̄ q̄ vener̄ ɔcupiſcet rex d̄corē
tuū qm̄ ipe ē dn̄s d̄⁹ tu⁹ ⁊ adora eū
Si me audier̄ filia vultū tuū d̄p̄ca
būt̄ diuites pleb neceſſariū quippe
erat etiā q̄ abuno cp̄ offerebant̄ ſcri
bi. ſuos videlicet ⁊ ācillas. ⁊ a xp̄o
q̄ d̄ē ſu⁹ veniet paul⁹ ⁊ ſilican⁹ ⁊ ti
motheus ſerui ihū chriſti Expetūt̄
et ab ipſa ancille tranſit dauid ⁊ di
cit. adducentur regi virgines poſt
eam proxime eius afferentur tibi. fi
unt igitur nuptie. Uenit dominus
myſtice in cana gallilee Chana inter
pretatur poſſeſſio Poſſeſſio autem
dei omne ſeculum eſt Hic iam ſpiri
tales celebrat nuptias hoc eſt cha
na gallilee. Et conueniunt omnes
ſancti. et vnuſquiſq̄ʒ ſecundum vi
res ſuas dona offerunt ſponſo abra
ham offert vitulum ſara panes ſimi
latios. iſaac ligna portat. iacob
hedos defert. ioſeph frumenta de
ſpergit moyſes lampadam accen
dit. eſayas canit dauid chorum du
cit Et quia neceſſe erat ad tales nu
ptias et ſanctas intereſſe mulieres.
et ipſas quoq̄ʒ congratulari et cane
re Uenit iudith compoſita et heſter
et maria ſoror moyſi tenens tympa
num et dicens Cantemus domino
glorioſe enim honorificatus eſt Ne
ceſſe etiam erat vt in talib⁹ nuptys
laudes. et p̄conia ſcriberentur pau
l⁹ collaudās nuptias dicit honora
biles nuptie ⁊ cubile īmaculatū ⁊ q̄
miſticum erat quod dicebat. audi

queadmodū verba a deī ēptaē di-
cēs ppē hoc reliqt hō prēȝ ꝛ mrēȝ ꝛ
adherebt vxori sue ꝛ erūt duo i car
ne vna mistiū hᵒ grād ē eᵒ āt dico i xpo
ꝛ i eccl'a. qd gᵒ ē ie iēptatᵒ ē nos du
bitaē ñ ꝯuet. ſȝ oremᵒ dm vt ꝛ nos
gl'aȝ ipiᵒ videre mereamʳ i xpo ihū
dño nro cū qᵒ ē do pri vᵃ cū ſcō ſpi
ritu honor gl'a ꝛ ptās pimortaᵃ ſe ſe

Explicit de turture. Sermo quando ipse S Jo. de asia regressus est constantinopoli.

Moyses magnᵒ ille di fa
mulᵒ capᵗ ꝑphetarū.
maris viator. aerē agi
tator mīſe appator. q
agenice piectᵒ ē. ꝛ ab i
pugnatrice saluatᵒ gēuᵗ qdē eū mr
abstulit āt eū egyptia ꝛ enutritᵗ ꝛ q
i egypto nutriebaē i cel' ꝯuēſabaē q
tm ac tl'e ſtatuit trophēū iſte tal' ac
tātᵒ vt xxxx dies reliqret ppl'm iuetᵗ
eū idola fabricātē. ꝛ ſeditiōes ꝯmo
uētē. eᵒ āt ñ qdragīta dies tm. ſȝ et
dnqgīta ꝛ cētū ꝛ āpliᵒ. ꝛ ineni vos
letāˢ ꝛ philozophāˢ. ꝛ i di timore
pſeuerāˢ nūqd cᵒ moyſe aᶜʳ ſū Ab
ſit. hᵒ ei dicere extreme dmētie ē ſȝ qꝛ
ppl's iᵗᵉ iᵒ ppl'o ſblimior ꝑpfea ꝛ ie
d mōte dſcēdēs i crepabat aarō ob
ſeditōȝ ppl'i ꝛ iraſcēs i uehebaē i eū
cur aqeuerit volūᵗⁱ coꝝ eᵒ āt adue
niēs pconia vrā ꝛ coronas ꝯtexam
Vbi eni pnaricatō. ibi reatᵒ ſbſeqē
necesse ē ꝛ obiurgatō. vbi āt corre-
ctō ibi laudes ꝛ pconia ꝛ corone iō
qȝ ꝛ ſi āpliori tpe dmoratᵒ ſum foraſ.
ñ me penitet qꝛ ꝯfidbā d vrē carita
tis affectu. ꝛ itegritate fidi. ſciebā ei
vxorē mihi dſpōſatā caſtiᵗᵉ cē muni

tam sicut in seculari coniugio aſſo-
let euenire etem̄ vir qñ ipudicā vxo
rē habere ſe nouit nᶜ ꝑſpicere ei de
domo ꝑmittit. q ꝛ ſi ꝑegrinari ali-
qñ coactᵒ fuerit cogiē cito reuerti q
ſi quodā ſuſpiciōis aculeo ſtimula-
tᵒ. q āt ſobriā ꝛ caſtā habȝ foras ſe-
curᵒ moraē ſufficiēˢ ꝑcuratoꝝ mu
nimine mores reliquēs vxoris hoc
eᵒ ꝛ moyſes paſſi ſumᵒ. ille qdē qꝛ i
emēdabilē ſynagogā habebat vxorē
reliqt eā ꝛ fornicata ē. ꝛ cō pellit eū
deᵒ dicēs exurge deſcēde ipie enim
fecit ppl's tuᵒ. Sed ego nl'laȝ hmōi
iuſſionem accepi Et cū paululū mi
hi infirmitas corporis accidiſſet. ñ
me inquietauit veſtra abſentia ſȝ ſecu
rus de uobis egrotationis mee. ex-
pectaui medelā Nō em̄ opus ha-
bēt ſani medicum ſed q male habēt
Nā ꝛ ſi tardaui paurūp a uobis. ñ
hoc ad detrimētū vrī ſȝ ad diuitias
puto ꝑficere veſtras Que em̄ ꝑ me
immo magis ꝑ grāȝ di correcta ſūt
vra corona ē veſter ꝑfectᵒ ē. Et ido
gaudio et tribudio ꝛ tāqȝ volitare
me credo. et gaudy huiᵒ magnitu-
nē effari nō queo Quid ergo faciā.
quomodo indicabo exultationē mē
tis mee In teſtimoniū voco cōſciēti
am veſtrā qm̄ video exaduētu meo
gaudio eſſe replerā Quod gaudiū
corona. et laus mea eſt. Si eni mea
vnius viri preſentia. tantam plebē
tali repleuit voluntate. quantum
putatis mihi ex uiſione veſtra gau-
dium cumulatum Et iacob quidē
vᵐ filiū vidēs ioſeph gaudbat ſenex
ꝛ recreabaē ſpū Eᵒ āt ñ vnū ioſeph
ſed omnes vos ſimiles illi video et
gaudeo. qꝛ paradyſum meū recepi

illi paradyso meliorē. ⁊ ibi q̄dē ꝑpens
erat īsidias. hic āt xp̄c misteria cele=
brās. ibi eua erat seducēs. hic āt ē co
ronās eccl'a ibi adā seducebat̄ hic āt
ppl's adheret d'o ibi arbores diuer=
se hic āt d'oatiōes varie i paradyso ar
bores marcescēs i eccl'a arbores fru
ctificās. i io paradyso vmq̄dq̄ȝ gn̄9 sem
te i suo pseuerat statu. i ito v'o parady
so si inuenero labruscā vitē vbē efficiā
si inuenero oleastrū v'ā oliuā efficiā ta
lis etem̄ ē fre isti9 natā ꝑpt̄ hc gau=
d'o p̄mitto satefactiōȝ. q̄uō v'o nos
ab duxt tāti tp̄is lōgido suscipite sa
tefactiōȝ meā kmi. si ꝑuū alicubi di
rigate nō reuertētē exigite cās vbi
morat9 sit. vbi tm̄ expēderet tp̄is. ⁊
eo ꝑu9 sū vr̄e caritate emisse ei me n̄
pecuniā ꝯsitēs. s3 caritatē ōn̄dēs.
Gaudeo q̄ppe tli ꝑuitō mācipat9 nc
vnq̄ȝ ho famulatu opto me solui et
ei istud ꝑuitiū mihi libtate elegāti9
istud ꝑuitiū i io tribunal btm̄ collo=
cauit mihi sedē istud ꝑuitiū n̄ ē ne=
cessitatis s3 volūtatis. q̄s em̄ n̄ libē
tissime ꝑuiat dilectiōi vr̄e tā elegāte
simis amatorib9 q̄d ⁊ si lapideā ha
berē aiaȝ cera fecissetis molliorē q̄d
dicā desiderio vr̄o ⁊ fauori quē hest
na ōn̄disti die q̄uō voces vr̄e cū gau
dio celū penetrarūt ip̄m scificās ae=
rē. ciuitatē fecisse eccl'aȝ honorabat
eo. ⁊ d's glificabat̄ Heretici ꝯfunde
bāt̄. eccl'a vero corōabat̄ q2 magna
leticia ē mr̄i cū exultāt filij Et grāde
gaudiū pastori cū exultāt agni gre=
gis. veni ad gaudia virtutū vr̄az.
audiui q2 cū hereticis colluctati este
⁊ q̄ iiq̄ egerūt. ibaptismo redargui
stis nūq̄d icastū dicebā q̄m casta vx
or absēte viro repellt adulteros absēte
pastore abigit lupos. sine gubnato
re naute saluauerūt nauē sine duce
milites victoriā reportauerūt. sine
doctore discipuli ꝑfecerūt sine p̄re
filij roborati sunt immo magis nō
sine patre Vester em̄ ꝑfect9 meum
gaudiū v r̄a glorificatō mea coron
ē Sȝ desiderabam9 inq̄t tecū facere
pasca Satisfacio dilectiōi vr̄e q̄ ppe
cum iam iracundiam vestro dissol=
ueritis aspectu nam si pater ꝓdigū
suscipiens filium. statim reconcilia=
uit. neq̄ȝ penas exegit ab eo. sed ili=
co amplex9 est multo magis filij pa=
trem suscipientes Sed tamen et ad
hoc respondeo. pasca mecum in uo
tis facere habebatis Nemo ꝓhibet
hodie vos mecum facere pasca. sed
forsitan dicetis Nunquid duo pa=
sca facturi sumus Non sed vnum ⁊
ipsum multipliciter Sicut enim se=
per sol exoritur. et non dicimus mul
tos soles. sed est sol cotidie oriens.
sic et pasca semper consummatur.
et cum semper celebretur vnum est
solemnitatis nostre Judeorum simi
les non sum9 non seruim9 loco nec
subditi sumus necessitati tp̄is dn̄i
ca voce firmati Quocienscūq̄ȝ iq̄t mā
ducaueritis panē istū ⁊ hūc bibitis
calicē. mortē dn̄i ānūciatis Anūtia
m9 nāq̄ȝ hodie mortē xp̄i. s3 tūc q̄dē
festiuitas. ⁊ hodie festiuitas. vbi eni
caritas gaudet. ibi ē festiuitas ⁊ vbi
recepi letātes filios. maximā celebro
festiuitatē. Eteni ⁊ illa festiuitas. ca
ritas ē Sic em̄ inq̄t de9 dilexit mū=
dū. vt filiū suū vnigenitū daret ꝓeo
s3 m'lti iq̄t te absente baptizati sunt
Et q̄d ho nil' min9 h3 gr̄a nō claudi
cat donum dei. presente me bapti=

zati non sunt. sz pñte xp̄o sunt ba-
ptizati. Nũquid hō est q̄ baptizat
Nō dexterã porrigit. sz de⁹ manũ
gubernat Noli de gr̄a dubitare ka
rissime. qz donũ dei est. Attēde dili
genter q̄ dicunt. si forte tibi ꝑ aliq̄
cā sacra explicãda ē cũ obtuleris p̄-
ces. ⁊ subscriptã accepis sacrã nō re
q̄ris quali calamo subscripserit rex.
neqȝ Inquali carcha neqȝ quali q̄d
a trañito. sz vnũ solũmodo queris
si rex subscripsit. sic et in baptismo
carcha cõsciētia ē. calam⁹ lingua sa
cerdotis man⁹ gr̄a est spirit⁹ sancti
Siue ergo ꝑ me. siue ꝑ illũ qui offi-
cio fungit̄ sacerdotis. ip̄a man⁹ scri
bit. nos ministri sum⁹ nō auctores.
Et paul⁹ minister est. Sic em̄ inq̄t
estimet nos hō tãq̄ȝ ministros xp̄i.
et dispensatores misterioꝝ dei. q̄d
em̄ habes q̄d nō accepisti Si quid
habeo accepi Si aũt accepi. nō meũ
sz ei⁹ q̄ dedit donũ ē. Noli g° dubi
tare km̄e. gratia em̄ dei ꝑfecta est.
loc⁹ non ꝓhibet. siue hic baptizeris
siue i naui siue i itinere. Philippus
baptizauit in via. paulus in vincu
lis. christ⁹ in cruce latronem exuul-
nere. et statim paradysi meruit ia-
nuam reserare Propt̄ hec gaudeo
et exulto et orationes vestras exigo
cũ q̄b⁹ ad asiã ꝑ rexi. cũ q̄bus reuer
sus sum. cũ q̄b⁹ pelagũ trãsfretaui.
⁊ adiuc⁹ vestris oratiōib⁹ felicit̄ na-
uigaui. nec em̄ i naui citra vos in
gressus sum nec exiui citra vos. nō
in ciuitate citra vos. aut in ecclesia
sine vobis. sed auulsus quidem erã
in corpore conexus aũt caritate. Vi
debam nanq̄ȝ ecclesiam vestram. et
in pelago et in exultatione gaude-

bam. Tale em̄ quid significat cari-
tas que nescit angustiari. intrabam
in ecclesia astabam altari orationis
offerebam. ⁊ dicebam. Dn̄e cõ tua
ecclesiam quã mihi tradidisti Ego
q̄d ē corpore absens sum. sz tua mi-
sericordia p̄sens est. que me illuc ꝑ
duxit. ⁊ plus q̄m merebar cõcessit.
Et qz amplificauit. multitudo testa
tur p̄sentium Florere video vineã.
⁊ nusq̄ȝ spine. neqȝ sentũ vlla vesti-
gia Exultant oues. et nusq̄ȝ lupus
Quod si etiam alicubi reptus fue-
rit. demutatur ⁊ fit ouis Tanta em̄
vestra est fides. et caritas. vt emula
tione vestra ceteros prouocetis. Ip
se dominus vos conseruauit. et ipse
me reduxit. et in infirmitate positus
orationum vestrarum sensi auxiliũ.
quas mihi cottidie i sufragium po
stulo Peregrinatio mea coronauit
ciuitatem vestram Et quia dilige-
batis ex initio. nunc omnibus ma-
nifestum est. Sic enim me absente
tamq̄ȝ presentem habuistis Nã in
asia cum essem ad corrigendas ec-
clesias. hinc illo venientes nuncia-
bant nobis dicentes Inflammastis
ciuitatem. Et certe caritas tem-
pore solet marcescere. vestra autem
dilectio cotidie augmentabatur
Et quem ita absentem diligebatis
presentem credo quod melius ame
tis. Iste meus thesaurus. he sunt
mee diuitie. Et ideo vestras ora-
tiones requiro. Orationes vestre
murus michi ⁊ munimen sunt No
li dicere ego languidus sum. Quo
modo potero pro sacerdote orare.
Audi scripturam dicentem Oratio
ãt fiebat ɔtinua. ⁊ ecclesiastica ora

tio soluit vincula petri. et pauli di-
latauit pdictionis fiduciam Oratō
caminū ignis extinxit. oratio cōclu-
sit ora leonum oratio sedicionē cō-
pescuit oratio paradysum apuit.
oratio celi cardines reserauit. oratō
sterilem fecundauit. oratio cornelij
celos penetrauit oratio publicanū
iustificauit Tale a vobis munimen
exquiro. talem gratiā postulo ꝛ de⁹
glorie suscipiens oratiōes vr̄as. det
mihi in aptionē oris mei sermonē.
quo possim creditū mihi ppl'm in-
struere ad salutē p xpm̄ dn̄m nr̄m
cū quo ē deo pr̄i cum spū scō honor
gl'a ꝛ potestas in secula seculoꝝ Am̄

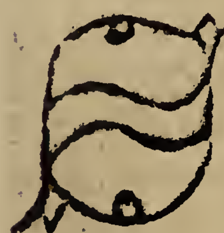
Explicit de reuersione eius ex asia. Incipit Omelia post reditum prioris exilij.

Uid dicā qd loquar.
Benedict⁹ de⁹ Nunc
egrediēs. dixi smonē
hūc ikaui reuertēs. et
illic ɔstitut⁹. hūc i ore
volnebam Puto vos meminisse cū
an̄ hoc btm̄ iob adduxissē i mediū
dicētē sit nomen domini benedictū
Hanc vobis historiā dereliqui has
graꝝ actiones. iterabo regressus.
Sit nom̄ dn̄i bn̄dictū in secula. Di
uerse rerū cause. s3 vna glorificatio.
et cū expellebar bn̄dicebā. ꝛ reuers⁹
iterum bn̄dico Et si varie qdē cāe.
sed vna diffinitō Sup hiemē ꝛ esta
tē vnus ē finis Culture vertilitas sb
sequēs cāpi Benedict⁹ d⁹ q cōces-
sit exire bn̄dict⁹ de⁹ q redire pcepit
Benedict⁹ de⁹ q pmisit hiemem
benedictus deus qui dissoluit hie-
mē. ꝛ fecit trāqllitatē Hec dico ad
monens vos vt semp bn̄dicatis Si
euenerint mala benedicite. ꝛ dissol
uentur mala. Si psp̄era venerint.
benedicite. et pseuerant psp̄era Si
quidem iob cum in psperis esset.
benedicebat. et cum pauper esset ef
fectus. glorificabat. Neq3 tunc in
gratus fuit. neq3 postea blasphema
uit Diuersa qdem tempora. s3 vna
voluntas gubernatoris actū Nec
tranquillitas resoluit. Nec tem-
pestas hiemis demergit Benedict⁹
deus et cum a uobis sum segregat⁹
ꝛ cū iterū recepi vos Inutrūq3 dei
prouidentia ē. Seperatus a nobis
corpore. sed anima non sum a vo-
bis diuisus Et ex vestro affectu me
um metimini animum. Et quid di
cam. Non sum separatus a uobis
sed magis accensus sum desiderio
vestri Quod etiam de uobis confi-
do nichil nobis nocuere insidie. ni-
hil lesit inuidia. sed magis augmen
tum prestitit caritati. et multiplica-
uit discipuloꝝ numerum Ante hoc
enim diligebar a meis. nunc vero
honorificabor a iudeis Sperabant
me a meis filijs separare. sed magis
michi extraneos adiunxerunt. Nō
illis agam gratias. sed dei misericor
die gloriam referam. qui conatus
illorum malos in melius commu-
tauit. Nam et iudei crucifixerunt
christum. et illius morte huma-
num saluatum est genus. Non illis
grē. s3 crucifixo Considerēt qd boni
pugna eoꝝ pstitit. insidie eoꝝ qlem
nobis leticiam prepararunt An̄
hoc quidem ecclesia repellebatur.
sed nūc et in plateis eccl'e facte sunt

Et vnanimes et coniuncti psallētes dei in nos puocatis aspectū. voces vestre celi secreta penetrarūt vt ois etas vestras psalmodias miraretur attenta. Cursus equoꝝ hodie. et pauci Illac immo cuncti in ecclesia quasi torrens qdam ac fluuius vr̄a facta est multitudo. Voces vestre eleuantur ad celum. amorem q ad patrem est ostendentes Orationes vestre meum coronauerūt caput. Oratio omni monili pclarior. viri et mulieris. In christo eni ihū nō masculus neqȝ femina Qualiter enarrem potentias domini. aut mirabilia eius recenseam. Videtis qa qd dico verum est Qm̄ si quis temptationem viriliter tulerit. magnum ex ipsa vindemiat fructum. Ideo vos ad ap̄los inuitaui. vt ad eos qui aliquando psecutionem passi fuerant veniremus Et nos quidē insidias passi. illi vero impugnati Sed inimici illis nihil nocuerunt. quia isti orbem terraꝝ lucrauerūt Veniam⁹ ad sancta corpora. q christi stigmata portauerunt. Veniam⁹ ad timotheum nouum. paulum et andreā. alterū petrū. Credimus iuuari nos illoꝝ meritis. Si virilem animum geris. non timeas temptationes. Omnes sancti p ista transierūt Mł'ta tribulatio corporum. sed maius refrigerium animarū. Prestet vos dominus semp augeri. et celebres conuentus agere. Gl'a quippe pastoris ē ouiū mł'titudo qd faciā. qd loquar incultum vbi seminem. non habeo agrum. Extensa est ppago vitiū. pfectum ē templū. et pmultitudine piscium rumpunt retia mea Quid faciam laborandi locū non habeo. Gaudendi habeo tempus et ideo loquor. non quia indigetis doctrinam. sȝ vt meam voluntatem vobis ostendam. vbiqȝ spice comāt Tāte oues et nusqȝ lupus. tot spice et nusqȝ lolium. tante vinee. et nusqȝ vulpes. Vbi nunc latent lupi. quo abierunt vulpes. que eos psecuti sunt O rem inauditā. Pastor quiescit. et oues lupoꝝ rabiem abegerunt. insidias vulpium opresserunt. O ouium sapientia. o filioꝝ affectus. o discipuloꝝ caritas. o pulchritudo spōse absente viro abegit adulteros. ostense sunt ei⁹ diuitie. apparuit pulchritudo. Latrones confusi. ierunt. et aufugerūt Dicito mihi quomodo psecuti sunt lupos quomodo pepulisti latrones Frequēti inquit oratione ad deum Quomodo despexisti adulteros. Continuis inquit lacrimis. et dsiderio veri Non accepi arma. non sumsi lanceas. non arripui scutum Solūmō ostendi eis pulchritudinē meam q pspecta vulnerati fugerunt. Vbi nunc illi Proculdubio inconfusiōe Vbi nos. in leticia Vbi nunc illi. cōscientie sue malo tabescunt Vbi vos nos in magna exultatiōe glorificamus deum Quid dicam Quid loquar Adiciat dominus sup nos et super filios vestros. et alleuet dominus vultum suum et misereatur vestri. In christo ihesu domino nostro cum quo est cum deo patri et et spiritu sancto honor gloria et potestas per immortalia secula seculorum Amen.

Explicit de regressu prioris exilij Incipit Omelia eiusdem de fide in christo.

SI credis qd deus erat verbum scdm euangeliste testimonium. crede quia hoc verbum caro factum est. hoc est homo factum est ita vt in conuertibilis deitas pmaneret. Deus enim in conuertibilis est quem nulla substantia capiat. cum ipe sit omniu capax no habens neqz augmentum dierum. neqz imminutionem temporu Non em ex tempore aliquod initium habet. qui est ante secula. non aliqua factura est que temporibus excludatur. sed in patris natura manes semp absqz initio inuenitur qui coeternus est genitori initium no habenti. Unde et temporibus initiu dedit ipse non in tempore pmanes sicut scriptum est Quia in se manes innouat omnia. p quem omia facta sunt. et sine ipso factum est nihil. si vero et temporale aliquid de ipso volueris cogitare. quia cum sit vnigenitus dei filius. dicitur etiam fili9 hominis in dispensatione carnali. cognosce vocem illa patris dicente ego hodie genui te Ut quid ait hodie genui te filio hominis. ex maria nato ascribas auferens. prorsus temporalitatem ab illa in conuertibili deitatis natura Si aute et secundu paterna generatione eu consideres p id quod ingenit9 est pater ppria vero generatio filius vnigenitus. et ideo filius vnigenit9. et ideo distinctionem aliquam inter genitorem et genitu. diffinire velis. hic vide vt intellectu pro tante necessitudinis intuearis archanum Qm et pri9 qz nasceretur vnigenitus in suo ia genitore generandus manebat. non habens distanciam temporis sicut impij dicunt. quia erat quando no erat qui ineffabilem domini creatoris generacione mortalium creaturarum specie meciunt que gradibus etatu generant et generat Uerutam en ecia de ipsis eos condicionis humane generacionibus arguamus. Nam si ecia homini in est antequa generet et id quod ex eo generandu est. secundum est secundu naturam et antequam generet non aliunde mutat vt seminet pgeniem qua generaturus est Quanto magis i deo patre omnipotente ista ratio cerneda est. vt eque in conuertibilis et sempiternus filius. in eterno atqz incommutabili patre semper fuerit. scdm naturam insepabilis substantia est excludens illa impioru blasphemia que dicit. erat qn non erat Si vero manifestius volueris agnoscere qui erat semper in patre priusqz nasceretur Non legisti in factura et constitucione mundi moijse exponente quomodo ex persona opificis dictu sit. pducat herbam feni. seminans semen. secundum genus et similitudinem. et lignum fructiferu facientem fructum. cui9 semen eius iipo secundum genus et similitudinem sup terra Si ergo lignu fructiferu qd in escam datum est hominibus priusqz pducat fruct9 in semetipo semen fructum habet scdm gen9 et

secundum similitudinem suam: quanto magis deus qui creator et largitor eorum est. in semetipso habuit natum suum antequam signaret Non enim duos ingenitos dicimus. sed vnum ingenitum patrem perfectum: qui filium ex seipso genuit. perfectum sicut ipse est perfectus pater. Tu ergo qui vides dicentem. pater si possibile est transeat calix iste a me Veruntamen non sicut ego volo. sed sicut tu vis Non vides eundem dicentem potestatem habeo iterum sumere eam. Et nemo eam aufert a me. sed a me ipso pono eam. vt rursus assumam illam. Quod vtique dicens docet te vt vis proprie voluntatis eius non extrinsecus eum natum esse arbitreris quia non sicut indigens sumsit aliunde virtutem. cum qua sit ope ei sed sue potestatis imperio vsus est. et non assumptiue assumptionis beneficio Considera ergo liberum et principale diuine voluntatis arbitrium. et noli contrahere atque concludere in angustiis mentis tue deum maiestatis qui propter te susceptam fragilitatis tue carne vestitus est. sed redde altitudinem glorie sue habentem potestatem anime sue ponende et resumende. Diminutionem vero ad eum refunde qui passus est et resurrexit passus est tamen quia voluit surrexit quia potuit vides ergo dicentem non veni voluntatem meam facere sed voluntatem eius qui misit me. et qui me misit maior me est. Et e diuerso non consideras eum dicentem. ego et pater vnum sumus Vt quod sumus personis ascribas. quod vero dixit vnum diuinitati assignes. Et si eum orantem videris. si crucifixum si extempore orantem consideras. secundum quod ad eum dictum est. ego hodie genui te. Illum mihi intellige de quo scriptum apostolus ad hebreos dicit quid est homo quod memor es. aut filius hominis quoniam visitas eum minorasti eum paulominus ab angelis. gloria et honore coronasti. et constituisti eum super opera manuum tuarum. omnia subiecisti sub pedibus eius. et idem magister illico sua disputatione subtexuit. Nunc ad huc non videmus omnia illi subiecta. paulo ante minus ab angelis minoratum vidimus inquit ihesum propter passionem gloria et honore coronatum Cum vero audieris. et illud quod de eodem ihesu domino nostro beatus apostolus dixit. quando subiecta illi fuerint omnia tunc et ipse subiectus erit ei. qui sibi subiecit omnia vt sit deus omnia et in omnibus et recurrere oportet ad apostolum. et per ipsius magisterium intueri quia dixit necdum videmus vniuersa illi subiecta. neque omnem linguam confitentem. quia dominus ihesus christus in gloria est dei patris. vt quando ad impleta fuerit subiectio confitentium. quia dominus ihesus in gloria est dei patris in subiectione eius cui subiicitur omnis lingua. hoc est filio hominis secundum apostolum. Tunc filius hominis secundum apostolum in subiectione plenitudinis credentium subicitur diuino verbo. vt sit iste qui assumptus est. homo sit deus omnia in omnibus Quia per ipsum iudicem erit retributio iustis iusticie in gloriam. et peccatoribus iustum iudicium tormentorum iram damnationis. sicut volueris magnitudinem

filij in agnitionem patris considerare. vade ad philippū apl'm et iterroga cū ipso dicēs. ostēde nob presz et suffit nob et poteris discedere ipso domino respondente q2 pater me9 vsq3 ad huc operatur. et ego opor. Et cum philippo audies. tanto tēpore vobiscum sum et non me vidistis. Philippe qui videt me. videt et patrem. quia ego in patre et pater in me est. hoc autem ait illuminans nos.

Explicit de fide in christo. Incipit Omelia quod nemo leditur nisi a semetipso

Scio quod crassioribus quibusq3. et presentis vite illecebris inhiantibus atq3 his qui p oīa terre adherent. et voluptati ppe libidiniq3 deseruiunt nec spiritalem sensum capere querunt. nouus videatur hic sermo noster ac mirus. et deridebunt nos fortasse quod in ipsa statim tituli fronte inepta satis et que nulli videantur verisimilia pponamus. sed non ob hoc nos a pposito cessamus. quinimmo ex eo ipso ad consignanda. et omnimodis comprobanda. que promisimus per urgebimus. si tamen paululum nobis in principijs patientie tribuant hii qb9 absurda videntur esse que loqmur nec in exordiis obstent dicentē sed in finē pposite orationis expectēt. Scio enim quia post hoc nobiscū stabūt notātes semetipsos pōris erroris et vt dicitur palinodiā canent ac ueniā postulabunt p eo qđ minus rectā nūc usq3 rerū tenuere sentēciā insup et grām nobis habebunt sic egri quiq3 medicis recuperata sanitate. Nolo ergo mihi ingeras opinionem. nunc illam que aput te actenus inueterata pmansit. Sed expecta paululū orationis huius nostre luctamen. et tunc scio quod rectam pposito negotio sententiam dabit. vbi spinosis opinionibus que aput te sunt rationum que a nobis dabuntur falce resecatis. rectum iudicandi tramitem potueris intueri quoniamqđdem et iudices seculi huius negociorumq3 communium. et iam si vehementer viderint eum q̄ pmas negocij partes psequitur porantem. et largissimis dicendi fontibus inundantem expectant. tamen. et iam respondentes ad hec psecutionem et audiunt cum patientia. nec prima allegatione mouentur ad sentētiam pferendam. etiam si iustissima videantur esse que dicta sunt Seruatur enim apud audientiam eoꝝ secundo quoq3 integer dicendi loc9 qūoqđdem hec est iudicum disciplina prius ex utraq3 parte causam diligenter agnoscere. et ita sententiā pmulgare. igitur quia et nobis in p̄senti negotio primi oratoris partes psecuta est. inueterata apud plurimos et radicata. multi temporis opinio que omnem pene orbem terre p orat. et astruit dicens confusa esse omnia nec aliquid recte iusteq3 seruari inter homines posse Cotidie enim videmus ledi quam plurimos. et affligi. et opprimi cum oī iniuria. humiles et infirmos a potētibus et fortib9 et pauperiores a ditioribus inuadi. et sicut non est possibile numerare fluctus maris. ita

nec hi qui affliguntur possunt nu-
mero comprehendi quibus neqꝫ le-
ges ulle subueniunt. neqꝫ iudicium
metus. neqꝫ ulla vis alia morbum
hūc potest a pnicie cohibere. q̄nim
mo et augetur p dies singulos. flet⁹
gemitusqꝫ malorum semper incre-
scit Ipsi enim iudices qui ad hec re
pmenda constituti sunt. graniores
tempestates et pniciores suscitant
morbos et in tm̄ labes mali huius
augetur vt non nulli infelices ꝛ stul
ti in id insanie prorumperint. vt et
iam diuinam phis puidentiam cul
pent Videntes eum quidam q̄ ho-
nestum et placidum vite ppositum
gerit. interdum trahi ad iudicia vi.
ciri. ꝛ pturbari et pati. extrema oīa
proteruum verum et improbum
et pessimi ppositi virum. augeri di
uitijs potentia honoribus cumula
ri. terribilem omnibus fieri. ꝛ innu
meris modis excruciare et affligere
ac pedibus vt ita dicam conterere
bonos et honestos viros Hec autē
iniqua atqꝫ iniusta. inequalitas nō
solum in vrbibus sꝫ ꝛ i agris et nō
solum in terra. sed et in mari com-
mittitur. ꝛ exercetur Cum ergo hui⁹
modi apud plurimorum mentes fe
ratur opinio. oratione vetuste psua
sionis asserta necessario contra hec
hic noster nunc introducitur sermo
Agones habiturus quatenus false
huius opinionis quamuis ātiquas
deiciat. et subruat sedes. Licet
ergo sicut superius diximus. nouū
quod asserimus videatur ac mirū.
Hoc tamen pollicemur quod volē
tibus diligenter his quod dicitur
intendere. et vera hec nostra et vti
lis inuenietur assertio Hoc ergo est
quod hic sermo nostē pollicetur oñ
dere Sed queso vos nullus primo
turbetur auditu. neminem posse le
di ab alio nisi a semetipō. Uerum
vt planior sermonis huius intelli-
gentia et aptior detur. pmo discuti
amus quid sit hoc ipm̄ ledi et erga
quam materiam quam vero substā
tiam ledi contingat vnicuiqꝫ. Sed
hoc ita demum lucidius fiet. si pus
que sit in homine virtus vel vbi sit
requiramus Tunc enim verius ap
parebit vnde et quomodo ei acci-
dat ledi. et in quo quidem videatur
ledi. nec tamen ledatur Idqꝫ etiam
exemplis adhibitis clarius demon
strabimus Omne quod est in reb⁹
habet aliquid quo corrumpi pos-
sit ac ledi. Uerbi gratia ferrum eru
go ledit. lanam tinea Ouium gre-
ges lupus. Uinum aceti pmutatio
dulcedinem mellis amaritudo cor
rumpit. Rubigo segetibus nocet.
Grando o viniam ledit Uirgulta ac
diuersa plantaria locuste ac bruchi
exercitus vastat. ꝛ singulis quibusqꝫ
corporibus vti ne in enumerando
omnia longius pducatur oratō va
rie morborum species inferunt cor
ruptelam. Sicut ergo vnumqdqꝫ
eorum habet quo noceri possit. et
status eius incolomitasqꝫ corrum-
pi. requiramus nunc quid illud sit
quo virtus quoqꝫ animi ledatur.
ac vitietur humani Alij quidē alia
opinantur. Oportet enim nos eti-
am falsas opiniones adducere in
medium Confutatisqꝫ eis vt seueri
tas habet edocere et ostendere eui-
denter qd̓ nocere nobis vera noxa

nemo ali⁹ potest nisi nosmeipsi Alij ergo putant quod noceat homini paupertas. alij damna aut columi ne alij mors. et in hijs esse cunctas hominum miserias deflent. multa ꝗ miseratione dignos dicunt eos qui in his positi videntur. ac lacri mabiliter conqueruntur dicētes ad inuicem Quid mali ꝑpessus ē ille. Subito direpta est eius vniuersa substantia Et alius rursus de alio. ille egrotat grauissima egritudine. et desperatur a medicis. Et alius eos qui in uinculis habent deflet. alius eos qui patria carent. et ad e xilia ꝓpulsi sunt Alius eos qui in s nitutem ex libertate rediguntur. ali⁹ eos qui ab hostibus depdati sunt. atq in captiuitutem ducti. alius q naufragio decepti sunt vel incendio cōflagrarunt vel ruinis oppressi sūt Isti omnes planguntur lugentur et flentur ab ominibus. Hij vero qui male agunt. et nequiter viuunt. a nul lo penitus flentur Sed quod est in felicius frequenter isti etiam laudan tur ab hominibus et beati dicunt. quod certe totius mali causa est age iam nunc si tamen vt ab initio dep catus sum nemo obturbet dicentes Ostendamus quomodo nihil hor que supra diximus nocere prudenti viro potest. nec corrumpere animi virtutem Quid enim dic mihi eum qui facultates calumniatoribus vel furibus vel latronib⁹ obsessus ami sit huiusmodi damna leserunt ani mi virtutem. Sed si videtur. pri⁹ describamus vt ꝓposuimus que sit animi virtus. et eque vt euidentius possit agnosci coniecturam et simili tudinem ex corporeis substantijs ca piamus. Et videam⁹ prius verbi gratia equi que sit virtus. Nunquid nam videbitur in argenteis frenis pulcrisq capitibus ac sericis flam mulis. falerisq gemmatis. iubaq aureis intexta funiculis equi virtus et magnificencia iudicari. an in ue locitate cursus et fortitudine pedū gressu sq cautela ac pectoris firmi tatē. cunctisq q aut conficiendo iti neri apta ducuntur. aut ꝑlijs ꝑagē dis. vt vel interitus hostem pctat. vel in aduersis ꝑicitur. ꝓpriū pos sit exitio liberare sessorem. Nonne certum est in his potius equi virtu tem qm̄ in illis de quibus supra di ctum est declarari Quid autem et re liquorum animalium. nonne in eo omnis ꝓbitas habebitur. si vel fer re onera fortiter vel robusta possūt mouere carpenta Nunquid volēs aliquis ꝓbare animal. ad ea respi cit. que ei superposita viderit. an vt diximus. si membris. si pedibus. si vngulis validum sit inspiciet Et itē si vineam ꝓbare volumus. nunquid ad hoc inspicimus. si letos habeat. pampinos aut flagella diffusa. An illud magis aspicimus. si densior ei fructus sit. et vua fecundior Simili ter et de oliua atq alijs huiusmodi arboribus contemplamur. Igitur eodem modo etiam de hominibus agamus discutientesque. aut vbi sit vera hominis virtus. et tunc eum ledi putemus. cum in ipsa fuerit lesus. Que ergo est virtus hominis Non sunt diuitie. ne timeas paup tatem nec sanitas corporis ne lang uorē metuas. nec fama et existimatō

humana ne te hominum maledicta terreant nec vita hec communis. ne forte metuas mortem. nec libertas. ne seruitutem ꝑhorrescas. sed que est virtus animi recte sentire de deo et recte inter homines agere. Illa enim omnia que supra diximus au ferri ab homine possunt etiam si no lit. hec vero si habeat auferre ab eo nullus omnino nec ipse diabolus potest. nisi ipse ea qui possidet pro dat. Sciebat hunc rerum ordinem diabolus et ideo cum expetisset bea tum iob. omnem substantiam eius perditam dedit. non vt eum pau perem faceret. sed vt ꝓhis dolens. impium aliquem sermonē proferret ī deum. Propterea deniqꝫ et omne corpus eius afflixit. non vt eum fa ceret egrum. in quo nihil ledebatur sed vt peregritudinis cruciatum si forte constantia eius fatigari potu isset. animi virtute nudaretur. Ob hoc eū numerosa orbitate ꝑcussit obhoc et corpus eius tormētis mul to grauioribus q̄m si carnifices ad hibuissent afflixit. Non enim ita tor tores vngulis latera sulcarent. vt il le ea verinib⁹ fodit Obhoc inquā hec omnia vt male aliquid de diui nitate sentiret Obhoc etiam amici qui ad consolandum venerant in stigantur ad exacerbandum Aiunt enim nondum digne secundum ea que peccasti flagellaris. Et multa alia huiusmodi incusantes eum locū tur. Ille autem vrbe extorris. et do mo facultatibus simul affectibusqꝫ nudatus sterquilinium ꝓdomo pro stramentis humum. fimum ꝓiduū tis habet Sed in his omnibus nō solum nihil leditur iob. verum ⁊ cla rior ꝑ hec ac magnificentior reddit Cum enim cunctis eum facultatib⁹ atqꝫ ipsius sanitate corporis spoli asset immensas ei virtutum diuiti as ꝑ patientiam congregauit Neqꝫ enim tante fiducie apud deum erat iob. anteq̄m in hoc agone sudaret q̄d si iste qui tāta ꝑpessus est. et ab eo ꝑpessus qui omnes homines ne quitie crudelitate p̄cellit. ledi in ani me virtute non potuit quis erit iā cuius videatur digna causatio cum dicit ille me lesit. ille nocuit. ille im pediuit Si enim diabolus q̄ omni malitia repletus commotis vniuer sis viribus suis atqꝫ omnibus telis armisqꝫ vel in domum iusti vel in corpus eius directis ledere omnino non potuit sed magis eum vt dixi gloriosum et spectabilem reddidit quomodo digne quis vllus homi num culpabit quod ab eo ledi qui uerit aut noceri. Quid ergo adam indices n̄ est les⁹ a diabolo et non est supplantatus atqꝫ eiectus de para dyso. Non diabolus eum sed igna uia sua lesit dum erga obseruantiā mandati nō vigilat Nam hic q̄ tot machinis aduersus beatum iob tot qꝫ fraudibus pugnauit armatus. nec tamen eum valuit supare. quo modo vllis horum in adam ꝑ tāte decipere eum potuisset. nisi pigna uiam suā semetipsū sponte ꝓdidis set Sed dices qui calūnys circum uentus ꝓscribitur et amittit uniuer sam substanciam. non est lesus cum paternis nudat⁹ bonis vltima ine gestate cruciatur non immo vero n̄ solū lesus non est sed et lucri aliq̄d

capiet si vigilauerit Quid enim dic
michi appostolus christi penuria re
rum corporalium lesit Nonne in=
fame ꝛ siti ꝛ nuditate degebatur et
pro his clari magis et magnifici ha
bebantur atqꝫ in gentem per hec fi
duciam quesierunt apud deum qd
autem et lazarum. Nonne egritu=
do ꝛ vlcera ꝛ egestas vltia adbtitu=
dinē duxit Et afflictio huius mun=
di coronas ei ineternum parauit.
Quid vero ioseph. nonne quod ob
ꝓprys domi et pegre repletus est eo
vsqꝫ vt et adulter putaretur. et qd
seruituti subiectus est. parentibus ꝛ
domo extorris effectus. Nonne ob
hec singula in admirationem omni
bus apud homines et i magna glo
ria apud deum. Sed quid de exi=
lys et paupertate et obꝓbrijs illatis
loquor. et quod in seruitutem reda
cti sint mirabiles viri Mors ipa dic
michi quid nocuit iustissimo illi a=
bel. mors amara. et acerba mors.
parricidio illata non homicidio ñ
ne obhoc in omni orbe terrarum.
canitur ꝛ celebratur abel. vides quo
modo amplius ostendit nostra hec
etiam eo quod ꝓmisit oratio Non
solum enim hoc apparuit quod pro
posuimus. quia nullus ledatur ab
alio. sed et quod lucra maxima ca=
piant sancti homines in his quib⁹
videntur affligi. Cur ergo ais pene
et supplicia. cur gehennam. quam
obcausam mine tam multe si nemo
ledit. et leditur nemo. Noli confun
dere et ꝑmiscere ſmonem. neqꝫ eñi
diximus quia nemo ledit. sed quia
nemo leditur ab alio Et quomodo
inqꝫ erit istud si ledunt aliqui vt ne

mo ledatur. ita vt iam ostendimus
Nam et ioseph leserunt fratres sui
et inique egerunt in eum. sed ipse le
sus non est. et in abel inique egit ca
in insidiatus est enim ei. sed ipse nō
est lesus nec mali aliquid passus ob
hoc ergo pene et supplicia non eñi
patientie virtus eorum qui patiūt
illorum crimen abstulit. qui impio
ꝓposito. iniuriam ꝓximis irrogarūt
Quamuis enim ipsi clariores effe=
cti sint ꝑtollerantiam non tamen il
li exuuntur scelere ꝑ ꝓpositi sui mili
tiam Et ideo quidem illos virtus.
animi extollit ad gloriam istos vero
malitia animi demergit ad penam.
Merito igitur a iusto iudice deo il=
lis quidem qui constanter philozo
phati sunt. et ad palmam victorie
ꝑuenerunt regnum parabit. His
autem qui in nequitia ꝓpositi ꝑdu=
rarunt gehennam deputauit. ꝓpter
quod si ablate tibi sunt facultates.
tue. dic nudus exiui de ventre ma=
tris mee; nudus et hinc abscedam.
Adde et illud apostolicum. nihil in
tulimus in hunc mundi. sed ne auf
ferre quidem possumus Audisti te
male dici infamari apud homines
et contumelius onerari Recordare
et ante oculos pone verba domini
quibus ait: ve vobis; cum bene vo
bis dixerint omnes homines Et iterū
gaudete ꝛ exultate cum eiecerint no
men vestrum tamqꝫ malum apud
homines Expulsus es patria et do
mo. recordare quia non hēm⁹. hic
patriam manentem sed futuram in
quirimus Quid ergo putas patriā
ꝑdidisse. qui incola terre peregri=
nus es Sed egritudinem incurristi

grauissimam. vtere illo apostolico sermone quo ait Nam etsi is qui foris est homo noster corrumpitur qui intus est innouatur de die in diem. In carcerem conclusus es. et mors crudelis imminet. et intentatur ad huc ante oculos iohannem in carcere ceruicibus cesum et tanti prophete caput saltatrici puelle in mercedem libidinis datum Hec ergo singula cum inferuntur iniuste tu non consideres eorum que inferuntur iniuriam. sed eorum que pro his retribuent gloriam non solum enim peccatis absoluit qui hec patitur sed et iusticias acquirit tantum est vt fides eos constantiaque non deserat. Cum ergo damna facultatum neque calumnie. neque opprobria neque exilia neque egritudines et cruciatus neque ipsa mors que videtur omnium horum esse grauior ledat homines quin immo viuet clarioresque reddat vnde iam probabis ledi aliquem posse. cum ex his omnibus non ledatur Uerum ergo et amplius adhuc aliquid assignare temptabo quia illi soli leduntur qui ledunt. et nulli aly nocet noxa quam ceteris inferunt nisi ipsis qui inferunt. Quid enim dic mihi infelicius erit quam cain. Mors enim illa que manibus eius fratri illata est. illum quidem iustum reddidit per secula ipsum vero qui intulit haberi fecit per secula parricidam Quid etiam herodia de miserius. que caput iohannis exhiberi sibi desiderauit in disco. vt suum caput perpetuis gehenne ignibus flammisque demergeret. Quid etiam ipso diabolo deterius qui nequitia sua ita clarum reddidit iob vt quanto illi gloria tanto huic cresceret pena Uides quomodo et his plus multo quam polliciti fueramus ostenditur Claruit enim non solum neminem ledi ab his qui iniurias inferunt sed illos tantummodo ledi et male pati a quibus irrogantur in iuria. quomodo quidem neque diuitie neque libertas neque sanitas. neque huiusmodi que supra memorauimus proprie bona hominis sunt. sed sola virtus animi. Et ideo cum erga ea que extrinsecus sunt damnum. aut amissio aut afflictio vlla superuenit non leditur homo quia omne bonum eius in animi virtute consistit Quid ergo ais si in ipsa quis animi virtute philozophatur et leditur. Nequaquam In his enim si ledatur non ab alio leditur sed a semetipso Quomodo ais a sematipso quis leditur. Si quando verberatus ab aliquo vel facultatibus spoliatus. aut alio quolibet modo afflictus. blasphemum et impium ex ore suo protulerit verbum lesus in hoc et valde lesus est non tamen ab alio sed a semeipso per impacientiam scilicet suam Intuere enim sicut et superius diximus quanta perpessus sit iob. non ab homine aliquo sed ab eo qui omnium hominum scelestior est et crudelior Quod si ille in manis et cruentus tot machinis. tot fraudibus adhibitis totque supplicys non potuit cogere vt peccaret iob labys suis ante dominum et cum neque legem accepisset iob. neque redemptionis eius fuisset gratiam consecutus quanto magis tu his omnibus munitus si vis et ex fide auxilium dei implores

non potes superari. Unde enim paulum quanta passus est, que etiam enumerare difficile est carceres vincula. verbera flagella supplicia a iudeis lapidatus. virgis ceditur precipitatur. latrones incurrit. ab inimicis a fratribus insidias perfert. Intus timores. foris pugnas. patitur. famem. nuditatem. calumnias. insidias. tribulationes bestias tolerat. et quid opus est multa dicere. cotidie moritur. et tamen in his omnibus non solum nihil blasphemum ex ore suo profert. sed et gaudet et gloriatur. atque exultans dicit. gaudeo autem in passionibus meis. et iterum non solum autem sed et gloriamur in tribulationibus Si ergo hic tanta patiens gaudebat et gloriabatur. que erit venia que excusatio his qui pro parvis iniuriis vel verberibus aut qualibuscunque tribulationibus que utique illis longe inferiores sunt blasphemantur. Sed aliter inquit lector Si enim non blasphemavero facultates mee auferentur. et ero iam inutilis ad misericordiam faciendam Occasiones sunt iste et non bone. Si tibi opera misericordie et elemosine cordi sunt. audi quia paupertas non impedit animum misericordie. Quamvis enim pauper sis. erunt tibi duo minuta. que cum obtuleris super omnem divitum censum reputabuntur tibi. et erit tibi manus plena farine que sufficiunt ad pascendum prophetam Quod si defuerint etiam hec. nunquam tibi crede deerit calix aque frigide. ex quibus omnes divitias effusas per misericordia superabis Mentem nanque misericordie deus requirit. non peccunie quantitatem Vides ergo quoniam nunc in hoc quidem damnum passus es quod perdideris facultates. quinimmo et lucri plurimum. Nam coronas immortalitatis quas alii multa largiendo merentur. tu duobus minutis ut diximus aut precio aque frigide compasti. Hec quidem his qui veritati student. et salutis sue curam gerunt manifeste evidenterque patuerunt. apud eos autem qui voluptatis vinculis alligati sunt et quos obtinet libido captivos. quibusque omnis vita in luxuriis teritur. superflua videntur hec et inepta. quoniam quidem summa aviditate amplectuntur umbras et stringunt ventos. Hec enim que eis videntur carnis et seculi bona. e manibus eorum tamquam ventus et umbra effugiunt ac labuntur Et ideo si videtur apiamus etiam ipsis interiores rerum causas et imagine hac qua decipiuntur ablata ipsam eis interiorem impure huius et immunde meretricis. quam conplectuntur faciem revelemus Meretricem nanque ego appello vitam hanc que in deliciis et affluentia divitiarum et huius seculi potentia ac voluptate transfigitur. Et non solum meretricem eam nomino. sed et turpissimam atque obscenissimam meretricem cuius facies feda. horrida aspera. amara. crudelis. et in hoc maxime est in quo sine venia habendi sunt cuncti. quos decipit Quod cum tam turpis sit vultus eius. et ferus Et tam barbarus ac truculentus. multi tamen ab ea capiuntur. Et

cum videant apud eam cuncta om
nia periculis mortibus precipicijs
plena cumque stipari eam cernant so
dalibus pessimis contumelius di-
co. obprobrijs. liuore. inuidia. insi
dijs. criminationibus. et pernicio-
sissimis curis metu ingi tremore fre
quenti. et mille alijs huiusmodi in
faustis consortibus velut anguium
corona circundari fructum vero in
hijs nullum alium nisi interitum
esse et perniciem penamque perpe-
tuam. expetitur tamen a pluribus et
amabilis habetur atque expectabi-
lis. Tanta namque est eorum qui de
cipiuntur stoliditas. vt cum eos ra
tio nulla ab hoc interitu reuocet ne
euidentia quidem indesinenter per
euntium exempla deterreant. non
ego istos stolidiores multo quam
paruulos iudicem quos puerilis lu
dus. vbi aut circulus voluitur. aut
turbo verberibus agitur. et lon-
gis porticibus per curua spacia ro
tantur. ita intentos et hiantes pue
rilibus annis tenent. vt auelli inde
nullatenus queant. ignorantes pe
nitus peretatis fragilitatem. nihil
in illo ludo. utilitatis. nihil perfecti
opis haberi. Sed pro illis satis facit.
etas in matura. Isti quid habebunt
excusationis qui in etate perfecta pue
rilem immo et puerili in becilliorem
sententiam tenent. Cur ergo queso te
videnter appetende diuitie. Hic nam
que incipiendum puto. Quia inquit et
sanitati et vite ipsi. et fame et patrie
et propinquis et amicis. et omnibus
omnino que commodiores sunt. esse
eas pluribus visum est. Et ista sen-

tentia non solum terra marique ser-
natur. sed vsque ad ipsas iam nubes
ascendit ac sidera. Noui et ego quod
non tam ista sententia quam flam-
ma est. que et istum vastat orbem te
rarum. et qui extinguat. quidem
nullus est qui accendant vero et ma
gis magisque inflamment omnes.
Fauent enim huic malo. non solum
illi qui ab eo capti sunt. sed et si qui
nondum illic videntur ingressi. et
vnumquemque hominum videas.
seu vir sit ille seu femina. seruus aut
liber diues pauperue pro viribus
suis incendio huic materiam atque
onera conportant. et die ac nocte
in eius ministerijs vigilant. onera
autem dico. non ligni aut feni. non
enim talis est flamma que ista con-
sumat sed anime sue et corporis. in
iqua et iniusta ei opera deferunt.
His enim accenditur ignis iste. et
his pascitur Nam et si ipsi diuites
etiam si totum orbem possibile esset
possideri a singulis. ad huc tamen
in desiderio eius ardent. pauperes
vero dum cupiunt diuitibus exe-
quari insanabilem rabiem patiun-
tur. insaniunt furiunt Et idem mor
bus diuersos singulis generat lang
uores. Intantum amor pecunie.
omnem animam fatigat. vt neque.
amicitiarum neque propinquitatis
interdum etiam nec coniugis aut fi
liorum amori det locum. quibus
affectibus inter homines nihil pre-
fertur amor tamen pecunie omnia
hec humi deicit. et pedibus concul-
cat. ita velut fera quedam et crudelis
domina omnium corda possedit. et tyrannica

dñaciõe deuinxit Seuit vt barbar⁹ ferueт crudeliter vt tyrannus. de bachatur impudentur vt meretrix nusq̄ꝫ miseretur. nusq̄ꝫ pudet. ad est vbiqꝫ dura. vbiqꝫ terribilis. dira inclemens. impia truculenta Et cū lupis et vrsis ac leonibus ferocius seuiat. suauis tamen hominibus videtur et amabilis Et qd dico suauis. Melle ipso et fauis dulcior Cū qꝫ his q̄ eam desiderant et exoptāt gladios acuat cotidie foueas et p̄cipitia paret scopulisqꝫ eos mille. et mille naufragyis illidat. expetit tamē ab eis ac desideratꝰ et queritur ac p̄ in numeras mortes suas letant. se aliquando ad eius saltim ianuam peruenisse. Volutari namqꝫ in ceno eius tamq̄ꝫ sues delectant. et vt scātbari sterc⁹ eius euoluere. Tali qd ammō omnes qui auaritie huic manu⁹ dederint. infelitiores et turpiores etiam istis immundissimis animalibus fiunt. Et hec est maior rei huius infelititas qd quantomagis inhis sordib⁹ volutant tanto maiorē in his capiunt voluptatē. idqꝫ nō rei natura. sed voluntatis vitio patiūtur Quomō g° sanabim⁹ m̄tes huiuscemodi lāguorib⁹ occupatas. nisi vellent nobis aurē paululū cōmodare atqꝫ animos ad audiēda dare. et suscipere que dicuntur. Irrōnabilia nāqꝫ illa diximus vt muta animalia que se in huiuscemodi sordibus volutant transferri abhis non possunt. vtpote intellectu ꝛ ratione carentia. Nobis vero sermo nunc ad homines habetur. quib⁹ intellectus et ratio diuino munere data est. Tantum est vt audire velint. facile et absqꝫ multo labore decem hui⁹ fetore et indignitatē sterꝰ coris poterunt liberari Age ergo iā nunc quasi ad homines loquentes et percontemur ab eis cur expetende videantur esse diuitie. Respondebunt sine dubio ꝓpter voluptatem primo vite et delicias corporis tum deinde et ꝓpter honorem qui habetur in uita atqꝫ offitia que ab hominibus diuitiarum contemplatione differuntur. et ꝑ eo qd potest facile vlcisci qui diues est in eos q̄ iniuriam inferre temptauerint. vt ꝛ timori sit ceteris Puto quod alias exceptis his causis non habeas. voluptates dico honoris officioꝝ timoris vltionis Nam neqꝫ sapiētiorem. neqꝫ temꝑantiorem. neqꝫ clementiorem. neqꝫ prudentiorem. diuitie facere hominem possunt. non benignum non placidum reddunt non deniqꝫ iracundum aliquando in mansuetudinem commutarunt non in continentem continentiam. nec voluptuosum sobrietatem. nec inuerecundum verecundiam docuerunt. neqꝫ aliud aliquando virtutis genus anime ꝑdiuitias acquisitum est. Quod si virtutibus animi nihil conferunt. nec meliorem hominem secundum virtutum titulum reddunt. dic queso quam ob causam. expetende videantur esse diuitie. Immo vero non solū nil virtutis aio conferunt. sed et si paratum aliquid et reconditum inuenerit sbruūt. et ecōtrario vitia ꝑ virtutib⁹ itroducūt ipaꝝ em̄ sequela ē

luxuria ira intempans furor i iust⁹ arrogantia. superbia. omnisqꝫ irra= tionabilis motus. Sed de his suis locis referuemus. quomodo quidē non libenter hi qui huiusmodi egri tudine innexi sunt. sermonē de vir= tutibus ac vicijs audiunt Partes enim luxurie agunt et nihil aduer= sus eam patiuntur audire. Hinc er go interim sermo moueatur. si ē oī no in diuicys aliquid quod delec= tari possit. aut si est in illis aliquid honoris hinc capiamus Itaqꝫ i v i detur a cōuiuys ꝛ fluentia mensaꝝ in his enim diuitiarū magnificētia pdicatur conferamus mensam di= uitis ꝛ mediocris. et discutiā⁹ vtros qꝫ conuiuas qui magis queso sint q̄ puram veramqꝫ mense capiunt vo= luptatem. illi toto die attritis et las sescētibus cubitis recumbunt. et ce nas prandys iungunt. quiqꝫ ven= tr⁹ distentione rumpuntur atqꝫ ob pressione ciborum suorum pmunt inquorum corpore vino inundato velut naufragijs cuiusdam lucti= bus obruta anima necatur vbi ne= qꝫ oculus neqꝫ lingua neqꝫ pes p= prys deseruit officys. sed omnia mē bra corporis vini vinculis iacent vincta grauius quā catenis. vbi nō sopor eis ipse ad quietem datur. ne qꝫ ad salubritatem cedit sed exterri ti somnus insanientibus et furenti bus deteriores fiunt. et quasi spōte demones sup ducant anime sue ris⁹ et spectaculum omnibus etiam ip= sis famulis suis fiunt nihil agnoscūt eorum que vidētur. nichil sentiunt. nihil norūt dicere aliquid et audire nō possunt sed latera fedissima por

tant de accubitis adlectos intalib⁹ conuiuys magis voluptas est an in ill' vbi cib⁹ potusqꝫ tāt⁹ ē qnt⁹ famem depellat ac sitim. Hunc modū vi te natā docuit. illū corruptela libi= dinis inuenit Ido deniqꝫ i hoc eti= am sanitas adest. et rō pmanet ꝛ ho nestas cū sobrietate pdurat nec gra uatū corp⁹ atqꝫ oppressum leuatur de cōuiuio sꝫ adiutū poti⁹ atqꝫ au ctū virib⁹ totaqꝫ alacritate subni= xū Qd si tibi parum fidei habere s mo nr̄ videt vtrumqꝫ corpora ani mosqꝫ cōsidera. ꝛ inuenies illa robu sta. ꝛ valida ac suci plena que medi ocrib⁹ ac simplicib⁹ aluntur alimo nys Nec mihi nunc adducas inme dium siqui forte ex accedenti egritu dine aut qualibet debilitate fatigā tur Alia est ista causa. et alio intem= pore requirenda Hi vero qui deli= cys et luxuria vitam ducunt resolu ta quidē corpora et omni cera mol= liora circumferunt. atqꝫ examine quodam infirmitatum repleta qui busqꝫ ad cumulum malorum poda gre tremor. et in matura senectus accidit. et est ei vita semper. cum medicis et medicamentis. sensus autem ipsi tardi graues obtunsi. et quodam modo iam sepulti. nec ali= quid iocunditatis habent. Quis hec iocunda dicat et grata. qui ta= men nouerit quid sit iocunditas et voluptas A prudentibus enim ita diffinitur. quia hec sit voluptas cū quis desiderijs suis fruitur. Ubi vero frui desiderys non potest dum vel egritudo non sinit. vel facietas ipsa desiderari non facit que onero sa efficit habundantia. sine dubio ꝛ

voluptas in eis parit et iocunditas parit. Deniqȝ considera egros qui fastidio pungnentur. quomō q̄uis suaues eis. et lauti apponantur ci/bi horrori tamen eos magis accipiunt quam voluptati Sic g° cum p p habundantiam cupiditas fuerit extincta pariter et voluptas ac iocunditas perimitur. quia non tam ciborum gratia quam desiderij gignit satisfactio voluptatem. Unde et sapiens quis atqȝ in horum discipline philosophari bene sciens aiebat. Anima in facietate posita. fauis illudit ostendens et iam ipē qz voluptas non in natura vt diximꝰ ciborum sed in desiderij vigore consistit Propter hoc et propheta mirabilia enarrans que in egypto gesta sunt quiqȝ in heremo inter cetera etiam hoc dixit De petra melle saturauit eos Equidem nusq̄ȝ inuenimus mel fluxisse de saxo qd ergo ē qd dixit q̄m q̄ dē pꝰ multā itineris fatigationem labore sitis aquis frigidis e saxo fluentibꝰ fruebant. eas ꝛ multo cū desiderio hauriebant hoc ipō ergo quod dulcissime et desiderabiliter potandi cupiditas explebatur. aquas illas mel appellauit. n̄ quo naīa aquaꝝ fuerit cōmutata sed quod dulcedo poculi instar mellis sitientibus et desiderantibꝰ obtineret. Igitur cum hec ita sint. nec dubitari a quo quam de his possit nisi sit aliquis aut cōtentiosissimus. nonne palam est in pꝓpatulo quod simplicior victus et mensa mediocris plurimum iocunditatis habeat et voluptatis e ꝯtra vero diuitiū

mense execrabiles quidē ꝛ horride. ac morboꝝ ꝛ contaminationis plene et sicut ait quidem prudentium in quibus molesta sunt etiam que delectabilia videntur Sed honores iniquis conferunt diuitie ꝛ i inimicos vltiones facilius prestant. et ob hoc videbitur necessarium esse opus diuitiarum qz vitijs ministrat et ire tribuit effectum atqȝ inanis ambitionum bullas inflat amplius et extollit in maius. qdqȝ supbie malum tumidus erigit Immo potius p his omnibus maxime erunt fugiēde diuitie Hoc est eīn feras quasdam bestias in animis suis homines spente collocare. ꝛ in pectoribus suis nutrire Et iterum diuitie suadent vt honore quidem vero celestiqȝ careatur falsum vero hunc veri illius colore solum quodam et si multa imagine fucatum requiri honorem nō veritate sed nomine Sicut enim plerumqȝ meretricis vultus cum turpis et fedus est p naturam fucis. et coloribus pigmentatus pstituit ad decipiendos eos qui ignorant que veditas sub uelamine fuci illiꝰ cōtegatur. ita et diuitie faciunt cum adulationem volunt honorem videri. Neqȝ enim voces ille populi per quas iudicibus acclamatur ex ueritate proferuntur sed et ipse sunt quibus fucatum nomen honoris depingitur. Nam si conscientias interroges ac clamantium tibi. inuenies apud vnumquemqȝ corāȝ mille te capitibus accusari Deniqȝ vbi metꝰ cessauerit prātꝰ ꝛ publice pōpe fuerit scēa reso ta te vidas q̄nti

oblatrantes quãti obloquẽtes q̃nti insimulantes, et hi omnes ex illis sunt qui prius acclamabant. et immensis te laudibus extollebant hec tu honorem dicis. et hec diuitys q̄rendo credis. que etiã si sponte ad essent recusanda erant Plus enim ody quam amoris acquirunt Sed si vis tibi ostendam honorem verũ Honor verus virtus animi est hic honor neq̧ a cesaribus p̄statur nec q̧ adulatione conquirit. neq̧ pecunia p̄paratur. Nihil fucati i se habet. nihil simulati. nihil occulti h⁹ honoris successor nullus est. accusator nullus. nullus ingratus hic honor tẽporibus non mutatur. nec tyrãnis nec picturam tabule metuit aliquando delendam. Sed vindictam inquis inimicorum sumere nõ possum. Hec autem ē maxima causa et precipua quia execrande diuitie sunt et amanda paupertas. istũ enim gladium quem dicis aduersum te acuunt. faciunt enim te p̄uaricatorem mandati illius quo dicit michi vindictam ego retribuam dicit dominus Uis autem videri q̄ntum mali habeat vindicte cupiditas misericordiam dei aufert ab homine et concessam iam gratiam infringit ac reuocat Scriptum est em̄ in euangelio quod is qui multarũ talentorum debitor fuerat. et veniam precatus a domino impetrauerat. cũ conuersus ad seruũ suum q̄ ei parum pecunie debebat hoc ē q̄ in eum parũ peccauerat exigere cũ cepit vindictam scilicet sumere. Et obquod immitis fuit erga indulgẽtiam conserui. ipse de se sententiam tulit Ut non solum iam concessa non frueretur. indulgentia, sed et tortoribus traderetur atq̧ vniuersam debiti summam. cum supplicys penaq̧ p̄solueret. et ita p̄uindicte desiderio munus diuine p̄didit indulgentie Pro his queso te, videtur expetende diuitie vt tibi facilior via pateat ad interitum. Nõ ne p his maxime oportebat eas velluti inimicum grauissimum et hostem pessimum ac totius mali auctorem vitari Sed paupertas inq̄s difficile negotium est Interdũ em̄ et blasphemare cogit homines per penuriam. et multa inhonesta et indigna committere. Non paupertas sed pusillanimitas facit Nam et lazarus pauper fuit. et valde paup̄ cuius paupertati addebatur etiam egritudo et egritudo amarissima, que ipsam paupertatem redderet ditiorem. cũ et vis morbi solatia multa deposceret. et nullũ penitus paup̄tas posset adhibere, Horum em̄ alterum etiam si solum sit graue est et doloribus plenum cum enim simul iunguntur nec adest qui subleuet. intollerabile efficitur malum, Ignis inextinguibilis et dolor sine remedio. tempestas plena naufragÿs. anime simul et corporis flamma. Erat tam̄ huic beato his oib⁹ malis aliquid adhuc amplius vicinitas diuitis. epulantis luxuriose. et adhuc magis ac magis. Etiam inde in eum tormenta cumulantur. Quod et ad ianuam iacebat epulantis vt eum multo amplius excruciarent opes. In oculis ppositę que vetabantur, Quam ille,

que per penuriam de erant. Multo enim grauius affligit animam quod cogitur carere bonis que videt quam his egere quam non videt Uerum ne his quidem flectitur diues ille crudelis sed sibi quidem preparari mensam so litis copys iubet et ornari ministe ria. vina defundi. coquorum exerci tus et alios ministrorum cum parasyto rum turmis duci. et cantorum statui cateruas nec in aliquo luxuriam temu lentiamque fraudari. pauperem vero la zarum dire famius et amare egritudi nis ira vastabat minister vero nullus nec vllum miserie solatium ex mensa diuitis que parasitos et luxuriosos vsque ad distinctionem et crapulam sa tiabat ne mice quidem que proiciebant ad lazarum veniebant fame periclitan tem et tamen ita pertulit hanc tam diram tamque teterrimam paupertatem vt neque amarum sermonem neque blasphemum proferret et illicitum sed sicut aurum vehementius igni tum purius et sincerius redditur ita etiam ille passionibus et cruciatibus exami natus clarior et splendidior per patien tiam reddebatur Etenim si videntes tan tummodo diuites quosque affliguntur hu miles et tabescunt ac distendunt in uidia et vita ipsa amarior redditur etiam si necessarius eis non desit cibus etiam si mediocria videantur ha bere ministeria lazarus qui ita erat pauper . vt nullus alius fuit . et non solum pauper . sed et eger vt nullus alius eger fuit . et qui nullum omnino non dicam ministerium sed nec solatium quidem habuit in me dio ciuitatis. vt in vltimis agens de sertis famem patiens omnium sed plus exabundantia vicinitatis esu riens videbat enim diuitem copys tanque fontibus et fluminibus inun dantem se vero ab hominibus quidem refrigerium nullum capientem solum vero canibus iacere miserendum ita enim erat egritudine resolutus vt ne ipsos quidem valeret abigere . hic ergo nisi fuisset summe philoso phie quando hec omnia tam patienter tam fideliter pertulisset. Uides quomodo qui seipsum non lesit a nullo potuit ledi . Iterabo et repetam promissionis mee sermonem Quid ergo dic mihi mor bos corporis quid penuria rerum omnium quid irruentes vlceribus canes quid vicinitas auari diuitis ac superbi ledere potuit athletam dei Aut in quo ex eis omnibus reso lutus aut fractus est ab animi virtu tibus Nihil omnino Quinimmo et angustijs rerum magis solidatus . est et hinc illi corone parate sunt . vnde infelitior putabatur inde ei palma victorie. inde eterna remu neratio vnde cruciatus multiplica batur . et iniuria . Fames illa abun dantiam preparabat futurorum . bonorum . egritudo illa vitam con ciliabat eternam vlcera illa que ca nes lambebant splendorem glorie . per angelos ministrandam ferebant Inhumani et crudelis diuitis . de spectus atque ad ianuas eius cubile contemptum patris abraham pijs simus . sinus et beatitudinis eius consortia promittebat. Quid ve ro apostolus paulus non enim ab surdum puto iterum viri huius fa cere mentionem nonne in numeris

temptationum subactus est imbri-
bus et quid ex his omnibus lesus ē
Nonne p hec gloriosior factus est.
Quid et fames. quid frigus qd ver
bera. quid saxa nocuerunt Quid d
trimenti in naufragys. quid i pfun
do maris passus est Nonne pman
sit semper idem paulus. et idem vo
catus apostolus Econtra autem iu
das vnus fuit. et ipe de duodecim.
et vocatus apostolus fuit christi. sz
neqz quod vnus ex .xij. fuit. neqz qd
vocatus apostolus dictus est pdesse ei
quicqz potuit non habenti animū
virtutibus deditum Sed paulus q-
dem cum penuria et plagis cucur-
rit cursum qui ducit ad celum. ille
vero cum et prior vocatus esset in a
postolatum et simili cum ceteris gra
tia donatus. celestemqz edoctus eēt
et philozophiam. et sacre xpi mēse
venerandiqz sacramenti particeps
extitisset. habuisset etiam donū spc
sancti. ita vt mortuos suscitaret z le
psos curaret. ac demones effugaret
cumqz de cōtemptu rez secularium
frequenter fuisset edoctus adherēs
lateribus christi atqz indigentium
sibi esset commissa dispensatio quo
scilicet auaritie p horum latens i eo
vitium sanaretur. erat enim fur. tū
ne sic qdem pficere in melius potu
it. cum erga eum tot tantisqz puisio
nibus dominus vteretur. sciebat ei
christus quod auarus esset iudas z p
amore pecunie periturus. et non solū
non arguit eum p hoc vitio. sed et
latentibus medicamentis curare vo
luit ipsi cōmittēs dispensationē pec
cunie. vt habens in manibus qd d
siderabat pniciosa passio expleta cu

pididitate cessaret nec decideret in il-
lam mortis foueam sed minoribus
malis maiora reprimeret sic in oibus
qui semetipsum non leserit ab alio
non potest ledi. et rursus qui se ipz
corrigere et emendare noluerit. z qd
in ipo est atqz in potestate eius exple
re nullus ei extrinsecus pderit. ppt
ea deniqz scriptura diuina tanqz im
magine quadam latissima et am-
plissima veterū vitas et gesta depin
git ab adam vsqz ad xpm generatō
ne pducta vt tibi ostenderet aliorū
lapsus et aliorum coronas z ex vtro
qz erudiret doceretqz te. quia nisi q
seipm leserit ab alio non potest le-
di etiam si omnis contra eum con
iuret orbis eciam si pmutacio rerū
ac temporum fiat. etiam si potentiū
et principum contra eum furor seui
at. et insidientur omnes siue noti si
ue ignoti. siue amici siue inimici. siue
dolo siue ui. vel fraudibus ipugnātes
tamen commouere ne parum qdē
poterunt eum qui constantiam te-
net. et animi virtutibus vigilat. sic
econtrario ignauum et q semetipm
pdit ac deiecit. etiam si mille adhi-
beas medicinas mille munimenta
conquiras meliorem facere et emen
dare non poteris nisi ipe prius qd
in se est pponat ac pferat. hoc est qd
nobis indicat. et illa parabola que
de illis scripta est quorū alius supra
petram edificauit domum suā alius
super harenam non vt harenam vel
petram intelligamus neqz vt edifi-
cium ex lapidibus et ligna conside
remus extructum. neqz vt flumia
et imbres et ventos qui impingunt
in domos illas materiales putemus

sed vt hec esse intelligamus vel virtutem animi vl' ignauiã. ꝛ vt ex his aduertamus quod nisi qui se ipse lese rit ab alio non potest ledi Non ergo pluuia. neqȝ flumina cum impetu descendentia. neqȝ venti validissimi cõmouere potuerunt domũ sup petram fundatam. vt ex hoc intelligas. quia qui seipsum non ꝓdiderit nec a semetipso fuerit motus nulla superueniens temptatio deicere eum poterit aut mouere Illud vero aliud edificium facile subuertit. non ꝓ temptacionum violentia alioquin et illud aliud edificium deiecissent sed ꝓpter fundamẽti id ẽ ꝓpositi infirmitatem. Arena enim est res mobilis et fluens que sine dubio instabilitatẽ atqȝ inconstantiam designat animarum Non ergo vt diximus lapsus et ruine causa tẽptatio est sed instabilitas animi et ignauia que etiam sine temptatione interdũ sponte deicitur. sicut et in illa fabrica que super harenam fundata ẽ etiam si flumina ventiqȝ non vrgeant ipsa tamen paulatim effluens. instabilis arena edificy crepidinem subruit et euertit. Nam et harene sponte rumpuntur. Adamans vero nec malleis cesus infringitur ita qui a semetipso ñ ledit. etiã si tũdat ab alys non potest ledi. Qui vero animi sui ignania ꝓditur etiam nullo purgente sponte defluit. et resoluitur. sicut et iudas ille. non solum nullo extrinsecus impellente delapsus est. sed e contrario pluribus adiutus remedys stare non potuit Vis vt hec nõ solum ꝑ singulos gesta sed etiam ꝑ popalos doceam Quanta erga iudeorum populum cura extitit diuine ꝓuidentie Nonne omnis vt ita dicam creatura erga emendationis eorum ministerium preparata est. Nonne ꝑ ceteris omnibus hominibus noua quedam et magnifica eis vite instituta sunt tradita. Nonne in medio mari siccum iter aptum est eis. et in quo ipsis fuit salus ibi inimicis eoꝝ venit interitus Quadraginta annis in deserto non arando. neqȝ seminando vixerunt laborem messis et arce nescierunt onus mole eis et coquendi panis necessitas nõ fuit Feminas quoqȝ eorum nulla texendi sollicitudo constrinxit mercãdi causa non institit Macellum nemo ꝑ cõparandis carnibus requisiuit sed hec omnia fuit verbum dei. et parauit eis mensam in deserto laboris et sudoris expertem Hec enĩ fuit natura manne. cibus cottidie nouus. et saporem sui pro desiderio vescentium subministrans Sed indumenta eorum et calciamenta et ipsorum etiam corpoꝝ natura oblita et infirmitatis sue Omni namqȝ illo tempore neqȝ indumenta attrita sunt eis. neqȝ fuit in illis ĩ firmãs medico nullus indiguit. medicamta nemo quesiuit. Eduxit enim in argento inquit et auro et non erat in tribub' eoꝝ infirmans sed quasi qui iam reliquissent mundum hũc. et ad alium meliorem prestantiorẽ qȝ transissent. ita eis cibus et potus absqȝ labore et sollicitudine ex verbo dei ꝑbebatur. et quod fuit super omne miraculũ ne forte acrior eos radius sol' adureret. vmbra nubis ꝑ diem desuꝑ tegebantur ꝛ cũ ipsis

quocunq abissent circumferebant
tecta illa celestia Sed nec noctis q̄ =
dem tenebre absq solatio relinquū
tur Lampas nanq eis ignis verbo
dei accensa lucebat. que non solum
illuminandi verum etiam et itine =
ris ostēdēdi ministeriū prebebat in
deserto. Quid vero de sequenti di
xerim petra aquarum fluuios emit
tente. Quid multitudinis auium .
que densitate sui terram texerunt .
vniuersam Nam in egypto que fa =
cta sunt mirabilia quid repetā q̄d
etiam virtutes que consummate sūt
in deserto. bella orationibus gesta .
et victorias sola dei inuocatione q̄
sitas. Non enim vt pugnantes. sed
vt choros agentes manum ꝓtensio
ne triumphabant Illud antē quo =
modo narrabo . quod quia egyptū
aquis ꝓ se pugnantibus statuerunt
muros iericho. in uoce tubarū p sal
morumq deiciunt. ita vt aduersa =
ris psallentium magis chori quam
exercitus viderentur hostiles. ⁊ qui
misteria magis putarentur cōsum =
mare q̄m bella. Hec autem cuncta
signa et ꝓdigia nō obhoc solum fie
bant vt vsus pplo tantum videret
expleri. sed vt doctrina agnitionis
dei. quam moyse tradente didice =
rāt. firmi⁹ eis et tenatius adherer
Hec enim omnia voces erant que =
dam deum celi et vniuersitatis do =
minum p̄dicantes Nā et mare hoc
clamabat. cum pedibus transierūt
hoc etiam cum extingueret aduersa
rios. hoc ille aque in sanguinem ver
se. hoc irruptio ranarū predicabat.
exercitus locustarum hoc eruca . et
sciphes oia i⁹ q̄ gesta sunt siue i egy
pto. siue in deserto ꝓdigia nuncia =
bant. manna ipsum et columna ig
nis. et coturnicum multitudo atq
omnia illa liber quidam erat eis et
litere. que deleri nunq possent nec
de consciencie eorum paganis ab =
oleri quas legerent et haberent sēp
in cordibus suis. et tamen post hec
omnia tam euidentia diuine virtu
tis insignia. et post vniuersam glām
que eis supra cunctos mortales da
ta est infideles extiterunt et ingrati
Caput namq vituli adorauerunt .
et deos quesierunt sibi alios fieri cū
tante talesq dei virtutes . alie ad
huc in oculis haberentur alie vero
recentem ⁊ nuper gestam seruarent
in corde memoriam At vero inneui
tarum ppls alienigena et barbar⁹.
nullis prius diuine ꝓuidentie be =
neficys assuetus. non legibus. non
mirabilibus non preceptis vll' aut
opibus illuminatus hominem vi =
dit habitu naufragum. vultu pere
grinum nec vnq ibi prius cognitū
primo statim ingressu dicentem ad
huc triduo ⁊ niniue subuertet. ⁊ ex
istis solis sermonibus conuersi sunt
ad timorem dei abiectisq cōtinuo
prioris vite malis ad virtutem se ⁊
iusticiam p penitentiam contulerūt
iam fideli satisfactione. vt diuinitus
iam ꝓmulgatam sententiam ꝓuo =
carent. et vrbem sisterent nutantem
metu excidij ac iam iamq pituram
Uidit enim inquit deus quia reces =
sit vnusquisq a uia sua pessima q⁹
modo recessit dic mihi magna erat
malitia eorum immensa iniquitas .
vulnera insanabilia Hoc enim indi
cat cum dicit Ascendit malitia eoꝝ

vsq ad celum Per hec quippe spacia magnitudinem peccatorum designans. sed tamen tanta hec eorum malitia que vsq ad celum fuerat extensa a tribus solis diebus vno peregrino ignoto et naufrago homine paucissimis sermonibus commonente ita. et extincta est et deleta vt tale a deo testimonium mererentur accipe dicente Et vidit deus q2 discessit vnusquisq a uia sua mala et penituit a malitia quam dixit vt faceret eis Vides quomodo qui intentus est et vigilat sui q meminit non solum ab hominibus non potest ledi etiam. si mille extrinsecus diuinis beneficys fulciatur non ei sufficiat ad salutem. q2 neq iudeis tanta mirabilia q i eos collata sunt pfuerunt neq aligenigenis quod nihil horum adepti fuerant obfuit Sed qm animo pposito q rectorum et ipso dederunt deo parua occasione sumpta plurimum pfecerunt equidem. cum essent vt diximus barbari et alienigene atq ab omni diuina institutione peregrini Quid vero de tribus pueris dicimus. in quos tot illata mala. virtutem tamen animi eorum nequaq ledere aut infringere potuerunt nonne pueri erant tenere etatis. et in primis statim vite inicys captiuitatem dominationem q perpessi exules patria. domo templo q extorres alienati patrijs legibus auulsi diuinis altaribus sacrifitijs purificacionibus q solemnibus. et ab ipsa psalmi voce detracti ad peregrina ducuntur et dominationem barbaram patiuntur. feris magis bestys qm hominibus traditi. nullam paterne doctrine vocem nullam pphetice commonitionis sermonem nulla sacerdotum aut pastorum solatia capientes Sic enim ipsi dicunt quia non est in hoc tempore princeps neq ppheta. neq dux neq locus ad sacrificandum in conspectu dei ad inueniendum misericordiam Sed et hoc accessit eis ad difficultatem rerum vt intra aulam regiam tenerentur et essent quasi in medium pelagus ab ducti vbi tempestates et turbines et pcelle et inmanium fluctuum ruine sine gubernatore sine nautis sine velo 7 remis nauigaturi pelagus immensum. et tamen. quia erat in sita menti eorum diuina philosophia et psentium rerum sciebant contemptui habendas esse caducas. fragilesq potentias. ac tumidam calcandam esse iactantiam pennisq fidei subnixi. volare nouerant ad celestia aulam regiam velut ergastuli squalorem ducebant Et rex quidem iubet eos mense sue participes fieri mense illius affluentis et tumide et immundicys atq execrationibus plene. s3 ipsis hec. abominationes erant non honori tamq agni inter lupos positi videbantur Quod autem mori edum sibi fame ferro q3 cet aut exbys que execrebantur vescendum quid ergo faciunt adolescentuli. Quid ait etas in matura Quid captiua conditio. Non dicunt quia necessitas nostra non latet deum. quod sub tyranno positi sumus. quod in captiuitatem. quod in seruitutem. retinemur non possumus obsistere crudelibus dnis supbisq victorib9

nihil bonum meditati sunt sed intē derunt animo ne peccarent do ꝛ facerent quod fieri non licebat Erat ergo eis cuncta que extrinsecus sūt aduersa et contraria. Neq̃ enī captiuis et nudis erant pecunie quibꝰ lenire possent imperantium ferocitatem nec amicitie vlla fiducia vt pote pegrinis neq̃ potentia aliqua vt pote seruis. neq̃ multitudine obtinere poterant Tres enim soli erant Quid ergo faciunt Quod solum in potestate habere videbantur verbō pcantur ennuchum qui super eos acciperat potestatem. Sed et ipm inueniunt metuentem ꝛ pro salute sua trepidum ne forte si poscentibꝰ eis pstare gratiam voluisset. suum caput traderet morti et ait. Timeo ego dominum meum regem. ne forte videat vultus vestros tristes pceteris pueris. et coetaneis vestris. et condemnet caput meum in mortē At illi sapientibus responsis adimunt ab eo omnem timorem et pscari gratiam suadent. Cumq̃ ipsi omnia que in se erant et in potestate sua fecissent adest cōtinuo etiam deus. et que in ipso sunt ipse iam cōplet. Non ergo solius dei est opus istud. sed iniciū datū ē ex pposito ipsorū Ipsi enī posuerūt in corde suo ne gustarēt de illicitis cibis. et cum hoc constanter et fortiter custodirēt affuit eis cōtinuo et iam dei nutus et bonū ppositū puerorū ad finē puocat gloriosum. Vides ergo qm̄ qui seipm non ledit. ab alio nō potest ledi Ecce enī i hijs puericia captiuitas solitudo. seruitus. potestas. purgēs. impia dura. metus mortis. nisi tyrannica. terror q̃ barbaricus Vicinus vero non aliquis vicinus ppinquus primus aut ciuis nullus nulla bonorū monita nulla solacia ꝛ horū omniū nihil omnino fuit qd eos leserit. quos ppositū et animus pprius non ledebat. quinimmo et econtrario cū oibus hys que supra enumerauimus in patrio adhuc solo positus ille populus vteret̄ pdesse ei tot extrinsecus ad minicula nequiuerūt. ad animi virtutē. qd cū ppria pdebat et deiciebat ignauia. Sed iterim pueri nostri primo omnium gloriosum istud obtinuere certamen. ne contaminarentur cibis imundis Et in hoc subacto et calcato tyranno. ad alia pducuntur celsiora et nobiliora certamina. Proponitur nāq̃ eis multo dirior sceleratiorq̃ illa priori conditione. Fornax igne succenditur barbarice in eos turme ipso tyranno seuiente cōsurgunt. cōmouetur omnis fera psis. et ad decipiendos pueros natio implacabilis ꝛ dira consurgit musica diuersa pparantur. nouoq̃ crudelitatis inuento musicis ignis et flamma coniungitur penarum mine terrorque mortis cum voluptate miscetur et tamen quomodo semetipsos non pdunt. sed quod in sua potestate est exeqnūtur et peragunt. ledi a nullo alio potuerunt. quinimmo et clariores ex hoc reddūtur. coronasq̃ nunc nobiliores sumunt multoquam dudum Vinxit quidem nabuchodonosor ꝛ misit in fornacem ignis. sed ledere nihil potuit immo et magnifice pfuit Maiorem nāq̃ eis gloriā tyrānica

crudelitas acquisiuit. Inmedio eni
fornacis positi. et barbarico in eos
incendio plusq flamma fornacis
ardente. clarissimam magnificam
q de hoste sumsere victoriam. Et
tres pueri captiui totam gentem
cum rege parit miracula et magnifi
centia ducere captiuos. Quorum
gloria seculis omnibus canitur et
canetur Sic ergo qui sibi ipse non
nocuit. alius ei nocere n poterit. n
enim cessabo frequentius pfessio
nis mee titulum recensere. Si enim
vt supra iā dixim⁹. neq captiuitas
neq seruitys. neq solitudo neq pa
trie amissio. et pximorum neq mor
tes. neq incendia. neq exercitus.
neq tyrannus crudelissimus tres
pueros tenere adhuc etatis capti
uos seruos pegrinos ledere potuit
aut deicere quid est quo possit ali
quando animi virtus infringi Sed
dicis Deus affuit. et ipse eos de in
cendio liberauit Et tu quidem si fa
cias omnia que in te sunt sperare de
bes et ea que a deo sunt Aderit nā
q et tibi si tu ipse prius non defue
ris tibi. Uerumtamen ego pueros
istos non pter hoc admiror. et bea
tos dico. quia ignis incendia calca
uerunt illesi. sed quia p patrys legi
bus vinciri voluerunt. et in forna
cem mitti atq ignibus tradi. In hoc
est eorum virtus et meritum Sta
tim nanq vt de igne eiecti sunt co
rone eis necti ceperunt ex illis sine
dubio verbis quibus cum omni fi
ducia et libertate responderunt re
gi dicentes. Non opus habemus
nos de verbo hoc respondere tibi. ē
enim deus noster in celis cui nos ser

uimus qui potest liberare nos de ca
mino ignis ardentis et de manib⁹
tuis rex liberabit nos Quod et si n
notum tibi sit rex quia dijs tuis nō
seruiemus. et imaginem aureā quā
statuisti non adoramus Ex his ver
bis illi iam coronati sunt. et in hac
confessione victorie sue palmam ce
perunt. In hoc fuit cursus eorum
quem in confessionis martyrio con
summauerunt Quod vero corpo
ra eorum tradita sibi ignis erubuit
et vincula dissoluit atq oblitus na
ture sue in medio fornacis exhibuit
eis celestis roris refrigeria hoc iam
gratie dei fuit quod voluit p ma
gnificentiam mirabilium notam fa
cere potentiam suam Illi vero in cō
fessione sua et fidei constantia coro
nati sunt et martiry sui gloriam cō
secuti Quid tu ad hec dicere pote
ris eciam si patria expulsus es vt isti
et iam si in captiuitatem ductus es.
et barbaris dominis seruisti Hoc et
istis accidit. si sine solatio si sine doc
trina. si sine commonitore. vixisti. nc
istis cuncta hec defuere vinctus et se
ct⁹ ad mortem ductus es et isti sed
p hec omnia transisti ex unoquoq
horum clariores nobilioresq ingres
si sunt Et iudei quidem habentes
templum et sacrificia et archam te
stamenti cherubin quoq. et ppicia
torium et omnia quibus cotidiana
sacrificia consummabant habentes
etiam prophetas. alios defunctos.
alios adhuc superstites qui eos et
d actib⁹ p̄sentibus informarent et d
antiquis dei beneficys commoue
rent. que in egypto fecerat cum eis.
que in deserto que et iam cum terrā

repromissionis ingressi sunt, et ibis omnibus non solum nihil profecerunt sed et in ipso templo ad insignia preuaricationis sue ydola collocarunt filios suos eis et filias suas immolantes sub arboribus etiam et in montibus prophana sacrificia consumantes. hi vero in terra barbarica in hostili solo sub tyrannica potestate positi flammis et mortibus traditi. non solum nihil leduntur. sed et maiorem gloriam capiunt. Hec ergo scientes et horum similia colligentes de diuinis scripturis. multa enim similia inueniet qui requirit exempla quibus agnoscat alios quidem sine ulla difficultate temporum. et necessitate causarum. nulla vi. nulla tyrannide cogente. collapsos. et alios hijs omnibus aduersantibus sibi. ne leuetur quidem a virtutis proposito fuisse cōmotos. indubitatam sententiam tenere debemus. quod si quis leditur. eandem namque que in principijs proposuimus etiam in fine firmauimus si quis iniquam leditur. a semetipso leditur. nec ab nullo alio. etiam si innumeri sint qui noceant. Et si omnes qui terram et mare habitant conueniant ad ledendum nocere nequaquam poterunt ei qui a semetipso non leditur. per dominum nostrum ihesum xpm filium tuum qui tecum viuit et regnat deus per omnia secula seculorum Amen.

Explicit neminem nisi a semetipso ledi.

Incipit Omelia S. Johannis de proditione iude.

Paucis hodie necessarium est fratres tractare vobiscum. Et ideo paucis. non quia vobis latius sermo sacerdotis horrescit nec enim aliam urbem tam auidam spiritalium repperies lectionum. sed quia ad misteriorum sacram ac venerabilem celebracionem festinare multos. inspicio. Ut igitur et celestis mense acietate perfruantur et nostro sermone non careant tractatus congrue temperet ut mea verba vestris cordibus sociantes cum debita reuerencia misterii deitatis archanum audiatis. Hodie dilectissimi fratres. dominus noster ihesus christus traditus est. Nam primante nespa iudei eum acceperunt Sed te non verbum tradicionis contristet auditum. nec cum percepis quod ihesus traditus est. dolore mouearis. immo ut doleas suadeo. predico. ut lacrimis et ut nimia te lamentatione contristes exhortor Sed ne proditum lugeas ne traditum fleas. sed proditoris factum ingemisce. et futura eius lamentare supplicia. Nam proditus christus. orbem liberauit vniuersam. Proditor gehennam meruit possidere. Traditus in celis patris sedet in dextera. Traditor apud inferos collocatus tormenta debita sceleratus expectat. et ideo lugendus est Nam et dominus noster illius delictum lacrimatus est. vt ait euangelista. Et cum vidisset eum turbatus est et dixit vnus ex vobis tradet me Quanta misericordia domini. traditus pro traditore dolet. proditus pro proditore turbatur. Et cum vidisset eum dixit vnus ex vob

tradet me. Simul et sue misericor-
die ostendit potestatem et nos do-
cet non eos qui mala patiuntur. sed
eos qui mala committunt. debere
miseros et dignos fletibus estimari
Hoc enim peius est. immo illud pe-
nitus malum non est Nam malum
pati. malum non est. Malum face-
re malum est. Et ideo malorum susten-
tatio. celorum regnum nobis pollicetur
Malorum autem commissio gehen-
nam minatur et tormenta promittit.
Beati namque ait. qui persecutionem
patiuntur propter iustitiam. quia ip-
sorum est regnum celorum. Uides
quod malorum perpessio mercedem
sperat. et sufferentie sue premium.
celorum meruit regnum. Audi ma-
lum committere. quanta supplitia
preparare consueuit. Nam paulus
dicens de iudeis. qui quidem dominum
occiderunt et prophetas persecuti sunt
insequentibus ait. quorum finis erit
secundum opera illorum Uides quod reg-
num persecutionem perpessi sortiun-
tur et iram persecutoris promerent
et hec sine ratione processit oratio.
nec inaniter verba prolata sunt sed vt
circa aduersarios nostros iracundi-
am temperemus. et patienter eos
toleremus. et magis eorum gesta dole-
amus. Illi enim vere mala patiuntur.
qui nobis mente insidiantur aduer-
sa. Sed et pro illis diuinam clementiam
exorare poterimus. si tamen talis ani-
ma nostra preparatur. ut possit conuersa-
tionis sue merito. aliis quoque prodesse
Et ut pro inimicis vestris oretis. qua
tridua commonitione deposco. ut assi-
dua persuasione verba mea cordibus
vestris inhereant. ut continuatione ser-

monitionis pectoribus vestris ira subla-
ta. furoris tumore sedato benigni-
tatis remedio temperet. Nam christus
non tantum inimicis nostris consuluit.
sed et nobis voluit esse consultum. Cum
aduersariis nostris peccata laxamus
maius enim beneficium cum concedis
agnoscis. et cum de inimici culpa dissi-
mulas. de tuis delictis solita benig-
nitate dominus exoratur. et inimici
peccata. solatium venie promeretur. Et
audi heli dicentem ad filios suos. Si
peccans peccauerit homo in homi-
ne. orabunt pro eo ad dominum. Si
autem in deum peccauerit homo.
quis orabit pro eo Uides quod illud
vulnus facile nec oratione sanatur
Et quod oratione non soluitur cum
peccatum concesseris inimico. tibi
quoque donatur Unde decem milia
talentorum in deum peccata dicta
sunt et centum denarii ita nuncupan-
tur Dimitte inquit centum denari-
os vt decem milia talenta dimittan-
tur tibi Sed de ratione inimicorum
habundanter huc usque processit ora-
tio. sed si placet ad tractatum propositio-
nis redeamus Tunc abiit vnus de
duodecim. iudas scariothis ad prin-
cipes sacerdotum. et ait illis. quid
vultis mihi dare. et ego vobis tra-
dam eum. Hec verba percepta sim-
pliciter apta monstrantur. et auri-
bus minus curiosis ingesta. plana
putantur. Sed siquis ea diligenti
sollicitudine scrutari temptauerit.
in singulis multum reperiet questio-
nem. et primum tempus inspicien-
dum est. Nec enim illud inaniter
euangelista monstrauit Non enim
simpliciter abiit sed addidit et tunc

Tunc inquit abyt. Tunc quando audiam. Tunc quando cognoscam et cur tempus diligenter ostendis. quid me docere disponis. Non enim tunc verbum inaniter addidisti spiritus admonitione loqueris diuino puocaris instinctu. nec a te verba passim funduntur. Quid igitur tunc est. Ante pditionis tempus. ante traditionis horam accessit meretrix vas alabastrum manibus portans et vnguentum domini supra caput effudit. Grandem fidem. multam reuerentiam. mirandam correptionem ostendit. Paulo ante meretrix subito pudica pcessit. Et profundis obruta peccatis. portum serenitatis agnouit. Et quando pstituta lupanar exiuit. tunc discipulus gehennam intrauit. Quando illa mercedem sui corporis abdicabat. tunc iste precium magistri sanguinis postulabat Quando illa osculabatur pedes vt susciperetur. tunc iste dni labia osculabatur vt proderet Ideo dixit tunc. vt non magistrum infirmitate accuses. quando discipulum repperis pditorem Magis etenim virtutem doctoris ostendit. qui et meretricem ad obediendum suo magisterio conuolare perfecit. Quid igitur. Qui meretricum mores voluit commutare. discipulum non potuit retinere Valde inquam. et incunctanter valuit retinere. sed necessitate nolebat bonum efficere nec vi trahere ad se curabat. Tunc abyt et hoc dabat nimiam difficultatis questionem. et ignaros pfunda disputatione conturbat. Abyt inquit non inuitatus a principibus sacerdotum. nulla necessitate constrict9 Sponte pcessit. et propria malignitate consilium genuit scelerate mentis nullo participe conuocato. tunc abyt vn9 ex duodecim Et hoc auget delictum detestabile proditoris Nam et aly discipuli erant qui fuerunt numero lxx Sed illi non tam manifeste. nec tanta confidentia sociati. nec illis interiora decreta commissa sunt. Isti autem. duodecim. fuerunt probati hec erat caterua regalis De hoc choro iudas egressus est de hac conuersatione pditor malignus exiuit. Et ideo ne quemlibet discipulum arbitreris. dicito numero gradum discipulatus ostendit. Et non pudet matheum ista conscribere. vt discas eum in omnibus seruare veritatem. nec celare ea que iniuriam referre putantur. Ea vero que vel iniuriosa demonstrantur. ipsam domini misericordiam clementiamqz declarant. qui proditorem suum latronem sceleratum tantis beneficys ampliauit. et vsqz ad ipsum pditionis tempus solitis admonitionibus tolerauit Nam admonebat. suadebat. et omni studio eum sanare curabat. Sed si ille sermonem respuit. si tanti magistri verba contempsit christus causatio est 7 meretrix testis est que de sua fuit liberatione sollicita Non g9 videndo meretricem de tua liberatione desperes sed et iudam cogitando non debes esse securus Vtrunqz enim periculosum est. et confidentia et desperatio Nam confidentia stantem euertit. et iterum desperatio post lapsum non admittit exsurgere Et io paul9

exhortatur dicens. Qui se putat sta re. videat ne caudat. habens exem plum vtriusqꝫ persone. Discipul⁹ cum se stare putaret cecidit. mere trix cum se cecidisse arbitraretur ex surrexit. Mens humana facile la bitur. Et omnibus mutabilis sen sus est. Et ideo nos vndiqꝫ tutare properimus. Tunc abijt vnus ex duodecim iudas qui dicitur sca rioth. Quid mihi eius patriam di cis. Utinam ipsum quoqꝫ nescire licuisset. Judas qui dicitur scario thIs. alter erat discipulus qui iu das Jacobi zelotes dicebatur. Et ne appellatione cognominis. fiat confusio personarum. nec errore. nominis proditor protegatur. pp terea hunc ab illo separauit. et il lum quidem de animi sui virtute. nuncupauit. Jstius malitie no men abscondit. Et ideo non dixit iudas proditor vt te doceat detra ctiones nescire; Et accusationes declinare. Tunc abijt vnus ex duo decim ad principes sacerdotum et dixit eis. Quid vultis mihi dare. et ego vobis trado eum. O puni ende vocis temeritas. O suppli cium. voluntatis. Proditionis. verba funduntur. de questu pac ta tractantur. Quid vultis michi dare. Et ego vobis trado eum; Dic iudas omnium sceleratissime. Hec te magister edocuit. Hec tibi tantus doctor ostenditur. Ideo diuitias debere contempnere pre dicabat. Ideo admonebat dicens Ne possideatis aurum aut argen tum. aut es in zonis vestris. vbiqꝫ tibi auidam cupiditatem peccunia rum excludens. non hec tibi persua debat dicens. Si quis te percusse rit in dexteram maxillam. prebe il li et aliam. Quid mihi vultis dare O crudelitas. Et ego vobis trado eum. Dic mihi que causa proditio nis est. Tradis magistrum. scilicet laceratus. audiam lesionem tuam. Forsitam quod tibi demonum tra didit potestatem. quod fecit lang uentibus subuenire quod mortuos resuscitare didicisti. Has bñficiorũ vices exsoluis. Quid mihi vultis dare. et ego vobis trado eum. O dementia immo cupiditas prodi toris. Cuncta enim mala cupiditas procreauit. hac affectatus magi strum tradidit iudas. Nam cupidi tas huiusmodi sortita est naturam captatas animas retinet. et omni bus nodis alligatus astringit et re rum obliuionem imponit. Et alie nationem mentis ostendit. Et a in de iudas captus cupiditatis insa nia. quanta beneficia respuit. con uersationis. mense discipulatus. ad monitionis suasionis. oblitus est. frenis cupiditatis impeditus. Et ideo paulus radicem omnium ma lorum cupiditatem nominat. quid mihi vultis dare et ego vobis tra do eũ. O vbũ toti⁹ supbie qd ñ he sit i faucib⁹. tradis eũ q̃ cũcta obuiat q̃ demõib⁹ ipat cui obtẽpãt maria. cui oẽs sbiacẽt ptãtes. vt igĩ vltro se traditũ fuisse demõstret audi qd fecerit eodẽ tpe cũ ad inuestigãdũ eũ venerãt cũ facul' ⁊ lãpadib⁹ ab ipo i trogãt vt quẽ q̃rerẽt dmõstrarẽt et eũ scire ñ potãt ⁊ iudas q̃ ad dmõ strãd venerat eciã tãta flãma lucere prodendum videre non valuit ⁊ iõ

euangelista ait. lampades et lumē
habuerunt. et non videbunt eum
Et christus eis diebus singulis pre
dicabat. quod eum latere non po-
terat proditurus. sed nec aperte
eum omnibus publicabat. ne im
pudentiorem faceret. nec penitus
silentio preteribat. ne celari arbi-
tratus audacter ad productionem
properaret. Et ideo frequenti ad
monitione clamat. vnus ex vobis
tradet me. Nec tamen magister pi
issimus publicabat. et de gehen-
na fuit sepissime locutus. et de ce-
lorum regno tractauit assidue vtri
usqꝫ meritum frequenter edocuit.
Et quod peccatoribus constitutuꝫ
est. et quod non peccantibus pre-
paratum ostendit. Sed hec om-
nia crudelis ille contempsit. et de-
us illum non traxit inuitum. Et
quoniam bona atqꝫ mala deus in
nostra deūs posuit. potestate. ele
ctionis liberum donauit arbitrium
Et inuitos non retinet. et volen-
tes amplectitur. Nam non spon-
te bonus. malitiam non amittit.
Et ideo iudas nimie cupiditatis.
precipitatus ardorem. ceca qua-
dam in prouisione deceptus. su-
am vendidit animam. Et sue salu
tis mercator extitit. et ait. Quid
vultis mihi dare. et ego vobis tra
dam eum. Et vt virtutem christi
etiam in hac parte cognoscas cum
ad capiendū eum aduenissent. vo
cem eius minime tollerare potue-
runt. sed omnes territi ceciderunt
Et quoniam nihil ominus in sua
impudentia perdurabant. ipse se
vltro commisit. ipse se tradidit.

Et hec diximus vt christum nullus
accuset. cur inde cogitacionem.
non mutauit aduersam. sed siquis
hoc dixerit audiet. Judas quem-
admodum corrigi potuit. sponte
an inuitus. Si inuitus. nulla cor-
rectio est. Nam mentis malitia ne
cessitate non tollitur. Si sponte.
omnia que meliorare animum po-
terant. audisse cognoscitur. Et si
remedium respuit. non medici vici
um est sed languentis. Et vt sci-
as eius crimen esse quod prodidit
non magistri sepius deus de prodi
tione predixit et totius eum philo-
sophie precepto. et sermone do-
cuit. et rebus ostendit. Dederat
ei demonū ptātē. gehenne tormēta
monstrauit. celorum regna promi
sit. secreta mentis eius et predice-
bat. et non publicabat. Pedes eiꝰ
cum alys lauit. mense facit partici
pem. nihil penitus pretermisit. sꝫ
ille in malitia sponte durauit. et oī
bus admonitionibus speretis. pro
ditor malignus emersit. Et vt eū
posse mutari. sed corrigi noluisse.
cognoscas. postquam eum tradi-
dit iactauit triginta denarios. ⁊ ait
Peccaui tradens sanguinem inno
centis. Quid est quando ab eo mi
rabilia gerebantur. et rebus osten
ditur Non dixisti peccaui tradens
sanguinem. sed quid vultis michi
dare. et ego vobis trado eum. Et
post factum scelus. post commissuꝫ
delictum post completam proditio
nem. post perfectum peccatum co
gnouisti peccatū. Ex hac re dilectissi
mi frēs edocemur quod neglegēti-
bus et desidiosis. facile admonitio

pdesse non poterit studiosis aut eti am admonitione cessante multum commoditatis accedit. Nam et iste quando magister admonebat non flectebatur. et quando nullus ad monuit excitata conscientia scelus cognouit admissum. et proiecit. xxx. denarios. Quid vultis mihi dare. et ego vobis eum trado. Et statue runt inquit ei. xxx. denarios. Dede runt precium sanguinis. qui preciu non habebat Quid accepisti iudas triginta denarios. Christus gratis aduenit sanguinem suum pro com muni salute fusurus. et tu de sangui ne crudelia peccata componis. qd enim crudelius isto contractu Tuc aduenerunt discipuli. tunc hec ge rebantur quando iudas de traditio ne tractabat. proximant discipuli eius et dicunt Ubi vis paremus ti bi comedere pascha Uide discipu los. vide discipulum. Isti sunt de p paratione solliciti. Ille dominici sa guinis mercator existit. Illi cogita tabant obsequium seruitutis. iste sceleris sponsiones exposcit O disci puli perdita mens. Una cum illis magistri admonitionis precepta di dicit. pariter beneficia perceperunt simul eius miracula cognouerunt Et iste solus crimen sua sponte con cepit. Ubi vis paremus tibi man ducare pascha. Hodierna vespera tunc fuit. Et quia dominus habi taculu non habebat. ideo ad eum dicunt. Ubi vis paremus tibi ma ducare pascha. Non habemus. domicilium. Non habemus ta bernaculum preparatum. suscepta culum non est. Audiant quibus e dificandarum domorum cura est. et ambitiosarum porticuum cogi tatur instructio. quos precioso rum marmorum pompa delec tat. et laquearium fulgentis auri conclusio. Cognoscant christum omnium dominum quod locum in quo caput reclinaret non habuit. Et ideo eum discipuli interrogant et dicunt. Ubi vis paremus tibi pascha manducare. Non illud qd nostrum est. sed interim iudeorum Et illud quidem discipuli prepa rabant. istud autem quod nostrum ipse constituit. et non solum consti tuit. sed et ipse factus est pascha. Ubi vis paremus tibi manducare pascha. illud iudaicum fuit pa scha. illud in egipto sumpsit exor dium. Et cur illud christus man ducauit. Scz quia omnia que sunt legis adimpleuit. Nam quando baptizabatur dicebat. Sic enim decet nos implere omnem iustici am. Ueni inquit de legis maledi ctione eximere homines. Nam de us misit filium suum natum de mu liere. Factum sub lege. vt eos qui sub lege erant redimeret. et ipsi le gi requiem daret. Et vt nemo di cat quod ideo eam euacuauit quia eam complere vt molestam et ar duam non valuit. ipse prius eam compleuit. et sic fecit requiescere. Ideo et pascha fecit. ex ipsius enim preceptione ca fuit. et cuius ca lex precepit mаducari pascha audias iudi circa

deum bonorum sibi omnium largi
torem fuerunt. effrenata diffidentia
contumaces. et eius beneficia obli-
vione preteribant. Nam post egy-
pti perfectionem. viderunt conscindi
maria. et denuo convenire. et alia
multa mirabilia et dicunt. faciamus no
bis deos qui nos antecedant. Ad hoc
inspicis quod miraris. et oblitus es lar-
gitoris. Quia igitur insensatores et
contumaces erant festivitatis celebra
tione beneficiorum memoriam robora-
vit. et ideo pascha sacrificari precepit
ut si te filius tuus ipsius pasche inter-
rogaverit rationem. respondeas quod
aliquando in egypto cum mortis
portitor speraretur maiores nostri
ne eversionem sustinerent. postes huius
agni sanguine linierunt. et vastator
angelus adveniens cum videret illa-
turus plagam non audebat intra
re. et illa festivitas perpetuam bene
ficii memoriam tribuebat Sed per
hoc etiam aliud maius beneficium
monstrabatur. quod ille agnus fuit agni
fuit typus et ille sanguis dominica
sanguinis monstrabat adventum.
Et ovis illa fuit spiritalis ovis exem
plum ille agnus umbra fuit. hic ve-
ritas. Sed postquam sol iusticie radiavit
vit umbra solvitur luce Et ideo in
ipsa mensa utrumque pascha. et typi et
veritatis celebratum est Nam sicut picto
res pingendam tabulam vestigiis qui-
busdam adumbrare consueverunt. et sic
colorum varietate perficere. ita et christus
fecit in mensa. Et typum pasche descri
psit et pascha veritatis ostendit. ubi
vis paremus tibi manducare pa-
scha. Iudaicum pascha erat. sed

umbra lumini cedat. Adnectata
imago veritate superetur. Hec ad
iudeos dico qui se pascha celebra-
re arbitrantur qui impudenti men
te proponunt azima. tamquam qui
corda non habebant incircumcisa.
Responde mihi iudee. qui fronte
celebras pascha. Templum ever-
sum est ara confracta. conculcata
sunt sancta sanctorum. omne subla
tum est sacrificium. et tu nimia teme
ritate committis illicita. Ingressus
fuisti aliquando babilonem. et cap
tivantes te dicentes audisti. canta
te nobis canticum domini et non ob
temperabas. Hec ostendens da-
vid dicebat Super flumina babilo
nis. ibi sedimus et flevimus in sali-
cibus in medio eius. ibi suspendi-
mus organa nostra. id est cytha-
ram psalterium. lyram. et cetera.
His enim iudei utebantur. et psal
mos istorum sono coniuncto can-
tabant. Et hec sua in captivitate
portabant. non ad usum consue-
tum. sed ut conservationis patrie
monimenta retinerent. Nam ait.
Ibi interrogaverunt nos. qui cap
tivaverunt nos verba cantionum.
Diximus quemadmodum canta-
vimus canticum domini in terra
aliena. Quid agis. Canticum do
mini non cantas in terra aliena. et
pascha domini celebras. in terra
aliena. Vidisti contumatiam. vi-
disti dementiam. vidisti mentis in
saniam. Quando preceptis ho-
stium cogebantur. nec psalmum
dicere ausi sunt. intra aliena Et nunc
nullo cogente. suo arbitrio propria

voluntate contra deum preparant bellum. Vides quod immunda sūt eorum azima. quod illicita festiuitas. quod non pascha iudaicum et fuit quidem aliquando pasca iudaicum. Sed exemptum et euacuatū est pasche spiritalis aduentu. quod christus tradidit. Nam cum manducarent inquit et biberent. accepit panem et fregit et dixit. Hoc est corpus meum quod pro vobis tradetur. Agnoscunt quod loquor qui sunt diuinis consecrati misterijs. et iterum accepit calicem et dixit Hic est sanguis meus qui ꝓ multis effūdetur in remissionem peccatorum. Et presens iudas erat. ista christo dicente. iste est sanguis. Dic iudas quem triginta denarijs vendidisti Iste est sanguis de quo ante cum phariseis pacta fecisti. O christi misericordia. o iude dementia. Ille eū triginta denarijs paciscebatur vt venderet. et christus ei sanguinem quem vendidit offerebat. vt haberet remissionem peccatorum. sic tamen impius existere noluisset. nam affuit iudas. et illius sacrificij cōmunicationē meruit. Et pedes eiꝰ q̄n aliorum discipuloꝝ lauit. vt excusationem sue malitie non haberet Sȝ ille detestandus sue mentis insidias cogitabat Sed iam nos ad terribilem mensam cum debita reuerentia cum congrua vigilantia oportunum tempus inuitat. nullus ibi iudas reperiatur. nullus malignus accedat. nullus veneno pungatur nec fucata verba lingua ꝓferantur. nec insidie mente condantur. sȝ qd voluntas possidet sermo declaret. Et nunc ille presto est christus qui illam ornauit mensam ipe istam quoqȝ consecrat Non enim homo est q̄ proposita de consecratione mense domini corpus christi facit et sanguinem. sed ille qui crucifixus pro nobis est christus Sacerdotis ore verba ꝓferuntur ⁊ dei virtute consecrātur et gratia. Hoc ē ait corpꝰ meū hoc verbo ꝓposita consecrantᷣ Et sicut illa vox que dicit. crescite et multiplicamini. et complete terram. semel quidem dicta est. sed omni tempore sentit effectum ad generationē operante natura. ita et vox iᵃ semel q̄dem dicta est. sed per omnes mensas ecclesie vsqȝ ad hodiernam diē et vsqȝ ad eiꝰ aduentum prestat sacrificio firmitatem. Nullus igitur fictus accedat. nullus fucato animo tantis audat misterijs ꝓximare ne condemnetur. et sententiam mereatur. et quod iudas sustinuit patiatur. Nam in illum post communicationem mense diabolus intrauit. non quia contempserat dominicū corpus sȝ quia impudentia iude et malignitas mentis. vt aduersaris in eum habitaret efficit. vt discas quod indigna et fucata mente misteriorum secreta celebrantibus a diabolo preparātur insidie. ⁊ magis ac magis a semulantᷣ qui n̄ equo aio cōmunicare festināt. et hec dico nō vt vos terreā sed vt cautiores efficiam Nemo sit iudas in mensa hoc sacrificium cibus spiritalis est. Nā sic corpalᷣ cū vētrē inuenertᵗ aduersis

humoribus occupatum et amplius ledit. magis nocet. et nullum prestat auxilium. ita et iste spiritalis cibus. si aliquem repererit malignitate pollutum magis eum perdet. non sua natura. sed accipientis vitio. pura igitur mens in omnibus pura cogitatio quia et sacrificium purum est. Sanctam animam preparemus. Et hoc non multo tempore. sed vna corrigitur die. Nam si tibi contra inimicum tuum dolor est. solue iram inimicitias laxa vt remedium de mensa percipias Ad sanctum ac terribile sacrificium properas. erubesce oblationis archana. occisus propositus christus est. et cur occisus est. videamus. vt celestia pacificet. vt in terra reconciliet vniuersa. vt amicum te constituat angelorum vt deo societ habenti omnium potestatem. Animam suam pro te dominus dedit. et tu inimicus conseruo perduras. et cum hoc animo ad mensam pacis accedis. Ille ne mori quidem pro tua vtilitate recusauit. et tu nec iram tuam conseruo pro tua liberatione concedis. Sed forsitan dicis. ab inimico fraudatus sum. multis me lesit dispendijs. magnis me detrimentis onerauit. Quicquid dixeris. pecuniarum vertitur causa. Non te crucifixit sicut iudei christum. et tamen ille effusum sanguinem ad salutem eorum qui effuderunt larga pietate concessit In inimicum deo est tumidum pectus. et audi quid ait. Quando offers munus tuum super altare et ibi memor fueris astans in altare. quia habet frater tuus aliquid aduersum te. dimitte ibi munus super altare. et vade reconciliari fratri tuo Merito nostre reconciliationis causa hoc sacrificium constitutum est Et si sacrificij precepta contempseris sacrificij remedium sentire non poteris. Comple illud cuius causa sacrificium factum est. vt sacrificio perfruaris. Ideo dei filius aduenit. vt humanam naturam dominice reconciliet pietati. Ideo et nos cum hec aciamus. suo fecit vocabulo nuncupari Beati inquit pacifici quoniam filij dei vocabuntur Hoc enim facis quod dei filius fecit si et tibi et alijs pacis volueris auctor existere Ideo te vocat filium dei. ideo in sacrificij celebratione nihil aliud nisi de fratris reconciliatione commonuit. Ad huc vellem dilectissimi fratris plura tractare. et extenso sermone orationis mee verba protrahere. sed hec dicta sufficiunt suis cordibus volentibus intimare Hec igitur mentibus inhereant. et in animis vestris glutinata perdurent Sanctum osculum teneamus. quod animas sociat. reconciliat mentes. et vnum corpus ostendit. quia vnum corpus omnes videmur esse sortiti. Et ideo misceamus nos in uno corpore non corporum commixtione. sed animarum caritate deuincti. vt sic diuine mense possimus fructibus sociari. Nam et si multis bonis conscientijs abundemus. reconciliatione contempta. nullum possumus solatium promereri. His igitur animaduersis cum omni simplicitate mysteria celebremus et accedamus ad mensam christi

cum quo patri omnis gloria. ho-
nor. virtus. vna cum spiritu sancto
in secula seculorum amen.

Explicit de proditione iude. Incipit Omelia de cruce et latrone

Odierna die nr̄ dn̄s pe-
pendit i cruce. et nos fe-
stiuitatē ei⁹ nimia leti-
cia celebrem⁹. vt disca-
m⁹ crucē toti⁹ spiritāl'
gratulationis eē sbstātiā Etem āte
ipm vocabulū crucis pena fuit. sed
nūc ad gliaȝ nūcupat Antea cōdē-
natiōis ferebat horrorē nūc salutis
indicium est Crux enim nob totius
beatitudinis cā est Hec nos a ceci-
tate liberauit erroris Hec et etene-
bris reddidit luci hc obellatos qeti
sociauit. hec alienatos deo coniūxit
longe constitutos pximos. psenta-
uit Hec peregrinantes ciues osten-
dit. hec discordie amputatio ē. hec
pacis firmamentum. hec bonorū
omnium abunda largitio. Isti⁹ cā
nullis angustijs deserti erram⁹ quia
iam nobis campi monstrati sunt ve-
ritatis Nec aulis regalibus habita-
re phibemur q2 adit⁹ iam videtur
inuentus. nec ardentes sagittas dia-
boli formidamus. quia fontes inue-
nim⁹. quib⁹ eaȝ flamma facile pos-
sit extingui Ideo viduitate carui-
mus. q2 sponsus expectatus adue-
nit. Lupū ñ possum⁹ formidare bo-
no et diligēti muniti pastore Ego in-
qt sū pastor bon⁹ Tyrāni ipy crud-
litate ñ tremur mãsueti regis vesti-
gys iherētes Hac de cā hodie gra-
tulamur. quia crucis beneficia me-
moramur. Sic et paulus precepit
propter crucem festiuitatem celebra-
ri. pascha nostrum immolatus est
christus Diem itaqȝ festum celebre-
mus non infermento veteri. neqȝ in-
fermento malitie et nequitie. sed in
azimis sinceritatis et veritatis. Et
sic adiunxit cā n. q2 pasca nr̄ȝ pnob
immolatus est christus. Uides cru-
cis intuitu perceptam leticiam. In
cruce enim immolatus est christus.
et vbi immolatio amputatio pecca-
torum Ubi amputatio peccatorū.
reconciliatio domini. Ubi reconci-
liatio domini. ibi festiuitas. et om-
nis gratulatio Pascha nr̄m pnob
imolatus est christus Et immolat⁹
inexcelsa cruce Nouum altare con-
stitutum est. et quia sacrificium no-
uum atqȝ omnibus inopinatum.
Nam ipse et sacrificium fuerat et sa- Sacrificium
cerdos. Sacrificium secundum car- Sacerdos
nem. sacerdos secundum spiritum
sanctitatis. Idem ipse et offerebat
et offerebat. Offerebat secundum
spiritum. offerebatur. secundum
carnem. Et audi quemadmoduȝ
paulus vtrumqȝ monstrauit. Om-
nis inquit pontifex qui de homini-
bus accipitur pro hominibus sta-
tuitur. Unde necessarium est. et istū
habere aliquid quod offerat. Ui-
de sacramentum. Ecce ipse se offert
Et alibi ait. Quia christus semel
oblatus multorum abstulit pecca-
ta Ecce hic oblatus est. ibi se obtu-
lit. Uides quemadmodum fuit.
et sacrificium. et sacerdos. Et al-
tare. Crux fuit. Et quare inqui-
es. Non in templo sacrificium.

illud proferebatur. sed foras ciui-
tatem. Et illud impleretur quia in
ter iniquos deputatus est et ob quā
causam in excelso ligno. et non sub-
tecto immolatur. Ut etiam ipsi⁹ ae
ris natura mundetur Hac de cau-
sa in excelso et non sub tecto. sed sub
celo vt vniuersus aer in excelso im-
molate ouis a tetro odore mundet̃
Sed et terra simile beneficium sen-
tiebat decursi de latere sanguinis
stillatione mundata. Ideo non sub
tecto non in templo iudaico. ne iu-
dei subtraherent sacrificium et sibi
met vendicarent Ne putares ꝑ illa
tantum plebe oblatum . ideo foras
ciuitatem. ideo foras muros. vt sci-
as sacrificium esse commune. quod
totius terre oblatio quod commu-
nis deploratio non partis. sicut iu
deis consuetudinis fuit. Iudeis et
enĩ ideo iussit omnem terram deus
dimittere. et in unum locum sacrifi-
cium atq; oblationem celebrare qz
tunc omnis terra immunda fuit fu
mo et odore. et alia contaminatiõe
polluta. que ex sacrificijs gentium
super ipsam celebrabantur Nobis
autem quomodo christus adueni-
ens omnem terram emundauit om
nis locus orationi vacat Ideo pau
lus cum omni confidentia exhortat̃
dicens. Uolo ergo orare viros in oĩ
loco leuantes manus sanctas Ecce
totus mundus emundatus est ele
menta purgata sunt. vt vbiq; nob
deum liceat predicare. et omnis ter
ra sanctior illo loco est. qui illo intē
pore predicabatur sancta sanctorũ
Nam ibi pecus irracionabile obla-
tum. hic spiritale immolatum est et

tanto maius est sacrificium quanto
et sanctitas de sacramento ꝓfertur
Hac de causa leticia nostra crux est
Uis quantum nobis ꝓstiterit. ⁊ ali
unde condiscere. Paradysum qui
q; et eo amplius annorum milib⁹
ꝓclusum hodie nobis patefecit hac
enim die. hac hora latronem xp̄s i
paradysum introduxit. et eius ame
nitates ostendit. Et vno tempore
duo beneficia vidimus esse conces-
sa Unum quod paradysum patefa
ctum est. aliud quod latro in eum
meruit introduci. Hodierna dies
antiquam nobis patriam reddidit
paternam ciuitatem ostendit. do-
mum pristinam redonauit. Hodie
nāq; ait mecũ eris in paradyso qd
ais Crucifixus es. clauis retineris.
et paradysum tam facile polliceris.
Uolo inquit vt in cruce possint oẽs
meam inuenire virtutem. vt in lig-
no mea largitas. demonstraretur.
Et qm̃ crux dedecoris fuerat signũ
et apud omnes ignominia putaba
tur crucis infamiam mirandis be-
neficijs decorauit. et ex hoc magis
magisq; virtus ostenditur Non ei
illo tempore mortuus reddidit lu-
ci. nec mare flatusue conpescuit.
nec minauit expulitue demonia. s;
cruce suspēsus. clauis afflixus om-
nibus subiugatus iniurijs totus d
decori succumbens infamie. insul-
tantium derisione delusus latronis
aduersam mentem valuit commu
tare. vt ex omni parte eius diuini-
tas sentiatur. Etenim vniuersam
terruit creaturam. et petras saxaq;
disrumpit. et omnium lapidum in
sensibilitate. animam duriorem ad

se traxit. et ad meliora conuertit. et
honore summo decorauit. Hodie
namqꝫ mecum eris ait ĩ paradyso
Et cherubim custodientibus para
dysum. latro ad paradijsum indu=
citur. Sed non mireris a domino
inuitatur Sed dicis. Sed ibi fra=
mea totius ignis ardore succensa
versatur. Sed ipse qui et ignis. et ip
sius gehenne. et vite mortisqꝫ impe
rium tenet. ingredienti potestatem
concessit Et imperatori quidem vt
quilibet habenti potestatem iniu=
riosum putatur. si personam vilissi
mam participem sui actus accipiat
Christo autem nostro non iniurie fu
it sacram ingredienti patriam. face
re ingressus sui latronem partici=
pem Nam secum eum perduxit. nõ
confundens calcantibus latronis
pedibus paradijsum sed honorem
prestans paradyso Honor etenim
loci est talem dominum ꝑ mereri.
qui et latronem dignum reddiderit
paradyso. Nam et cum publica=
nos et fornicarios ad celoꝝ regnũ
introduxit. non celorum regnum in
famauit. sed etiam magis honori=
bus ampliauit ostendens talem do
minum regni esse celorum qui et in
dignas intantum fecit meliorari ꝑ
sonas vt etiam illius dignitatis glo
riam mererentur. Nam sicut homi
nes quibus corpora medendi cura
est amplius admiramur. cum egro=
tos omni spe desolatos arte propa
curauerint. et summe reddiderint
sanitati. sic et christum nostrum iu=
stum est admirari donantem vulne
ribus sanitatem. publicano et mere
trici remedium pollicentem. et eis
salutem perpetuam largientem. vt
et dignos eos celorum amenitate
donaret Sed dicis Unde tanta be
atitudo latroni. Quid egit tale vt
post crucem paradysum mereatur.
Uis eius citius audire virtutem.
Quando petrus eum negauit inter
ra latro eum confitebatur incruce.
Et hec nõ me ad accusationem be
ati petri aliquis dixisse suspicet. qđ
longe a me conscientia sit sed latro
nis admirandam volo animam de
clarare. Primus discipulꝰ puelle
vilissime minas tollerare non va=
luit. et latro suspensus tormẽta sper
nens vndiqꝫ populum inspiciens.
circumstantem clamantem. ingen
ti ardentem rabie. omni iniquitatũ
furentem. blasphemijs inflammate
non timuit. nec crucifixi vilitatem q̃
videbatur inspexit. sed ipsius fidei
oculis hec cuncta transiuit. et humi
libus spretis cogitationibus celoꝝ
dominum exaltatum pura mẽte co
gnouit. et ipsius misericordiam ĩ cru
ce flagitauit dicẽs Memor esto mei
domine in regno tuo. Nec transito
rie istum pretereamus latronem.
neqꝫ erubescamus accipere magi=
strum quem non erubuit noster do
minus primum introducere in pa=
radysum Nec pudeat eius seq̃ ma=
gisterium qui celestem conuersatõꝫ
meruit ante omnes Sed diligenter
singula requiramus. vt crucis inue
niamus virtutem Non dixit ad eũ
sicut ad petrum. veni sequere me. et
faciam te piscatorem hominum nõ
dixit ad eum sicut ad duodecim. qꝛ
sedebitis super duodecim sedes iu
dicãtes. xii. tribus israhel. immo nc

verbo eum dignum estimauit. nihil admirationis ostendit Non mortuos resuscitauit. demones non fugauit. non mare prostrauit. nullum ei fecit de celorum regno sermonē nihil de genna locutus est. et ante omnes eius imperium confitetur. Et hec dicebat alio latroni aduersus eum plura dicentem et sepius insultantem. Nam et altera ex parte latro cum eo fuerat crucifixus. vt illud impleatur. et cum iniquis reputatus est. Nam iudei eius famam gloriamque infamare cupiebant et ex omni parte captabant. et temptabant vniuersa peruertere. Sed vndique veritas prefulgebat. et his aduersantibus augebatur Insultabat ei igitur alter latro Vidisti latronē et latronem. vterque pendet in cruce vterque furacis vite. similis vtrisque cōuersatio. sed non in vtroque mens vna nec in eo sensu mens vna perdurat nec in eis similis dominatur euentus. Sed vnus beatitudinem celi hereditario iure promeruit. alter ad gehennam mittebatur et penam. Sicut hesterno die discipuli. et discipulus iudas et vndecim Sed illi quidem dicebant. Ubi vis paremus tibi manducare pascha. Iste autem proditionis stimulatur ardore et dicebat. Quid vultis mihi dare et ego vobis trado eum. Illi ad diuinorum misteriorum sese officia preparabant iste traditiōis meditabatur officium Sic et hic latro vnus insultat alter adorat atque veneratur Unus blasphemat alter benedicit. et blasphemantem prohibet dicens Nec deum tu times Vidisti libertatem in cruce. vidisti philosophiam in tormentis. in pena prudentiam. Quod enim sui memor fuit quod mente sana vigilabat. clauorum confixione constrictus. quis est qui poterit non mirari. Sed iste non solum intra se fuit. sed et suas necessitates pretermittens. aliorū vtilitatem cogitabat et magister pēdebat in cruce et sanis persuasionibus alium inuitabat ad vitam dicens nec tu times deum Non igitur quod deorsum est adiudicatus inspicias sed sursum alia sunt iudicia constituta In terreno namque iudicio et iusti non nunquam condemnantur illicite et iniusti declinant penas. et rei liberantur et innoxii pregrauantur Aut enim sponte aut inuiti iudices errare consueuerunt. aut ignoratione iusticie. aut pecunie corruptione aut iniqua gratia sententiam protulerūt In celesti autem iudicio nihil tale esse conuenit Nam deus iudex iustus et iudicium eius vt lux procedit. non habens tenebras nec ignorantiam Et ne dicat quia iudicatus deorsum est et condemnatus celesti ei iudicium memorat tribunal illud terribile nominat et incorruptum tamquam dicens. illuc oculos tende et condemnationis sententiam minime sustinebis nec stabis deorsum cum corruptis iudicibus excipies sursum verum iudicium. vidisti philosophiam latronis. vidisti prudentiā vidisti magistrum. de cruce subito euolauit ad celum et in pena positus celestis iudicis secreta narrabat et abundanti eum persuasione compescens Non times inquit quia in eodem

iudicio sumus. in eadem pena. im pari discrimine Numquid et tu in cruce non es. et cum illum lacessas iniurys tibi supplicium preparas. Et sicut is qui peccato carnis ꝑgrauatur si alios peccati accusauerit. semetipsum prius accusat sic et qui in calamitate est si alys calamitates irriserit. sibi prius insultat quã ieo-dem iuditio sumus apostolica illi v-ba monstrabat euangelicos sermones enarrans Qui dicunt nolite iudicare vt non iudicabimini. quia in eodem iudicio sumus. Quid facis latro defendere eum volens participem fecisti latroni. Non inquit excusor hac suspicione sequenti sermone ꝛ ne ꝯmune participẽ eũ etiã peccati fecisse arbitreris sequentibꝰ declarauit dicens. Et nos quidem iuste. digna enim his que fecimus. passi sumus. Vidisti plenam confessionem. vidisti latronem in cruce suis renunciasse peccatis. Dic nam ꝙ ait tu iniquitates tuas prior vt iustificeris. Nullus impulit. nullus necessitate constrinxit. sed ipse sponte sua peccata publicabat dicens. Nos quidem iuste. digne eñ his que fecimus passi sumus iste autem nihil tale fecit. et postea ait Memẽto mei in regno tuo. Non est ausus dicere memento mei nisi confessiõe peccati sarcinam remisisset. Inspice quantum prestat confessio Confessꝰ ẽ et paradysũ patefecit ꝛ totã ꝯfessꝰ ẽ fiduciam meruit vt regnũ post latrocinium postularet Vides quantorum bonorum nobis materia crux est. Dic mihi regnum commemoras quid enim regni vidis. claui et crux est quod inspicis. sed ipsa crux inquit regnum est et ideo eum regem nomino. quia crucifixũ inspicio Imperatorium est pro oĩbus mori. et regis optimi ꝓ cõmuni vtilitate numꝙ̃ recusare supplicium. Ipse dixit quia pastor bonus animam suam ponit ꝓ ouibus suis Et ideo imperator bonus animam suam ꝓ his quos regit offerre festinat. Quomodo igitur animam suam pro nobis posuit. ideo eum imperatorem voco. Memento mei in regno tuo Vidisti quod crux regnum est volo et alia ratione cognoscas Crucem solam non reliquit in terra. sed secum eam leuauit ad celum Sed ais hoc vnde demonstrat Et ideo audi quo d cum ipsa veniet cum ipsa secundam gloriosam suã presentiam faciet. Ideo gloriosam crucem nuncupaui. Sed videamꝰ si cum cruce veniet. et hoc firma ꝓbatione monstrandum est Si dixerit ecce in ꝓmptu est christus ecce in deserto est. Nolite ire. De scdo eiꝰ glorioso dicens aduentu ꝓpť pseudo prophetas propter antichristũ vt nullus errore confusus. eum xpꝫ esse arbitretur quia christum ille ꝑueniet. et ne pastorem querens. lupum incurras Ideo pastoris aduẽtus signa predico. vt quia prior eiꝰ aduentus clam et latenter ostensus est ne et futurum talem arbitreris. signum tibi futurum monstrauit et ille ideo fuit latenter aduentus. qr venit quod pierat quesiturus Secundus autem non ita est Nã quẽadmodum exit coruscatio ab oriẽte et videtur vsq̃ ad occidentẽ. sic

erit aduentus filij hominis et subi-
to ab omnibus videbitur vt null9
interroget. vtrum hic aut illic chri-
stus est Et sicut coruscacione flam
mante superfluum est de coruscatō
ne requirere. sic post presentiam re-
quirere non necessarium est si venit
christus sed vtrum cum cruce veni
et requiramus Non enim hanc q̄-
stionem aliquando obliuione p̄teo
Et audi Tunc inquit. tunc quan-
do veniet sol obscurabit. et luna n̄
dabit lumen suum. Tanta em̄ lux
ipsi9 luminis preclarescit. vt ei9 ra-
dijs lumina clara vincantur Tunc
et stelle cadent. et tunc signum vid̄
bitur filij hominis in celo. Vidisti
gloriam signi. id est crucis Solis lu
men reddetur obscurum. lune non
dabitur gratia sed illud lumen ra-
diabit. et lucebit. Et sicut impato-
rem regalis pompa precedit. et mi-
litaris ordo preeundo vexilla hu-
meris portare consueuerunt et his ei9
declaratur aduentus. sic domino d̄
celo veniente angelorum cetus. et
archangelorum multitudo illud sig
num portant humeris excelsis. ⁊ re
galem nobis aduentum nunciant.
tunc mouebuntur virtutes celestes
et angelos tremor apprehendet. ⁊
vbiq̄ʒ multa formido. Et cur ange-
li trement Numquid et illi iudicio
tenebuntur. Non inquam. Sed si-
cut vehementem iudicem cogno-
scent. non tantum rei. nec solum cō-
scij. sed et circumstantes innoxij ter
rentur constantia. iudicantis. sic et
tunc natura nostra excipiente sentē
tiā celestis examinis. etiam hi qui
nulla mala conscientia preparant.
nimia terrentur formidine Sed cur
cum cruce veniat videamus Scili-
cet vt hi qui eum crucifixerunt sue
sentiant dementie cecitatem. et ido
impudentie eorum signum portat
Ideo propheta ait Tunc lamenta
buntur tribus terre videntes accu
satorem et agnoscentes peccatū. et
quid mirum est si crucem portans
adueniet quando et vulnera corpo
ris ipsa demonstratur. Tunc enim
inquit videbitur quem compunxe
runt. Et sicut post resurrectionem
thome voluit diffidentiam commu
tare. et illi clauorum loca monstra
uit. et laterum vulnera declarauit
et dixit Mitte manum tuam et vi-
de qm̄ spiritus carnem et ossa non
habet. Sic et tunc ostendet vulne-
ra crucemq̄ʒ demonstrat vt istū ostē
dat illū esse q̄ fuerat crucifixus Nec
tantum de cruce sed et de verbis ip
sis eius possim9 agnoscere pietatē
Nam crucifixus cum ei insultaretur
cum irrideretur cum inculcaretur.
dicebat Pater dimitte eis peccatū
Non enim sciunt quid faciunt ⁊ cru
cifixus ꝓ eis qui crucifixerunt orabat
et illi quidem dicebant. si filius dei
es descende de cruce Sed ideo de
cruce non descendit quia filius dei
est. Nam ideo venit vt pro nobis
crucifigeretur Descende de cruce et
credimus inquiunt. verba sunt ista
composita excusationis ac diffiden
tie Nam maiora eis mirabilia dm̄ō
strauit quando sepultus imposito
lapide surrexit. quando mortuum
cunabulis illigatum lazarum post
quadriduū resuscitauit. Et illi qui-
dem dicebant. si filius dei es libera

re iste autem omnia sustinebat vt il
los liberaret qui crucifixerunt. Di-
mitte eis peccatum quia nesciunt
quid faciunt. Quid ergo dimisit il-
lis. Peccatum dimiserat. si illos pe
nituisset Nam si illis non concede-
ret peccatum. nec paulus post eccle
sie persecutionem apostolus extitis-
set. nec tanta multitudo iudeorum
credidisset Et quia ingens numer⁹
iudeorum credidit Audi quid di-
cunt paulo apostolo Vides frater
quot milia iudeorum sunt qui cre-
diderunt Imitemur igitur domi-
num. et pro inimicis nostris orem⁹
Et iterum de hac admonitione tra
ctabo Nam ꝛ quinqꝫ diebus ꝺ hac
causa. meus ad nos sermo prolat⁹
est. non quia respuistis que dicunt.
sed quia spero vos assidua commo
nitione meliores efficere. Et siquis
tumidi pectoris inuenit. si quis ad
sedandas inimicitias durus est die
rum saltim sanctitate moneatur Ve
recundia temporis erubescat. et irā
suam inimico concedat. imitare do
minum deum tuum. Clauis fixus
in cruce pendebat. et ꝑ inimicis qui
eum crucifixerunt habuit cum p̄re
sermonem. Sꝫ dicis. Quemadmo
dum potero imitari. Mihi crede.
hoc imples facile. Nam si non po-
teras non dicebat Discite a me qꝛ
mitis sum. et humilis corde. si erat
imitare impossibile nec paulus dice
bat. Imitatores mei estote. sicut
et ego christi Si non vis dominuꝫ
imitari saltim stephanum apostolū
imitare qui dominum imitatus est.
Nam sicut christus dissimulata cru
ce contemptis clauis suisqꝫ despe-
ctis iniurijs. patrem ꝑ iudeis exora
bat sic et seruus stephanus lapidū
iactacionibus occupatus. iniquoꝝ
circundatus insidijs. confractis oī
bus menbris. fauciat⁹ corporis do
lore contempto pro lapidantibus
deprecabatur. et ꝑ inimicis orabat
dicens Domine ne statuas eis hoc
peccatum Audisti verba domini au
disti verba serui. audisti verba filij
audisti verba apostoli Ille ait. pat
dimitte eis hoc peccatum. non eīm
sciunt quid faciunt. iste ait domine
ne statuas eis hoc peccatum Et nō
verbis tantum. sed nimia eum affe
ctione deprecabatur Et ideo effle-
xis genibus eius cum lapidabatur
orabat Vis et alterum seruum qui
maiora sustinuit demonstremus.
Paulus a iudeis inquit ter virgis
cesus sum. semel lapidatus sum.
nocte et die in ꝑfundo maris fui. ꝛ
post hec orabat ꝑ fratribus suis. ꝑ
cognatis secundum carnem. Vis
et alterum nō de nouo sed de vete-
ri testamento cognoscere. Nam h°
plus admirationis affert. quod vbi
inimicos amare non iubebantur.
sed oculum ꝑ oculo dentem pro dē
te. et vbiqꝫ tali onere pro vindicta
apostolica philosophia gerebatur
et audi Moyses de lapidatus a iu-
deis sepiusqꝫ contemptus quid ait.
Si dimittis ei peccatum dimitte.
sin autem et me dele de libro quem
scripsisti Vides singulos alienam in
commoditatem sue saluti prepo-
re. Nihil peccasti. et cur participes
desideras esse supplicij Cur pene cō
iunctus. cur tribulationi socius cur
effectus detrimenti consortiū Quā

moyses

locunditatem . quid beneficy . Cū
aly puniuntur sentire possum . nec
fructum mee commoditatis agno-
sco . cum teneantur alij laceratione
supplicy Suffecerant quidem ad
emendationem nostre mentis exem
pla plata. sed vt firmi? corrigamus
elium quoqz huius philosophie pre-
cepta seruasse monstrabo. Beatus
ille et mansuetus dauid . cum exer-
citus suus in manitate quadam fu-
isset arreptus. et filius eius absalon
contra patrem tirannidem exerce-
re voluisset Cum postea deus con-
tra eos fuisset iratus . et dauid vi-
disset angelum frameam inferentē.
et plaga vniuersos deperire ait. ego
pastor peccaui. et ego pastor malū
feci. Fiat super me manus tua & sup
domum patris mei . Vidisti vbiqz
omnium communem philozophi-
am . Et alter quid gesserit pcipe vt
abundanti corrigaris exemplo Sa
muel propheta sustinuit iniuriam
iudeorum remotus ab alys est. & dū
deus illi solatium voluisset afferre
ait . Non te exprobrauerunt sed me .
Et ille qui exordinatus fuerat . qui
contemptus ait Mihi absit pecca-
re. intermittendi orare p vobis do
minum peccatum arbitratur min?
p inimicis orare Christus dicit pa
ter dimitte illis peccatum . Non eni
sciunt quid faciunt. Stephan? di-
cit. domine ne statuas illis hoc pec
catum. Paulus ait. Optabam ana
thema esse ego ipse a christo p fra-
tribus meis qui sunt cognati mei se
cundum carnem Moyses dicit si di
mittis illis pctm̄ dimitte. sin aūt. &
me dele de libro quem scripsisti. Qu

uid ait. fiat manus tua super me. &
super domum patris mei . Samu-
hel ait. Mihi absit peccare intermit
tendi orare. p uobis dominū Quā
igitur veniam mereri poterim? de
um . si tantorum seruorum de ve-
teri atqz nouo testamento. non imi
tamur exempla vt pro nostris inimi
cis oremus. Si forsitan aliud facien
tes. contra inimicos oramus. Noli
te fratres nolite deprecor. Nam quā
to plura sunt exempla que diximus
tanto imitationis merces augetur.
Melius est p inimicis q̄m p amicis
orare Nec enim tantum nobis pro
stat p amicis oratio. quantum pro
inimicis deprecatio Si diligitis in
quit eos qui vos diligunt. nihil ma
gnum facitis . etenim publicani hō
faciunt . Ut sciatis quia si p amicis
oramus nondum publicanos vici-
mus . Sed quando diligimus ini-
micos deo inquantum possumus
similes sumus qui solem suum oriri
facit super bonos et malos. Igitur
domini imitatores simus. Estote
nanqz ait similes patri vestro qui in
celis est. vt et celorum regna merea
mur . Per christum dominum no
strū. cui est glīa in secula seclo&. Amē.

Explicit omelia de cruce et latrone. Incipit omelia iiia.

HOdie incipiam? kmī
de crucis tropheo pdi
care. et honorem? hanc
diem . magis autem
coronemur. celebran-
tes hunc diem Nec enim ex uerbis
nostris honorificatur crux. sed ex fi-
deli nra ɔfessiōe coronas merebim?

crucis. Hodie crux fixa est, et secu//
lũ sctificatũ est. Hodie crux fixa est
et demones dispersi sunt. Hodie
fratres crux fixa est. et mors subuer
sa est. Hodie crux vicit. et mors vic
ta est. Hodie diabolus vinctus est.
et homo solutus est. et deus glorifi
catus est. Hodie apud iudeos ter//
ra contremuit. et apud nos orbis
terre firmatus est. Hodie apud iu
deos quia mente audaci contra dñ
vadunt. petre scisse sunt. Hodie a//
mabilis deo pietas vniuersum con
suit orbẽ. Dicebat enim que pieta/
tis erant coniũgi. ea autem que insi
delitatis disiungi. sicut et dauid di
cebat. Disrupti sunt et non sunt cõ
puncti. Hodie apud iudeos ab ho
ra sexta. vsqꝫ ad horam nonam sol
obscuratꝰ est Non enim ferre pote//
rat cetera iniuriam creatoris. Re//
traxit radios suos. ne videret impi
orum facinora non qđ deitatem in
iuria tangeret. sed quia que audaci
superbia fiebant. in contumeliam
eius reputabantur. Hodie apud
iudeos tenebre sunt. apud nos aũt
nox in diem conuersa est. Etenim
pietati hoc proprium est. vt in tene
bris fulgeat. impietas autem et si in
lumine fuerit. tenebrescit. Fidelibꝰ
nox in diem mutatur: infidelibus
autem etiam ipsa lux tenebrescit. et
de fidelibꝰ quidem scriptura dicit.
quia tenebre non obscurabuntur a
te. et nox sicut dies illuminabitur.
in fideli autem et dies in noctem mu
tatur. dicente scriptura. Palpabũt
sicut ceci parietem. et ambulabunt
in meridie sicut in medio noctis ho
die adam eiectus est de paradiso.
et hodie latro in paradysum ingre//
ditur. Exyt fur. et introijt fur Exyt
preuaricator et in gressus est latro
Exyt contemptor verbi. et intro//
ijt confitens verbum. Exyt contẽ//
nens salutẽ. et introyt de cruce mer
cans salutem. Scio et ante me dixis
se de latrone. sed habet diuersas in
telligentias dei sermo. Iste latro đ
ligno mercatur salutem. hic latro
furatur celeste imperium. Uim facit
maiestati. non virtute ꝓpria sed fi//
de vincens. Ipsius domini vox est.
Regnum celorum vim patitur. et
violenti diripiunt illud i cruce duo
latrones. imago iudeorum et genti
lium. Latro qui penitet. imaginem
optinet populi ex gentibus congre
gati. qui prius in errore ambulaue//
rat et post hoc veritatem. agnouit
imaginẽ vero latro ille optiet iudo
rum qui vsqꝫ in finem perseuerat la
tro. et vsqꝫ ad tempus quidem cru
cis viam malignitatis ierunt. crux
autem diuisit vtrũqꝫ. Uiã nanqꝫ ci
uitatis et perditionis qui non credi
dit ingressus est viã aũt salutis qui
credidit ingressus est. viã salutis q
credidit adeptꝰ est. In cruce didi/
cit latro differentiã viarũ qm̃ nouit
dominꝰ viã iustorum. via ãt impio
rum peribit. Et vide dei iustũ iudi
cium vt dicas et tu cũ propheta.
Iustꝰ es domine. et rectum iudiciũ
tuum Propter vnũ peccatũ dam/
natur adam. ⁊ propter vnã fidei vo
cẽ latro saluatur Unum peccatum
eiecit illum et vna iustitia introdux//
it istum. et latro habitator factus
est paradysi O admirãda rerũ ma
teries Nec abrahe data est ꝑ vocẽ

repromissio paradysi Hereditauit quidem p fidem repromissionem. autem paradysi nemo ante latro n nem accepit. Hic autem perscrutās diligentius vetus testamentum et nouum. nullum ante latronē inueni es repromissionem paradysi meruisse non abraham. non isaac. non iacob. nec moysen. nec prophetas nec apostolos. sed ante omnes reperies latronem. Audi igitur dominicam vocem. Amen amē dico tibi hodie mecum eris in paradyso. Uocauit quippe deus abraham dicens Exi de terra tua et de cognatione tua et non dixit illi hereditatem capies paradysi sed veni in terram quoniam monstrauero tibi. Et ysaac qđ est typum christi portauit, et iacob colluctatus in figura cum deo est. Et moyses legē accepit. et p repmissionem audiuit bona terre manducaturum se esse. si legem domini dei sui custodisset. et nusq̄ repmissio paradysi ante latronem Necessarium est ergo querere. cur huic ante alios. et āte tales viros fide dignissimos potissimum repromisit. Credidit abraham deo. sed credidit illi de celis loquenti. et per sanctos angelos sermonem proferenti. et de p pria auctoritate legem danti. Credidit et esayas. sed in gloria consistē ti. Uidi enim inquit dominum sedentem. super thronum excelsum et eleuatum Credidit et ezechiel. s3 et ipse dn̄m sup cherubin ɔtēplat⁹ est Crediderunt reliqui prophete s3 diuerso modo dominum glorie intuentes. sicut videre possibile humane erat nature Credidit sicut dixi et moyses. sed de medio ignis loq̄nti. et in tube clangore et tonitru q̄ et infidelem poterant prouocare. hec autem dico non vt sanctis deroge3 absit. sed propter eum qui solus p verbum meruit paradysum. iste g⁹ vidit saluatorem nō super throno regali non adorari in templo. non loquentem de celis. non per āgelos disponentem. sed in pena sociatum latroni. videt in tormentis. et tanq̄ in gloria adorat. Uidet in cruce et rogat quasi in celis sedentem videt condemnatum et regem inuocat. dicens Domine memēto mei cum veneris in regnum tuum. Crucifixū vides et regem predicas. In ligno pendere cernis et celorum regna meditaris O admiranda latronis cōuersio Numquid nam scripturas legisti ab iniquitate non cessans. Nūquid nam prophetas audisti homicidia exercens. Numquid nam diuinum audisti sermonem quando ad cedem gladium accuebas Und eruditus es talia philosophari de christo. Judei crucifixerunt q̄ nouerunt legem et prophetas legerunt. et tu horum ignarus deum vocas condemnatum. et adoras crucifixū Quis te erudiuit o latro talia d ep dicere. Non me inquit lex docuit. sed sol occultans lumen suum Uidi quidem crucifixum. sed terremotū sensi. et propter parricidas iudeos elementa indignantia intellexi. Et petere quidem scindebantur. et corda hominum non metuebant. Scisse sunt petre disruptum est velum templi et iudeorum secreta patuerūt Et hoc velū qđ ē erat s3 p̄ciosissimū

qd i dieb⁹ celeberrīs suspēdebāt pcō sissim⁹ valde de purpura ⁊ abysso ⁊ cocco ⁊ auro ⁊ bico ⁊ iacī⁹ ɔtextū i i⁹ ei tpe cruce terra mota ē . sol fugit petre scisse sūt velū disrup⁹ ē mōumēta patuerūt ⁊ sic glā dn̄i ē vbi velū pēdet habitāte ītrīsec⁹ dn̄o dn̄i . sic ignomīa tēpli ē vn̄ recessit sp̄c scs p⁹q̄ ei ipias ifiliū dei ītulerūt mā⁹ iiuria do facta ē q̄ habitabat i tēplo ⁊ io recedente dn̄o deserta remāsit dn̄i sic ipe dixit ecce relinq̄t dn̄⁹ vr̄a deserta egresso rege glē . disrupta sūt symbola regni apta sūt mōuīta ⁊ surrexerūt mortui ⁊ itrauerūt i scām ciuitatē vt i excusabilē reliqrēt cām ⁊ dn̄i resurrectio firmaret si fili⁹ dei es descēde de cruce ⁊ ⁊ credi⁹ tibi ɔsida nc̄ vocē filio⁊ diaboli qūo imitāt vocē p̄rnā diabol⁹ dicebat si fili⁹ dei es mitte te deorsū ⁊ iudi dicūt si fili⁹ dei es descēde de cruce ⁊ credi⁹ tibi parit crucifigūt latrōes n̄ tāq̄ iimici latronū p̄ticipes ei erāt sceler̄ eo⁊ s⁊ vt ifāarēt dn̄m suū q̄ n̄ sn̄ cā crucifix⁹ sit s⁊ q̄si q̄ facinoros⁹ iuēt⁹ sit n̄ tacuit esaijas tragedie h⁹ narrato⁊ dicēs obiniq̄tatē ppli duct⁹ ē ad mortē ⁊ cū iniq̄s deputat⁹ ē h⁹ ē cū latrōib⁹ q̄b⁹ ideo sociarūt xp̄⁊ vt macularēt dn̄i passiō⁊ . vt sciatis q̄ n̄ oderāt latrōes . audi pilatū dicētē quē vultis ⁊ imittā vobis ihm̄ an barabbā q̄ ppt homicidiū iniculātēebat ⁊ illi dixerūt dimitte nobis barabban latrones petierūt latronē dn̄⁊ añt crucifixerūt . Nō virtute sua vincentes . sed dispensationis et prophetie impleatur voluntas . Dicit illis pilatus . Regem vestrum crucifigam . At illi dicebāt Nos non habemus regem . nisi cesarem Abnuerunt dei regnum ⁊ traditi sunt regno romanorum . quia quod habuerunt non intellexerunt ideo quod petierunt . acceperunt . Coronauerunt crucifixum spinis . obtulerunt ei fel et acetum . Et hec ipa futura olim p̄dixerat moyses dicens Generatio praua et exasperās hec dn̄o retribuisti . Et qui dedat māna ide hbro . huic te fel offers . ⁊ q̄ de terra tibi delicias p̄duxit . tu illi spineā imponis coronā . Ideo clamat esayas dicens . Sustinui vt faceret vuam fecit autem spinas . Dicunt iudei . Sanguis huius super nos ⁊ et super filios nostros illis ad condemnationem . nobis autem ad iustificationem . Sanguis christi illis ad mortem . nobis vero ad vitam . Non est enim sanguis christi deterior babijlonio igni . Ille scit sancto⁊ rum in camino honorare corpora . et chaldeos cōburere quanto magis sanguis ille preciosissimus scit p̄dere icredulos ⁊ saluare fideles . Decuit eni᷑ splēdorē crucis obcecare ifideles ⁊ illuminare credētes sola ei xp̄i crux ē q̄ dissoluit tenebras . ⁊ regnū demonū dissipauit ⁊ oē⁊ terrorē malignātiū abstulit . crux scita tē p̄uidit . crux nob sol iusticie facta ē vt illumiati mia e⁹ glorificem⁹ patrē ⁊ filiū ⁊ scm̄ sp̄m i secl̄a secl̄o⁊ A

Explicit Omelia secunda de cruce et latrone . Incipit o . 3 Jo . de cruce dominica

Quid dicam quid loquar . quid vobis nomen impono . Oues an pastores nautas a

Mi

gubnatores discipulos ā mgros.
Quicād modū zelum vrm igneū
admirabor Oues vos vocabo etei
estis quieti .z mansuetudine pleni
pastores vos dicā eteni vestr estis
dnm imitātes. Nautas appellabo
nā restis expimito mlto tēpestiuam
hiemē sustinēs gubnatores vos di
cāz ei est sic pitiss i⁹ gubnator artifi
ciū argutō tēpestine aspitiat effugiet
molē z integrā ad trāqllū portū ddu
cēs nauē s3 discipl'os vos vocabo z
hō q3 estis pati ad obedietiā s3 mgr
os vos dicā. etei est mihi ei n pigr
ē sepi⁹ toti⁹ mdi vos vocare mgros
qd g dicā ā q d loqr qlit vos vōbo
oues an pastores nautas an gubna
tores discipl'os ā mgros aut quō ze
li vri exaltabo pcoia qd g dici⁹ hoc
volo msā voб appōē spitlē n corp⁹
reficiētē s3 aia3 lucidātē tal etei ē em
sa spital n sic ia q vētrē onerat z obtū
dit aia3 s3 sic ille q cū mir alid cō
medit odorē suauitat eructat pmo
ei ē spirital z n solū semetip3 odore
fat bono s3 z pxios suos replet suaui
tat dulcedie extēdite vosmetipos
verbum enim proferre volo et im
more natantium. Qui se enani pe
lagi profundo cōmittunt z dorsū ā
bulās cōcā i q margata lat3 pdrāc
ita z nos hntes p naue eccla3 pgub
nacul crucē p gubnatore xp3 ppre
pre3 p uēto spm scm p velo gra3 p
nautis aplos p nauigātib⁹ pphes
p mari vet⁹ testamntū z nouū cōmit
tam⁹ nos pelagib⁹ pfūdo ad pdrē
dū i scripturis diuis margaritā latētē
Parate aios vros z tota itētiōe m
tis q dicūtur audite Cupio eni hoc
sctā scripturaz pfūdo dscēdre z ind
voб pferre pciosissimā margaritā.

nolite qso neglegēter audire scriptū
ē ei ne mibitis margaritas meas an
porcos. z ne detis sācta mea cāib⁹.
cū āt porcos. audis z canes hmōi ne
d brutis aialib⁹ estimes dici Porci
em sunt q vitā suā cenose libidini z
voluptatib⁹ seculi māciparūt canes
vero omnes heretici qui contra cre
atorem suum blasphemiarum ex
tendūt eloqa facire g⁹ vos dignos
ad suscipiēdū pciosissimā marga
ritā quā voб apponere cupio sic ei
agricola pitissim⁹ n incassum semi
nat s3 p⁹ iūgit boues z aratrū ducit
z scidit trā z spinas eradicat z sic d
mū cōmittit semia sua. vt cū dscēde
dret d celo pluuia cōmdata tre cō
foueat semia q n stati pducit spicā
s3 hieme i tra manet z verni tpis su
scepta pluuia z sol calore dnota erū
pit i spicā z sic apta fit ad metēdū z
trita horreis recōdit ego āt n hic
mē n vernū n sol radios n ibrē neq3
boues iūgā nec aratrū trahā neq3 p
scidā neq3 spicas euellā s3 hodie se
minabo z hodie metā n opabor ir
rōnabilē trā. s3 rōnabilē n isensibilē
s3 sēsibilē n ex aimē s3 aia3 hntēz be
at⁹ eō hmōi tre agricola dputabor
Tūc em beat⁹ sum qn i aures audi
ētiū loquor. scriptū ē em beat⁹ q lo
qtur i aures audiētiū qr scripta in
obidiēti mortē cōmiat. beat⁹ g⁹ e⁹
beati vero z vos Nā z dns ihes⁹ i
euāgelio discipul suis dicit. Beati
estis si verbū meū huaueritis Extē
dite g⁹ vosmetipos z i tēta aure q
dicunt audite volo em qsi qndā cō
patō3 oūdere fingam⁹ dū qsi hoie3
sedētē i excelso mōtis vertice. z exin
de pspiciētē vniuersū mare nauesq3
transeuntes aliam quidē velificātē

Et tempestatem violentia pacien-
tem ventoꝝ. sed gubnatore peritis-
simo regente vndarū moles buc il-
lucq̈ʒ diuidēte illesam i portū dedu
cere nauē. alijs āt ꝓspero cursu re-
ctā viam p gentib⁹. alijs vero nau-
fragiū sustinētib⁹ et paucos exinde
homines adiumēto aris alicui⁹ ad
litus euadentibus alijs vero moriē-
tibus. ita est ꝛ deus. omnia ꝓspiciēs
Quando autem dixero deum sedē
tem in excelsis. vbiq̈ʒ enim credite eē
ꝑsentem Nec enim locoꝝ distantia
retardaṫ cum ipse sibi sit loc⁹ ꝛ ipē
omnia capiat. capiat aūt eū nichil
Que enim capacitas potest incorp
alem ferre naturam immobilem. et
sine fine et inuestigabilē. et i cōuerti
bilem. et in comprehensibilē q̄ oia
deus est Sic oportet nos credere d̄
deo Hec em̄ ē nr̄a sal⁹. Hec ē āt et
na vita. vt cognoscant te solū verū
deum. et quē misisti ihesum christū.
In hoc nanq̈ʒ capitulo reprehende
re nos ingrati heretici volunt qui
legentes non intelligunt que legūt.
xp̄m āt cū audieris hīē n̄ solūmō
deū putes. sed deū ꝛ hominē crede
Scio nāq̈ʒ esurisse xp̄m. ꝛ scio xp̄m
de quinq̈ʒ panib⁹ et duob⁹ piscib⁹
saciasse q̄nq̈ʒ milia hoīʒ except⁹ par
uulis ꝛ mulierib⁹ Scio xp̄m sitisse.
scio xp̄m sup aquas pedibus ambu
lasse. Scio xp̄m mortuū. ꝛ scio xp̄ʒ
mortuos suscitasse Scio xp̄m pila-
to astitisse. et scio xp̄ʒ ad dexterā pa
tris cōsedisse Scio xp̄m lapidatū. ꝛ
scio xp̄m ab āgelis adorari. Et que
dā q̄dē refero deitati. q̄dā āt assig-
no humanitati. q̈ɀ noui xp̄m d̄ ma-
ria natū. ꝛ scio xp̄m an̄ oia secla ge-

nitū ꝛ apud d̄m sp̄ d̄m eē v̄bū. Glo
rificem⁹ ergo xp̄m ih m̄ mu꞉ꝰ i expu
gnabilē fundamētū qd̄ sup petrā fū
datū est ipse enim dicit petro. Tu
es petrus et super hanc petrā fun-
dabo ecclesiam meam. et porte infe-
ri non preualebunt aduersus eam
sicut beatissimus paulus dicit. Fun-
damentum autem nemo potest po
nere preter id quod positum est qd̄
est christus ihesus. Rogo ergo dilec
tionem vestram. vt in hac vita po-
siti exhibeamus nos irreprehensi bī
les inuicem sufferentes. inuicem in
struentes. Non est enim regnum dī
esca et potus et diuitie ꝛ iactantia.
sed pax et gaudium in spiritu sanc-
to. Timeamus namq̈ʒ iudicij se ue
ritatem. et penam gehenne Non er-
go demus locum diabolo. sed resi-
stamus ei. Non enim est nobis pu-
gna aduersus carnem et sanguinē.
sed aduersus principatus et pote-
states. aduersus mundi istius per-
uersos spiritus. Festinemus ergo
effugere eternam penam. Nec enim
propter nos pena facta est vt in ip-
sam mittamur. sed vt liberemur ex
ipsa. Talem enim habemus deum
amatorem generis humani. miseri-
cordie atq̈ʒ clementem. qui nos ad
se conuersos de gehenna liberat
Testificatur nanq̈ʒ dauid dicēs de⁹
iudex iustus fortis et paciens. num
quid irascitur p singulos dies. Nisi
conuersi fueritis gladium suū fibra-
bit et arcum suum tetendit ꝛ para-
uit illū et in eo parauit vasa mortis
sagittas suas ardentibus operatus est
Hec āt de⁹ nō vt nos iudicet. sʒ vt
sollicıti simus. ꝛ precepta ipsius ob-

seruimus. Quod si contemnimus, inexcusabiles sumus. Nã et si voluisset nos perdere. non vtiqꝫ ꝓpriũ ꝓ nobis fudisset sanguinem. Mortu⁹ est. ergo vt tibi imortalitatẽ donaret. esuryt vt te sua carne saciaret. sitiuit. vt te ꝓprio potaret sanguine Sup asinũ sedit. vt te sup cherubĩ sedere faceret. Baptizat⁹ est vt te illuminaret Alapis cesus ẽ. vt te a seruitio liberaret. viator fact⁹ est. vt te sine labore faceret. Nauigauit vt te sine timore redderet Ex muliere natus est. vt p̃uaricationẽ eue deleret. homo appellatus est. vt te deũ vocaret. filius hominis dict⁹ ẽ. vt te filium adoptaret dei Accepit q̃ erãt nostra. ⁊ dedit nobis que erant sua Orauit vt te fidelem faceret. sicut dicit super lazarum. Pater glorifica filium tuum. vt et filius tuus glorificet te. Et venit vox de celis dicens. Glorificaui. et iterum glorificabo. Scio qm̃ semp me audis sed propter turbam astantem dixi. vt omnes credant quia tu me misisti. Si quid igitur sustinuit. non propẽ semetipsum. neqꝫ propter patrem suum. sed vt saluaret p crucem genus humanum. Et si nosse desideras karissime virtutem crucis. ⁊ q̃nta possum ad ei⁹ laudẽ dicere audi

Crux spes christianorum.
Crux resurrectio mortuorum
Crux cecorum dux.
Crux desperatorum via.
Crux claudorum baculus.
Crux consolatio pauperum
Crux refrenatio diuitum
Crux destructio superborum
Crux male viuentium pena
Crux aduersus demones triũphus
Crux deuictio diaboli.
Crux adolescentum pedagogus
Crux sustentatio inopum
Crux spes desperatorum
Crux nauigantium gubernator
Crux periclitantium portus
Crux obsessorum mur⁹
Crux pater orphanorum
Crux defensor viduarum
Crux iustorum consiliarius
Crux tribulatorum requies
Crux paruulorum custos
Crux virorum caput
Crux senum finis
Crux lumẽ in tenebris sedentium
Crux regum magnificentia
Crux scutum perpetuum
Crux insensatorum sapientia.
Crux libertas seruorum
Crux imperatorum philozophia
Crux lex impiorum
Crux prophetarum preconatio
Crux annunciatio apostolorum
Crux martyrum gloriatio
Crux monachorum abstinentia
Crux virginum castitas
Crux gaudium sacerdotum
Crux ecclesie fundamentum
Crux orbis terre cautela
Crux templorum destructio
Crux idolorum repulsio
Crux scandalum iudeorum
Crux perditio impiorum
Crux inualidorum virtus
Crux egrotantium medicus.
Crux emundatio leprosorum
Crux paralyticorum requies
Crux esurientium panis
Crux sitientium fons
Crux nudorum ꝓtectio

Nuditatem autem cum dixero nō corporeā estimes sȝ īfidlitatis penā. Cū āt i xp̄o crediderit vestit⁹ inuenietur. dicēte paulo. q̄cūq̄ȝ i xp̄o baptizati estis. christū iduistis. xp̄m aūt cū audieris deū et hominē itellige. Hec eadē sepi⁹ dico. ꝛ dicēs ñ cessabo Mihi eñ ñ pigrū dicere vob̄ aūt tutū ē Volo eñ vos omnes doctores fieri xp̄c dict⁹ ē ab vnctiōe nom̄ drināꝫ ihes⁹ dict⁹ ē hō dñic⁹ verbū dr q2 d dō ē di verbū. fili⁹ q̄m d patre vnigenit⁹ q̄uo sol⁹ d solo d⁹ q̄m creator Audi nāq̄ȝ iohānē dicētem. In p̄ncipio erat verbū ꝛ verbū erat ap͛ dm̄ ꝛ d⁹ erat verbū h⁹ erat ip̄ncipio ap͛ dm̄. oīa p̄ ip̄ȝ facta sūt et sine ip̄o factū ē nil q̄d factū ē Vides q̄m hic ē q̄ verbo celū extēdit ꝛ vario stellaꝝ orna͛ decore. ꝛ extēd͛ celū q̄si vestimētū. h⁹ ē q̄ soli tantā lūinis gr̄aȝ dedit. hic ē q̄ lune decorē iposuit hic q̄ terrā sup aquas fundauit hic est qui diuersos eā iussit p̄ducere flores ꝛ arboꝝ diuersa genera fontesq̄ȝ ebulire p̄cepit flumina fluere. congregari. lac⁹. mariq̄ȝ ipo nēs ēminū ex aq̄s quoq̄ȝ p̄ducere aīmātia. vētos spirare p̄cepit mōtes stat̄a appēdēs nubib⁹ moueri p̄cepit diuersi generis aimātia p̄creant͛ quid autem de angelis dicam. de archangelis de sedibus de dominationibus de cherubin. ꝛ seraphin. principatibus et potestatibus. ꝛ tēporibus. et annis ꝛ mensibus ꝛ diebus ꝛ horis. ꝛ lumen et tenebras et quicquid illud est. quod subsistit Nouissime āt hoīeȝ fecit ad imagiginē ꝛ siłitudīeȝ suā ꝛ i paradyso posuit tāq̄ȝ cultorē p̄cipuū vidēs antē humanum genus a diaboli superari malitia. voluit creaturā suā assumere et q̄si vnū hoīeȝ idui. ꝛ affigere illū cruci. et sic vt p̄ lignū crucis vniuerso generi sal⁹ orire͛ Elatus ergo diabolus quia ip̄e quidē de celo corruerat. videbat āt adā paradysi esse colonū. iflat⁹ inuidia. idnit s̄pētis imaginē in corpal̄ eñ cū eēt corpalibus loq̄ ñ poterat. Et dicit ad eū O q̄m speciosum lignum ad edendum Quod si ex eo gustaueritis eritis quasi dij Seducta ergo eua decepit virū suū. Cū autē de interdicto comedissent ligno. apparuerunt ambo nudi. Tunc clementissimus deus dixit ad adam Adaȝ vbi es. Non quod ignoraret deus sed post persuasionem diaboli qui illi promiserat deitatem. et inuenit nuditatem. dicit ei vbi es. Hoc est de qua dignitate. ad quale deductus es dedecus. Quia manducasti de ligno sententie boni et mali. remansisti homo. de quo preceperam tibi ne manducares manducasti. Ideoq̄ȝ preuaricatus es. Folia autem ficus cooperti erant. peccati faciem obuelantes. Respōditq̄ȝ adam. Audiui vocem tuam. deambulantis imparadyso ꝛ absconditi me. Et dixit. Quid fecisti. Et ille dixit. Mulier quam michi dedisti ipsa me seduxit. Culpam p̄priam confiteri non vult. quippe qui ipse mandatum acceperat audiente compare. Et eua interrogata dixit. Serpens mihi suasit O eua viro te subiectam esse volui ñ s̄pēti. cur mea precepta contemnis.

et serpentis audisti. Hec aūt causa bātur sperātes se subtrahere se se a supplicio posse. et d' id qd ad adā. Maledicta tra i opib' tuis spias et tribulos generabit tibi i sudore vult' tui māducab panē tuū. et ad mlierē dixit d'. i meroribus paries filios et ad uirz tuū cōuersio tua. et ipe tui dñabit. pcessit nāqz ad spētē sentētia dicēs. sup pect' tuū repes et trā manducab cūctis dieb' vite tue tu. eius obsuaberis calcaneū et illa tuū obsuabit caput. cur āt spētē maledixit vt i pectore et i vētre gradereē et trā māducaret oib' dieb' vite sue. pect' maledixit q2 i ipo 9sistit cor qp 9cupit malū. vētrē vo noiauit qd p escā seduxit. Terrā āt māducare oib' dieb' vite sue. trenos hoies habebit subiectos. q sue obedierint voluntati. magis qm pceptis di accepe rūt g tres sentētiā qm et tres sunt puaricatio5 opati. Sic g puaricatio p lignū. ita et sal' p lignū. Pro his g oibus grās agam' do p xpm dominum nostrū cui est glā in secula secalorum amen.

Explicit omelia de dominica cruce. Incipit sermo S. Jo. de ascensione domini

Quando de cruce nra pcessit. oratō foris ciuitatē solēnitatē celebrauim'. et nūc qn de crucifixi ascēsione tractam'. pclarū diē et oi leticia coruscā tē fines ciuitat' egressi summa cum gratulatione celebram'. Et hoc nō ad cōtumeliā ciuitatis sed ad honorē obsuatē scōz. ne nos cā dissimulatiōis accusent dicentes. qd p dño sensim'. vniuersa tormēta vexātium manibus nostra vidim' ossa carne nudata patiētia nra tortor cessit irat' libenti anio p cristo noster sanguis effusus est decisa capita sūt p eius glā. Hec oia meruimus sustinere nec misteriorū archana in nostris tabnacul' celebrātur. Ideo dilectissimi fratres hodie ad loca cōuenimus beatorum ad sanctoz habitacula festinā' vt cōuenit' nr ipoz quoqz presentia clarior reddere ē. nō enī i hoc theatro martyres tm presunt sed et angelorum instantia loc' decoraē. Nam et angeli presunt. et si martyres videre desideras si angelos cupis inspicere. aperi oculos fidei et illud tibi theatrum facile demonstratur. Nam cum in omni aere angelorum multitudo versatur. multo magis in ecclesia. multo amplius hodierno die quando eorum dominus ascendit in celum. Et vt scias quod angeli vbiqz versantur audi quod paulus femineo pudori pspiciens ait. debent mulieres velamen habere supra caput. propter angelos. Et iterum iacob angelus ait. Qui liberat me a iuuentute mea. Et illi qui cum apostolis erāt aiūt ad erodem. Angelus ipsius est. Et iacob. Vidi inquit castra angelorū. Et merito angelorū castra videbāē in terra. Nam sicut imperatoris optimi profusione vrbes omnes vniuerse ciuitates et castella. singula. manu militari aduersus hostilem. muniuntur aduentum. Et omnia loco diligenter armantur. ne barbarica icursione deleanē. ita

dꝰ q̄m̄ babara ꝛ agresti m̄te rabian tes dmões ad patis euersiõẽ vbiqꝫ vsant ad tutelā nr̄aꝫ ꝯstituit exercitꝰ āgeloꝝ vt eoꝝ p̄n̄tia demonū cō fringat audatia. ꝛ p eos nob pacis gr̄a ministret. vides qd ꝛ āglī p̄sunt i sistūt martyres ꝛ vbiqꝫ nob p̄parāt auxilia. qd igit mibiꝰ ilľ ē, q̄ ꝯuentū istū splēdidū dreliquūt ꝛ qd vob beatiꝰ. q ad tātā solēnitatē cōcurrere voluistis. Sꝫ fortissimū martyrū facta aꝰ tpe dclaremꝰ ꝛ ad ꝓpositū redamꝰ. hodierna die dilectissimi fr̄s do sumꝰ mira recōciliatiōe sociati. hodierna die hūanū genꝰ celestē miam meruisse ꝯgnoscit. hodie vetꝰ iꝰ iurgiū dissolutū ē sedatū p̄stinū bellū. hodie nob pax mirāda donata ē q̄ nūqꝫ sperebat posse ꝯcedi. nā nlľa spes erat dū humane velle recōciliari nate n̄ q: dn̄s ihumanꝰ. sꝫ q: huꝰ neglegētia videbat oppressus nō q: crudeľ dn̄s sꝫ q: cōtumax huꝰ ē. vis audire quod nostro vitio deꝰ ad commotionem ꝓuocatus est. qd nr̄a culpa māsuetꝰ dn̄s videt iratꝰ disce singula ꝛ rationem cause cognosce vt cū sedatū senseris bellū iurgiū dissolutū. ꝛ humanū genꝰ summo honore decoratum. diuinam gratiam misericordiamqꝫ mereris. et ꝑpetua deum benedictione scificces. Aliquando deus de humani generis confusione cogitauit. et intantū eiꝰ ira ꝓcessit. vt viros et feminas senes. et iuuenes. feras et peccora lucis priuare disposuisset aspectu. Et audi diuie verba sentēcie delebo inquit hominem quem feci a facie terre et bestias et peccora. q̄m̄ recogitaui quia feci hominem. Et vt q: scias hūana ei non fuit exosa natura. Sed malitie vestre ferebat honorem. postqꝫ dixit deleo hominem quem fecit a facie terre. dicit ad hominem tempus omnis hominis venit ad me. Et si hoīeꝫ hēbat exosum. n̄ loqueretur ad hominem nec dignum eum suo sermone fecisset. nec diuinum eum percipere cōcesisset auditum. Sed vide dei misericordiam. Hominem quadam satisfactione cōsolatur. et causas ei future calamitatis enarrat. non vt homo causas discat. sed vt narrando alys multos meliores efficiat. Quod dicebam hoc est. Intantum humanum genus pessime conuersabatur. vt ipsius terre habitatione carere speraretur. Sed ꝛ nos qui et terra videbamur indigni hodie eleuati sumus ad celum. Qui nec terrestria merebamur. celeste regnum meruimus possidere. Celorum transiuimus fines. et ipsa se de regali decoramur. Et natura. cuius causa cherubin seruabat paradysum. a cherubin summo cum honore suscepta est. Sed hoc mirabile quemadmodum factum est videamus. et quemadmodum nos qui tantam offenderamus clementiam. vt et terrestribus priuaremur excelsa tenuimus. et alta meruimꝰ possidere. quemadmodum sedatum iurgium. Et illa videatur ira sublata. Disce quod n̄ nostra dep̄cacione. Qui eum offenderamus Sed postulatu eius Qui iuste fuerat nobis iratus. Pax facta est

Pro christo namq; ait. legationem
fungimur. tamq̃ deo rogante per
nos. Quid hoc est. Ipse rogat qui
iniuriam passus est Valde inquit.
Nã deus clemens est et ipse tanq̃
pater misericors d̃p̄catur. et vide q̃ me
dius est. qui reconciliator accessit.
Non angelus. non archangelus.
sed ipse filius deprecatur. Et sicut
duobus iurgio separatis. vnus in
medio. positus. Alter cantium.
litem. discordiamq; dissoluit. ita et
christus fecit. Deus nobis iuste ira
scebatur. et contemnebamus iratũ
et clementem dominum declinaba
mus et se medium christus inges-
sit et sociauit vtramq; naturam Et
nob quod imminebat a patre sup
plicium ipse sustinuit. Vis discere
quod et inde supplicium. et exhinc
insultationem ipse sustinuit Christ⁹
nos redemit de maledicto legis. fa
ctus ꝑ nobis maledictum. Vides
quod inminens celeste supplicium
ipse sustinuit. disce quod et terrestrẽ
insultationem ipse tollerant. Insul
tantium ceciderunt super me. Vi-
des quemadmodum sedauit iurgi
um. quemadmodum legem ipse dis
soluit. nec ante discessit. sed multa
fecit multa sustinuit. vt inimicum re
conciliaret et hostem deo sociaret et
amicum faceret qui multo tempore
fuerat inimicus. Et horũ omnium
beneficiorum hodiernus dies ma-
teria fuit. et tamq̃ primicias natu-
re nr̃e d̃o dedit. Et sicut de cãpis
ac segetib⁹ d̃corat is si q̃s collectas
spicas obtulerit d̃o oẽz cãpo bene
dictionem reportare perspicitur.
sic et christus per illud corpus fecit
benedici nostrãm naturãm. sz cur
non omnem naturam leuauit ad ce
lum Scilicet q2 ñ videntur esse pri
mitie. cum totum offert. sz cum be
ne offertur. Breui enim oblatione.
totum benedicitur. Sz iquis Si p̃
mitie sunt. primum factum homi-
nem ad celum debuerat eleuare. pri
mitie namq; sunt. quod primũ offẽ
tur. Primum quod pullulat non
est hoc primitie. Nam inbecill' fruc
tus nullus est. sed fortis et validus
ipse debet offerri. Quia igitur ille
fructus peccato fuerat alligatus. et
peccati crimine tenebatur. Ideo ñ
leuatus est. licet prior factus esse vi
deatur sed qui postea factus est. Et
vt discas quod ille fructus primiti-
as facit. qui robustus et validus et
summa maturitate florescit testimo
nium te diuine lectionis poterit e-
docere. Si intrabis interram quaz
dñs deus tu⁹. tibi dabit. inq̃t mo
yses ad populum. et plantabis i ea
omne lignum quod facit fructum
adedendum. tribus annis depur-
gabis fructũ eius. quarto vero an-
no fructus sanctus erit domino Er
go si primitie sunt quod primo ꝑ-
fertur. primi anni fructus domino
debebamus offrre. Sed ille ait tri
bus annis non purgabis fructum
eius. sed dimittes illud quia nõ dũ
arbor valida firmitate roboratur.
nec fructus aliqua maturitate flore
scunt sed quartus inquit annus sãc
tus erit domino. Vide legis condi
toris prudentiam. fructum primũ.
nec manducari ꝑmittit. ne ante de
um quisquam eum percepisse vide
tur. nec offerri concessit ne deo in-

maturus offeratur. sed dimitte in quit quia primus est. nec offeras q2 oblationi non dum dignus est. fructus. nec accipienti conuenit immaturus. Et hec nobis dicta sunt ppt corpus. quod christus optulit. igit nostre nature primitias optulit patri et oblatum donum miratus est pater. quod et tanta dignitas offerebat. et quod offerebatur nulla macula fedabat. Nā z suis maib⁹ suscept oblatum. z sue sedis fecit eē p ticipem. z quod pl⁹ ad patrem sue dextere collocauit Cognoscam⁹ q̄s est ille qui audiuit. sede ad dexterā meam que natura est cui deus dixit. esto mee particeps sedis illa natura est que audiuit terra es et i terram ibis Non enim ad omnem gloriam celos transisse sufficerat. non cum angelis stare. sed celos trāsiuit sup̄ cherubī ascēd^t vltra seraphi eleuatur. nec ante stetit nisi sedē dominicam meruisset vide quo spatio celum separatur a terra. immo terra quanto ab inferis est. et ipsuz celum quanto ab altiore celo separatur et de altiore celo ad angelos. quantū spacij est. ad superiores etiā potestates. ad ipsam quoqȝ dominicā sedē Per hec omnia natura nostra eleuata est. vt homo qui loco tam humili tenebatur. vt descendere non posset vlterius. ad tam excelsā sedez eleuatur vt alti⁹ n̄ posset ascendere Et hec ostendens paulus dicebat Qui descendit ipse est qui ascēdit z iterum. Descendit ad inferiora tre et ascendit super omnes celos. Discite igitur qui ascendit et que naturā leuata est. In hoc enim cupio remorari sermonem vt humani generis commemoratione diuinam clementiā cū omni admiratione discamus. que summū honorem. magnamqȝ gloriā nostre nature largita est Terra et cinis eramus. sed hoc nostrum vitiū sed nature imbecillitas fuit. irrationabilibus insensatores fuim⁹. Comparatus nāqȝ ē ait homo iumentis insipientib⁹. et similis factus est illis Et peius est cōparari quam nasci. Nam naturalit non habere rationem tollerabile est verum rationis decoratione decoratum irrationabili nature comparari voluntatis. est crimen. Et qn̄ audis quod homo comparatus est iumentis non arbitreris. quod eū irrationabilibus similem voluit demonstrare. sed longe peiorem. non tantum quia homines facti ad irrationabilia ad maiorem demētiā properauimus Et hoc significans esayas dicebat. Cognouit bos possessorem suum. Et asinus presepiū domini sui. israhel autem non me cognouit Sed nō priorem conuersacionem erubescamus vbi eni abūdauit peccatum. superabundauit et gratia Vides quod iumentis irrationabiliores fuimus. Cognouit bos possessorem suum. et asin⁹ presepium domini sui Vis et auib⁹ nos irrationabiliores inueniri. turtur et hirundo agri passeres agnouerunt tempora ingressus sui. Populus vero meus non cognouit iudicia dei. Ecce iumentis. ecce auibus deteriora sentimus et irrationabiliora cogitamus. Vis ampli⁹ nostram inuenire naturā. Formicarū

nobis gesta narrauit. et earum no- bis imitationes ostendit. Uade nā- q3 ad formicam o piger. et emulare vias eius. Formicarum sumus fa- cti discipuli formicarum emulatio- ne viuimus. formicarum conuersa- mur exemplis. Intantum amisim⁹ humane nature consiliū. intantum hūane m̄tis aliēa sentimus quia ad similitudinem dei facti monstra- mur. Sed non reus est ille qui fecit sed nos qui contempsimus inima- gine. Perdurare. Sed quid de formicis dico. Lapidibus insensa- tiores facti sumus. Et hoc tibi vali- do testimonio monstrabo. Audite ait aggeus fundamenta terre. quia iudicium domino contra populū suum Quid agis Contra homines tibi iudicium est. et testes terre fun- damenta. vt inter diuinum huma- numq3 iudicium audiant. iudices inuitantur. Ualde inq̄t. Nā lapidi- bus homines insensatiores esse no- scuntur. Uides quod totius mali- tie fines excessimus. Asinis et bub⁹ irrationabiliores ostendimur sensu volatilium superamur. nec ipsis la- pidibus comparamur. sed serpenti- um malignitates imitamur. furor namq3 ait eorum ad similitudinem serpentis. venenum aspidum sub labijs eorum Et quid de mutis ani- malibus loquimur. vbi etiam ipsi⁹ diaboli filij nuncupamur. Uos nā- q3 ait filij diaboli estis S3 tū nos q̄ sensum non habebam⁹ qui contu- matia grauabamur. qui nec lapidi- bus comparabamur. qui vinceba- mur ab omni natura qui despectui

videbamur. qui contemnebamur et quemadmodum loquor ignoro quo sermone vtar. quo verbo dicā reperire non possum. natura. fragil natura contempta et omnibus mō- strata deterior omnia vicit omnia superauit. ⁊ omnibus hodierna die meruit excelsior reperiri. Hodie an- geli vota diu desiderata receperūt Hodie archangeli quod multo tē- pore cupiebant inspicere valuerūt. Naturam nostrā ipsi in sede dn̄ica immortali gloria fulgentem uide- runt. Hoc enim affectabant angeli hoc desiderabant archangeli. Et si eos natura hūana largito sibi hono- re superabat. at tamen nostris bene- ficijs gratulantur Nam etiam no- stris dolebant supplicijs Et quādo puniebamur ipsi quoq3 nimia tristi- cia tenebantur. Et cherubin licet. paradysum custodiebant. tamen nostris supplicijs tristebantur. Et sicut conseruus bonus cum a domi- no custodiēdum ꝯseruum suscepit satis quidem facit dominice iussio- ni sed tamen pena conserui nimio dolore conteritur. Et seruitu ne- cessitate. constrictus animi non re- spuit caritatem. sic et cherubin me- ruerunt quidē custodire paradij- sum sed dolebant honorem custo- die. Et vt hoc facile possis aduer- tere ex hoīm affectione condisce. quos conseruorum calamitates in- spicimus condolere. Et si seruant homines caritatem. multo magis ille potestates nostris supplicijs cō- mouent Nā et iusti dolebāt pctōꝝ supplicijs. ⁊ licz merito pēa iferebāt

tamen dolores incitabatur tristi-
cia. Nam et moyses post ydolorū
cerimoniam dicebat. Siquidem di-
mittis illis peccatum dimitte. sin āt
et me dele de libro quem scripsisti.
Quid hoc est. Contumatiam vides
et pro impiorꝫ supplicijs depreca-
ris Ideo inquit doleo. ideo depre-
cor. quia digne cruciantur quia me-
rito puniuntur quia ipsi sunt sui cā
supplicy Et ezechiel eum angelum
populo videret inferentem summa
supplicia. cum nimia lamentacione
clamauit dicens. Heu mihi domi-
ne qm̄ deles tu reliq⁹ israhel. Et
ieremias castiga nos domine in iu-
dicio tuo et non in ira tua. ne nos
paucissimos facias. Et cum moy-
ses et ezechiel et ieremias dolent.
quanto magis ille potestates no-
stris calamitatibus commouentur
Et vt scias quod nostris malis do-
luerunt. erco disce quod reconcilia-
tione dominica gratulati sunt. Et
si antea non dolebāt nec postea gra-
tulabant̄ ꝛ quia gratulati sunt. xpc
saluator ostendit dicens Fit gaudiū
in celo et in terra. vno peccatore cō-
uertente. et si vnius peccatoris cor-
rectione. angeli gratulantur multo
magis cum ad celum hodierna die
primitias hominum viderunt ele-
uare naturam et alia ratione condi-
sce gaudium celestium potestatum
Quando dominus noster ihesus
christus natus est secundum carnē
cum reconciliatū hoīeꝫ viderent nc
enim aliter descēderet cum summa
gratulatione in terra clamabant.
Gloria in excelsis deo. ꝛ in terra pax
hominibus bone voluntatis vt di-
scas quod ideo glorificant quia ter-
ram ea que bona sunt recepisse letā-
tur. Declarant et causam dicentes
In terra pax hominibus bone vo-
luntatis. hominibus qui rebellati
sunt. qui inimici fuerunt. qui aliena-
ti erant. qui contumaces iudicati
sunt. Vides quemadmodum in alie-
nis bonis gratulantur. immo i suis
Nā nr̄a bōa suas vtilitas arbitrāt
Vis discere qd̓ ꝛ cū ascēderet gratu-
labantur et nimio gaudio exulta-
tabant. et descendebant frequenter
Et hoc proprium est. cupientium
videre inopinatum spectaculum et
vt scias qd̓ ascēdebāt et descēde-
bant. christi te verba confirment q̄
dicit Amodo videbitis angelos di
ascendentes et descendentes ad fili-
um hominis. Et iste semper aman-
tium mos est. et cupientium solita
consuetudo. Unde nec tempus ex-
pectare. didicerunt sed festino amo-
ris ardore et delectatione p̄ueniūt.
constitutum ideo ascendunt. ideo
descendunt. et cum omni festinatio-
ne nouum et incredibile spectaculū
videre desiderant. Nam quid hoc
mirabilius est. quando homo qui
contemptus fuerat videtur in celo.
Ideo et quando nascebatur domi-
nus noster. et quando resurgebat.
exultabant angeli. et hodie quando
ascendit ad celum. Ecce enim
duo ait in alba veste vt exipsis indu-
mentis gratulatio monstraretur di-
xerunt ad discipulos. Viri gallilei.
iste ihesus qui ascendit a vobis i ce-
lum. sic veniet quemadmodum vi-
distis eum in celū euntē. hic auditū
mihi cum omni diligentia commo-

date. Cur hec dicta sunt. Numquid oculos discipuli non habebant. Numquid non videbant quod gerebatur. Numquid non dixit euangelista quia videntibus eis ascendit in celum. Cur igitur angeli eis dicebant quod factum est. Quid eis monstrabant quod ascendit ad celum. Propter has scilicet duas causas. vnam quia dolebant ihesu discessione desolati. Et quia dolebant quid ad eos dicitur. Nemo me interrogat de vobis quo vadis sed quia dixi tristitia impleuit cor vestrum Et si amicorum seu cognatorum separatione tristantur. quanto magis saluatorem. magistrum dominum misericordem. pium mansuetum. cum a se viderent separari non omni cum dolore tristabantur. Ideo stabant angeli et ascensionis tristiciam regressionis commemoratione consolabantur. et separationis dolorem aduentus futuri pollicitatione sedabant. Nam aiunt. Iste ihesus qui ascendit a vobis. sic veniet. Doluistis inquit quia ascendit sed dolore desinite. Nam iterum veniet. Et ne hoc faciant quod heliseus fecisse docetur. conscidit vestimentum cum magistrum vidisset eleuatum ad celum. Non enim habuit presentem angelum qui heliam promitteret aduenire. Ne igitur et isti hoc faciant ideo angeli stabant animas eorum tristitie solatio releuantes. Et hec quidem vna causa est presentie angelorum. Erat et alia causa non minoris rationis. Nam addiderunt. Qui ascendit ad celum. et quia longum spacium de terra tenebatur ad celum. et oculorum acies portatum corpus ad illam altitudinem minime poterant peruidere sed sicut autem si altiora postulat. deficiet aspectus inspicere. et noster oculus volatu vincitur celsiore. sic et illud corpus quanto ferebatur ad summa. Tanto oculos videntium aspectus inbecillitate incidebatur deficiente natura altiora conspicere ideo stabant angeli iter celeste monstrantes ne quis arbitretur quod tamquam in celum ascendit. sicut helias sed incelum ascendit qui eleuatus est a vobis ad celum. Ideo non simpliciter hoc addidit Et helias quidem tamquam incelum ascendit. Nam seruus erat ihesus autem ad celum. nam dominus erat. Ille in curru igneo. hic in nube. Et quando seruus vocabatur. currus mittebatur vt veniret. et quando filius ascendebat dominica sedes occurrebat. Nec tantum dominica sed et paterna. Nam et de patre eius ait esayas. Ecce dominus sedet in nube leui Et quia pater sedet in nube misit et filio. Et helias quidem. cum ascenderet melotem heliseo dimisit christus autem discipulis gratiam dereliquit que non vnum prophetam. sed multos heliseos effecit immo illo potentiores. et longe amplius meliores. Eleuemur igitur et excitemur dilectissimi fratres. et illum cogitemus aduentum. Nam et paulus ait. Ipse descendit de celo dominus in iussione in voce archangeli et nos qui viuimus. qui relinquimur rapiemur in nube. in occursum domini. sed non omnes. Et quod non omnes rapiemur. Sed aliquanti.

audi quid ait christus. Tunc erunt due in mola molentes vna suscipietur et vna relinquet. Duo in lecto. vnus suscipiet. et vnus dimittetur. Quid hac significacione ostendat. qd hoc secreto declaret videam⁹. Mola pauperes iopesq demõstrat ꝛ eos q vite labore conteruntur. lectus diuites ꝛ electos ostẽdit. ꝛ eos q honorib⁹ scłarib⁹ pfruũtur. Et voles ondere. q ꝛ pauperes aliqñ liberant. ꝛ pereunt et ex diuitib⁹ nõ nulli liberantur. et pereunt. ait q de mola vna suscipitur. et altera dimittitur. et de lecto vn⁹ suscipitur ꝛ alter relinquit significans q hi qui peccatis obruunt hic remanent cõgrua supplicia sustinẽtes. iusti rapiũtur ad nubem. Nam sicut rege adueniente ad aliquam ciuitatem. hi qui honorib⁹ et dignitatib⁹ decorãtur. cũ summa cõfidentia non expectato eius ingressu. longe ante portas occurrũt et excipiunt. aduenientẽ. rei autẽ et criminib⁹ obligati intra muros retinẽtur imperatoriã expectaturi sententiã. ita ꝛ qñ dominus veniet iusti ei in ipo medio aere confidenter occurrũt. noxy autẽ ꝛ obruti peccatis hic remanẽt expectãtes iudiciũ. Tũc ꝛ nos rapiemur Non me iustoꝝ numero contineri cõmemorãs dixi. nos rapiemur. nã nõ sum intm̃ sane mẽtis alien⁹ Nec anime cecitate confusus. vt mea peccata non nesciã et meoꝝ videar oblitus esse scelꝝ Nam q diem festũ nolo meo dolore turbare. nec solennitati misceri tristicia m parco lacrimis parco fletibus meorũ peccatoꝝ cõsciẽtia sauciat⁹. ꝛ ideo orationẽ i

ipa festiuitatis leticia terminabo. alius diei memoriam derelinquens. vt nec diues suis opibus gratulet. nec sua pauper egestate tristetur. sed vnusquisq sue cõsciẽtie meritũ speret. Nam nec diues beat⁹. nec pauper miser poterit iudicari. sed is q illi⁹ meret aspectũ. ipe cacumẽ toti⁹ beatitudinis possidebit. Nã q peccatis pauper est. diuicijs celestibus habundabit. et qui criminibus diues est. suppliciorum inopiã sustinebit. Et ideo dico vt qui in peccatis sum⁹ lugeam⁹ ꝛ q bona cõsciẽtia viuunt gratulent Sed nec isti cõfidãt sed caueãt. nec illi lugeãt sed corrigãtur. Nam et eum qui licet male fuerat conuersatus mutata vita gloriã pmereri. ꝛ his parem fieri qui semp iuste vixerũt hoc ꝛ nos implere properamus et qui bene viuunt ppositam cõuersationem merito future glorie ampliare festinẽt. et cõfidẽtiã augere non desinãt. ꝛ qui peccatoꝝ mole opprimũtur meliore correptõne mutentur vt iustorũ choro sociati. cũ debita reuerencia imperatorẽ suscipiamus angelorũ et illa beatidine perfruamur. quam nos oẽs liceat pmereri. gratia domini nostri ihesu christi. cum quo patri gloria. imperium honor. cũ spiritu sancto. et nunc et sẽp ꝛ i secła secłoꝝ Amen

Incipit sermo S. Jo. episcopi de pentechoste.

Hodie nobis terra facta est celum non stellis de celo i terram descendẽtibus sed apostolis ad celos ascendentibus q

effusa est copiosa gratia spiritus san
cti et vniuersum orbem operata est
celum. non immutans naturam. s3
voluntatem emendans Inuenit nã
q3 publicanũ. et euãgelistã efficit. in
uenit persecutorẽ. et appostolũ red
didit. Inuenit latronẽ et i paradi
sum induxit. Inuenit meretricẽ. et
virginib9 coequauit. Inuenit ma
gos et euãgelistas ostendit. fugauit
malitiã. et induxit benignitatẽ. Exti
minauit seruitutẽ et induxit liberta
tẽ Cõcessit debitũ. et impleuit gratiã
dei. Ideo celum factũ est terra: ꝛ hoc
sepi9 dicens non cessabo Quid enĩ
tales stelle sicut apostoli Stelle icelo
apostoli sup celos. Que sursum sũt
inquit apostolus sapite. vbi christ9
ẽ in dextera patris sedens Stelle ꝺ
igni insensibili. apostoli ꝺ igni itelli
gibili Stelle in nocte lucent in die
obscurant apli in die et i nocte suis
radys hoc est virtutib9 effulgẽt. stel
le orto sole obscurant. apli sole iusti
cie resplẽdente sua claritate lucescũt
Stelle i resurrectione cadent. sicut
folia apostoli in resurrectione rapiẽ
tur in aera nubibus. Et in illis qui
dẽ siderib9 alius antifer. alius luci
fer appellatur et i apostolis autem
nullus antifer est. omnes luciferi. et
ĩdo stellis maiores apostoli Et quã
q3 eos luminaria vocauerit mundi n̄
peccabit. nõ solũ dũ essent i corpo
re. sed et iam magis nũc quãdo de
hac vita migrarũt Gratia enĩ ꝛ me
rita sanctoꝝ nõ minuũtur morte. n̄
retardãtur die. nõ dissoluũtur i ter
ra. nec nocte obscurant. nec tene
bris obumbrãtur. Et hoc res ipa ꝺ
mõstrat. Piscatores quippe erant
et illis dormientibus retia opera
bantur. Et tunc quidẽ pisces capie
bant ad mortẽ. nũc aũt homines ca
piũt ad salutẽ claudos faciẽtes cur
rere. cecos illuminãtes. leprosos mun
dantes. demones effugãtes Testat
multitudo credentium. diurna Vi
nitores erant et illis absentib9 cor
pore vinea florescit. et botros affert
Etenim vinitores erant ꝛ piscato
tores et turres. et columnie. ꝛ me
dici et duces et doctores: ꝛ portus
et gubnatores. et pastores. et athle
te. et pugnatores. et coronas gestan
tes. Columnie quidẽ quo virtute sua
ecclesie robur sunt. fundamẽtũ autẽ
q2 in cõfessione ipsoꝝ fundata est ec
clesia. dicẽte domino. Tu es petr9.
et sup hanc petrã fundabo ecclesiã
meam. Portus aũt. q2 tempestates
impias represserunt. Gubernato
res. qm̄ orbem terrarum viam rec
tam docuerunt. Pastores. quo lu
pos abegerunt et oues conseruaue
runt. Aratores. qm̄ spinas eradica
uerũt. Vinitores. qm̄ labruscas era
dicauerunt et semina pietatis plan
tauerunt Medici. qm̄ vulnera nr̄a
curauerunt. Et vt discas me non i
cassum hec dixisse. adducã paulum
in medium hec omnia facientẽ Vis
eum plantatorẽ videre audi. Ego
plantaui. appollo rigauit. sed deus
incrementum dedit. Vis eum stru
ctatorem videre. Sicut sapiens in
quit architectus fundamentũ posui
Vis eum dimicantẽ videre. Sic pu
gno. non vt aerem cedens. Vis eũ
videre cursorẽ. Ab ierusolima et in
circuitu vsq3 ad illiricum et inde ad
hispanias et vltimas ptes repletũ

est euangelium christi. Uis eum videre athletam Non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem Uis eum videre ducem. Assumite arma dei. et induite loricam fidei. et galeā salutis. ꝛ gladium spiritus sancti Uis eum videre certantem. Certamen bonum certaui fidē seruaui vis videre coronatum. De cetero reposita est michi corona iusticie. et cum esset vnus omnia faciebat. dominum suum imitans. etenim cum sit diuinitas vnius substantie et immutabilis pro nostra salute oibus omnia fit. Tu palmes factus es. et ipse tibi vinea. sicut ipse dicit. Ego sum vinea. vos autem palmites Promouere gressum voluisti. Factus est tibi via dicens. Ego sum via. Per me siquis intrauerit. exiet et pascua inueniet. Ouis factꝰ es. ille tibi pastor. Ego sum pastor bonus. Pastor namqꝫ bonus. ponit animā suā ꝑ ouibus. Peccator effectus es. factus est tibi agnus. ecce agnus dei. qui tollit peccata mūdi. Manducare voluisti. factus est tibi mensa. Bibere voluisti. factus est tibi poculum Qui mādūcat carnē meā. et bibit sanguinē meū. ī me manet. et ego in eo. Uestiri voluisti Factus est tibi indumentum Quotquot enim in christo baptizati estis. christū induistis. Sponsa fieri voluisti. factus est tibi sponsus Qui habet sponsus est sicut dixit iohannes baptista Nubere voluisti. factus est tibi vir Desponsdi eñi vos vni viro virginem castā exhibere. christo meretrix eras et facta es virgo. o noua et admirāda rerū cōmutatō Apud seculi homines nuptie virginitatē dissoluunt. apud spiritales autem nuptias. meretricem ex gentibꝰ accepit ecclesiam et virginibꝰ castiorē efficit Interpretare mihi o hereticce quomō meretrix effecta sit virgo Hec te nescire dicis. et disputare de deo audaci temeritate conaris. Circumuenire nō queo. Fide virū suscipio Hec āt oia opatur spiritus sancti gratia. Que large effusa est super apostolos dei Et factꝰ est repente de celo sonus tamqꝫ aduenientis spiritꝰ vehemētis. et repleuit totā domū. vbi erāt sedētes. Et apparuerūt illis dispdite lingue. tamqꝫ ignis. non ignis sed tamqꝫ ignis. si ignis iquit quomodo non ardebāt Interrogat iudeus. interrogabo et ego iudeum. Si ignis erat. quomō non cōburebat. rubū fragile lignū ꝙd igne vehemēciꝰ ꝙd rubo viliꝰ et neqꝫ lignū exurebat. neqꝫ ignis extinguebat Et quō corpa triū puerorꝫ ignis non excussit. sed caminꝰ in rorem versus est Et carbones tāqꝫ rosas arbitrabātur Certamē ignis et corporis et tamen corporum fiebat victoria et quod cera erat solubiliꝰ ferro factum est firmius Interpretare mihi vetera et illa precesserunt vt credatur veritati Quare spiritꝰ sanctus in igne apparuit propter velocem mentis susceptionem Non aūt propter hoc solum sꝫ et sicut ignis spinas comburit. sic et spiritus peccata disperdit. Missus est daniel in lacū leonum. ꝛ in manem rabiem illorꝫ diuina virtus repressit Peragrarunt piscatores orbem terrarū. et infirmū eū inenietes ad sanitatē

reduxerunt et in ruina positum adsta
bilitatē reuocauerūt. nō secuta mo
uentes non arcus tendētes. non sa
gittas mittentes. non peccunias lar
gientes. non eloquentia cōfidentes
Et erat nudi quidem seculo sed in
duti christum. Pauperes sed diui-
tes. Pecunia indigentes. sȝ regnū
celorū possidēs nō hn̄s būana sola
hn̄s āt dn̄ȝ suū Ego enī inquit vobis
cū sum omnibus diebus vsq̄ adcō-
summationē seculi. peragrarūt vni
uersum orbem terrarū. oues simul
cū lupis. Quis vidit Quis audiuit
Dicit mittā vos vt oues in medio
luporū Quis vnq̄ pastor oues mit
tit in medio luporum sȝ magis si vi
derit lupos congregat oues At ve-
ro christus cōtrario fecit. Oues ad
lupos direxit et vulnerate a bestys
non sunt sed magis lupi adodium
mansuetudinem sunt conuersi. Et
vt nō dicerent oues sumus et mit-
tis nos in escam luporū timorē illo
rū vno sermone abstulit. Non dixit
ite. nec enim virtute eorū mittebat
illos Sed ecce inqt ego mitto vos
Infirmi quidem vos. sed qui mit-
tit potens est. Quis es tu. ego sum
qui celum extendi qui terram fun-
daui. qui mare infrenaui. qui mor-
tem dissolui. q cyrographū qd con
tra vos erat cruci affixi. qui veterē le
gem immutaui. qui nos ad pristi-
nā patriam reuocaui. qui fortia dis
soluo. et dissoluta conforto. Quid
mari fortius Sed parua harena in
tollerabilem illius impetum retun
dit. et cōtinet. Ecce inquit ego mit
to vos. qui mortis et vite habeo po
testatē qui de celo descendi et cetera.

Ecce ego mitto vos vt oues in me
dio luporū tamq̄ lupus quidā be-
stie fiebant ouibus. vt nec fuga con
seruarēt salutē circumuallati vndi-
q̄. O virtus mittentis in medio lu
porū oues. In circuitu. lupi. et muta
ti sunt lupi. et facti sunt oues. Nec
enim natura. sȝ volūtate lupi erāt.
Ecce ego mitto vos Quid ergo no
bis precipis. Estote prudentes sic
serpentes. Serpens et si miles vul-
neretur. caput antē suū saluet totus
est sanus. Sic et tu Si pecuniā ad
uersarius tollere vult. libens crede
Et si omnes facultates auferre co-
nantur. dimitte. et si ipsam tempo
ralem vitam extorquere cupit ne re
sistas. tantummō finē tuū custodi.
Illo illeso manente vniuersa ingru
entia mala facillima erunt. Nudus
existi de uentre matris tue nudus et
ibis. Sed forsitan in exilium mitte-
ris. dicito. domini est terra et pleni
tudo eius. forsitan mors occupabit
non est timenda quia transitus est.
Tantummō fidē serua. thesaurū in
deficientē. diuitias sempiternas horū
que dico beati martyres testes sunt
quia fidem non pdiderunt. et post
excessum de corpore fortioris sunt
viuis. Propterea inquit homo fa-
ctus sum. propterea carnem indui.
vt orbem vniuersum saluatorē. mi
tū enī deo ecclesia cara est. non mu
rus circūdata. sed fide circūscepta p
pter ecclesiam. namq̄ extensum est
celum diffusum est mare. extensus
aer terra fundata est paradysus plā
tatus est. mirabilia multa facta sunt
pelagus scindebatur et iterum sue
bat. Petra fundebatur et iterum

pluebat de celo et tāq̃ꝫ preciosa po
nebatꝰ mensa Propter ecclāꝫ pphe
te. pp̄ter ecclesiā apl̄i. Et q̄d plura
dicā pp̄ter ecclāꝫ vnigenitꝰ filiꝰ dī
homo factꝰ est sic dicit paulꝰ q̄ pp̄o
filio nō pepcit vt eccl̄e mederetꝰ sā=
guinē filij effudit pp̄ter ecclāꝫ Hic
sanguis irrigat ecclesiā Et ideo plā
taria eiꝰ marcescere nō possunt nec
amittunt folia arbusta eius nō subia
cet necessitati tp̄is nec ē cōditiōi ob
noxia vt p estatē coma folioꝝ tegatꝰ
hieme amittat. Nō tenetꝰ tēpoꝝ q̄li
tate. sꝫ spiritꝰ eā sci gubnat gr̄a. et
iđo non senescit. nec contrahitur ⁊
multis impugnantibus ñ opp̄mitꝰ.
Quāti ab initio impugnarūt ecclāꝫ
cū fidei semina iacerentꝰ ⁊ arma con
tra eam cōmota sunt sꝫ quātū im=
pugnabatꝰ tāto clarior reddebatꝰ sꝫ
nūc quidem pp̄ter dei gratiam ⁊ re
ges. et duces. et milites. et vniuer=
sus orbis fide repletus ē Nā in p̄n
cipio et vt ita dicā in cunabul' eccl̄e
reges fuere impij. duces insani po=
pulus seditioni deditus. Et dicta
iudicum vbiqꝫ dabantꝰ Are incen
debantur demonibꝰ fumus ⁊ odor
pessimus ipsum maculabat aerem.
Terra coinquinabatur sanguine dē
mones debachabantur diabolꝰ do
minabatꝰ. Pater abdicabat filium
filius inhonorabat patrem. Natu
ra q̄dem scindebatur sed pietas ñ
diuidebatur Ubi sunt nunc qui au
debant ecclesie contraire. Quādo
nouella erat in nullo potuit ledi et
nunc q̄ñ vsqꝫ ad celum puenit esti=
mas eam posse superari Et tunc q̄
dem cum vndecim assent apostoli.
nullus eos superare potuit sed pau

ci homines totum ceperunt mundū
et nunc q̄ñ terra et mare et orbꝰ ter=
rarū et inhabitabiles regiōes ⁊ ciui
tates. et omnes fines terre pietate
repleti sunt putas eam te posse lede
re sed nō poteris. Christus enim pp̄
pter eam passus est porte inferi nō
preualebunt aduersus eam faciliꝰ
celum ex t̄minari potest et terra per
ire quam aliq̄d mali pati eccl̄a. q̄s
ē q̄ hec dicit ip̄e christꝰ loq̄tur. celū
et terra transibunt verba āt mea ñ
p̄teribūt Bene eñi verbū dei ip̄o ce
lo validiꝰ est quia celum opus ver=
bi est. Dixit quippe deus fiat celum
et verbum in opus aparuit Curre=
bant nature et nemo impediebat.
quia nature dñs impabat qui ⁊ fa
cere et immutare potest. Ego eam
edificaui qui celum statui Sed pp̄t
celum non fudi sanguinem pp̄ter
celum crucifixus non sum nec pp̄t
celum celeste corpus accepi. Et q̄d
dicam celi Angeloꝝ corpꝰ nō assū
psi. vt dicas quoniā celo et ange=
lis et omni creature honorabilior
ecclesia est Ideo celum et terra trāsi
bunt verba autem mea non preter
ibunt Assit gentilis assit iudeus. si
hec inania sunt verba redarguant
si autem veritas est que dicta sunt.
adorent virtutem dei. Dixit chri=
stus celum et terra transibūt verba
autem mea non preteribunt faciliꝰ
est celum preterire et terram deuo
cari. q̄m verba mea excidere. Que
autem sunt verba eius Adducamꝰ
in medium videamꝰ ne forte itercī
derit ñ dubitās dico sꝫ hereticos ob
cludo que gᵒ. sunt verba celū ⁊ t̄ra

transibũt verba aũt mea ñ pteribũt
Qui sermones. que verba Tu es
petrus et super hanc petram edifi
cabo ecclesiam meam et porte infe
ri non pualebunt aduersus eã sup
hanc petram non dixit super petrũ
non enim super hominẽ. sed super
fidem edificauit ecclesiam suã. Qđ
ãt erat fides. Tu es christus filius
dei viui Petrã vocauit ecclesiã flu
ctus suscipientem et non titubãtẽ.
Etenĩ eccl'a tot suscipit tẽptatiões
ñ tñ vicit qđ ẽ sup petrã hº ẽ sup ɔ
fessionẽ sup ꝑmões pietatꝭ Si for/
sitã interrogabis vtrũ hec edificatio
suscipiat lapides aut ligna aut fer
rũ ñ iđt nec eñi ẽ isensibil' edificatio
qđ si tal' eẽt solueret tpe. cõfessionẽ
aũt pietatis neqꝫ demones neqꝫ vl
la creatũra vicere põt Testant' mar/
tyres quoꝝ latera radebãtur ꝫ fi
des ñ frãgebat O noua reꝝ materi
es Paries effodit ꝛ thesaurꝰ ñ au
fert. Caro scindit ꝛ fides ñ rũpit tal'
qppe martyꝝ virtꝰ. Etenĩ sup hãc
petrã edificabo ecclesiã meã ꝛ por/
te iferi ñ pualebũt aduersus eã attẽ
dite diligẽtiꝰ verbo Portas inferi
pericula vocat. que mortẽ pariũt.
Quid ergo. In infernũ intrabit.
quisqꝫ quando periclatatur Etiam
Sicut enim porte introitus ciuita
tum sunt sic pericula introitus mor
tis sunt. Et cur inquit non prohi
bet temptationes Vt ostendat vir
tutem eius. Si nemo eam impug/
nare posset. dicere poterant. quam
si impugnaretur vtiqꝫ vinceretur.
Propterea ꝑmitto eam impugnari
vt non imbecillitas in repugnanti
um sed fides victorie imputet' ꝛ por
te inferi. Non dixit. non appro
piant ei sed non preualebũt aduer
sus eam. Quid ergo Impugnabit
quidem. non tamen vinci poterit.
Tempestates suscipit ecclesia Sed
non dimergitur. iacula in eam mit
tuntur. sed non perforatur Machi
namenta pparant Sed turris non
eliditur Et quid dico ecclesiã. vnũ
sermonem locutus est pastor. et sic
turris immobilis pseuerat Quanti
tyranni verbum. hoc delere conati
sunt sed non potuerunt Supra pe
tram enim fundatum erat. Con
sidera tyrannos reges. gladios acu
tos. bestiarum dentes. mortem mi
nantes. caminos sartagines manꝰ
ferreas et vncos et omnia machina
ffita parata. et pharetrã qđ e suam
euacuauit diabolus. sed nihil lesit
ecclesiam. Porte inferi non preua
lebunt aduersus eam. Testatur res
ipsa. testatur horum que fiunt asti
pulatio. Quanti impugnauerunt
et nemo preualuit. Et impugna
tores quidẽ taciturnitati et obliui
oni dati sunt. ecclesia autem coti
die virtutibus augmentatur. Vbi
nunc claudius Vbi augustus. Vbi
nero. Vbi tyberius. Nomina sunt
nuda. Horum autem nemo. nec
vlla horum mentio. Et quia eccle
siam impugnauerunt. Ideo et me
moriam perdiderunt Ecclesia autẽ
clarior resplẽdet Vbicũqꝫ ieris. ad
indos ad mauros ad britanos. ad
hispanos. vsqꝫ. ad ultimum finem
terrarum. inuenies inprincio erat
verbum. et verbum erat apud de
um et deus erat verbum. Et vni
uersa religiõe plena aũ hoc eñi vni

versa repleta erant in pietate nunc autem non solum ciuitates religione florent. et fide christi. sed etiam heremus in nomine christi gloriatur Antea namque et regine in conuiuiys viro℞ saltabant sicut filiā herodiadis fecisse legim⁹ nunc vero vix famula dignatur hoc facere. Antiquitus gens persarū filij parētibus sociabantur connubio et soror fratri iūgebatur impune nūc vero virginitatē appetūt Ante hoc antē quotiens i britania hūanis vescebatur carnibus nūc ieiunys reficiūt aias suā Massagite et berbuces miseros putant. qui egrotatione moriūtur et parētes cognatos ppinquos cū ad senectā venerit ingulatos deuorant. rectius esse dicentes vt a se potius q̄m a uermib⁹ cōsumātur nūc vero post passionē christi et resurrectiōē eius abstinentia et castitate deuote militant xpo et ppe oēs gētes parate sunt p nomine dn̄i fundere sanguinē suū Ante hoc ipy ꝛ psecutores erant reges nūc vero ad celū pfert pietatē ꝛ ingrediētes limen ecclesie deponūt coronā ꝛ crucē xpi depingūt i suis frōtib⁹. Foris arma hic mysteria. Foris scuta hic sacramētorū celebratō. Theodosi⁹ pater filius theodosy. religione ac pietate insignes Ideoque p his omnib⁹ gratias agam⁹ domino p christum dominum nr̄m cui ē gl'a ꝛ potestas cum spū scō. p imortalia secl'a scl'o℞ amē

Explicit de pentechoste.

Incipit omelia S Jo: episcopi de natiuitate dom'ni.

Et reclinauit eum in psepio. quia non erat ei locus in diuersorio et reclinauit eum mater. Joseph autem nō audebat attingere. quē sciebat de se non esse generatum. Mirabatur gaudebat natum ꝛ nautum non audebat attingere Et reclinauit eum in presepio Quare in psepio Ut cōpleretur vaticinium esaije pphete Cognouit bos possessorem suum ꝛ asinus psēpium domini sui. scriptum est in alio loco Homines ꝛ iumēta saluos facies domine. Si homo es panem comede Si animal es. in psepe accede. Quia non erat ei loc⁹ in diuersorio Omnia enim indicia infidelitas repleuerat Non inuenit locum in sancta sancto℞. qui auro gemmis. serico et argento fulgebat et tamen non nascitur inter aurum et diuitias. sed in stercore nascitur hoc est in stabulo Ubicumque enim stabulum ibi et stercus est. vbi erāt spurcitiora peccata nostra. ppterea in stercore nascitur vt eos qui sunt de stercore subleuet. Leuans de stercore in opem. In stercore nascitur. vbi et iob ꝛ sedebat. et postea coronatus est. Quia non erat eis locus in diuersorio. Quicūque pauper est. accipiet consolationē Joseph ꝛ maria mater domini non habebāt seruulum non ancillam. de gallilea de nazareth soli veniunt. non habebant iumentum Ipsi sunt domini ꝛ famuli. rē nouā Ingrediuntur in diuersoriū n ingrediuntur inciuitatē

Paupertas enim timida . iter diui
tes non audebat accedere Videte
magnitudinē pauptatꝭ i dūersoriū
vadunt·non dixit quod erat vinia
sed indiuerticulo erat extra in via.
hoc est non in via sed extra viā Nō
in uia legis sꝫ in diuerticulo euāge
ly et tamen in ip̄o diuerticulo erāt
alibi nullꝰ locꝰ vacabat ad natiui-
tatē saluatoris nisi p̄sepe. p̄sepe ad
qđ iumēta ⁊ azini ligabāt O si mihi
liceret videre illud p̄sepe lqꝰ dn̄s ia
cuit. nūc nos xp̄iani q̄si ꝓ honore
tuliꝰ luteū ⁊ posuiꝰ argēteū. sꝫ mihi
p̄ciosiꝰ illud ē qđ ablatū ē argētū et
aurū meret gētilitas xp̄iana . fides
meret luteū illud p̄sepe. q̄ i͂sto p̄se-
pe natꝰ ē aurū cōdēnat ⁊ argētū. n̄
cōdēno eos q̄ honoris cā fecer̄t ne
qꝫ ei illos cōdēno q̄ in tēplo fecerūt
vasa aurea sꝫ admiror dn̄ꝫ q̄ crea-
tor ē mđi n̄ int̄ aurū ⁊ argētū sꝫ lu-
to nascit̄. Et pastores erāt i regiōe
eadē vigilāˢ nō inueniūt xp̄m nisi vi
gilātes pastoꝝ ē vigilare nō inuenit̄
xp̄c nisi vigilātibꝰ pastoribꝰ. vn̄ dic
et sponsa Ego dormio ⁊ cor meū vi
gilat. n̄ dormitauit neqꝫ dormitat.
q̄ custodit israhel pastores erāt i re-
giōe eadē Herodes erat . pōtifices
erāt pharisei erāt illis dormiētibꝰ.
xp̄c i heremo inuenit̄ vigilātes pa-
stores et custodiētes vigilias noctis
sup̱ gregē suū Custodiebāt enī gre-
gē ne dū dormiūt lupus irrumpe-
ret Et ideo multum vigilabant qꝛ
insidie bestiarum satis imminebant
gregi Vigilabant quasi super gre-
gem sed non poterant conseruare.
ꝓpterea deprecabantur vt dominꝰ
veniat. et seruet gregem suum, ecce

angelus domini stetit iuxta illos di
gni erant vt veniret ad illos ange-
lus q̄ sic vigilabant Et claritas dei
circumfulsit illos. et timuerūt. Hu
manus timor. maiorem visionem a
spicere n̄ potest . Deniqꝫ qꝛ timore
fuerunt p̱territi propterea en pla-
strum quasi vulneribus datur ⁊ sa
natur et dicitur Nolite timere Nō
enim potestis audire que dico . nisi
timor recesserit. Natus est vob̄ ho
die saluator. qui est christus domi-
nus in ciuitate dauid . Multa sunt
que dicuntur Cū illi vtiqꝫ miraren
tur subito facta est cum angelo mul
titudo militie celestis laudantiū do
minum et dicentem . Quoniā vnꝰ
dixerat natiuitatem domini ne vnꝰ
angelus testis videretur . ꝓpterea
omnis exercitus sonat et dicit. gl'a
inexcelsis deo. Et interra pax homi
nibus bone voluntatis Si cottidie
in celo ruine fiunt qūo i celo gl'a est.
et in terra pax poscitur· Videte q̄d
dicitur incelis gloria. vbi nulla dis-
sensio est interris pax vbi bella cot-
tidie. Interra pax inquibus pax in
hominibus Et quare gentiles pa-
cem non habent. Quare iudei pa-
cem non habent Ido adiecit. pax i
hominibꝰ bone voluntatis hoc est
qui suscipiunt natum christū, Dixe
runt vtiqꝫ pastores . Transeamus
vsqꝫ bethleem . Dimittamus deb
tum templum et transeamus vsqꝫ
ad bethleem. Et videamus verbū
quod factum est . Vere quasi vigi-
lantes non dixerunt videamꝰ pue-
rum videamus quid dicitur. Sed
vidāꝰ verbū qđ factū ē. i p̄ncīᵒ erat
v̄bū ⁊ verbū caro factū . Et verbū

quod semp fuit videam⁹ quõ ꝑ nobis factũ est. et videam⁹ hoc verbũ quod factũ est. qđ fecit dñs et ostendit nobis. Verbũ hoc ipm si fecit Si quidem hoc ipsum verbum dominus est Videam⁹ igitur quomodo hoc ipsum verbum. hoc est dominus ipse fecerit et ostendit nobis carnē suam. Quid em̄ videre ñ poteramus dum erat verbũ Vidã m⁹ carnē q₂ caro ē. videam⁹ quõ verbũ caro factũ ē Et venerũt festinãtes Ardor em̄ ai ꝛ desideriũ vincebant Pedes nõ poterãt tantũ currere. quantũ mēs cupiebat aspicere. Et venerũt festinãtes quia tãto ardore currebant ꝑpterea inueniũt quē q̃rebãt videam⁹ qđ. ineniũt mariã ꝛ ioseoh Si vere vxor erat vtiqꝫ iniurie erat dicere Inueñrt vxorē inueñrt maritũ Nũc vero ꝑmũ feminã ponũt p⁹ea virũ Et qđ dicit. inueñrt mariã. ꝛ ioseph inueñrt mariã matrē. inueñrt ioseph nutriciũ. ꝛ i fãtē positũ i ꝑsepio Vidētes cognouerũt đ verbo qđ dictũ erat ill' de puero. Maria autem conseruabat omnia verba hec. i corde suo. Quid vult hoc quod dicit conferens. Debuit dicere ponens in corde suo. debuit dicere confidabat in corde suo. Et notabat sibi. Aliquid dicit conferens in corde suo. Quomodo sancta erat et sanctas scripturas legerat. et sciebat ꝑphetas recordabatur quod angelus gabriel sibi dixerat illa que dicta sunt in prophetis. Cum his videbat conferens in corde si staret spiritus sanctus superueniet inte et virtus altissimi obumbrabit te Propterea quod nascetur de te sanctum. vocabitur filius dei. Hoc gabriel dixerat. Predixerat esayas. Ecce virgo concipiet et pariet Hoc legerat illud audierat. Videbat iacentem puerum Videbat in presepe puerum vagientem. iacentem dei filium. suum filiũ vnũ filium. Videbat iacentem. et conferebat que audierat. queqꝫ legerat. cum his que videbat Quia illa cõferebat i corde suo ꝛ nos tractem⁹ i corde nostro qđ hodierna die christus nascitur. Alij putant quod in epiphanyis nascitur. non damnem⁹ aliorum opinionem. nostram sequimur doctrinam. Vnusquisqꝫ in suo sensu habundat Et forsitan reuelabit vnicuiqꝫ dominus. Et illi qui tunc dicunt nasci saluatorem ꝛ nos qui hodie dicimus nasci. vnum dominum colimus Vnum infantulũ uscipimus. Sed videamus q₂ magis rationabilius ratio nostra non rephendit alios. sed nos ꝑbat non sunt nr̃a q̃ loq̄mur maiorũ sētētia ē vniuersus md⁹ otra h⁹ ꝑuīcie opiniõꝫ loq̄t. dicat aliq̄s hic xp̄c nat⁹ ē g⁹ magis illi sciũt q̃ lõge ꝗm isti q̃ ꝑpe sunt. Vobis qui dixerunt. Qui sunt in ista prouincia. vtiqꝫ apostoli petrus et paulus. et ceteri apostoli. Vos eiecistis. nos suscepimus. Petrus qui hic fuit cum iohanne. qui hic fuit cum iacobo Nos in occidente docuit. Et vestri igitur et nostri apostoli magistri sunt. Dico et aliud. Iudei eo tempore regnabant. in iudea Deniqꝫ scriptũ est in actibus apl'oꝝ ꝛ facta ē ꝑsecutio

Alia opinio

magna in illo tempore. et dissipati sunt credētes. Et iterum. Incipiū ieruerūt anthiochiam totum orbem penetrarunt. qui de iudeis expulsi fuerant. Quoniā ergo et iudei reg nabāt post ascēsionem dñi quadra ginta duobus annis. alibi pax erat hic bellum erat. Magis itaqz tradi tio ibi seruari quam hic. vbi discor dia deinde post xlii. annos venit vespasianus et titus subuersa iero solima atqz destructa omnes qui iu dei fuerant et christiani. penit⁹ eie cerunt de inde post annos multos vsqz ad adrianum solitudo mansit In ista prouincia nullus iudeorum nullus christianorū erat. Venit adri anus. et qm̄ rursus in gallilea rebel lauerunt iudei. reliquias ipsius ciui tatis desolauit. legem tunc dedit. vt null⁹ iudeorū ierusolimis acced ret. Et in ista ciuitate de diuersis p uinciys adduxit nieticos Deniqz di cebatur adrianus helius. adrian⁹ nomine ergo suo qm̄ ierusolimā sb uerterat heliam nuncupauit. Hoc totum quare dico Quia nobis di cunt Hic apostoli fuerūt. hic tradi tio fuit. Nos ergo dicimus. quia hodie christus natus est. in epipha nys renatus est. Uos struite nobis generationem. et regenerationem. Uos qui dicitis in epiphanys na tum. quando ergo accepit baptis mum. nisi verum euentum dicitis. vt in eadem die ꝛ natus sit. et rena tus. Predicationi nostre etiam cre atura consentit mundus ipe testis voci nostre Usqz ad hanc diem te nebre crescunt ab hac die decrescūt tenebre Lux crescit decrescunt tene bre Crescit dies decrescit nox errorē veritas subit. hodie nobis sol iu sticie nascitur. Simulqz ꝛ aliud con siderate. inter dñm et iohannē bap tistā sex mēses sunt si cōsideretis na tiuitatē iohannis. et hanc diem vi debitis sex mēses tm̄ habuisse Qm̄ vero multa diximus. ꝛ īfantē vagiē tē in p̄sepe audiuim⁹ ꝛ adorauim⁹ vsqz hodie adorem⁹ illū. Tollam⁹ illū in brachijs nostris. adorem⁹ il lū dei filiuū Deus magnus qui tan to tempore tonauī i celo ꝛ n̄ salua uit. vagyt et saluauit. Hoc totum quare dixi qm̄ nūqz saluat sup̄bia sʒ saluat humilitas. Dei filius in celo erat ꝛ n̄ adorabat̄ i t̄ra d̄scēdit ꝛ a dorat̄. habebat sb se solē et lunā et angelos ꝛ n̄ adorabat̄. i t̄ra nascit̄ hō p̄fect⁹ hō tot⁹ vt saluaret totū or bem. quicquid nō assumpsit ex ho mie. n̄ saluauit. si autem assumpsit carnē ꝛ animam non assumpsit nō saluauit. Saluat ergo quod m in⁹ est. ꝛ qđ maius est non saluauit Si enim dicunt saluauit et animā quā assumpsit. sicut maior ē aia a corpo re. sic ipsius anime p̄cipale sēs⁹ est si āt sensū n̄ saluauit aiaʒ qđ mi⁹ sal uat sʒ dit p̄ptea n̄ assūpsit hūanū sensū ne vicia hūana hēret i corđ hº ē cogitaciōes malas si gº ipe n̄ po tuit vicē qđ fet mihi i dignat̄ qđ n̄ possū vicere qđ ipe đbuit obliti su m⁹ p̄pom nr̄ʒ pl⁹ dixi⁹ qm cogita uerā⁹ aº mēs dispsut ad aº ligua p lapsa ē p̄parē⁹ ig aures nr̄as pōtic ꝛ q̄cqđ a noƀ min⁹ dictū ē itēt̄ au rib⁹ audiā⁹ bn̄dicēs dn̄ʒ cui sit gl̄a i secula seculorum Amen.

Item alius sermo S. Jo. de natiuitate Jo. bapti. et con

cepcionis de solsticijs.

De solsticijs et equinoctijs concepcionis et natiuitatis domini nostri ihesu christi et iohannis baptiste. nescio an quisquam ausus sit archanum fratres ante christi natiuitatem intelligere vel terminare cursum horarum dierum ac noctium per quos solsticia et equinoctia cognoscere posset cum iob glorioso in suis passionibus dictum sit Et hoc mihi dic inquit an scias cursum solis et lune que vtique duo luminaria ad constitutionem diei ac noctis instituta esse videmus Quod si ergo tantus vir in suo martyrio presenerans quod ammodo in hys redarguitur est. quis ille mortalium fuisset aduersum gloriam tam emminentis viri hec impudens auderet cognoscere. nisi primum ipse dominus lucis ac noctis conditor ac discretor. qui a philozophia sol iusticie cognominatur est mundum illustraret qui pro carnalibus carnalis factus est et mortalis pro mortalibus. Quasi mortalis visus est. vt possit per suam immortalitatem mortem deuincere. Propter quod clamant supne potestates. vbi est mors aculeus tuus Vbi est mors contentio tua. Hec dicentes contestantur christum mortem deuicisse. vt et nos qui mortali iam dudum tenebamur exemplo ipsius dignatonis immortalitatem caperemus. sic tamen omissa tenebrarum opera viam lucis sequamur Ipse enim est lux nostra. et vera lux. qui veniens in hunc mundum illuminauit corda nostra. Cuius aduentum siue passionem non tantum moyses vel prophete anuntiarunt. quantum vero conceptionis et natiuitatis tempus ostenderunt propter quod ipse dominus iudeis dicebat Scrutamini scripturas in quibus putatis vos vitam eternam possidere. Ipse sunt que testimonium perhibent de me. Quibus rursum dicebat. Hypocrite faciem celi et terre nostis probare quare tempus hoc non probastis. Erat ergo et temporis probatio si eum vellent cognoscere. qui non tantum vt diximus aduentum ostenderet quantum conceptionis et natiuitatis tempus declararet si fidem certam in moyse et prophetis habuissent. quod nec tantummodo ipius domini et saluatoris conceptio vel natiuitas carnalis ostenderet quantum et iohannis baptiste precursoris eius de quo scriptum est ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui preparabit viam tuam ante te. qui veniens docebat Parate viam domini. rectas facite semitas dei nostri. Qui et iterum annunciabat dicens. Qui post me venit maior me est cuius non sum dignus soluere corrigiam calciamentorum eius. Hic est iohannes qui venit vt testimonium diceret veritati. sicut et christus dominus dicit. Vos misistis ad iohannem et testimonium dixit veritati. Cuius natiuitatem magnificans deus ipse ait. Nemo est innatis mulierum maior iohanne baptista. cum videamus abraham ysaac et iacob de inde patriarchas non minimos ab eius dignatione fuisse Quod si dignatio perficit non tantum conceptionem vel natiuitatem annuntiacionem quam cum temporibus christi predicata est

a moyse et zacharia propheta cuius cruor sanguinis templi marmora infecta sempiternus viuit. Quem sibi dominus in testimonium vocat per esayam prophetam dicens fac michi testes fideles homines. vriam. et zachariam filium barachie. Et accessit inquit ad prophetissam Et cocepit et peperit filium. Hic est igitur zacharias filius barachie qui occisus est a iudeis inter edem et sacrarium. In ter cetera prophetie sue indicia ieiunium quartum. et septimum et decimum. erit domui iuda i leticiam et gaudium. et solemnitates bonas et dies festos multos. Et iocundi eritis. iocunditate et pace amabitis que tria ieiunia numquam a iudeis seruata fuisse inuenimus Non enim aliquando quarta feria ieiunauerunt aut septima quod dicitur sabatum. i. decia feria que nec potest dici. quamuis et si in sabato ieiunauerunt. non legi parendum sed opportune necessitati. Querenda igitur erant fratres karissimi que essent ista quarta et septima et decima. quorum initium propheta non nominauit. a quo quartum vel septimum vel decimum numeraremus Et bene quidem propheta pro altitudine spiritus sancti initium ieiuniorum non posuit. cum de initio ipsorum ieiuniorum quereremus. simul et virtutem ipsorum inueniremus. et moysi mandata recenseremus. Satis etenim dominus ad moysen de mense martio testabatur dicens. Hic vobis mensis initium mensium primus erit vobis in mensibus anni. Quod si ergo ipse est initium anni. iam vtique ab ipso quartum mensem iunium numeraremus et septimum septembrem et decimum decembrem. de quibus dominus ad moysen dicit. Tribus temporibus diem festum agetis michi. Quibus et quartum adiunxit dicendo et diem festum azimorum custodietis Septem diebus manducabitis azima sicut precepi tibi in tempore mensis nouorum. Hi sunt menses in quibus dominus noster et iohannes baptista concepti et nati sunt. istis quatuor temporibus id est verno, et estate et autumno et hieme per quem annus vertens cognoscitur. Et ideo propheta dicit. annum acceptabilem domini Nam rursus dominus ostendens per moysen quartum. et septimum et decimum. ieiunium, menses eos esse dicit in eadem exodi scriptura Initium mensis frumentarie et vindemie et olee erunt domui iuda in leticiam et gaudium et dies festos multos. quod vtique initium mensis sicut diximus est mense martio. vnde annus vertens incipit. Mensis quarti id est iunius quod est initium mensis frumentarie De quo et dominus discipulis suis dixit. Nonne quadrimensium est et dicitis quia iam messis adest Nam vindemie mensis est september. qui septimus est a marcio Decimus vero mensis est december quo mense olee mature premuntur. Sed quo modo probamus istis quatuor temporibus christum et iohannem conceptos et natos fuisse Sicut et dominus ipse dicit, omnis scriba eruditus similis est patri familie, qui profert de thesauris suis noua et vetera, ergo que typice a prophetis dicta sunt et a moyse declarata. manifestata sunt in euangelio Nam temporibus cum zacharias pater iohannes sacerdo

tium iudeorum ad ministraret secū
dum legis mandatum. et pphetie
ione q̄m niniuitis annunciauit post
triduo subuersionem futuram ciui
tati eorum qui penitentia acti domi-
ni misericordiā meruerunt Iudei⁹
nunc memoriā iudei quotquot an-
nis ieiunium mense septembrio ob
seruant quem intellectū sine ceno-
phegiā nuncupant Propter quod
sacerdotes in tempore illo p pecca-
tis populi. diebus illis secundum
preceptum legis in mense septem-
bre sacrificia deo offerebant Quod
cum altari zacharias obtulisset nō
statim sacerdotem se pfitebatur aut
idoneum esse qui p peccatis. tam
scelesti populi precibus dignus fu-
turis esset sed memoratus est chri-
stum ipm solū futurū verum sacer
dotem. cui pater dixerat tu es sacer
dos in eternū secundū ordinē mel-
chisedech/qui hostiam placabilē p
peccatis omnium solus deo offert.
et eius aduentū scilicet zacharias p
catus est. Quam nec temere hoc di
cimus quod ex responsis gabrihelis
angeli inuenimus eum et depreca-
tum fuisse. Ait enim ei gabriel ange
lus Zacharia exaudite sunt preces
tue Cuius vtiq̧ preces exaudiunt.
vtiq̧ exauditur quod precatur aut
desiderat. Tribuet enim petentib⁹
se. quod quis desiderat aut postu-
lat ab eo dicente christo saluatore
nostro. Quis est enim ex uobis inquit
quē si petierit filius su⁹ panē nūqd
lapidem porrigit ei. Aut si piscē pe
tit nūnquid serpentē porrigit ei et
addidit dicens. Uos cum sitis ne-
quā scitis bona data dare filijs ve-
stris quanto inquit dabit bona pe
tentibus se pater vester qui in celis
est dabit eis qui eum petunt facien
tibus tamen voluntatē ei⁹ sicut io-
hannes christi amantissim⁹ in epi-
stola sua complexus est. Scim⁹ in-
quit quia habemus impetrationes
quascūq̧ ab eo postulauerim⁹ cum
precepta eius seruauerimus et ea q̄
illi placita sunt in conspectu eius fe
cerimus. Tunc ergo zacharias. cū
hec precaretur. respondit ei angel⁹
gabriel zacharia exaudite sunt pre
ces tue ecce elizabeth vxor tua pari
et tibi filiū et vocabis nomen eius
iohannem et erit tibi gaudium et
hilaritas et multi in natiuitate eius
gaudebunt et erit magnus corā do
mino et vinū et sicerā non bibet et
spiritu sancto replebitur mox vt ex
ierit de vtero matris sue et multos
ex filijs israhel cōuertet ad dn̄m de
um ipsorum et ipse precedet ante faciē
eius Gesta autē sunt hec ante pmū
annū imperij tyberij cesaris mense
septembri octauo calēdas octobris
incipiente luna vndecima quando
oportebat iudeos ieiunium sceno-
phegie celebrare Tunc vero post no
no anno tyberius cesar tempus cur
sumq̧ lune collegit et inuentum est
ipsa die octauo kalendarum octo-
brium esse equinoctium in quo ē in-
choatio noctis maior quā lucis Il
lū em̄ oportet crescere inquit me āt
minui. Minorata autē fuerat lux a
tenebris cū iudei secundū legē et p
phetiam sacrificia deo offerebāt in
quo et iohannes conceptus est in q
etiam incusabantur a dn̄o. dicente
esaya ppheta quo mihi mltitudies

sacrificiorum vrorum dicit domin⁹ plenus sum holocaustomatis arie tum. et pinguedinem tauroꝝ ꝛ hircoꝝ nolo. Hec sunt enim que ante propter peccata populi offerebant que iam cessare oportebat cū iohannes id est baptista cōciperet. Et ido zacharias pater ei⁹ sacerdos iudeorū obmutuit q: iā cessaret ꝛ obmutescere oportebat sacrificia coꝝ que ꝑ peccatis ppl'i offerebant. Ueniebat enī solus sacerdos qui agno solo immaculato sacrificiū deo pro peccatis omniū offerret Et ideo demonstrauit eū iohannes iudeis. ecce agnus. dei ecce qui tollit peccatū mundi. Nam plenissime cōstat ido obmutuisse. zachariā sacerdotē iudeoꝝ q: sacrificia scd'm legē ꝛ ꝓphe ciam offerebat. Significabat enim quod sacrificia iam aduenient e xp̄o lex et ꝓphete adimpleti tacerent et ideo lex et ꝓphete vsq; ad iohannē est. que ad cōceptionē eius cursum tenuerūt. Celante ergo se elizabeth p menses quinq; cōceptionis sui ꝑpēs qn̄ā ei dn̄s voluisset in supma etate vt pareret sterilis Tunc dein ꝺ post alterū mensem id ē sexto a cōceptione elizabeth missus est rurs⁹ gabriel angelus in gallileā. ad virginē que desponsata erat viro. cui nomen erat ioseph. id est viro iusto Iam eni destinata erat ecclesia suo sponso viro iusto. de quo iohannes dixit. Qui habet sponsam spōsus ē Quod ꝛ dauid similit dicit Et ipē velut sponsus egrediēs de thalāo suo. Post sextū autē mensem cōceptionis iohānis. qui est octauo kalēdas octobris. sextus mensis marti⁹ principium anni. quia princeps ꝛ ꝑmarius omniū ipo mēse cōcept⁹ et passus est. De quo et paul⁹ testat. Qui est inqt initiū oīm creat. q: i ipo cōdita sūt oia. i cel' et i t'ra quē mensem iudeis moyses solemnē. et pasche futurū sollicite et crebro cōmendabat dicens. hic mensis initium mensis prim⁹. erit vobis in mēsibus anni. Initiū enim filioꝝ dei ꝺ interrogatiōe hoim hoc mense incipiebatur ex die igit cōceptionis iohānis. octauo kalendas octobris vsq; viii kal' aprilis. quādo angel⁹ gabriel ingressus est ad mariā et salutauit eam dicens pax tecum que inuenisti graciā apud dn̄m. Que audito hoc verbo cōturbata est. et cogitabat intra semetipsam que eēt hec salutacio. Cui dixit angelus ne timeas maria q: inuenisti gratiam apud dn̄m. Ecce cōcipies in vtero et paries filium. et vocabis nomen eius ihm̄. Hic erit magnus. et fili⁹ altissimi vocabit. Et dabit illi dn̄s deus sedē dauid patris eius. et regnabit in domo iacob in secula. et regni eius non erit terminus. Cui rn̄dit maria. Et quō hec cognoscā cū virū nō nouerim. Et dixit illi angelus Spiritus sanct⁹ supueniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi Propter quod is qui nascetur sanctus vocabit fili⁹ dei. Tunc maria fida sermonis dixit. Ecce ancilla domini contingat michi secūdū sermonē tuū. Fuit igitur vt diximus quādo hec angelus ad mariā annunciauit. viii. kal'. april' qui et ipē ē dies equinoctialis a dinchoatione lucis iam enī detersa caligine a mūdo lux

in mundum adueniebat. sicut iohānes in epistola sua dicit. Quia tenebre transierunt. et lumen verū iam lucet De quo lumine iterum in euāgelio dicit. Fuit lumen verū quod illuminat omnem hominē venientē in hunc mundū Conceptus est ergo dn̄s noster viii kalendas april. mense martio qui est dies pasche. passionis domini et conceptionis eius In qua enim die conceptus ē in eadē et passus est. Et ideo dn̄s in exodo ad moysen pceptum sacramenti tradens dicit. Non occidas sup azima sanguinē immolatorꝫ meorꝫ Et immolationis dies solennis pasche initia creature tue inferes i domū dei tui. Non occides inquit agnum in lacte matris sue. Hec significantia sunt agni inmaculati qui sacrificium deo offerri habebat. quod inprimo pascha cōceptionis sue in vtero matris. non eum o portuisset occidi. Et ideo iosephb sciens pregnantē esse mariā. ne tamēꝫ stuprata aut adulterata lapidibus interficiceret clam eam dimittere voluit. vt vero non occideret agnus immaculatus in lacte matris sue sꝫ inter hec ascendit. inquit maria ad elizabeth visitare eam post mensem sextum conceptionis eius. Tunc et iohannes inspiratus est. et fecit ibi maria cum elizabeth menses alios tres Et sic expletis nouem mensibꝰ in mense decimo peperit iohānem. viii. kalendas iulias qui est nonus mensis a septēbre ꝛ quartus a martio inchoationis anni De quo propheta zacharias dixerat. ieiunium quartū esse domui iuda in leticiā ꝛ gaudium. Deniqꝫ et gauisi sunt q̄ interfuerant partui huic. Sꝫ qui a ꝓpheta de ieiunio quarto dixit et nō mense. Quia ieiunium erat a malis rebus id quod nasci habebat. Nā moyses manifeste declarauit menses Sed cū dicat initiū mensis frumentarie. tunc ergo repertū est esse primum solsticium mundi. quando iohannes natus est quē diē lampade appellant. Lampada enim erat luminis christi a quo lumē acceperat cum esset ad huc in utero matris. Quando salutat elizabeth mariā. exultauit in utero matris infans. ex ipo igitur die minorat. et nox crescit Johannes enim i die penitētie cōceptus est Cumqꝫ ab adam secūdū legem carnalem agerentur que enim carnaliter gerunt nō talibus qꝛ caro cōcupiscit aduersus spm̄. et spiritus aduersus carnem. Et ideo lux minorabitur in illis. Nam christus vero qui in natiuitate iohannis iā trium mensium incorrupte vulue. fuerat conceptus superabat ei vt et ipse secundum humanā natiuitatē suppleret menses nouē aly menses sex qui nunc ex octauo kal. iulias in octauo kal ianuarias sunt menses sex Quibus suppletis nouē mensibus initiante decimo. christus mūdo natus ē. qn̄ pma cēsio capitalis humani generis facta ē. p cōsulatū in syria agente cyrino. id est dn̄o veniebat enim dn̄s orbis terrarū. qui d capite nostro censeret. Et ideo sancti viri reges et patres sabbatū vex ipsa imago ciuitate stella fulgoris. memores scripture que dicit Orietur stella de iacob ꝛ surget principes de

israhel Venientes in terram israhel id est in iudeam deducti ab stella lucis ic ciuitatē i iherl'z reqrēs regē suū Quē inuentū in hospicio itineris. id est in stabulo p̄sepio collocatum. et pannis obuolutum que fuerunt peccata carnis nostre. cui p̄ tributo capitis sui i sacramenti misterio obtulerunt Aurū thus et mirrā Aurū etenim significat corpus immaculatum quod igne p̄batum nihil deperit. hy sunt d' qbus in appocalipsi dictum est. Qui vestem suā non inquinauerunt id est qui carnē suā inmolatam custodierunt Et ideo cū agno ambulant. Nam thus significat orationes sanctoꝝ. Nam myrra corporis est conditura que sunt operum bonoꝝ gesta q̄ postremo corp9 et aiaz bois custodiūt. Dicit enī i apocalypsi Nā opa coꝝ comitabūt eos. Sed nūc fratres dilectissimi inter hec intuende sunt temporꝝ qualitates et gesta morū. Ut primum a pfidia iudeoꝝ qui semp in deū et in moysen contumaces extiterunt. Quod cum a deo scd'm moysen inicium anni mensem martiū acceperūt. Illi dictū prauitis sue superbie exercentes. mensem septembrē ipm nouū annū nuncupant quādo et mense magistratus sibi designāt quos arobontas vocant. In illam solemnitatē scenophegie sine intellitidē in quo iohannes cōceptus est. quando et lucernas quidē multas accendunt. Quod et ipm abrahe significant eius conceptionis fuisse diem. De quo dn̄s dixit Ille erat lucerna ardēs. z lucens Et vos voluistis ad presens in lumine eius exhi

larari. si z vox pueroꝝ freqns audi tur dicentiū. esse lucrum et gaudiū Quod quidē maximū lucrū est. et vite inuentio. de qua cōsulentes ipsum iohānē. milites et publicani q̄rebant. quid agentes possent vitā consequi Quib9 ille insinuās viam veritatis militibus. quidē doce bat Neminē concusseritis. neq3 calumniaueritis sed cōtenti estote stipendijs vestris Similit' et publicanos hortabat' ne quicq3 ampli9 exigerent quā quod eis p̄ceptū erat exigere. Erat autē et gaudiū his ipe iohānes qui nasci habebat. qui nobis christū insinuatur9 esset de quo angelus zacharie patri eius dixerat Erit tibi gaudiū et hilaritas et multi in natiuitate eius gaudebūt Sz et tempus ē autumni quādo iohānes concipit'. Quo tempe ager sulcis iam p̄scinditur. et semini venturo iam p̄paratur. In quo mense veteres coloni nouis cultorib9 cedunt cessātib9 scilicet pristinis tabulis conscriptionis que veteris legis fracte tabule noua lex nouis cultorib9 traditur. De qua p ieremiā dominus dicit Dabo eis illam legem spiritalem. qualem non dedi patrib9 eoꝝ cū eos d'ducerē de terra egypti Illi enī qb9 ante vinee cultura tradita fuerat. qui pensiones debitas suis temporib9 nō exsoluerunt. qui i sup missos ad se seruos varie vexauerūt quosdā cedētes quosdā vero lapidantes. insup missum a patre filiū. et ipm agnitū esse heredē patris existimātes se hereditatē p̄ris familie. cernere ad prehensum filium eius iniurys turpissimis actum occiderūt

Qua re habuit paterfamilias necce malos male perdere. et in locū eoꝝ alios cultores substituere qui pen siones debitas suis temporibus p soluant. Ex syon inquit exiet lex et verbum dei ab hierusalē. Et ipse cō uertit pp̄lm multū et concident gla dios suos in aratra. ⁊ lanceas suas in falcibus: vt omnis iā belice vite vsus necessarie conuerteretur Sed et sine dubio manifestatur sacramē ti misterium quod dicat pphete cō cidant gladios suos in aratra. Cū glady materies ferri sit et aratrum. lignum quomodo potest ferrum i li gno cōuerti. Quare nō poti⁹ dixit et concident gladios in uomeribus Sed quia p lignū vita nobis data est. ideo iam cessante pristino bello nobis ligni mentio fit p aratrum p quos spina et tribuli auulsi de cordi bus nostris. Terra est ipse homo. semen sermonem dei percipiet. vt quedam fructum tricesimum. aly sexagesimum aly centesimum. Nūc post hoc equinoctiū qd̄ est autūni temporis respiciet nos et m̄sis mar tius verni temporis in quo est et lu cidius equinoctium iocundius oi b⁹ qui pigris ⁊ somniculosis somnū oculis desistit Dicente scriptura q° vsq₃ piger dormis quādiu manib⁹ pectus amplecteris Surge et attin gis christum dominum. In quo iā nautica vox secura maria fretat pa tefacto rubro mare quod clauserat pharao cum magno mugitu dolo ris submersus cum suo exercitu Ex quo liberatus moyses cum suis sua uiter hostib⁹ cesis celeumabat et p uoto populum monebat dicēs In mente habitote hūc diem. quo li berati estis de domo seruitutis. q necdum liberati sunt. quia denuo eos inuaserant. opera peccati ac ser uitus egypti Et ideo dn̄s dicebat eis. Et cum vos filius liberauerit. tunc vere liberi eritis Iam spe ru stice gaudes. iam arboꝝ opaca. amissa folia que dempserat adā ad tegumentū pudoris reparas alia. Quia pdiet inquit virga de radice iesse et flos ex illa virga apparebit. Iam consummatio est operū ruri colarū ipa omnis lex seruitutis car nis cessat. Quid dicit domin⁹ in ex odo Ex die solemni mensis pmiti uorum consummabis omnia opa tua quecūq₃ seueris in agro tuo po sita eīn seruitioꝝ legis carnis opera ta est vsq₃ ad christū sed mysteria di aboli tetris et horribilibus indum tis. penam suā luentes ostentantes vincti catenis Exipsis fuit vnus il le qui in monumentis dormiebat. quia iam nascebatur qui eos vince ret Est iocundus aer p cuius estum improba caro lassatur Sed et gla tie frigida cutis horrescit. Nam et quoꝝ vox auditur dicentiū. exite pueri in campū mense martio Hec vox vulgaris esse existimatᷣ. sed po tius rationabilis est Credim⁹ enim in eodē tempore puocatum eē abel a cain exire in campo inquo occis⁹ est. Et ideo mense martio octo dies pastores cōtingent. Sed scriptum est exiuit sermo et stetit in campo. Tunc enim exyt sermo in campo. i. in hoc seculo. Quem susceptū ma ria p fidem cōcepit dn̄m nr̄m xp̄m Sȝ et alios audiui dicētes. marti⁹

in campo et aliqñ post focū marci⁹
equidē in campo factus est quãdo
gabriel angelus in hoc mundo ma
rie sermonē intulit christū in̄ seculo
nasciturū. Rursus et marcius fuit
post focū qñdo dominus ipse mēse
martio ad iudicium ductus ē. Et
petrus stans post focū calefaciebat̄
Qua eni̅ die cõcept⁹ est dominus.
eadē die et pass⁹ ē. Eadē ipsa dies
cena pura fuit in qua ⁊ luna quar-
tadecima occurrit. Cõceptus ē eni̅
mense marcio. viii. calēdaꝝ aprili
um die luna q̄ntadecima fuit mo-
mentissime ꝓpter horam passionis
sue sustinebat. Unde diem festū
scenophegie dixerat Uos ascendite
ad diem festum hunc. ego autē nõ
ascendam quia meum tempus nõ
dum aduenit. Nouerat autē men
sis solemnitatem. in quo iohannes
conceptus ē Nam suum temp⁹ con
ceptionis et passionis sustinebat.
quem recognoscens dixit. venit ho-
ra vt clarificetur filius hominis Sꝫ
nunc dilectissimi post duo equino-
ctia que sunt due conceptiones in
tendenda sunt. et duo solsticia inq̄-
bus due natiuitates continent̄. vnã
quidem diximus iohannis esse mē
se iunio. id ē octauo kalendas iuli-
as. quam lampadem appellãt quo
tempore messis tritici ceditur Ostē
ditur quod et iohannes qui eo tē-
pore natus est. et ipse velut messis
decollatus est. Qui dicebat de dño
Palam ferens in manibus suis vē
tilabrū areã suã frumētū recõdet i hor
reis. Paleas aūt conburet igni in-
extiguibili Circumcisus est igitur io
hannes kalendas iulias. id est oc-
taua die quando migratio fit. vt
ostenderetur quia is qui secundum
legem et prophetiam concept⁹ erat
De quo dictum est. Lex et ꝓphete
a iudeis migrabunt Sed et domi-
nus nascitur i mense decembri hie
mis tempore viii kalendas ianuari
as. quando oliue mature premunt̄
vt vnctio id est chrisma nascatur q°
seges ab herbis extraneis ferit̄. Cū
agni balantes nascunt̄, vinee falci-
bus sarmenta amputantur. vt mu
stum suauitudinis afferant, ex quo i
ebriati sunt apostoli sancto spiritu.
Quia ego sum inquit vitis. et pat̄
meus agricola. Omne igitur sacra
mentum in me non afferens fructū
excidetur et in ignem mittetur. Sꝫ
et victi natalem appellant. Quis
vtiqꝫ tam inuictus nisi domin⁹ no
ster qui mortem subactam deuicit
vel quod dicant solis esse natalem
ipse est sol iusticie De quo malchi-
as ꝓpheta dixit. Orietur vobis ti-
mentibus nomen ipsius sol iusticie.
⁊ sanitas ē i pennis eius Qui ⁊ ipē
circumcisus est. secundum testamen
tum dei. quod disposuerat ad ab
raham Octaua die id est kalendas
ianuarias in quo et ipsa migratio
fit. Migrauerat enim gratia et veri
tas a iudeis quia lex p̄ moysen data
est. Nam gratia et veritas. p̄ ihm̄
christum facta est i christo ihesu do
mino qui viuit et regnat cum pa-
tre et spiritu sancto per immortalia
secula secula seculorū Amen

**Explcit sermo de natiuita-
te domini Johannis bapti.
de solsticÿs**

· 42 ·

Incipit sermo de herodiade

HEu me qd agam vnde
s̄monis exordiū faciā.
qd dicā vł qd taceā n̄
em̄ ego tm̄ istupore mē
tis fact⁹ sum. sꝫ om̄s q̄
audierūt euagely vocē et mirāť me
cū vel iohannis ꝯstantiā vł hero-
dis leuitatē vł impioꝝ mlieꝝ ferui
am demētiā. qd em̄ audiuim⁹ hero
des inq̄t apprehēsū iohānē posuit
i custodia. quā obrē ꝓpť herodiȷa-
dē vxorē philippi fratris sui. Et re
p̄hēdā forsitā leuitatē herodis ami
ferrimis mulierib⁹ inductū. qd em̄
quis dicat et qūo quis enarret mu
lieꝝ illaꝝ crudelē militiā Et qdē e⁹
existimo nullā eē i hoc mōo bestiā ꝯ
pabilē mulieri male Sꝫ nūc michi
ď mala muliere. s̄mo est n̄ de bona
⁊ honesta. noui em̄ multas bonas ⁊
honestas inōi op⁹ bonū ꝓmptas.
q̄rū me vitā cōmemorare optꝫ ad
edificatōꝫ audiētiū ⁊ ad honorē bo
narū excitādū i m̄tib⁹ singloꝝ nlła
ergo i hoc mōo bestia similis ē mu
lieri male qd inť q̄drupedia aīalia
leoni seuis. sꝫ nił ad hāc aut i serpē
tib⁹ qd dracone atroti⁹. sꝫ nec hoc
qdē iuxta mulierē malā ⁊ liguosā ꝯ
ferri pōt nā ⁊ leo ⁊ draco i malo i fe
riores sūt testificať huic s̄mōi meo
sapiētissim⁹ salomō dicēs Cohitare
leoni ⁊ draconi meli⁹ ē. quā cū mu-
liere mala ⁊ linguosa et ne putes ꝓ
phetā in hyronia hoc dixisse exp̄is
reb⁹ disce manifesti⁹. Danielē leo-
nes in lacu reuerici sunt iustū vero
illū nabutem ihezabel īterfecit cet⁹
ionā inuētre custodiuit dalida āt
samson circūuentū illecebris raso eti
am capite deformatū alienigēis tra

didit dracones et aspides et cornu
te iohannē baptistam in deš̄to vi-
uentē s̄bdita veritate tremuerūt he
rodias vero eidē caput abscidit. et
tāti viri mortē in p̄ciū saltatiōis ac
cepit. Heliam corui ī mōte pauerūt
et ihezabel eū post illā reddite ꝑ ip̄ꝫ
terris pluuie gratiā ꝑseq̄bať vt pe-
nā mortis ei redderet cui⁹ oratiōi-
b⁹ depulsa generis humani fame.
⁊ ip̄a licet indigna viuebat. qd em̄
dixit post illud ammirabile benefici
um. Si tu es helias et ego sum ieza
bel hec michi faciāt dῇ ⁊ hec appo
nant nisi crastina hac hora ponam
aiaꝫ tuā sicut vni⁹ eoꝝ qui interfec
ti sunt. Et timuit helias et abyt se-
cundū animā suā Et ꝑrexit in des̄-
to viam quadraginta dierū ⁊ cepit
quasi tediās in defectōe animi postu
lare vt moreretť et dixit. dn̄e de⁹ suf
ficiat iam accipe animā meā. q̄ꝛ nō
sum ego melior. super patres meos
Ve mihi quid ad hoc dicat ille tan
t⁹ ꝓpheta Timuit mulierē q̄ toci⁹
mundi statū et celi pluuiā agri spe-
ciē in lingue p̄tāte portauerat. qui
ignē e celo eduxerat. ⁊ ꝑ uirtutē ora
tionis mortuos suscitauerat hic ti-
muit mulierem. timuit inq̄m Nlła
em̄ malicia emulari pōt mlierē ma
lā Attestať iterū huic verbo meo sa
pientissimus salomū q̄ꝛ non est ca-
put sup̱ caput serpentis et nō ē ma
licia sup̱ maliciam mulieris O ma
lum summū ⁊ acutissimū diaboli te
lum mulier. Per mulierē adam in
paradyso ꝓstrauit. et de paradyso
exterminauit Per mulierē mitissi-
mū illū dauid vt necesse militis sr-
innocentis vrie ethei ī epistola dolo

mandaret armauit. p mulierē sapi
entissim⁹ salomonē ī puaricatiōis sa
crilegiū p̄cipitauit p mulierē fortissim⁹
samson rasum īductū ras ūqꝫ cecauit
vt et virtute crinili et decori oculis
spoliatus ludibrio foret hostib⁹ qui
bus fuerat añ terrori cū his capti
uus molit quibus dñabat iuict⁹ p
mulierē castissimū ioseph viculis al
ligatum detrusit in carcerē p mulie
rē illū toti⁹ mdi lucernā iohannē ca
pite trūcauit Et qd dicā de hoib⁹
p mulierē angelos ecelo deposuit .i.
homines sanctos . qui ad celū pge
bāt p mulierē cuncta omnino pster
nit et iugulat omnes iterficit . om
nes elidit repletos ignomia et ho
nore facuatos mulier em̄ īpudēs ne
mini parcet nō leuitā honorat non
sacerdotē referet nō pphete defert
o malū oi malo pei⁹ mulier mala .
siue illa paup sit siue diues . duplex
malum ē Si habeat facultates ma
litie sue chooperantes duplex malū
intollerabilis vipera inmedicabile
venenū Scio ego et aspidas plandi
mentis incantātiū mittigari ꝛ leo
nes et tigres et pardos domita feri
tate māsuescere . Mulier mala ꝛ si in
iuriā patit et si honorē accipiat ex
tollitur . hec si potētis alicui⁹ vxor
sit non cessat die ac nocte virū suū .
callidis stimulare s̄monibus blāda
nequit ꝛ importuna violenter do
nec mentē eius extrudat vt sibi si
bi faciat maritū impbis male sua
det consilys sicut herodias fecit he
rodi Si vero pauperē virū habeat
ipm quoqꝫ ad iracundias . et ri
xas incitare non desinit Et si vidua
sit ipa . p semetipaz omnes passim

despicit . ad omnē audaciā spiritu
superbie inflatur Timore em̄ dei ñ
refrenat linguā suam nec in futm iu
dicuium pspicit neqꝫ ad deū atten
dit . non amicitie iura seruare nō re
ligionis fidem nouit uereri . Nichil
est ei virum suum tradere ad mortē
Deniqꝫ iustum illū iob . mulier sua
ad mortem tradebat . dicēs ei Dic
verbum in dño et morere O malig
nitas ineffabilis voluntas ipia ñ ē
miserata viro suo cū videret oia ei⁹
membra atqꝫ vitalia vlcerib⁹ igni
tis ardentia . carnes eius inolutas .
non inflexa est ad misericordiā vi
dēs eum totū doloribus inuolui ꝛ
duris cruciatibus constrictū agone
funereo dimicare et vllulatu lacri
mabili dolores suos ab intentiōe la
terum tabedoꝝ expressis vocib⁹ de
cantare . nō mittigata est affectione
mitis vxoris . cū illū quē regali quō
dam purpura amictum vidrat tūc
in aggere stercoris nudato corpore
iacentem videret non recordata est
pstine cū eo cōsuetudinis sue neqꝫ
quanta p ipm gloria i diuitys ꝛ ho
norib⁹ floruisset sed oblita oim bo
norū qd ait . Dic verbū ad dñm et
morere O gratia cōiugalis o mala
gna dolorib⁹ liniendis accomoda
tū . o caritatis vnanie constās fides
Dic michi mulier putas ne eū q si
te in simili tribulatione positā ille
vidisset tale ad te verbum potuis
set emittere ꝛ non orōnib⁹ et bene
factis passionē tuā abstersisset Nō
sufficiebat illi temporalis castigatio
nisi tu dolorib⁹ et vulnerib⁹ e⁹ gra
uior exciderris que sempitnā illi blas
phemie peccato adduceris penam

iob illum iustum

an ignoras q᷒ omne peccatū et blas=
phemiā remittet hoib⁹ in spū āt san
cto blasphemāti nō remittit neqꝫ ī
isto seclo neqꝫ ifuturo vis videre et
aliā h⁹ malitie parē. Da mihi da
lidam Nam et ipa fortissimū illum
samson virum suum nouacula rasū
ꝛ vinctum. allophilis hostib⁹ impē=
dam et ludibrium tradidit illū cu=
bilis sui coniugē cui mollissime blā
diebatur quem simpliciter adula=
bat. quem se ipa cariorem habere
existimabatur. quam hesterno die
vt inimica decepit quem palo ante
callidis male blāda palpabat illece
bris velut diligens hunc paulopost
morti tradebat inducens. Et quid
dicemus. Quibus odiorum cau=
sis displicuerat vxori. Forti non.
erat speciosus. Et quis eo pulchri
or subillo tempore videbatur. qui
septem crines sacrato vertice in sep
tiformis gratie ymaginem preferre=
bat. An vero non erat fortis Et
contemptu ignauie spernebatur.
Et quis illo fortior qui leonem ter=
ribilem vianti sibi obuium solus et
inermis iniectis manibus strangu=
lauit. et vt scriptum est. sicut he=
dum caprarum discerpsit. Et qui
vna de uetustis ossib⁹ asini cadaue
ris arēte maxilla allophilos mille ꝓ
strauit. sꝫ preterea ꝛ scūs erat atqꝫ in
tm̄ scūs vt cū sitisset p⁹ laborē pug
ne i loco sicco dēpcat⁹ i dscū aie sue
dn̄m stati ex ipa maxilla qm̄ imanu
tenebat erūpēte aq̄ bibit atqꝫ inde
sitis estū exeo dē mortui pecoris osse
quo vicerat refect⁹ extixerit. Et hūc
tm̄ ꝛ talē virū ꝛ pulchritudine ꝛ vir
tute et sanctite. vxor sua sic in miꝗ̄
dcipiēs alligās allophilis tradidit
Vn̄ illa mlr illi tā forti viro ꝑualu=
it vnd̄ nisi ingenita illi simplicitate
bonitatis et sibi malitie calliditate
non solū eēm curiosa sed et subdola
irrepsit in precordia mariti simplicis
et importunis obsecrationib⁹ atqꝫ
illecebrosis blandicijs fatigatum.
archano illo virtutis sue martyrio
spoliauit atqꝫ ita derasis crinibus
virtute nudatum funditus euertit.
vt quem multa millia hostium ar=
mata non vicerāt et ab inerme pro
strata corruerant hunc vna mulier
cula sine armis dolo malitie arma=
ta conuicerit. Propterea hoc annū
ciat tibi ꝓpheta. et dicit. A cinge
tua custodi te ne manifestes ei cor
tuum Dic enim michi que bestia cō
tra masculum suum talia aliquādo
meditata ē Que dracena vult ma
sculum suum ꝑdere. Vel que lena
marem suum iugulandum tradi=
dit. Vides ergo quia apte dixit sa
pientia. Qm̄ non est caput super
caput serpentis. et non est malitia
super malitiam mulieris. Et ideo
q̄sq̄s habet mlierē malā cognoscat
qm̄ iniq̄tatū suarū portat mercedē
n̄ carꝫ testio io veritatꝭ nec ꝑmo an
di denuo sapiāꝫ dicētē mulieri ma=
le ꝛ iniq̄ portio dabit̄ ꝓ opib⁹ malis
sꝫ actenꝰ mihi d̄ mlere mala ꝑmo
bit⁹ hic hēat finē oꝫ eēm nc vicissim
ꝯmēorarē ꝛ bōas marie ꝓpt eas q̄
adsūt bone ei femie bōaꝝ ꝟtu sic ꝓ
ꝑas ituet ꝛ illaꝝ castos labores su
as eē corōas existiāt mlr bōa ꝛ hospi
tal bta sūamitꝭ q̄ viꝝ suū dēpta māsi
ōeꝫ edificat helifeo vt ꝑtiēs ꝛ diuer
sā ad eos q̄d face ꝯsueuat secetū hret

Hylarem enim datorem diligit de-
us. Festina inquit et fac primum
michi Sicut abraham in angelo-
rum aduentu ad boues festinauit.
et vitulum ad eorum prandium de-
tulit. et sicut sara festinauit ad pa-
nes subcinericios faciendos. vt ac-
ciperet illum in celis absconditum
panem. festina et fac sicut abrahã
hostias deo. Non primum tibi et
postea michi. sicut chain et ofin et fi-
nees. fily hely sacerdotis qui despi-
ciebant honorem dei. primum sibi
sacrificiorum primitias eligentes.
ex omnibus donis que deo offerebã-
tur Illa ergo vidua quod impera-
tum est ei a propheta. festinanter
effecit. et fructum suum festinan-
ter impleuit prouidens locupletem
esse fructum operantibus in deo re-
positum Propheta vero ꝓ pacõnẽ
vidue suscepit gustauit locutus est.
et domum eius omnibus bonis re-
pleuit Hec inquit dicit spiritus san-
ctus. Non deficiet farina hydrie et
oleum de capsace. donec det domi-
nus pluuiam super terram Et que-
re vsqꝫ illud temporis finem bene-
dictionis dedit. Necessario vtiqꝫ.
Oportebat enim nouam gratiam
sicut pluuiam superuenire in terram.
et veterem legem accipere terminũ
Et consequens est. opus verbo vi-
detis ergo quomodo hospitalitatis
mercedes benedicta vidua conse-
quenter recepit Bonorum enim la-
borum. fructus gloriosus est apud
deum et inconcussa radix pruden-
tie Audistis o mulieres et malorum
mulierum pessimos actus et bona-
rum gloriosos triumphos illarum
ergo facinora calcate. harum vero
exempla sectamini Illas execrami-
ni. has vero imitamini. vt cum san-
ctorum feminarum cursum et vesti-
gia consecute fueritis. mearum cho-
ro atqꝫ consortio pari gratia annu-
merari mereamini. gaudentes et le-
tantes semper cum christo ihesu.
cui honor et gloria. in secula seculo-
rum. AMEN.

May 1937

St. John Chrysostom: Homiliae

Urach, Conrad Fyner, 1483/5?

Printed with gothic types, in two columns, 41 lines to a column. It has 106 leaves; the size of a leaf is 283 × 203 mm. Large woodcut initial at the beginning of the text, representing the Nativity. Outline initials in black. There are some marginal notes.

*Hain *5028; B.M.C., Part II, p. 613.*

JOHN of Antioch, surnamed Chrysostom or "Golden-mouth," was the greatest preacher among the Greek Fathers. As Suidas, the tenth-century encyclopedist, wrote with picturesque exaggeration, "His words resounded more loudly than the cataracts of the Nile; since the world began, no one else has ever possessed such gifts as an orator . . ." He is sometimes compared to his great contemporary in the Western Church, St. Augustine. But the comparison is fair only as regards the power of their personalities; their genius was very different — as that of an orator and that of a philosopher necessarily must be.

In the great series of the writings of the Church Fathers edited by Father Migne, the homilies of St. John Chrysostom fill thirteen volumes, comprising over one thousand pieces — although many others have been lost. They include expositions on the Bible, as also discourses on all kinds of contemporary events. The larger number of these homilies were delivered during the Saint's ten years of priesthood at Antioch, between 387 and 397, shortly before he was elected Archbishop of Constantinople. But the most famous, and controversial, sermons were preached from the pulpit of the Sancta Sophia during the five years of his stormy archiepiscopate. He did not cease writing even after his exile, sending many messages from the desert to his friends and followers. The volume recently acquired by the Library contains only a handful of these discourses — forty-four in all. The first four are commentaries on the Psalms, and others are on penitence, the resurrection of Lazarus, the Cross and the throne, Pentecost, the Nativity of Christ, and similar subjects. The twenty-second — one of the best known — is on the fall of Eutropius.

The last ten years of Chrysostom's life fell into a turbulent period. Upon the death of Theodosius the Empire was divided into its Eastern and Western halves. In the east, the reign of Arcadius was especially ignominious, through the abuses of his vile favorite, Eutropius. Yet it was Eutropius who, on a journey to Syria, discovered the extraordinary talents of the presbyter of Antioch and suggested that he be invited to Constantinople. The most dramatic incidents of Chrysostom's stay in the imperial city were, indeed, connected with the Chancellor Eutropius and the Empress Eudoxia. In the struggle between the two, Chrysostom extended the refuge of the sanctuary of his church to the fallen minister, and preached a lofty sermon about the forgiveness of injuries while the wretched man was groveling under the altar. But Eutropius was doomed, and soon afterwards he was killed by mercenaries. The resentment of the empress then turned with full force against the archbishop, who thundered constantly against the luxury and immorality of the clergy as well as of the court itself. A conspiracy was soon set afoot against the austere preacher. Led by the archbishop of Alexandria, thirty-six bishops convened at Chalcedon and, on the charge of Origenism, pronounced a sentence of deposition upon him. The emperor ratified the judgment and ordered his arrest. Such was, however, the fury of the people at the news of their archbishop's maltreatment — and, as Gibbons remarks, a seasonable earthquake helped to justify the indignation — that the sentence had to be reversed at once. Regaining his freedom, Chrysostom continued in his former vein, attacking the prevalent vices with even greater fervor. It is told that in one of his sermons he challenged the empress with the words: "Again doth Herodias rave, again doth she rage, again doth she dance — again doth she ask for the head of John on a trencher!" He was arrested, and this time

over one thousand pieces — although many others have been lost. They in-
Migne, the homilies of St. John Chrysostom fill thirteen volumes, comprising
In the great series of the writings of the Church Fathers edited by Father
must be.
was very different — as that of an orator and that of a philosopher necessarily

